

עיריית רמלה

מבקר העירייה

דוח שנתי

לשנת תשע"ב - תשע"ג

2012

בצירוף הערות ראש העירייה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר העירייה. פרסום, מלא או חלקי, לפני המועד שנקבע להגשתו למועצת העירייה, ללא נטילת רשות מטעם מבקר העירייה אסור עפ"י סעיף 170 ג' (ו') לפקודת העיריות והמפרסם דינו מאסר שנה לפי סעיף 334 א' לפקודת העיריות.

תוכן עניינים

עמודים	נושא	מס"ד
5	מכתב ראש העירייה לחברי מועצה	1
7	מכתב מבקר העירייה לראש העירייה	2
8-11	רקע ונתונים כלליים ותפקידי וסמכויות הביקורת	3
15-52	שיפוצי קיץ בבתי ספר	4
55-94	הנחות בארנונה	5
97-118	סקירת נכסים נבחרים	6
121-156	רשת המתנ"סים ברמלה	7
159-208	בדיקת תקינות הוצאות במחלקת תרבות, ספורט ואירועים	8
211-215	פיצול הזמנות	9
219-273	היערכות לשעת חירום ולאסון טבע אפשריים	10
277-284	פינוי משאיות אשפה	11
287-306	מעקב אחר תיקון ליקויים	12
309-310	נתוני ועדות בשנת 2012	13

ב' אב תשע"ג
09 יולי 2013

ש- 659

לכבוד
חברי מועצת העירייה
רמלה
נכבדי,

הנדון: דו"ח אפקר הצירייה לשנת 2012

מינהל ציבורי תקין מחייב קיום קבוע של מערכת בקרה וביקורת.
בקרה נועדה להשפיע על תהליכים במהלך ביצועם וביקורת מיועדת לניתוח התהליכים שהביצוע שלהם
הושלם.

הנושאים בדו"ח לשנה זו כוללים מייצג תחומי עשייה הקשורים לפעילות הענפה של העירייה.

תודתי למבקר העירייה על שעשה עבודתו בנאמנות וברמת אמינות גבוהה, תוך גילוי רגישות רבה
לאתיקה של עובד ציבור וקיום מחויבות של מוסד ציבורי כלפי האזרח ולצוות המקצועי של משרד מבקר
העירייה, המבצעים עבודה יסודית ומעמיקה לשיפור עבודת העירייה ואיכות השירות הניתן לתושבים.

כמו כן, ברצוני להודות לעובדי העירייה שדאגו לתיקון הליקויים ולשיפור השירות ולמניעת הישנותם של
התקלות.

מכבוד רב,

יואל אפקר
ראש העירייה

לשכת מבקר העירייה וממונה תלונות ציבור

רמלה, יג ניסן, תשע"ג
24 מרץ, 2013
בק- 22/2013

לכבוד
מר יואל לביא
ראש העירייה

אדון נכבד,

הנדון: דוח מבקר העירייה לשנת 2012

מצ"ב דוח ביקורת שנערך במחלקות העירייה.
על פי סעיף 170ג דוח מבקר (תיקון: תשל"א, תשל"ט, תש"ן, תשס"ב) לפקודת העיריות
המבקר יגיש לראש העירייה אחת לשנה דוח על ממצאי הביקורת שערך, בעת הגשת
הדוח כאמור ימציא המבקר העתק ממנו לוועדת הביקורת.

הביקורת מציינת לחיוב כי חלק ניכר מהליקויים תוקנו עוד במהלך הביקורת ע"י עובדי
הרשות.

תפקיד חברי הוועדה לדון בדוחות הביקורת ובהערות ראש העירייה ולהגיש את המלצותיה
לדיון במליאת המועצה.

אופן הטיפול בדוח יעשה בהתאם לשלבים הבאים:-

- בתום שלושה חודשים מיום קבלת הדוח יגיש ראש הרשות לוועדת הביקורת את
הערותיו על הדוח וימציא למועצה העתק מהדוח בצידוף הערותיו.
- ועדת ביקורת תדון בדוח ובהערות ראש הרשות ותגיש למועצה תוך חודשיים את סיכומיה
והצעותיה.
- תוך חודשיים תקיים המועצה דיון ותחליט בדבר אישור ההחלטות.

לא יפרסם אדם דוח זה או את תוכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, אולם
רשאים המבקר או ראש הרשות באישור הוועדה, להתיר לפרסום הדוח או חלק ממנו.

בברכה,
יהושע קלפוט
מבקר העירייה
וממונה תלונות ציבור

העתק: מר מיכאל וידל - יו"ר הוועדה לענייני ביקורת
חברי הוועדה לענייני ביקורת

רח' ויצמן 1, ת.ד. 1, רמלה, מיקוד 72100

טלפון: 9771788 - 08 - קסט: 9771495 - 08, email - karmelas@ramla.muni.il

רקע ונתונים כלליים

דוח הביקורת לשנת 2012 הינו הדוח השלישי שנערך במסגרת עבודתי כמבקר העירייה. נושאי הביקורת שנבדקו נבחרו בהתאם לשיקול דעת המבקר, בקשת ראש העירייה והמלצות ועדת הביקורת.

דוח הביקורת המסכם בכל אחד מהנושאים שנבדקו, נערך לאחר קבלה ובדיקת התייחסות של היחידה המבוקרת.

בדוח כלולות המלצות שיביאו לקידום המינהל הציבורי בעירייה ולצמצום היקף הליקויים והחריגות באותם התחומים שנבדקו.

בדוח הנוכחי נבדקו הנושאים הבאים:

1. שיפוצי קיץ בבתי ספר.
2. הנחות בארנונה.
3. סקירת נכסים נבחרים.
4. רשת המתנ"סים ברמלה.
5. בדיקת תקינות הוצאות במחלקת תרבות, ספורט ואירועים.
6. פיצול הזמנות.
7. היערכות לשעת חירום.
8. פינוי משאיות אשפה.

בהתאם לתוכנית העבודה השנתית נערכה ביקורת מעקב לנושאים שבוקרו בדוח לשנת 2010. ביקורות המעקב נועדו לבדוק האם הליקויים שהועלו בביקורות קודמות תוקנו ומהם הצעדים שהמועצה נוקטת למניעת הישנותם.

דוח ביקורת הינו כלי רב חשיבות לקידום תהליך הנשיאה באחריות הציבורית ובעיצוב נורמות ארגוניות אישיות.

במהלך השנה השתדלה הביקורת להשתתף בדיוני הוועדות השונות וללוות את דיוני מליאת המועצה באופן קבוע. כמו כן, טיפלה הביקורת בדוחות משרד הפנים, הכספי והמפורט לשנת 2010 ובמספר תחומים נוספים.

ראויה לציון התייחסותו של ראש העירייה מר יואל לביא לעבודת הביקורת ולשיתוף הפעולה המלא לו זוכה מ"מ המבקר ממנכ"ל הרשות, הגזבר, מנהלי היחידות וכל עובדי הרשות.

ברצוני להודות לעובדי הרשות על שיתוף הפעולה ולכל העובדים שעזרו וטרחו בהוצאת דוח זה.

תפקידי וסמכויות הביקורת בעירייה-חבוא כללי

170.א.תפקידי המבקר (תיקון: תשל"א, תשל"ט, תש"ן, תשנ"ה, תשס"ב)

- (א) ואלה תפקידי המבקר:
- (1) לבדוק אם פעולות העירייה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965, נעשו כדין, בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירת טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון.
 - (2) לבדוק את פעולות עובדי העירייה.
 - (3) לבדוק אם סדרי הבוחן והוראות הנוהל הנהוגים בעירייה מבטיחים קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון,
 - (4) לבקר את הנהלת חשבונות העירייה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי העירייה ושמירת רכושה והחזקתו מניחות את הדעת.
- (ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום העירייה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר העירייה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב או משתתפת במינוי הנהלתם.
למי שעומד לביקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".
- (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), יקבע המבקר את תכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת-
- (1) על פי שיקול דעתו של המבקר
 - (2) על פי דרישת ראש העירייה לבקר עניין פלוני.
 - (3) על פי דרישת הוועדה לענייני ביקורת, ובלבד שמספר הנושאים לביקורת לא יעלה על שני נושאים לשנת עבודה.
- (ד) המבקר יקבע על פי שיקול דעתו את הדרכים לביצוע ביקורתו.
- (ה) מבקר העירייה יכין ויגיש לראש העירייה מדי שנה הצעת תקציב שנתי ללשכתו, לרבות הצעת תקן, במסגרת הכנת התקציב לפי הפקודה. היקף הצעת התקציב לא יפחת משיעור קבוע באחוזים מהתקציב השנתי של העירייה, כפי שיקבע השר בהתחשב במספר התושבים בתחומה של העירייה ובגודל תקציבה השנתי.
- (ו) ועדת הכספים והמועצה יזונו בהצעות התקציב והתקן של לשכת מבקר העירייה כפי שהגיש אותן מבקר העירייה, במסגרת דיוניהן ובהצעת התקציב השנתי.

170.ב.המצאת מסמכים ומסירת מידע (תיקון: תשל"א, תשל"ט, תש"ן, תשס"ב)

- (א) ראש העירייה וסגניו, חברי המועצה, עובדי העירייה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר העירייה, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר העירייה דרוש לצרכי הביקורת ויתנו למבקר העירייה כל מידע או הסבר שיבקש בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה.
- (ב) למבקר העירייה או עובד שהוא הסמיך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של העירייה או של המשרתים את העירייה או של גוף עירוני מבוקר.

- (ג) לגבי מידע החסוי על פי דין, יחולו על מבקר העירייה ועל עובדים מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לטפל באותו מידע.
- (ד) עובדו של מבקר העירייה שאינו עובד העירייה, יחולו עליו, לעניין עבודתו האמורה, כל איסור והגבלה החלים על עובד הציבור שהוא עובד מבקר העירייה.
- (ה) לצורך ביצוע תפקידו יוזמן מבקר העירייה ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מועצת העירייה או כל ועדה מועדתיה או כל ועדה מועדתיו של גוף עירוני מבוקר. בישיבה שאינה סגורה רשאי הוא להיות נוכח אף על ידי עובד מעובדיו.

170.ג.דו"ח מבקר (תיקון:תשל"א,תשל"ט,תש"ן,תשס"ב)

(א) המבקר יגיש לראש העירייה דוח על ממצאי הביקורת שערך. הדו"ח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ 1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח. בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד. בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר העתק ממנו לוועדה לענייני ביקורת. אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיפים 21א ו 21ב לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב).

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש העירייה ולוועדה לענייני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש העירייה או הוועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.

(ג) תוך שלושה חודשים מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש העירייה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.

(ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש העירייה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש העירייה כאמור בסעיף קטן (ג). לא הגיש ראש העירייה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש המצאתו על ידי מבקר העירייה לוועדה. בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של העירייה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.

(ה) (1) תוך חודשיים מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור.
 (2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש העירייה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש העירייה.

(ו) לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר העירייה, ואולם מבקר העירייה או ראש העירייה רשאי, באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור.

(ז) היה למבקר העירייה יסוד להניח שראש העירייה או היועץ המשפטי של העירייה, הוא צד לעשיית עבירה לפי הוראות פרק ה' סימן ב' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, יעביר המבקר את העניין במישרין לידיעת מבקר המדינה.

170ג. חומר שאינו ראייה (תיקון:תשס"ב)

זוחות המבקר, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או שהכין מבקר העירייה במילוי תפקידו, לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי, אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעותי

170גא. צוות לתיקון ליקויים (תיקון תשס"ה)

- (א) בסעיף זה, "הצוות"-עובדי העירייה החברים בצוות לתיקון ליקויים, שמונה לפי הוראת סעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב) (בסעיף זה-**חוק מבקר מדינה**).
- (ב) הצוות ידון בדרכים ובמועדים לתיקון ליקויים שנמצאו בדוח שהגיש מבקר העירייה ושנדון על ידי המועצה חפי סעיף 170ג(ה)1 או (2), לפי העניין, ובדרכים למניעת הישנותם של ליקויים בעתיד.
- (ג) הצוות יגיש את המלצותיו לראש העירייה בתוך שלושה חודשים מיום שדוח מבקר העירייה נדון על ידי המועצה, וידווח לוועדה לענייני ביקורת על יישום המלצותיו אחת לשלושה חודשים.
- (ד) ראש העירייה רשאי לדחות את תיקונו של ליקוי מסוים, ובלבד שינמק דחייה זו לפני מבקר העירייה והוועדה לענייני ביקורת, בכתב, לא יאוחר משלושה חודשים לאחר שהוגשו לו המלצות הצוות.
- (ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיפים 21א ו 21ב לחוק מבקר המדינה.

שיפוצי קיץ בבתי ספר

שיפוצי קיץ בבתי ספר

הקרן לפיתוח רמלה מעסיקה את חברת "ב.ש.י.נ.א.מ.ב" למתן שירותי תחזוקה שוטפת ומונעת, למספר מוסדות חינוך בתחומי העיר, כפי שהוגדר בחוזה שנחתם בין השתיים. בנוסף, באחריות קרן רמלה לפקח על עבודת הקבלן ולשם כך נשכרה חברת "י.א.מ.ה." המבצעת שירותי בקרה ופיקוח על השירותים כפי שנקבע בחוזה ובעבודות נוספות שמתבצעות באמצעות הקבלן מעת לעת.

בתאריך 24.06.2012 פנה מנכ"ל העירייה לביקורת, בבקשה לבדיקת חשבונית שהוגשה ע"י הקבלן "ב.ש.י.נ.א.מ.ב.", לביצוע אבנים משתלבות בשיפוצי קיץ 2011. הפניה לביקורת נעשתה לאחר שהועלה חשד כי הקבלן לא ביצע את העבודות בהתאם לדיווח אותו העביר לתשלום, ולמרות זאת, אושרה החשבונית ע"י מנהל מחלקת אחזקה והמפקח מטעם קרן רמלה.

לצורך ביצוע הביקורת התבצעו הפעולות הבאות:

1. התקיימו פגישות מול הגורמים הבאים:
 - א. מנכ"ל העירייה.
 - ב. מנהלת אגף החינוך.
 - ג. תקציבנית אגף החינוך.
 - ד. מנהל מחלקת אחזקה.
 - ה. מנכ"ל "קרן רמלה".
 - ו. מהנדסת/מפקחת מ"קרן רמלה"
 - ז. בעלי חברת "בר ש.י. ניהול ואחזקת מבנים בע"מ".
2. התקיימו שיחות עם אב הבית בבית ספר "מענית" ועם המפקח מחברת "י.א.מ.ה." .
3. בדיקת מסמכי חוזה התחזוקה.
4. בדיקת חשבוניות שהוגשו לעירייה ול"קרן רמלה"
5. בדיקה מדגמית במספר בתי ספר ע"י מהנדס מטעם הביקורת, דוח הבדיקה מצורף כנספח מס' 3.
6. התייחסות מנהלת אגף החינוך לטיוטת הדוח התקבלה בתאריך 8.7.2012.
 - התייחסות חברת "בר ש.י. ניהול ואחזקת מבנים בע"מ" התקבלה בתאריך 2.7.2012.
 - התייחסות מטעם "קרן רמלה" התקבלה בתאריך 1.7.2012.
 - התייחסות מנהל מח' אחזקה באמצעות משרד עורכי דין "יורם אברהמי ושות'" התקבלה בתאריך 11.7.2012.
 - התייחסות של חברת "בר ש.י. ניהול ואחזקת מבנים בע"מ" ומשרד עורכי הדין "יורם אברהמי ושות'" צורפו במלואם בסוף הדוח.

מטרת הבדיקה

1. בדיקת הליך הפיקוח של העירייה ו"קרן רמלה" על ביצוע עבודות הקבלן.
2. אופן בדיקת החשבוניות אותם הגיש הקבלן ואישור תשלום בהתאם לדיווח.

עיקרי הממצאים

1. העבודה כפי שבוצעה אינה תואמת את הזמנת העבודה. בעוד שהזמנת העבודה מגדירה "ריצוף שבילים ומעברים" כלומר, ביצוע שבילים ומעברים חדשים, העבודה שבוצעה בפועל היא תיקונים של שקיעות בריצוף קיים (למעט בבית ספר "מענית").
2. דרישת התשלום של הקבלן כללה פירוק אבנים משתלבות וביצוע אבנים משתלבות חדשות. בפועל לא סופקו אבנים חדשות והתיקון בוצע ע"י אבנים קיימות, עבודה שעלותה זולה בהרבה.
3. במסגרת חוזה 4/10 מחויב הקבלן בתיקוני שקיעות בריצוף קיים, מחויבות זאת נגזרת במסגרת הגדרת תקלה בסעיף 23 לחוזה. עבור תיקונים שבוצעו בבתי הספר לא היה מקום להוציא הזמנת עבודה ולשלם לקבלן תשלום מיוחד אלא על התיקון היה להיכלל במסגרת התשלום השוטף המשולם מידי חודש.
4. דרישת התשלום של הקבלן היתה עבור ריצוף אבנים משתלבות באורך של 858.4 מ"ר בסכום כולל מע"מ של 93,373 ₪. בבדיקה שהזמינה הביקורת ע"י 2 מהנדסים שונים צוין הקושי בביצוע בדיקה מקצועית של אורך הריצוף שבוצע בפועל אולם, בהסתמך על עדותם של מנהל/ית בתי הספר, אבות הבית וממצאים נוספים ניתן לומר כי בפועל קיים פער של מאות אחוזים בין הכמויות שהוגשו בחשבון לבין הריצוף שבוצע בפועל. הממצאים הנוספים עליהם הסתמכה הביקורת הינם: שרטוטים שצורפו לחשבון ללא אזימוט על מקום הריצוף, שימוש באבנים משתלבות ישנות למרות שבחשבונית נדרשה העירייה לשלם בגין ריצוף חדש – שימוש בריצוף ישן לא איפשר בדיקת הכמויות, הקבלן לא יכל להצביע על מקומות מדויקים בהם בוצעו תיקונים וממצאים נוספים כפי שפורטו בדוח.
5. בבית ספר "מענית" בוצע משטח בטון שלא בא לידי ביטוי בחשבון ולעומת זאת העירייה נדרשה לשלם ריצוף לאבנים משתלבות שלא בוצע. לטענת המבוקרים, משטח זה הינו חלופה לסעיף של אבנים משתלבות בגינו נדרשה העירייה לשלם. עובדה זאת, מוכיחה כי החשבון שהוגש אינו משקף נכונה את העבודה שבוצעה.
6. מנהל מח' אחזקה ומפקח מטעם "קרן רמלה" אישרו את החשבון לתשלום על אף שלא תאם את העבודות בשטח.
7. מנהל מח' אחזקה לא ערך פיקוח ובקרה על עבודות הקבלן למרות שנדרש לכך מספר פעמים ע"י מנהלת אגף החינוך. טבלאות מסודרות שנתבקש למלא ע"י מנהלת אגף החינוך, למעקב אחר עבודות הקבלן, לא סופקו עד ליום סיום הביקורת.
8. לאור דבריהם של מספר גורמים עימם נפגשה הביקורת, ניתן להניח כי על מנהל מח' אחזקה היה לדעת לאורך תקופה ממושכת כי הקבלן לא ביצע את עבודתו בהתאם לחשבון אותו דרש, מאחר והוא ליווה את העבודה באתרים השונים. הביקורת מעירה כי למרות ידיעתו לא דיווח על כך לממונים עליו או לחילופין, לא דרש מהקבלן החזרים בגין אי ביצוע עבודתו. גם טענתו כי רק לקראת הכנת תוכניות לשיפוץ קיץ 2012 נודע לו על הפער הגדול הקיים בין הביצוע לדרישת התשלום אינה עולה בקנה אחד מול הנאמר לביקורת ומול אופי עבודתו המצרף סוירים במסודות החינוך השונים שבמהלכם ניתן לראות האם לא בוצעו עבודות של מאות מטרים אותם נדרשה העירייה לשלם.

9. למרות בקשת הביקורת מ"קרן רמלה" וממנהל מח' אחזקה לקבלת רישום מסודר של הפריטים אותם סיפק הקבלן במהלך השנים אל מול התחייבותו לעירייה בהתאם לחוזה, רשימה כזאת לא התקבלה. מאחר ואין בידי האחראים רשימה מסודרת לא ברור כיצד אושרו חשבוניות לתשלום השוטף וחמור מכך, כיצד אושרו תשלומים חריגים שאינם נכללים במסגרת התחייבותו השוטפת שהרי יתכן שהפעולות שאושרו בגין תשלום חריג נכללו במסגרת התחייבותו השוטפת.
10. בהתאם לחוזה התחייב הקבלן להפעלת מוקד. הביקורת מעירה כי לא נמצא תיעוד לניהול קריאות במוקד הכולל מעקב אחר הטיפול בתלונה ועמידה בלוחות הזמנים כפי שנקבע במכרז. מאחר ולא נערכה בקרה ע"י האחראים לעמידת הקבלן בלוחות הזמנים, הקבלן לא נקנס כלל במהלך כל תקופת עבודתו למרות שבחובה נקבעו קנסות על איחור בביצוע השירות.
11. מאחר ולא בוצע מעקב אחר סך כל התחייבות הקבלן כלפי העירייה, לא נוצלה מכסת השירותים שנקבעה בחוזה.
12. מהבדיקה עולה כי הפיקוח והבקרה מטעם "קרן רמלה" על עבודת הקבלן התנהלה באופן שאינו תואם נורמות מקצועיות מקובלות.
13. עבודת ריצוף האבנים המשתלבות בוצעו באמצעות קבלן משנה. הביקורת מעירה כי הקבלן הראשי מולו נחתם החוזה לא ערך פיקוח ובקרה על הקבלן אותו העסיק.
14. החוזה שנחתם מול הקבלן מנוסח באופן לא מקצועי, הן מבחינת הפריטים, יחידות הזמן והן לגבי כמות העבודה והקשר בין התשלום לביצוע.
15. למרות הזמן שחלף מעת תחילת עבודת הקבלן טרם נכתב נוהל בין הגופים השונים על אופן הגדרת העבודה, הפיקוח ואישור החשבונות.

פירוט ממצאים

1. במהלך חודש יוני 2010 זכתה החברה "ב.נ.ו. מ בע"מ" במכרז למתן שירותי תחזוקה שוטפת ומונעת למוסדות החינוך, הקבלן מועסק באמצעות "קרן מלה". מכרז שערכה "קרן מלה" הוכן בתיאום עם גורמי העירייה השונים. בחוזה נקבע כי הקבלן יבצע תחזוקה במספר רב של מוסדות חינוך כפי שנקבע בחוזה. במבנים האחרים שלא נכללו בחוזה מבוצעת תחזוקה ע"י מחלקת האחזקה באגף החינוך.
2. בחוזה נקבע סל השירותים שעל הקבלן לבצע עבור התשלום החודשי הקבוע אותו משלמת העירייה ל"קרן מלה" (**ראה נספח 1**), עבור עבודות שלא נכללות בחוזה או חרגו מהמכסה שנקבעה תשלם העירייה תשלום נוסף.
3. בתאריך 16.6.2011 הנפיק אגף החינוך הזמנת עבודה מס' 20116 ל"קרן מלה" בסכום של 93,500 ₪ לצורך "**שיפוצי קיץ, ריצוף שבילים ומעברים**". בתאריך 30.7.2011 הגיש הקבלן חשבון ל"קרן מלה" לביצוע העבודה, החשבון כלל סקיצות עם חישובי כמויות בסך של 93,373 ₪ (כולל מע"מ) עבור ביצוע ריצוף אבנים משתלבות במידות 20 X 10 בכמות של 858.4 מ"ר. דרישת התשלום הינה עבור ביצוע ריצוף שלכאורה לא נכלל בסל השירותים הנרחב אותו זכאית לקבל העירייה במסגרת התשלום החודשי השוטף. בתאריך 3.10.2011 הועבר תשלום מהעירייה ל"קרן מלה".
4. מבדיקת החשבונית נמצא כי המפקח מטעם הקרן אישר כי העבודה בוצעה בהתאם לדיווח הקבלן ויש לאשר את התשלום, על חשבונית זו חתם גם מנהל מחלקת אחזקה. החשבונית (**נספח 2**) מציינת את שמות בתי הספר בהם בוצעה עבודת הריצוף וכמות המ"ר שבוצעה בכל אחד, סה"כ בהתאם לחשבונית בוצע ריצוף בגודל 858.4 מ"ר בסכום כולל של 93,373 ₪ כולל מע"מ.
5. בישיבה שהתקיימה באגף החינוך לקראת שיפוצי קיץ לשנת 2012 נכחו מנהלת האגף, מנהל מחלקת אחזקה, המפקחת מטעם "קרן מלה" ועובדים נוספים (אב הבית של בית ספר "מענית" נכח גם הוא בחלק מהישיבה). במכלול הנושאים שנדונו בישיבה נדונה גם תוכנית השיפוץ בבית ספר "מענית" והוחלט לבצע ריצוף חוץ בבית ספר בגודל של 80 מ"ר, המפקחת מטעם "קרן מלה" טענה כי ריצוף זה יצור מפגע בטיחותי ויש להגדילו ל – 140 מ"ר. בעת הדיון נוצר קשר עם הקבלן, ובמהלך השיחה שהתנהלה, מנהל מחלקת האחזקה אמר משפט שמשמעותו היא שהקבלן חייב ריצוף לעירייה על חשבון שנה קודמת. שיחה זו עוררה חשד אצל מנהלת האגף והיא ביקשה לבצע בדיקה מול אבות הבית ומנהלי בתי הספר על עבודות הריצוף שהתבצעו במהלך שנת 2011. מהמידע שהתקבל נמצאו פערים משמעותיים בין דיווח הקבלן לדיווחים שהתקבלו מבתי הספר.
6. לאור נתון זה פנתה הביקורת למפקחת מטעם "קרן מלה" בבקשה לבצע בדיקה מקצועית ראשונית להשוואה בין דיווחי הקבלן אל מול הנתונים בשטח. יש לציין, כי המפקחת מטעם "קרן מלה" עובדת חודשים ספורים בלבד ולא הייתה שותפה לעריכת המכרז או לכל הליך הקשור לנושא. בבדיקתה ציינה כי קיים קושי בביצוע הבדיקה שכן לאחר שנה האבנים המשתלבות שוקעות, מתרוממות ומשנות גוון ולא ניתן להבחין בין ריצוף זה לריצוף ישן יותר, אולם בבדיקה נמצאו ממצאים בעייתיים המצביעים לכאורה כי דיווחי הקבלן בחשבונית אינם תואמים את הממצאים בשטח. הממצאים שנמצאו הם :

- א. לחשבון צורפו שרטוטים של עבודות הריצוף שבוצעו לכאורה בבתי הספר השונים. לשרטוטים לא צורף אזימוט ולכן לא ניתן לדעת מהו המיקום המדויק שבו בוצעה העבודה.
- ב. בבדיקתה שוחחה עם מנהלים ואבות בית שהעידו כי היקף העבודות שבוצעו בבתי הספר נמוך באופן משמעותי וחריג מהדיווח אותו מסר הקבלן. לדוגמא: בבית ספר "אל אמל", הצביע המנהל על מקום בו בוצעה העבודה ונמדדו רק 6 מ"ר של ריצוף. בבית הספר "בר אילן", בהתאם לדיווח המנהל, נמדדו רק 4 מ"ר וכך גם בבית ספר "הרין". מנהל בית ספר "גיואריש" דיווח כי בוצעו תיקונים בלבד.
- ג. במספר בתי ספר נמצא צבע על האבנים המשתלבות הקיים כבר מספר שנים.
- ד. לחלק מהבדיקה התלווה קבלן התחזוקה וקבלן המשנה שביצע את העבודה ונוצרו עימותים מילוליים בין קבלן המשנה למנהלים ואבות הבית. בבית ספר "מענית" הצביע קבלן המשנה על אבנים משתלבות שהחליף מתחת לדלת כנפית גדולה, אולם, לאחר דין דברים הסתבר כי אב הבית ביצע את העבודה בעצמו.
7. לאור הנתונים שכרה הביקורת את שירותיה של חברת "מ. מנדל, הנדסת בניין" לבצע בדיקה מדגמית במספר בתי ספר, לבדיקה התלווה קבלן התחזוקה. בדוח צויין כי בגלל שלא סופקו אבנים חדשות לאתרים לא ניתן להתרשם או לאשר את הכמויות שהוגשו בחשבון, אולם, על סמך דיווח אבות הבית והתרשמות אישית ניתן לומר כי בפועל בוצעה עבודה פחותה מהעבודה שהוגשה בחשבון. במהלך הבדיקה בבתי הספר הקבלן לא יכל להצביע על מקומות מדויקים בהם בוצעו תיקונים. לדבריו, העבודה בוצעה ע"י קבלן משנה וחשבונותיו הועברו לתשלום ללא בדיקה (ראה את הדוח המלא של חברת "מ.מנדל, הנדסת בניין" – נספח 3).
- קבלן התחזוקה שהתלווה לחלק מהבדיקה הבין כי קיים פער משמעותי בין העבודה שהתבצעה כפי שעלה מהבדיקה לבין הדיווח שקיבל מקבלן המשנה.
8. להלן טבלה המסכמת את הפערים בין דיווח הקבלן לממצאים בשטח:

שם המוסד	כמות מ"ר בדיווח הקבלן	כמות מ"ר בפועל
אל אמל	59	6
אבן סינא	89	3
נווה יהונתן	99	10
בר אילן	56	4
הרין	63	2
אריאל	95	לא נבדק
גיואריש	83.05	בוצעו תיקונים בלבד
מרכז גולני	51.75	לא נבדק
בן גוריון	86	8
מענית	84	30 (משטח בטון)
עידנים	92.6	5

9. לאור הפערים הגדולים ביקשה הביקורת לברר את הליך אישור התשלום. מנהל מחלקת אחזקה, טען כי חתימתו הייתה רק לצורך אישור תשלום ולא לצורך אישור העבודה, לכן, מאחר והמפקח של "קרן רמלה" אישר את ביצוע העבודה הוא אישר את ביצוע התשלום. לדבריו, רק לאחרונה התבקש על ידי מנהלת אגף החינוך לבצע פיקוח הדוק על עבודת הקבלן. עוד הוסיף המנהל והציג לביקורת התכתבות בדוא"ל מול המנכ"ל בה מאושר לו לכאורה כי הוא יבצע פיקוח-על בלבד (**נספח 4**). לאור טענתו מציינת הביקורת כי הממצאים סותרים את טענותיו. במהלך הבדיקה נמסר לביקורת ע"י מספר עובדים, באגף החינוך ומחוצה לו, כי נאמר למנהל מחלקת האחזקה מספר רב של פעמים כי עליו לפקח על עבודת הקבלן ולוודא כי העבודות בוצעו בהתאם לדיווח. לגבי הסתמכותו על דברי המנכ"ל, הרי שמקריאת הדברים עולה מסקנה הפוכה והיא שבאחריותו לאשר חשבון לתשלום רק לאחר בדיקת ביצוע העבודה.

בהתייחסותו ציין מנהל מחלקת אחזקה באמצעות עו"ד א. כי "חילוף המיילים בין מנהל מחלקת אחזקה למנכ"ל מדגישה את חוסר הבהירות לעניין האחריות בדבר אישור ביצוע עבודות הקבלן. בתאריך 10.3.2012 מבקש מנהל מחלקת אחזקה הנחיות לאישור תשלום לקבלן, בתאריך 20.3.2012 הוא מבקש הנחיות פעם נוספת. באותו יום בתשובתו מנחה המנכ"ל את מנהל המחלקה כיצד יש לנהוג ומוסיף כי יש לעגן בנוהל עבודה ואישור לכל הוצאה החורגת מהתשלום. לכן, מאוד לא ברור כיצד הגיעה הביקורת למסקנה כי באחריותו של מנהל מחלקת אחזקה לאשר תשלום רק לאחר ביצוע העבודה, היכן הנחיה כזו מופיעה?". לאור התייחסותו של עו"ד אברהמי מציינת הביקורת כי התכתבות המיילים נעשתה בחודש מרץ 2012 בעוד שהבדיקה מתייחסת לעבודה שאושרה ביולי 2011 (שמונה חודשים קודם לכן), כיצד הסתמך מנהל המחלקה לאי עשיית בדיקה על התכתבות שנעשתה שמונה חודשים לאחר מכן. אבל גם אם נסכים לשיטתו של עו"ד אברהמי כי לא ניתן להבין מדרישתו של המנכ"ל כי הבדיקה צריכה להיעשות ע"י מנהל מח' אחזקה, הרי שנאמר למנהל מחלקת אחזקה מספר פעמים בנוכחות עובדים נוספים על ידי המנהל הישירה אליה הוא כפוף כי עליו **לבדוק** ולאשר את העבודות אותם מבצע הקבלן, יתירה מכך עובדי אגף החינוך הכינו טבלה המסכמת את התחייבויות הקבלן כלפי העירייה ומנהל מחלקת אחזקה נתבקש מספר פעמים לבצע מעקב ובקרה בהתאם לטבלה שנמסרה לו ולמלא את הטבלה בהתאם לעבודות שהקבלן ביצע ולמסור דיווח. אולם, למרות הוראה מפורשת ממנהלת אגף החינוך המשיך לטעון כי אין זה אחריותו. עוד מעירה הביקורת כי בחלופות המיילים בין המנכ"ל למנהל מחלקת אחזקה, ציין המנכ"ל כי **"יש לעגן נוהל עבודה של בדיקה ואישור לכל הוצאה החורגת מהתשלום החודשי"**. לאחר קבלת המייל מהמנכ"ל ולאור "חוסר הבהירות", כפי שציין עו"ד אברהמי מצופה היה ממנהל מחלקת אחזקה, שבאחריותו הישירה כל נושא תחזוקת מבנה החינוך, ליזום כתיבת נוהל, לקיום דיונים מול מנהלת האגף, הקבלן ו"קרן רמלה" וזאת על מנת להסיר את חוסר הבהירות הקיים בתהליך העבודה מול הקבלן.

10. הביקורת מעירה, כי גם ללא הוראה מפורשת לביצוע פיקוח כזה או אחר, הרי שבעת חתימה על אישור לתשלום על המנהל לוודא **באופן מוחלט** כי העבודה בוצעה בהתאם לדיווח. חתימה המסתמכת על אישור של מפקח חיצוני אינה תואמת את אחריותו כמנהל ומעידה על ליקוי בהבנתו את אחריותו באישור התשלום.

בהתייחסותו ציין עו"ד אברהמי כי המסקנה אליה הגיעה הביקורת, כי על המנהל היה לוודא באופן מוחלט כי העבודה נעשתה בהתאם לדיווח אינה נכונה. מסקנה זו יכולה הייתה להתקבל אילו לא היה מפקח שכל תפקידו וחובתו לאמת את הנתונים. מה מקור הסמכות לפקח גם על המפקח? לאור התייחסותו מציינת הביקורת כי נדרש ממנהל מחלקת אחזקה בטרם אישור החשבון לוודא לכל הפחות, כי העבודה בוצעה. גם אם נניח כי עצם הירידה לפרטים בתהליכי העבודה, אינה באחריות מנהל מחלקת אחזקה, הרי שבדיקה כי העבודה בוצעה בהתאם לדיווח היא אחריותו הישירה טרם אישור החשבון.

11. בבדיקה נמצא כי במהלך השיפוצים בשנת 2011 אישר מנהל מחלקת האחזקה לבצע בבית ספר "מענית" משטח בטון כחלופה לריצוף האבנים המשתלבות בהתאם לבקשת מנהלת בית הספר. לשאלת הביקורת מדוע לא דיווח כי לא בוצעה עבודת האבנים המשתלבות ומדוע אישר את התשלום עבור העבודה, טען כי רק לאחרונה לאור סיורים שערך בבית הספר במסגרת תוכנית שיפוצי קיץ לשנת 2012 גילה כי לא בוצעה העבודה בשלמות והתכוון לדווח על כך. אולם, יום יומיים לאחר מכן נערכה הישיבה ובה דיווח כי העבודה לא בוצעה בשלמות. לאור טענתו, הביקורת מעירה כי בבדיקה מול מספר גורמים שהיו חלק מהליך השיפוץ עולה כי מנהל המחלקה אישר את ביצוע עבודות הבטון כחלופה לריצוף אבנים משתלבות ללא כוונה של הקבלן להוסיף ריצוף מעבר למשטח הבטון שבוצע. טענתו כי רק שנה לאחר מכן גילה שהקבלן לא עמד בהתחייבותו אינה מסתדרת מול עדויות שנמסרו לביקורת כי הוא ליווה את העבודה וידע לאורך כל הדרך כי הקבלן מבצע בבית ספר "מענית" משטח בטון בלבד. בהתייחסותה לנושא ציינה מנהלת אגף החינוך כי אמירתו של מנהל מחלקת אחזקה תמוהה, היא זאת שיזמה את הישיבה וזימנה את הקבלן ואבות הבית, מנהל מחלקת אחזקה טען שהישיבה מיותרת. בישיבה נתגלו חילוקי דעות בין אבות הבית לקבלן וכל הנושא עלה ממש בטעות בגלל ויכוח בין אב הבית, מנהל מחלקת אחזקה והקבלן, ואז מנהל מחלקת אחזקה אמר שהקבלן חייב עוד משנה שעברה. לאחר מכן, ציין כי רק בבית ספר "מענית" קיימת בעיה ולכן לאחר מכן ביקשה לבצע בדיקה בכל בתי הספר. מנהל האחזקה נתבקש לאורך כל השנה לבצע בדיקת חשבונות לפני אישור החשבון, אולם הוא טען שאין זה מתפקידו. בהתייחסותו לסעיפים נוספים ציין עו"ד אברהמי כי הכחנה לשיפוצי קיץ 2012, ערך מנהל מחלקת אחזקה סיור בכל בתי הספר ואז הסתבר לו כי קיים פער בין דיווחי הקבלן בעניין כמויות הריצוף שביצע בשנת 2011 לבין הביצוע בפועל (דבר שהיה אמור להיבדק ע"י הפיקוח). לאור הנתונים, בישיבה שהתקיימה באף החינוך, בשיחה טלפונית עם הקבלן אמר מנהל מחלקת אחזקה בנוכחות כולם כי הוא (הקבלן) חייב לבצע עבודות ריצוף על חשבון השנה הקודמת. מכאן, הדרך לבדיקה מקיפה בנושא הייתה קצרה וכן התברר שקיים פער גדול בין הביצוע בפועל לדיווח. האם לאור השתלשלות האירועים המתוארת ניתן להטיל ספק באמינותו של מנהל מח' האחזקה? לאור התייחסותו מעירה הביקורת כי אופן השתלשלות האירועים כפי שמתואר בהתייחסותו של עו"ד אברהמי אינו תואם את הנאמר לביקורת ע"י מנהלת אגף החינוך והנוכחים בישיבה. יתירה מכך, גם המפקח מטעם "קרן רמלה" וגם אב הבית בבית ספר "מענית" טענו כי מנהל המחלקה ידע, ליווה וביקר באתר מספר פעמים במהלך העבודה, כך שידע בסיום העבודה מה בוצע. טענה כאילו רק לאחר שנה נודע לו על חוסר ההתאמה אינה עולה בקנה אחד עם אופי עבודתו המצריך ביקורים תכופים במוסדות החינוך השונים. האם במהלך השנה בעת סיוריו במוסדות השונים לא הבחין כי עבודות ריצוף אבנים משתלבות חדשות של מאות מטרים אותם אישר לתשלום לא בוצעו בפועל. בהתייחסותו לסעיף 10 ציין עו"ד אברהמי כי אכן לבקשת מנהלת בית ספר "מענית" אישר מנהל מחלקת אחזקה משטח בטון כחלופה לריצוף אבנים משתלבות ואולם נוכח העובדה כי ביצוע משטח הבטון יקר יותר מריצוף משתלבות הרי שלא מצא מנהל מח' אחזקה לנכון לשנות את החשבון אשר אושר לכתחילה והותיר אותו על כנו. לאור התייחסותו של עו"ד אברהמי מציינת הביקורת כי אישור חשבונות שאינה תואמת את הביצוע מעיד על חוסר אמינות כל המעורבים. כמו כן, הקבלן ציין באופן מפורש לביקורת כי הוגש חשבון שהינו שווה ערך באבנים משתלבות לעבודת הבטון שבוצעה.

12. במסגרת החוזה בין "קרן רמלה" לקבלן נקבע כי עליו לספק מספר אלמנטים שונים בהתאם לכמויות שנקבעו בחוזה במהלך השנה ע"ח התשלום השוטף. כך לדוגמה עליו לספק ולהתקין גדר חדשה לפי תקן עד 350 מטר לשנה, עליו לספק שערי ברזל להולכי רגל ורכב בכל גודל עד 10 שערים בכל המוסדות, הזנת מתקני חצר ומשחק בתוך הגן עצמו עד 30 מתקנים, הזנת מתקני חצר ומשחק בתחום בית הספר עד 15 מתקנים, התקנת קירות גבס עד 250 מ"ר בכל המוסדות ועוד אלמנטים שונים ומגוונים בכמויות שונות.

כדי לעקוב ולפקח על הפריטים והכמויות שעל הקבלן היה לספק, ראוי היה לנהל מעקב ובו רישום של הפריטים השונים, מספר הפריטים שעליו לספק בהתאם לחוזה ומספר הפריטים שסופקו עד לאותה נקודת זמן. הביקורת ביקשה ממנהל מחלקת אחזקה לקבל לידה רישום מסודר בהתאם למתואר אולם נכון למועד סיום הביקורת לא התקבל המסמך המבוקש.

הביקורת מעירה כי ללא מעקב מסודר לא ניתן לעקוב אחר התחייבויות הקבלן כלפי העירייה. כמו כן, לא ברור כיצד אושרו חשבוניות לתשלום השוטף כאשר מול הפירוט שמסר לא נערכה בדיקה שאכן היה ביצוע. וחומר מכך, כיצד אושרו לקבלן תשלומים חריגים שאינם במסגרת התחייבותו השוטפת בעוד שייתכן שהפעולות אותם ביצע נכללו במסגרת התחייבותו השוטפת לעירייה. אישור תשלום חורג ללא בדיקה אמינה על הפעולות שביצע מול חובותיו לעירייה בהתאם לחוזה מהווה זלזול בכספי ציבור וחורג מכל נורמה ניהולית מקובלת.

13. כדי לסייע בפיקוח אחר התחייבויותיו של הקבלן כלפי העירייה סיכמה תקציבנית האגף את עיקרי סעיפי החוזה. מנהלת אגף החינוך דרשה ממנהל מחלקת אחזקה כי בהתאם לסיכום תמצית השירותים עליו למלא טבלה המסכמת את השירותים והכמויות אותם סיפק הקבלן לעירייה. נכון למועד הביקורת טרם נמסרה הטבלה למנהלת אגף החינוך.

14. העבודה כפי שבוצעה אינה תואמת את הזמנת העבודה שהוציאה העירייה. בעוד שהזמנת העבודה הגדירה "**ריצוף שבילים ומעברים**" כלומר, ביצוע שבילים ומעברים חדשים, העבודה שבוצעה בפועל היא תיקונים של שקיעות בריצוף קיים. בהתאם לבדיקת חב' "מ. מנדל, הנדסת בניין", התיקונים בוצעו ע"י פירוק הריצוף הקיים והחזרתו ולא סופק ריצוף חדש (למרות ששולם עבור ריצוף חדש).

14.1 מבדיקת חשבון התשלום שאושר לקבלן עבור ריצוף אבנים משתלבות מיום 30.7.2011 נמצא כי עבודה זו הוגדרה על ידו כעבודה נוספת שלא נכללת כחלק מהתחייבותו בחוזה עם הקרן ועל כן שולם בעבורה בנוסף לתשלום הקבוע. מבדיקת החוזה שנחתם מול הקבלן עולה כי בהתאם לסעיף 16.2 על הקבלן לספק ולהתקין עד 200 מ"ר ריצוף כולל שיפוצים לכל מוסד. מאחר שצומצמו מספר המוסדות אותם קיבל הקבלן לאחריותו הוקטן מספר מ"ר שעליו היה לספק לכל בית ספר עד לכדי 80 מ"ר. הביקורת מעירה בחומרה כי העבודה אותה ביצע הקבלן הייתה במסגרת התחייבותו השוטפת ולא במסגרת של תשלום נוסף. ההזמנה והתשלום אושרו ע"י מנהל מחלקת האחזקה ללא שבדק כי אין צורך לשלם עבור ביצוע העבודה. גם אם הביקורת תקבל את גרסתו של המפקח הקודם, מטעם "קרן רמלה" כי הוחלט לשלם על חלק מהשיפוצים באופן נפרד כדי שבמהלך השנה יישארו מספיק פריטים בכמויות גבוהות לביצוע ריצוף לתקופה הלימודים מהשוטף, הרי שבהתאם לבדיקה שערכה הביקורת לא ברור מה היקף עבודות הריצוף שבוצעו במהלך השנה, אולם ברור כי מדובר בתיקונים מינוריים ולא בעבודות בהיקף גדול ולכן על הקבלן היה לבצע את הריצוף במסגרת התחייבותו השוטפת לעירייה.

בהתייחסותו לסעיף זה ציין עו"ד אברהמי כי עבודת ריצוף אבנים משתלבות חושבה כעבודה נוספת ולא כעבודה במסגרת התשלום השוטף מכוח המכרז, טעות זו נבעה מעצם אישור החשבון כעבודה נוספת על ידי המפקח משיקולים אותם פירט בפני המבקר ובשום פנים אין לתלות מקור טעות זו בהתנהלותו של מנהל מחלקת אחזקה. לאור ההתייחסות מציינת הביקורת כי טרם אישור החשבון ע"י המפקח, מנהל מחלקת אחזקה הוא זה שהנפיק הזמנת עבודה מס' 20116 מיום 16.6.2011 והגדרתה שיפוצי קיץ – ריצוף שבילים ומעברים. מהות העבודה והיקפה הוגדרה ע"י מנהל מחלקת אחזקה כך שמראש ידע מנהל המחלקה כי מדובר בעבודות שהתשלום בגינם יהיה שלא במסגרת התשלום השוטף (כפי שהוא הגדיר בהזמנה), לאור ממצא זה הביקורת מעירה כי שיטת העבודה באופן שמשולם לקבלן עבור עבודות נוספות, טרם מומשו חובותיו השוטפות נכונה רק במקרה שישנה תכנית עבודה מסודרת ומעקב עדכני שמהן ברור כי הקבלן יממש את התחייבותו המלאה לביצוע העבודות שנקבעו בחוזה במהלך השנה.

14.2 דרישת התשלום של הקבלן כוללת פירוק אבנים משתלבות קיימות וביצעו אבנים משתלבות חדשות. בפועל לא סופקו אבנים חדשות לאתרים, התיקון בוצע ע"י אבנים קיימות, עבודה שעלתה זולה באופן משמעותי.

15 בהתאם לסעיף 28 לחוזה מתחייב הקבלן להפעלת מוקד קריאות ממוחשב באמצעות דואר אלקטרוני, פקס, טלפון ומערכת קשר אלחוטית, מטרת המוקד לטפל בתקלות שיתקבלו. על הקבלן לנהל יומן ובו פירוט הפניה, שעת פניה, מועד הגעה לטיפול, מועד סיום וכד'. הביקורת מעירה כי לא נמצא תיעוד לניהול קריאות במוקד הכולל מעקב אחר טיפול בתלונה ב"קרן רמלה". כמו כן הביקורת מצאה כי אגף החינוך לא ביצע בקרה על עבודת המוקד, ולא ברור אם הקריאות שהתקבלו טופלו במסגרת הזמן שהוגדר בחוזה ולשביעות רצון מוסדות החינוך. בקרה על עבודת המוקד וביצוע העבודות השוטפות הינם חלק מאישור התשלום השוטף.

16. מאחר ולא נעשתה בקרה על עבודת המוקד, אורך זמן התגובה והטיפול בתלונות, לא נקנס הקבלן על איחור בביצוע העבודה בהתאם לקנסות שנקבעו בחוזה.

17. אגף החינוך לא כיוון את הקבלן לביצוע שוטף של עבודות בהתאם לנקבע בחוזה, כתוצאה מכך לא נוצלה מכסת השירותים שנקבעה בחוזה. בהתייחסותה לסעיפי הדוח השונים ציינה מנהלת אגף החינוך כי "בחוזה מצוין בפירוש שכל נושא הפיקוח באחריותה הבלעדית של "קרן רמלה". חשוב לציין כי עפ"י בדיקה באגף החינוך החוזה הוכן ונחתם ע"י "קרן רמלה". אגף החינוך אינו מחלקה משפטית, לא הייתה ואין הבהרות בחוזה לגבי תפקיד העירייה. נטל הפיקוח תוך תשלום תקורה מוטל על "קרן רמלה", מה שראוי היה שיהיה ויוסדר. למרות האמור, בחודש נובמבר פניתי למנהל מחלקת אחזקה מספר פעמים שיבדוק ויאשר את ההתקשרות עם הקבלן. יתירה מזו, עובדת אגף החינוך הכינה טבלה מרכזת של מה שהקבלן צריך לספק ובישיבות רבות התבקש מנהל מחלקת אחזקה לבצע מעקב. כבר בישיבות טען שאין זה מתפקידו, אולם, למרות זאת הוצע לו סיוע לבדיקה. בנוכחות עובדים נוספים הובהר לו מספר פעמים שעליו לבצע פיקוח ובקרה ואף מנכ"ל העירייה ציין זאת בפניו".

קרו רמלה

18. קרו רמלה באמצעות חברת י.א.מ.ה. ביצעה את הליך הכנת המכרז, פרסומו ובחירת הזוכה. בנוסף אותה חברה ביצעה גם את הפיקוח השוטף על עבודת הקבלן. הביקורת מעירה כי יש צורך להפריד בין הגוף האחראי על כתיבת המכרז וניהולו לבין הגוף המפקח על עבודת הקבלן כך שמתקיימות בקרות נוספות על סעיפי החוזה ועל ביצועו ומימושו. בהתייחסותה ציינה חברת י.א.מ.ה. כי אין פסול בריכוז הפעילות ע"י גורם אחד, היכרות מעמיקה של התחייבויות הזכייין מונעת חשיפה של המזמין מול הזכייין. לאור ההתייחסות מציינת הביקורת כי לדעתה הפרדה בין הגוף האחראי לביצוע המכרז לבין הגוף המפקח הכרחית לקיום בקרות נאותות.

19. מבדיקת החשבונית שהוגשה מיום 30.7.2011 בגין ריצוף אבנים משתלבות במספר בתי ספר באורך של 858.4 מ"ר בסכום של 93,373 ₪ כולל מע"מ נמצא כי המפקח מטעם הקרו אישר כי העבודה בוצעה. הביקורת מעירה בחומרה כי ההפרשים הגדולים שנמצאו בין הדיווח לביצוע בפועל מעידים כי המפקח לא ביצע פיקוח ובקרה נאותים על עבודת הקבלן טרם חתימתו לאישור החשבון.

בהתייחסותה הראשונה ציינה "חברת י.א.מ.ה.", כי לא ניתן לסמוך על דברי אבות- הבית ביחס לעבודה שבוצעה, כמו כן המדידה החיצונית שבוצעה אינה מקצועית מאחר ויתכן מצב שתיוון של 20 מ"ר מצריך פירוק של 60 מ"ר והבדיקה החיצונית אינה משקפת את היקף העבודה שבוצעה. על מנת לקיים בדיקה נאותה יש צורך בפירוק האבנים ובדיקת המצע התחתון. לאור התייחסותו מעירה הביקורת כי:

- א. הפער בין דיווח הקבלן לבדיקה שנעשתה ולעדויות אבות הבית והמנהלים עומד על פער של מאות אחוזים. הסבר המפקח אינו מתרץ פערים כה גדולים.
- ב. קבלן המשנה שביצע את הריצוף נמצא לא אמין כאשר הצביע על ריצוף שבוצע כביכול על ידו, בשעה שהריצוף בוצע ע"י אב הבית.
- ג. המעורבים שונים (כולל הקבלן הראשי) מודים כי העבודות בוצעו בהיקפים נמוכים בהרבה מהדיווח כפי שהוגש לתשלום.
- ד. בבית ספר "מענית" לא בוצע כלל ריצוף אבנים אלא יציקת בטון בעוד שבחשבונית דווח ואושר עבודת ריצוף.
- ה. בבדיקה שערך מהנדס מטעם הביקורת (חברת מ. מנדל, הנדסת בניין) התרשם כי בפועל בוצעה עבודה פחותה מהעבודה שהוגשה בחשבון, אולם, לא ניתן לבדוק זאת מקצועית, בין השאר, בגלל שלא סופקו אבנים חדשות לאתרים למרות ששולם בגין אבנים חדשות. כמו כן, לא בוצעו שבילים וריצוף חדשים, כפי דרישת התשלום אלא רק תיקונים באמצעות אבנים קיימות, עבודה שעלות הזולה בהרבה.

בהתייחסות נוספת ציינה "חברת י.א.מ.ה." כי עריכת בדיקה לאימות כמויות לאחר תקופה שימוש של שנה אינה אפשרית ונסמכת על אמירות ולא על עובדות מוצקות. באשר לכמויות, לקבלן אושרה כמות כוללת של 777.65 מ"ר בלבד. הביקורות על הקבלן נערכו ע"י צוות הקרו ונציגי מחלקת האחזקה, העבודות הושלמו במלואן. הישענות על אמירות אבות הבית הינה הישענות על קנה רצוף ולא ענייני במיוחד לאור האירועים והמחלוקות בין אבות הבית, לעירייה ול"קרו רמלה" באשר לתהליכי הפרטה של אחזקת מוסדות חינוך. עבודות שיפוצי הקיץ נעשו ללא תיאום מול אבות הבית וללא נוכחות קבועה ורציפה של אבות הבית, כך שהצהרתם מוטלת בספק.

אבות הבית לא ביצעו עבודות בעצמם כאשר כל עבודה שנדרשה נעשו על ידי הזכייך ולכן לא ברורה טענתו של אב הבית של בית ספר "מענית" כאילו הוא ביצע בעצמו את הריצוף. לאור התייחסות החברה מעירה הביקורת כי בהערה מקדימה צוין על הקושי בביצוע בדיקה לאחר שנה. יחד עם זאת, קיימים ממצאים נוספים שיש בהם כדי להצביע כי דיווחי הקבלן אינם תואמים את הממצאים בשטח. בהתייחסות החברה לא התייחסה למספר ממצאים ובניהם:

- א. שרטוטים שנמסרו ללא איזמוט מדויק של מקום ביצוע העבודה.
- ב. הדיווחים התקבלו גם ממנהלי בתי הספר ולא רק מאבות הבית.
- ג... התשלום היה עבור ריצוף שבילים חדשים בעוד שבפועל בוצעו רק תיקונים.

לעצם הטענה כי הדיווח של אבות הבית אינו אמין, הביקורת הייתה מקבלת את הטענה אילו היה מדובר באב בית אחד או שניים, אולם, במקרה המדובר כל אבות הבית הצביעו על ממצא דומה. בהתייחסותה של "חברת י.א.מ.ה." נכתב כי אושר לקבלן תשלום עבור 777.65 מ"ר בלבד. לאחר בדיקה שנערכה, הרי שבידי הביקורת אישור החברה המפקחת לחשבונות שהגיש הקבלן לכמות כוללת של 858.4 מ"ר בסכום כולל של 93,373 ₪ מיום 31.7.2011. בהתייחסותה לנושא משטח הבטון ציינה החברה כי דרישת הביצוע הועלתה ע"י מחלקת האחזקה כמו כן, צורת ההתחשבות. הסיבה היא כי מחלקת האחזקה לא רצתה להגיש בקשה נוספת לתקציב מהעירייה. כמו כן, צוין כי עלות משטח בטון גבוהה מעלות המשתלבות, אולם הקבלן נעתר לבקשת מחלקת האחזקה וביצע מרכיב זה במחיר משתלבות למרות שהוא נמוך יותר. לאור התייחסות החברה מציינת הביקורת כי אישור חשבונית שאינה תואמת את הביצוע מעיד על חוסר אמינות כל המעורבים. כמו כן, במידה ובהתאם להתייחסות לא בוצע בפועל ריצוף משתלבות הרי שלא ברור מדוע לטענת החברה הקבלן "הפסיד" בעבודה, הרי יכל לבקש כל מטרז' באופן שיהיה שווה ערך לעבודה שביצע בפועל. במאמר המוסגר אציין כי הקבלן ציין באופן מפורש כי הוגש חשבון שהינו שווה ערך באבנים משתלבות לעבודת הבטון שבוצעה.

20. מאחר ועבודת ריצוף חוץ נכללת במסגרת העבודות השוטפות שעל הקבלן לספק לעירייה. על המפקח מטעם "קרן רמלה" היה להתריע בפני העירייה ולא לאשר את התשלום. גם הטענה של שמירת זרבות שוטפות למהלך השנה אין בה כדי לתרץ, מאחר ובבדיקה שנערכה, נמצא כי לא נערך חישוב מדויק לגבי אורך הריצוף שהתבצע במהלך שנת 2011. בטבלאות של תקלות שטופלו במהלך שנת 2011 צוין תיקון אבנים משתלבות, ללא ציון אורך התיקון שנעשה אולם ברור כי מדובר בתיקונים נקודתיים בלבד.

21. בהתאם להסכם, באחריות "קרן רמלה" להעסיק מפקח על עבודת הקבלן. מהבדיקה עולה כי הפיקוח והבקרה על עבודת הקבלן התנהלה באופן רשלני ולא בוצעה בהתאם לנומרות מקצועיות מקובלות. במקרה שנבדק, המפקח מטעם "קרן רמלה" היה הגורם הבלעדי לאישור התשלום לעבודה שברובה לא בוצעה. בהתייחסותה ציינה "חברת י.א.מ.ה." כי העבודות, סוגן והיקפן נקבעו ע"י נציגי העירייה בלבד. כל עבודה של הקבלן אושרה טרם העבודה ע"י גורמי העירייה בלבד. כמו כן, במהלך ביצוע העבודות נערכה ביקורת ע"י מחלקת האחזקה. לאור התייחסות החברה מעירה הביקורת כי אין בהתייחסות החברה כדי להשיב מדוע אושרה חשבונית שבהתאם לממצאים אינה משקפת את העבודות בפועל

22. הביקורת דרשה מהמפקחת הנוכחית וגם מקודמה לתפקיד להציג רשימה המתארת את התחייבות הקבלן לעירייה (בהתאם לחוזה ברמה של פריטים וכמויות) וכנגדה מה בוצע בפועל. רשימה זו טרם הוגשה לעיון הביקורת. בהיעדרה לא ברור כיצד ניתן לדעת מה סיפק הקבלן עד היום ומה ניתן לדרוש ממנו להבא. כמו כן, לא ברור כיצד אושרו לו תשלומים מיוחדים טרם נבדק כי ביצע את כל התחייבויותיו בשוטף.
23. על אף שבחווה נקבע מנגנון לקנוס את הקבלן על פיגור בביצוע העבודות בהתאם לזמנים שנקבעו, בכל תקופת עבודתו בעירייה לא נקנס הקבלן ולו פעם אחת וזאת למרות תלונות שהגיעו לביקורת על אורך הזמן הלוך לתיקון התקלות. עובדה זאת יש בה כדי להצביע על הפיקוח הרשלני שהיה על הקבלן.
24. לא נמצאו נהלים המסדרים את הקשר שבין אחריות "קרן רמלה" לאחריות העירייה בפיקוח על עבודת הקבלן. נהלים מסודרים וחלוקת גזרות פעולה יכלו למנוע מראש חלק ניכר מהליקויים.
- בהתייחסותה ציינה מנהלת אגף החינוך כי החוזה כלל לא עוסק מה אחריות העירייה מול הקבלן וכל החוזה נערך בין "קרן רמלה" לקבלן. מאחר והעירייה משלמת תקורה ל"קרן רמלה", יש ציפייה שכל נושא הפיקוח יהיה מוסדר וברור יותר. עוד ציינה, כי לדעתה כדאי להשאיר חלק מהכסף שמשולם עבור הפיקוח בעירייה ולהעסיק עובד שישב באגף החינוך.
25. על "קרן רמלה" לבחון את המשך העסקת הקבלן וקבלן המשנה. הביקורת סבורה כי גם אם נניח שהקבלן לא ידע כי קבלן המשנה לא מבצע את עבודתו כראוי, עליו הייתה מוטלת האחריות לפקח ולבדוק כי קבלן מטעמו מבצע את העבודה כנדרש.
26. החוזה שנחתם מול הקבלן מנוסח בחלקו באופן לא מקצועי, בן מבחינת הפריטים והן מבחינת יחידות הזמן שנקבעו. לדוגמא, לא ברור האם מחויבות הקבלן לספק פריטים היא לשנה קלנדרית או למסגרת הזמן שנקבע בחוזה. וכן האם אי שימוש במלוא הכמות נצברת בירתת זכות לשנה שאחריה. כתיבת חוזה מפורט ובהיר באופן חד משמעי תוודא ניצול מקסימאלי של החוזה.
- בהתייחסותו ציין המפקח לשעבר מטעם "קרן רמלה" כי המכרז שערכה "קרן רמלה" הוכן בתיאום עם כל גורמי העירייה ובכללם אגף החינוך, מחלקת אחזקה, המחלקה המשפטית, אגף ההנדסה, סגן ראש העירייה ומנכ"ל העירייה.
- בהתייחסותה לנושא ציינה מנהלת אגף החינוך כי במכרז ישנם הרבה "חורים" וסעיפים לא ברורים, כמו לדוגמא: כל סעיף 16 בנוגע לריצוף, שהקבלן אומר מראש שאינו יכול לעמוד בדרישות המצטברות. כמו כן, מוזכר במכרז כי במבנה "עצמאות" הקבלן אחראי על קומה א' אולם לא מוזכר מי אחראי על קומה ב'.

סיכום

הבדיקה העלתה כשל מערכתי הכולל את העירייה, "קרן רמלה" והקבלן. ניתן לומר כי לולא העלאת הנושא, הכשל המערכתי היה נמשך תקופת זמן נוספת שאורכה לא ברור. הבדיקה העלתה ליקויים חמורים בעבודת העירייה מול "קרן רמלה" ובהתנהלות שני הגופים אל מול קבלן חיצוני.

המלצות

1. בדיקת כל חשבונות הקבלן כדי לוודא כי העבודות היכן בוצעו בהתאם לדיווח.
2. דרישת השבת הכסף מהקבלן לאור הממצאים או לחילופין דרישה לעבודת שוות ערך ללא עלות נוספת.
3. כתיבת נוהל עבודה מסודר בין העירייה ל"קרן רמלה".
4. העסקת מפקח עבודה באמצעות העירייה ולא ע"י הקרן ע"י קיזוז אחוז מהתשלום שמקבלת "קרן רמלה" לעירייה, כפי שמתבצע במחלקות נוספות.
5. הכנת רישום מסודר של התחייבות הקבלן בהתאם לחוזה והשוואה לביצוע בפועל.
6. באחריות "קרן רמלה" ואגף החינוך לוודא כי הקבלן יבצע את סעיפי החוזה ככתבן וכלשונו.
7. הקמת מנגנון פיקוח ובקרה פעיל והפעלת סנקציות כספיות כנגד הקבלן בהתאם לנקבע בחוזה.
8. קבלת החלטה להמשך העסקתו של הקבלן לאור ממצאי הדוח.
9. העברת הדוח ליועץ המשפטי לעירייה לבחינת היבטים משמעותיים כנגד מנהל מחלקת אחזקה וכן בחינת היבטים משפטיים כנגד חברת "י.א.מ.ה ניהול ופיקוח פרויקטים בע"מ.
10. האחראים יבצעו בדיקה לגבי אופן עריכת החוזה, כתיבתו והניסוח הבעייתי.
11. הפרדה בין הגוף שבאחריותו הכנת החוזה לגוף שיבצע פיקוח ובקרה על הקבלנים.
12. ביצוע עבודות באמצעות הזמנה לעבודה חריגה תיעשה רק לאחר סיום מכסת העבודה אליה התחייב הקבלן בשוטף.

נספחים

אחזקת מוסדות חינוך -תמצית שירותי אחזקה נדרשים

שפחה 1

הערות	כמות אספקה ע"י קבלן אחת לשנתיים לכל המוסדות כל שנה 50% כולל תקרה	נושא צביעה חיצונית צביעה פנימית	עמ' בחזרה	סעיף תקציבי בנספח 5
			45	1
שערים, סורגים, מעקות וכו'	איסוס סדקים חיצוניים ופנימיים במהלך הצביעה	צביעת אלמנטים מתכת	45	2
מחיקה תוך 72 שעות, במידת הצורך	בכל המוסדות בתחילת שנה ל"			
יבוצע ניקוי חול בלחץ	במהלך שנת הלימודים	מחיקת גרפיט'	45	3
	עפי" הצורך ובהתאם להנחיות העירייה	כיסוי בתצנץ(טומסום)	46	4
	ללא הגבלת כמות	תקרות אקווסטיות	46	5
	עד 250 מ"ר	התקנה תקרה חדשה		
	בכל המוסדות	חיזוק גופי תאורה רופפים		
	עד 250 מ"ר	קירות גבס חדשים	46	6
	ככל שיידרש	החלפת פלטות ותיקון חורים		
כמות לשנת התקשרות ראשונה גדולה	עד 30	החלפת מזגנים למזגנים חדשים	46	7
בהתאם להרחבת החוזה				
כמות לשנת התקשרות ראשונה גדולה	עד 20	העתקת מזגנים כולל הכנת תשתיות		
בהתאם להרחבת החוזה				
בתוך המבנה ובסבטו החצר	פעמיים בשנה	בדיקת לוחות ומתקני חשמל	46	8
		החלפת נורות, התקנת גופי תאורה		
	ללא הגבלת כמות	השמשת נקודות חשמל		
	עד 20 נק', בשנה לכל מוסד	אספקה והתקנה של נקודת חשמל (כח או מאור)		
כולל אביזרי קצה	ללא הגבלת כמות	השמשת נקודת כוח או מאור		
יבצע ע"י השמלאי מוסמך בלבד	ללא אביזרים	לוחות חשמל ראשיים כולל החלפת אביזרים		
	ללא הגבלה	תאורת חירום- השמשה/החלפה		

		פעם בשנה או בהתאם לצורך	ריסוס שוטף בכל המוסדות	ריסוס והדברה	53	19
		פעם בשנה	ריסוס נגד פרושים/תולעים בכל הגנים			
		עד 30 מוסדות בשנה	ריסוס נגד עכברים			
		בכל המוסדות לפי צורך	ריסוס נגד טרמיטים			
		אחת לשנתיים	ביצוע זיפות וסידור גדות בכל המוסדות	גדות	53	20
	יריעות ביט ומניות ביט בעובי 5 מ"מ	עד 2000 מ"ר בשנה	ביצוע יריעות ביט			
	לרבות פריימר ביטומני		טיפול שוטף	מקלטים	53	21
	תיקון/החלפה	עד 20 מ"ר בכל מבנה	ריצוף			
		ללא הגבלה	תיקונים/החלפה בכל המוסדות	אלומיניום	54	22
	אלא אם מדובר בזכוכית מוגנת רב-שכבתית	ללא הגבלה	חלונות מפוליקרבנד			
		ללא הגבלה	חלונות רפפה-החלפה/תיקון			
		ללא הגבלה	מחיצות אלומיניום בשירותים תיקון וחזוק			
	פירוט בסעיף		סילוק ברזלים ועוד	חצר ביה"ס	54	23
			מילוי חול מתחת למתקני משחק			
			ובבור קפיצה			
			תיקון ריצוף שבור או לא בטיחותי			
			הדבקת פסים בלטינים על מעקות, גלגונים לדלתות, שרול מגן			
			בצירי הדלתות, תיקוני ריצוף	תיקוני בטיחות שונים	54	24
	לדברי יובל לא מבצעים החלפות אלא רק תי		שמירה על תקינות מערכת כיבוי אש	כיבוי אש	54	25
		איחור כל יום 1,000 ש"ח קנס לכל יום איחור	15.8 עד 15.8	הכנה לתחילת שנה"ל	54	26
			54-55	צוות אחזקה ותיקונים	54	27

ש.י. ניהול ואחזקת מבנים בע"מ
שירותי ניקיון, אחזקת מבנים ומשרדים

בר

30/07/2011

ביצוע ריצוף אבנים משתלבות בסידות 20X10

ריכוז

חישוב עלויות ביצוע לפי מחירון דקל 07/11

סעיף	חומר	כמות	א"י
	בית ספר אל אמל	59	✓
	בית ספר אבן סינא	89	✓
	בית ספר נווה יונתן	99	✓
	בית ספר בר אילן	56	✓
	בית ספר הרין	63	✓
	בית ספר אריאל	95	✓
	בית ספר גוארניש	83.05	✓
	מרכז גולני	51.75	✓
	בית ספר בן גוריון	86	✓
	בית ספר נוענית	84	✓
	בית ספר עידנים	92.6	✓
	סה"כ	858.4	✓

51,010.04.60	מרוק משתלבות קיסות	858.4	16	13,734
40,053.00.20	משתלבות 20X10	858.4	85	72,964
51,030.00.10	השלמת מצע	100	80	8,000
	סה"כ			94,698
	מע"מ		16%	15,152
	סה"כ לפני המע"מ			109,850
	ריבוי		15%	-16,478
	סה"כ כולל מע"מ			93,373

שם חמוסד קרו דמסה
 דואר נכנס
 נתקבל

2011

30 08 11
 קמח קנייה

ד.א.מ.ה. ניהול, סיוע פרויקטים בע"מ
 Y.A.M.H PROJECT MANAGEMENT Ltd.
 רח' בן-סער + בן-שמש
 חיפה
 טל: +972 52 8168164

רח' פול הייז 5, ראשון-לציון, פקס: 077-7517244, נייד: 057-2222440
 E-mail: brsv@walla.com

מ. מנדל - הנדסת בנין

ביהול התבון ופיקוח על סריקות
ת.ד. 911 שיהם 60850, טלפון: 03-9733063, פקס: 03-9733063, ביד: 052-8970083
E-mail: mmendel@bezeqint.net

06/07/2012

מר יהושע קלפוס
מבקר עיריית רמלה

תנדון: דו"ח בדיקה לעלויות ביצוע ריצוף בבתי ספר ברמלה

רקע

התבקשתי לבצע בדיקה לגבי תשלום עבור החלפת ריצוף בבתי ספר שונים ברמלה. העבודה התבצעה ע"י הקבלן "בר ש.י. ניהול ואחזקת מבנים בע"מ", במסגרת חוזה 4/10-- "עבודות אחזקה שוטפת במוסדות חינוך" והוזמנה ע"י עיריית רמלה באמצעות קרן רמלה המנהלת את החוזה מול הקבלן.

השתלשלות האירועים כפי שעולה מהמסמכים שקיבלתי:

- א. בתאריך 16/06/2011 הוציא אגף חינוך של העירייה הזמנת עבודה מ"ס 20116 לקרן רמלה. הזמנה בסכום של 93,500 ₪ והגדרתה - "שיפוץ קיץ - ריצוף שבילים ומעברים".
- ב. לדברי הקבלן מר סימן טוב לוי, מהות העבודה והיקפה הוגדרה ע"י מר פנחס קינדה מנהל מח' אחזקה בעירייה. במסגרת הגדרה זו על הקבלן היה לתקן ריצוף שקוע בבתי הספר שהוגדרו לו.
- ג. בתאריך 30/07/2011 הגיש הקבלן חשבון לקרן רמלה לביצוע העבודה. החשבון כלל סקיצות עם חישובי כמויות של הריצוף שתוקן החשבון הסתכם ב- 93,373 ₪.
- ד. החשבון אושר ע"י מפקח הקרן מר יובל יחזקאל מחבי "י.א.מ.ה- ניהול, פיקוח פרויקטים בע"מ".
- ה. בתאריך 31/07/2011 הועברה דרישה תשלום מסי 2011/568 מקרן רמלה לעירייה.
- ו. בתאריך 3/10/2011 הועבר התשלום מהעירייה לקרן רמלה (חשבונית מסי 32407).

היקף ומהות הבדיקה

במסגרת בדיקתי נבדקה התאמת הזמנת העבודה לחוזה 4/10 בין הקבלן לקרן רמלה כמו כן ביקרתי בשלושה בתי ספר, התרשמתי מאופן והיקף ביצוע העבודה ובדקתי את חשבון הקבלן שהוגש. בתי הספר שבהם ביקרתי - נווה יהונתן, מענית ובן גוריון. הבדיקה היא מדגמית לשלושה בתי ספר מתוך 11 בתי ספר בהם בוצעו עבודות.

תוצאות הבדיקה

- א. העבודה כפי שבוצעה אינה תואמת את הזמנת העבודה של העירייה. בעוד שהזמנת העבודה מגדירה "ריצוף שבילים ומעברים", כלומר ביצוע שבילים ומעברים חדשים, העבודה שבוצעה בפועל היא תיקונים של שקיעות בריצוף קיים.
- ב. התיקונים בוצעו ע"י פירוק הריצוף הקיים והחזרתו. לא סופק ריצוף חדש לאתרים. במסגרת חוזה 4/10 מחויב הקבלן בתקוני שקיעות בריצוף קיים. מחויבות זו מוגדרת במסגרת הגדרת "תקלה" בדף 17 של החוזה וכן בסעיף 23 בדף 54 של החוזה. עבור תיקונים מסוג זה התשלום לקבלן הוא תשלום חודשי שאינו תלוי בסוג או היקף העבודה ולכן לא היה מקום להוציא הזמנת עבודה או לשלם לקבלן תשלום מיוחד עבור העבודה שביצע.

בדיקת החשבון

1. לפי חוזה 4/10 עבור פריטים שאינם כלולים בחוזה ישולם לפי מחירון דקל בחנתה של 15 אחוז. הסעיפים בחשבון המאושר אינם סעיפי דקל. לדברי הקבלן, הסעיפים הם לפי מחירון של העירייה.
2. דרישת התשלום של הקבלן כוללת פירוק אבנים משתלבות קיימות וביצוע אבנים משתלבות חדשות. בפועל לא סופקו אבנים חדשות לאתרים, התיקון בוצע ע"י אבנים קיימות, עבודה שעלותה זולה בהרבה.

מ. מנדל - הנדסת בנין

יזרעל המבצע ותיקת על סדוקים
 ת.ד. 911 יזרעל 60850, טלפון: 9733063-03, מקס: 9733063-1533, בייד: 052-8970083
 E-mail: mmendel@bezeqint.net

3. בגלל שלא סופקו אבנים חדשות לאתרים לא הצלחתי להתרשם או לאשר את הכמויות שהוגשו בחשבון. קיים פער של עשרות אחוזים בין הכמויות שהוגשו בחשבון לבין הדווח של אבות הבית אותם פגשתי באתרים. התרשמתי היא, כי בפועל בוצעה עבודה פחותה מהעבודה שהוגשה בחשבון. אך אין באפשרותי להוכיח זאת.

בבית ספר מענית הראה לי הקבלן משטח בטון שיצק ולא בא לידי ביטוי בחשבון. לשאלתי ענה הקבלן כי במקום משטח זה הוגש "שווה ערך באבנים משתלבות", מה שמוכיח שחשבון הקבלן אינו אמין.

ד. הקבלן מר לוי סימנטוב ליווה אותי לבתי הספר אותם בדקתי, גם לו לא הייתה היכולת להצביע על מקומות המדויקים בהם בוצעו התיקונים. לדבריו העבודה בוצעה ע"י קבלן משנה בשם אבי ברהם וחשבוניתו הועברו לתשלום ללא בדיקה של הקבלן הראשי שאנו חתמה הקרן על החוזה.

5. שאלות ובדיקות להמשך

ממליץ להמשיך לבדוק את הנקודות הבאות:

- א. מה הסיבה לשוני בין הזמנת העבודה שהגדירה ריצוף חדש לבין הנחייתו של מר פנחס קינדה לבצע תיקוני ריצוף?
- ב. האם מר פנחס קינדה היה ער למהות חוזה 4/10 בין הקרן לקבלן שבמסגרתו על הקבלן לבצע תיקוני ריצוף ללא תשלום נוסף?
- ג. מדוע אושר החשבון שהגיש הקבלן ע"י יובל יחזקאל שייצג את קרן רמלה? מר יובל יחזקאל אמור להכיר את חוזה 4/10 על בוריו ולדרוש שתיקוני ריצוף יבוצעו במסגרת החוזה ללא תשלום נוסף.
- ד. האם מר יובל יחזקאל בדק את כמויות הריצוף שבוצעו בפועל?
- ה. מדוע לא בדק הקבלן הראשי את הכמויות שדווחו ע"י קבלן המשנה והגיש את החשבון ללא בקרה?
- ו. מדוע הגיש הקבלן חשבון עבור ביצוע ריצוף חדש בעוד שהתיקונים בוצעו ממרצפות קיימות?
- ז. מדוע אישר מר יובל יחזקאל תשלום עבור ביצוע ריצוף חדש בעוד שהתיקונים בוצעו ממרצפות קיימות?
- ח. האם מר פנחס קינדה שהזמין את העבודה היה מעורב בבדיקת החשבון, איכות והיקף העבודות שבוצעו?
- ט. מדוע הונחה הקבלן להגיש את החשבון לפי מחירון העירייה ולא לפי מחירון דקל עליו מושתת החוזה אותו? (מהוזה הפרת חוזה ע"י העירייה).
- י. הנני להבהיר שלדעתי חוזה 4/10 הוא חוזה בעייתי. לפי חוזה זה אין קשר ישיר בין התשלום שמקבל הקבלן לבין העבודות אותן הוא מבצע. במערכת עירונית שבה בקרה מסודרת על צרכי התחזוקה, יכול הקבלן להפסיד. בעירייה פחות מסודרת שבה הקבלן מטפל בתקלות שבר בלבד, לפי קריאה של אבות הבית, יכול הקבלן להרוויח רווח שאינו סביר. אם החוזה כבר קיים, ממליץ למצוא שיטה להגדיר את עבודות התחזוקה הנדרשות בכל בתי הספר ולדרוש את ביצוען. ההגדרה לא יכולה להתבצע ע"י אבות הבית או המנהלות שאינם אנשי מקצוע, אלא ע"י אנשי מקצוע שזהו תפקידם. צריך להתקיים "מעגל סגור" שבו איש המקצוע שהגדיר את ביצוע התיקונים, אחראי גם לאישור ביצועם לשביעות רצונו. ממליץ כי חוזה התחזוקה הבאים, יקשרו בין היקף עבודות הקבלן לתשלום שהוא מקבל, דבר שיהיה לתועלת שני הצדדים.

בכבוד רב
 אינג' מריוס מנדל

עופר תודר
יום שלישי 22 מרץ 2011 13:57
פנחס קינדה
בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה RE: תשובה

הנחיה לתשלום ש.י. ניהול/או

100%

כבוד רב,
עופר תודר
מנכ"ל העירייה
ofent@ramla.muni.il
טל: 08-9771797, פקס: 08-9771796

-----Original Message-----

From: עופר תודר
Sent: Tuesday, March 22, 2011 8:28 AM
To: עופר תודר
Subject: RE: תשובה: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

עופר בוקר טוב,

אם כך אין בעיה. פשוט בהתחלה לא הבנתי על מה מדובר בדיוק ובגלל זה ביקשתי את הנחיותך.

יום טוב,

-----Original Message-----

From: עופר תודר
Sent: Monday, March 21, 2011 2:13 AM
To: df dfds
Cc: פנחס קינדה; אילת כהן; עלאל רוזה; שרון אבוטבול; יעל אדחום-סלומון
Subject: RE: תשובה: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

התשלום השוטף הנו מכפלה של מספר המוסדות שבאחריות הקבלן מוכפל בעלות החודשית בה זכה במכרז עליך לעשות איש
חשבון. מה הבעיה?
עדן אותי
עופר

-----Original Message-----

From: df dfds [mailto:yamh@013net.net]
Sent: Sunday, March 20, 2011 11:15 AM
To: עופר תודר
Cc: פנחס קינדה; אילת כהן; עלאל רוזה; שרון אבוטבול; יעל אדחום-סלומון
Subject: תשובה: RE: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

עופר שלום ותג שמח,

החשבון שהועבר מתייחס לתשלום החודשי השוטף ואינו כולל עבודות נוספות חריגות.

לגבי אישור עבודות נוספות / חריגות אבקש לאשר רק לאחר בדיקתי / חתימתי, כחלק מנהל אישור חשבונות.

יובל

----- הודעה מקורית -----

מאת: עופר תודר <ofert@ramla.muni.il>

תאריך: יום א', מרץ 20, 2011 11:10

נושא: RE: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

אל: פנחס קינדה <davidv@ramla.muni.il>

העתק: איילת כהן <ayelet@ramla.muni.il>, עלאל רוזה <rozaa@ramla.muni.il>, שרון אבוטבול <sharona@ramla.muni.il>, יעל אדחוח-סלומון <yaelad@ramla.muni.il>, י.מ.א.ה - ניהול פרויקטים בע"מ <yamh@013.net>, עלאל רוזה <rozaa@ramla.muni.il>, עופר תודר <ofert@ramla.muni.il>, זי רייך <zivR@ramla.muni.il>

< פנחס

< אישור חשבון צריך להעשות ע"י מח' אחזקה

< צריך לבדוק אם הדרישות נגזרות מהמכרז (מרביתם המכריע של העבודות הינו חלק

< מהעלות שמשולמת לקבלן מדי חודש) יש עבודות המוגדרות כחריגות, ככלל אתם

< אמורים לאשרם מראש קבל דיווח מיובל (בכתב) אם בדק והתשלום אמנם נדרש

< במקביל יש לעגן נוהל עבודה של בדיקה ואישור לכל הוצאה החורגת מהתשלום

< החודשישפר

<

<

> -----Original Message-----

< From: פנחס קינדה

> Sent: Sunday, March 20, 2011 10:42 AM

< To: עופר תודר

< Cc: איילת כהן

< Subject: RE: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

<

<

<

<

< עופר שלום,

<

< קיבלתי דרישת תשלום נוספת עבור חודש פברואר בסך 132,371.00 ₪. איך אני

< מאשר את התשלום הזה בצורה עיוורת? איפה החלק של באחריות עבודות שבועו

< ?

<

< למה צרכים את האישור שלי על עבודות שלא פיקחתי עליהן? אנא תנחה אותי איך

< לטפל בסוגיה הזאת.

<

< בברכה,

<

< פינחס קינדה

<

> -----Original Message-----

< From: פנחס קינדה

> Sent: Thursday, March 10, 2011 9:36 AM

< To: עופר תודר

< Subject: בקשת הנחיה עבור תשלום של ש.י. ניהול ואחזקה

<

<

< לכבוד,

< 10-03-11

<

```
<
<
הנדון : דרישת תשלום מספר 2011/52 <
<
חברת ש.י.ניהול ואחזקת מבנים בע"מ המתחזקת את חלק ממוסדות החינוך בעירית <
רמלה העבירה לי פירוט עבודות שנעשו במהלך <
<
חודש ינואר ואת הדרישה לתשלום עבור אותו חודש בסך 132,371.00 ₪ . <
מצ"ב הדרישה לתשלום . מאחר ואני לא הייתי מפקח צמוד <
<
בעבודות שהקבלן ביצע קשה לי לחתום ולאשר את התשלום. שאלתי היא , האם יש <
אפשרות צעד שאני צריך לעשות לפני שאני חותם <
<
ומאשר את דרישה לתשלום ? <
<
אבקש את הנחתיך בנושא . <
<
<
<
מנהל מח' אחזקה <
<
> _____ Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus
> signature database 5940 (20110309) _____ <
> The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.
> http://www.eset.com
<
<
<
<
> _____ Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus
> signature database 5940 (20110309) _____ <
> The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.
> http://www.eset.com
<
<
<
<
> _____ Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus
> signature database 5943 (20110310) _____ <
> The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.
> http://www.eset.com
<
<
<
<
> _____ Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus
> signature database 5968 (20110319) _____ <
> The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.
> http://www.eset.com
<
<
<
<
> _____ Information from ESET NOD32 Antivirus, version of virus
> signature database 5968 (20110319) _____ <
> The message was checked by ESET NOD32 Antivirus.
<
```

Yoram Avrahami & Co.
Law Office

יורם אברהמי ושות'
משרד עורכי דין

*Yoram Avrahami, Advocate
עו"ד יורם אברהמי*

נוש ענין 13 גבעת סמאל, 54030
13 Gush Elayon St, Givat-Shmuel
טל דב קוין: 03-7382520 (Multi-)
פקס: 03-5324744
E-MAIL: AVR.LAW.OFFICE@012.NET.IL

ידע מבוטא, פ"ד
אה: טרום, פ"ד

11/07/2012

432/0

לכבוד
מר יחושע קלפוט
מבקר העירייה
ומסונה על תלונות הציבור
עניית רמלה.

הכחן: שיפטי קני טיוטת ז"ר"ה ביקורת-תגובת

מרשי שבנדון ביקשני לתגוב לטיוטת ז"ר"ה הביקורת שברוך ולחלן העדותי.

1. בתאריך 26.06.2012 הופצה על ידך טיוטה להערות בעניין שיפטי קין זאת לאחר שנתבקשת ע"י מנכ"ל העירייה לערוך ביקורת בנושא הלך הפיקוח של העירייה רקון רמלה על ביצוע עבודות הקבלן, וכן את אופן בדיקת החשבוניות אותם הגיש הקבלן ואישור תשלום בהתאם לדיווח.
2. אחריה המפקח מטעם "קרן רמלה" לפקח ולבדוק את ביצוע סיב וחיקף העבודות שנעשו ע"י הקבלן, נובעת מתוך החשכם שנחתם בין הקרן לקבלן.
3. במחלך עבודתו ניררש מר... לבדוק ולאשר שהחשבוניות מאושרות ע"י המפקח, אכן תואמות את החמנה הכספית שחועברה לקרן לטובת הקבלן, ואכן כך התנהלו הדברים.
4. בסעיף 19 לז"ר"ה המבקר נכתב: "מהבדיקת עולה כי הפיקוח והבקרה על עבודות הקבלן שהתבצעו ע"י המפקח של הקרן, בוצעו בצורה רשלנית ולא בהתאם לנדרשות מקצועיות מקובלות."
5. ועוד נכתב בז"ר"ה בסעיף 19: "... המפקח מטעם "קרן רמלה" היה הגורם המסריץ וכמעט חבלעדי לאישור התשלום לעבודה שברובה לא בוצעה". !!

6. כיצד אם כן יכול היה מר לנחש שחשבוניות אשר נבדקו ואושרו לתשלום ע"י המפקח אינן תואמות את המציאות??
7. מדוח הביקורת עלה מסקנה אחת ברורה אשר עיבדת כחוט השני לכל אורכו ואף הועלתה בסעיף 21 לד"ר: "לא נמצאו נהלים ממסדרים את הקשר שבין אחריות "קרן ומלה" לאחריות העירייה בפיקוח על עבודות הקבלן. נהלים מסודרים יכלו למנוע מראש חלק ניכר מהליקויים".
8. עוד באותו עניין בסעיף 16 לד"ר נכתב " הביקורת מעירה כי יש צורך להפריד בין הגוף האחראי על כתיבת הסכרז וניחולו לבין הגוף המפקח על עבודות הקבלן כך שמתקיימות בקרות נוספות על סעיפי החחה ועל ביצועו ומימושו".
9. ועוד בסעיף 23 "...כתיבת חוזה מפורס ובהיר באופן חד משמעי תוודא ניצול מקסימאלי של החוזה".
10. חליפת המיילים בין מר לבין מנכ"ל העירייה אף מדגישה את חוסר הבהירות לעניין האחריות בדבר אישור ביצוע עבודות הקבלן. בתאריך 10.03.2012 מבקש מר הנחיות לאישור תשלום לקבלן
11. בתאריך 20.03.2012 הוא מבקש הנחיות פעם נוספת באותו יום בתשובתו מנחה מנכ"ל את מר כיצד יש לנחוג, ומוסיף כי יש לעק נוחל עבודה ואישור לכל חוצאה החודגת מהתשלום.
12. מאחר לא ברור כיצד הגיעה הביקורת למסקנה מתוך חליפת המיילים, כי באחריותו של מר לאשר חשבון לתשלום רק לאחר בדיקת ביצוע העבודה. היכן הנחיה כזו מופיעה ??
13. זאת ועוד, מהיכן שאבה הביקורת את הדעה כי על המנהל לוודא באופן מחולט כי העבודה נעשתה בהתאם לדיווח ?? מסקנה זו יכולה הייתה להתקבל אילו לא היה מפקח שכל תפקידו וחובתו לאמת את הנתונים.
14. מה מקור הסמכות שממנו עולה חובתו של מר קינדה לפקח גם על המפקח ??
15. כהכנת לשיפוצי קיץ 2012, עוד מר קינדה סיור בכל בתי הספר ואז הסתבר לו כי קיימ פעד בין דיווחי הקבלן בעניין כמויות הריצוף שביצע בקיץ 2011 לבין הביצוע בפועל.(דבר שאמור היה להיבדק ע"י המפקח).
16. לאור נתונים אלו, בישיבה שחלקיקים באגף חחינד, בשיחה טלפונית עם הקבלן אמר מר לקבלן בנכוחות טלם כי הוא חייב לבצע עבודות ריצוף על חשבון השנה הקודמת.

Yoram Avrahami & Co.

יורם אברהמי ושות'

Law Office

משרד עורכי דין

18. האם לאור השתלשלות האירועים המתוארת ניתן להטיל ספק באמינותו של מר קינדה ?
19. בהתייחס לטעיף 10 לטיזת הדריה אכן לבקשת מנהלת בית ספר "מענית" אישר מר קינדה מטעם בסיון כחלופה לריצוף באבנים משתלבות, ואלם נוכח העובדה כי ביצוע מטעם הבטק יקר יותר מריצוף באבנים משתלבות הרי שלא מצא מר קינדה לנכון לשנות את החשבון אשר אושר לכתחילה והותיר אותו על כנו.
20. לגבי טעיף 13 לטיזת הדריה המציין כי עבודת ריצוף אבנים משתלבות חושבה כעבודה נוספת ולא כעבודה במסגרת התשלום השוטף מכת המכרז, טעות זו נבעה מעצם אישור החשבון כעבודה נוספת על ידי המפקח משיקולים אולם פירס בחקירתו על ידי הסבקר ובשום פנים אין לחלות מקור טעות זו בהתנהלותו של מר קינדה.
21. לשיטתו של המבקר הנכבד הרי שהאחריות המוטלת על מר קינדה כוללת בחובת ביצוע פעולות פיקוח פחיות ומסשיות על ממצאי חמפכה, טענה זו אינה מתיישבת עם כללי המינהל התקין ובהדאי שלא עם סדרי המינהל הנהוגים במוסדות מוניציפאליים וממשלתיים שכן מה לך מפקח שעה שאתה מבקש לעשות את מלאכתו ובכך גרם לכפילות ולכובח מיותרים ? לפי שיטה זו הכספים הרבים המשולמים למפקח משולמים לחינם ללא כל צידוק וברי לכל כי אין הדבר כך.
22. עוד עולה מדריה הביקורת כי נוכח הממצאים החמורים העולים מהדוח כנגד המפקח מטעם קרן רמלה הרי שברור כי לא נפגע יושרו ובהדאי לא אמינותו של מר קינדה.
23. עובדה זו חשובה היא כי המציאות בה מר קינדה תפקד הייתה מורכבת ומטובכת נוכח העובדה כי לא היו בנמצא נהלי עבודה בדורים באשר לחלוקת התפקידים והסמכויות בין כל בעלי התפקידים באגף הדבר זה אף מצוין במפורש בדריה הביקורת וממילא לא נזקף לחובתו של מר קינדה.
24. ניתן היה לצפות מדה אהן ומפורט כזה, שנושא הכשרתו והדרכתו לצורך תפקוד יעיל בתפקידו החדש של מר קינדה, ימצא מקום נכבד במהלך הביקורת לא כל שכן בחמלצות לביצוע. במקום לפנות לטופ של אדם) שברור שגם אם טעה הדבר לא נבע מפגם ביושרו או אמינותו) אלא לפנות לגופו של עניין!!
25. מתברר שמר קינדה לאחר קליטתו לעבודה בתור מנהל מחלקת אחזקה, "נזרק למים" כלשון הביטוי, מבלי שמישהו טרח ללמדו לשחות. מעולם מרשי לא קיבל חדדכה מסודרת לצורך מילוי תפקידו וכראח שלא קיים נוהל קליטה מובנה בעיריית רמלה.

Yoram Avrahami & Co.

יורם אברהמי ושות'

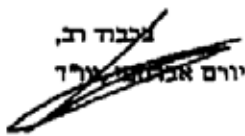
Law Office

משרד עורכי דין

26. נוכח האמור לעיל, הרי שאין בטיטת ד"ח הניקורת ממציאים אשר יש בהם בכדי למגוע ביושרו, אמינותו ומילוי תפקידו של מר : נחפוך הוא, נוכח העובדה כי מר היה זה שחשף את הבעייתיות בהתנהלות הקבלן - סימן טוב- ולא מנהלת האגף כפי הנטען ולכן קיימת ראיות טובות בידי מרשי, הרי שהד"ח הסופי חייב לכלול בחובו עובדה זו.

27. אינני יכול להתעלם מהעובדה המצעדת שסיוסות ד"ח זה מוצאת במקביל לשימוע אליו חוזמן מרשי לשם מיסוריו מעיריית רמלה. הבחילות בה ננקטים הליכים כאלה ואחרים כנגד מרשי נולדה בעקבות מחלוקת בינו לבין מנהלת האגף אשר התגלעה דווקא על רקע רצונו של מרשי בהתנהלות שקופה ותקינה אל מול קבלנים אשר הועסקו באגף החינוך בעיריית רמלה. בידי מרשי ראיות טובות לעניין זה אף ברור כי אין זה המקום למסן אך ברי לכל כי הובר יגיע גם יגיע לפתחך.

מלבד רב,
יורם אברהמי עו"ד

1/7/2012

לכבוד

קהל רמלה

א.ג.נ

הנדון: התייחסות לדו"ח ביקורת - שיפוט ק"צ במוסדות חינוך

בדו"ח הביקורת שהועבר להתייחסותנו ישנם אי דיוקים וסילוף של עובדות בכל הקשור לתהליכי הביצוע והפעילויות השונות הנערכות במסגרת חוזה למתן שירותי תחזוקה שוטפת ותחזוקה מונעת למוסדות חינוך ברחבי העיר רמלה, להלן העובדות לאשורן:

מכרז פומבי מס' 4/10

המכרז שערכה הקרן הוכן בתאום עם כל גורמי העירייה ובכללם: אגף החינוך, מח' אחזקה, המחלקה המשפטית, אגף הנדסה סגן ראש העיר ומנכ"ל העירייה.

רק לאחר בדיקתם ואישורם פורסם המכרז.

יתרה מכך סנהל מח' אחזקה: ד"ר חייב לכלול במפרט הסכני מרכיבי ביצוע ייחודיים כולל כמויות לשם ביצוע עבודות האחזקה, בפגישות שהתקיימו עמו במהלך הכנת החומר ציין שהנתונים עליהם הוא נסמך הינם עפ"י נתוני האחזקה לאורך שנים ומניסיון שמצבר בעירייה.

(מצ"ב חלק מהתכתובת בין הקרן לגורמי העירייה בשלב הכנת חומר המכרז)

"הפרדה בין גוף האחראי על המכרז וניהולו ולבין הגוף המפקח"

התייחסות עורך הדו"ח בנושא אינה במקומה, אין כל פסול או דופי בריכוז הפעילויות ע"י גורם אחד, לו היה בקיא בשיטת העבודה המקצועית היה רואה בה יתרון רב. בדרך זו ניתן ליישם הליכי בקרה נאותים, היכרות מעמיקה של התחייבויות הזכיות מונעת חשיפה של המחמין מול הזכין.

אבנים משתלבות

עריכת בדיקה לאימות כמויות לאחר תקופת שימוש של שנה אין אפשרות ונסמכת על אמירות ולא על עובדות מוצקות.

באשר לכמויות, לקבלן אושרה כמות כולל של 777.65 מ"ר בלבד. (מצ"ב עותק מחשבון מאושר) (בחשבון הקבלן הוגשה כמות של 936.35 מ"ר) בתהליך בדיקה ואישור החשבונות נערכה בדיקה מדגמית במהלך ובסיום העבודות.

הביקורות על הקבלן נערכו ע"י צוות הקרן ונציגי מח' האחזקה.

העבודות הושלמו במלואן, כמו כן בכל המוסדות תקט הערות הבסיחות למרכיב זה.

לא בחרו על מה מסתמך עורך הביקורת בקביעתו "הפרשים גדולים", הישענות על אמירות אבות הבית הינה השענות על קנה רצוף ולא עיני במיוחד לאור האירועים והמחלוקות בין אבות הבית לעירייה ולקרן באשר לתהליכי ההפרטה של אחזקת מוסדות החינוך בעיר.

(אחת הדקות עם הנהלת לשכת ואישורו מן מנכ"ל עירייה ליישם כללי המפרט)

עבודת שיפוצי הקיץ לא תאמו או נוהלו מול אבות הבית העבודות תכולתן וכמותן נקבעו מול גורמי עירייה אחרים ללא ידיעתם של אבות הבית, כמו כן במהלך ביצוע העבודות בתקופת הקיץ לא הייתה נוכחות קבועה ורציפה של אבות הבית כך שהצהרתם מוטלת בספק רב.

איסוף נתונים מגורם עוין לתהליך, לא מקצועי ושלא היה מעורב בתהליכי הביצוע אינה נכונה ומספקת מצג שווא הרחוק מהמציאות.

" ביצוע עבודות ע"י אבות הבית " זו אמירה שאין לא כל אחיזה במציאות, שקרית ולא נכונה.

עם הפעלת הזכיון כל עבודה קטנה כגדולה הופנתה לקבלן ע"י אבות הבית (החל מתליית תמונה ועד תיקונים מורכבים אחרים) הצהרה שפתאום אב בית ביצע תיקון משתלבות רחוקה מהמציאות.

" המעורבים כלול הקבלן הראשי מודים כי העבודות בוצעו בהיקפיים נמוכים מהדיווח" – זו אמירה שקרית ולא נכונה.

ביצוע משטח בטון במקום ריצוף

דרישת הביצוע הועלתה ע"י מח' האחזקה כמו כן צורת ההתחשבות, לא הועלתה דרישה לעריכת הוראת שינוי ע"י מח' האחזקה, הסיבה לכך מח' האחזקה לא רצתה להגיש בקשה נוספת לתקצוב מהעירייה.

עלות משטח הבטון גבוהה מעלות המשתלבות, הקבלן נעתר לבקשת מח' האחזקה וביצע מרכיב זה במחיר המשתלבות על פה שהיה נמוך יותר.

עבודת אחזקה שוטפת

" לא התבצעו עבודות ריצופים במהלך השנה " – טענה שאינה נכונה שקרית ומגמתית, לו סרח עורך הדוח לעיין בדוחות החודשיים והשנתיים שהונפקו והועברו לכל גרמי העירייה היה נוכח לדעת שאמירה זו אינה במקומה. (מצ"ב דוח שנתי 2011)

עבודת הפיקוח

עורך הדוח לא ביקר את עבודת הפיקוח ל טרח לעיין בדוחות, מסמכי הפרויקט והרשומות לא היה מעלה על הכתב הצהרות שקריות.

מפקח הקן " גרם ממריץ " – מפקח הקרן אינו יוזם ביצוע עבודות, העבודות סוגן והיקפן הינה דרישה של מציגי העירייה אגף חינוך ומח' אחזקה בלבד.

כמו כן כל עבודה טענה אישור של גורמי העירייה בלבד, רק לאחר אישורם הופעל הקבלן, כמו כן במהלך ביצוע העבודות נערכה ביקורת ע"י מח' אחזקה, קביעת המבקר אינה במקומה ורחוקה מהמציאות.

לסיכום

לעורך הדוח אין כל מושג באשר למהות השירותים והעבודות הנדרשות במסגרת החוזה.

" העבודות ו/או "השירותים" פירשה-

כל העבודות וההתחייבויות הכלולות של העבודות הפעולות וההתחייבויות שעל הקבלן לבצע בהתאמה לסמך זה ולנספחי בקשר עם אחזקתם השוטפת והזקתם המונעת של מוסדות החינוך לרבות כל עבודה שחולט על הקבלן בהתאמה לסמך "הקרן/אוהמפקח חולד בותעבודות ארעיות/או עבודות עזרה הנדרשות לביצוען של ההסכם אובקשרעמו.

המכרז נערך בתאום עם כל גורמי העירייה והקרן קיבלה את אישורם לפני פרסום המכרז .

עבודות הקבלן נעשתה בבקרה שוטפת ורציפה של מציגי הקרן ובתאום עם גורמי העירייה השונים אגף החינוך , מח' אחזקה ורכש עבודה זו מלווה בדוחות שוטפים , קיום ישיבות תאום וסיורי פיקוח .

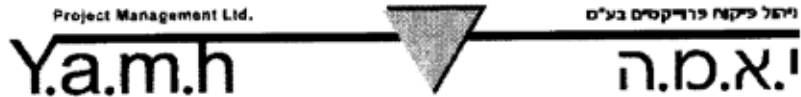
בבדיקת מרכיב ביצוע אבנים משתלבות השענות על גורם לא מקצועי אינה במקומה קביעת עורך הדוח על פערים הינה תוצאה של סילוף עבודות והתעלמות מתהליכי הביצוע המדרשים לשם שמירה על תקינות ורמת השמישות הנדרשת במוסדות .

העבודות בוצעו באופן מקצועי ברמת טיב ואיכות נדרשים ובהתאם לדיווח , הראיה על כך שכל ליקויי הבטיחות במרכיב זה תוקט במלואם .

בכבוד רב

י"א

, / .

16/1/2012

לכבוד
ד"ר זיו רייך
מנכ"ל קרן רמלה

א.נ.

הנדון : אחזקת מוסדות חינוך באמצעות זכיון הקרן
דו"ח סיכום פעילות לשנת 2011

הקרן לפיתוח מבצעת עבור עיריית רמלה אחזקה שוטפת של מוסדות חינוך ברחבי העיר. העבודות מבוצעות ע"י חברת י.ש. בר כחברה זכיינית לביצוע עבודות האחזקה במוסדות החינוך השונים ברחבי העיר, פעילות הזכיון נעשתה בשיתוף נציג הקרן ובתאום מול נציגי אגף החינוך והאחזקה.

במהלך שנת 2011 נתנו שירותי אחזקה למוסדות הבאים :
10 ביה"ס, 100 גני ילדים ו 9 מועדוניות נוער .

הערה : בתחילת השנה תוחזקו 50 גני בלבד , החל מחודש 6/2011 נוספו 50 גני לרשימת המוסדות שבאחריות הזכיון .

במהלך שנת 2011 טופלו **2795 קריאות** שהגיעו מנציגי המוסדות השונים .

בטבלה המצורפת נעשה פילוח של סוגי התקלות /קריאות שטופלו לפי חודשי הביצוע וכמותן .

עיקר הפעילות בנושאי אחזקה נעשו לשם שמירה על רמת שמישות נאותה של : המבנים , מערכות , מתקנים וחצרות בתחום המוסדות .
חלק העיקרי מהפעילות הקבלן מוגדרת כפעילות אחזקת שבר , פעילויות אחרות נעשו כפעולות אחזקה מונעת .

תשומת לב רבה ניתנה לנושא הבטיחות , תקלות ולקויים המוגדרים כמפגעים או כמוקדי סיכון בטיחותיים **זוכים למענה מידי ולא כל דיחוי** .

הפעילויות / מרכיבי הביצוע המפורטים נדרשים לשם טיוב המערכות הקיימות, שיפור חזות המבנים והמתקנים, כל זאת במטרה להביא את המוסדות לרמת שמישות גבוהה ולהאריך את הקיים ובדרך זו להוזיל את עלויות התפעול והאחזקה בעתיד .

:FAX 03-7628218

ת.ד. 46182 po. box חיפה HAIFA yamh@013.net [TEL+972-52-8168164](tel:+972-52-8168164)

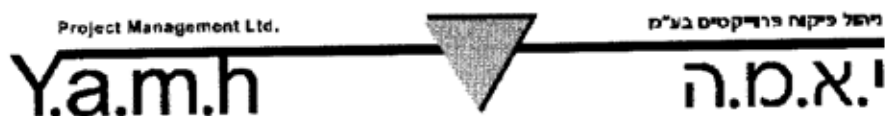
ריכוז שנתי עבודות אחזקה מוסדות חינוך 2011- רמלה

חודש	כ"ב	ה'ע	ר'ס	כ'ט	מ'ש	מ'ג	מ'ז	מ'ח	מ'ט	א'י	ב'כ	ג'ל	ד'מ	ה'ס	ו'ט	ז'י	ח'כ	ט'ל	י'מ	יא'ש
ינואר	0	0	0	6	2	9	25	6	8	3	40	29	4	29						
פברואר	0	0	0	3	1	7	29	7	0	13	41	31	2	15						
מרץ	0	0	0	11	0	16	10	14	8	1	19	30	4	16						
אפריל	0	0	0	6	1	4	18	16	4	0	27	6	13	8						
מאי	0	0	0	4	2	9	15	30	31	0	46	13	28	24						
יוני	0	0	1	9	9	2	16	17	43	4	24	13	42	38						
יולי	0	0	22	11	2	1	13	11	35	0	10	52	10	38						
אוגוסט	220	0	82	3	0	1	7	40	26	1	55	76	15	23						
ספטמבר	0	0	0	13	1	7	48	30	7	0	12	24	50	47						
אוקטובר	0	0	0	7	1	5	28	20	22	8	60	31	30	41						
נובמבר	0	0	1	15	3	7	30	15	6	10	32	39	116	70						
דצמבר	0	11	0	14	1	3	18	10	3	21	17	19	38	50						
סה"כ	220	11	108	102	23	71	257	216	195	61	383	363	388	399						

סה"כ קריאות- 2795

- הערות- מרכיבי הביצוע המפורטים מטה נכללים בסעיף העבודות השונות
- החלפת צלילר
- תיקון/ החלפת דלתות
- ריצוף
- ניקוי גג לפני איטומים
- פירוק מטבחים/ הרכבת מטבחים חדשים
- תקרות אקוסטיות
- קירות גבס
- ציקוּת בטון
- מתקני משחק

הדוח מציין את מס' הקריאות למוסדות, ולא לפי כמות ביצועים / ההחלפות שנדרשו. לנהל דוגמה: קריאת מיזוג לביה"ס נרשמו כקריאה ולא ככמות המזגנים שותקנו. במרכיב החשמל ביצוע קריאה אחת עבור ביה"ס או מוסד אחר אינה כוללת כמות השקעים נורות ציוד אחר שישימו. החל מחודש יוני נוספו 50 גנים לכמות המוסדות המטופלים.

נושאים לשיפור / טיפול

1. שיפור זמני התגובה של הקבלן ומתן מענה לקריאות / תקלות .
2. תגבור צוות כ"א של הזכייין .
3. תאום מול נציגי העירייה טיפול במתקני החצר.
4. עריכת סקר שביעות רצון ברמת מנהלים/ גננות /נציגי עירייה .
5. טיפול במועדוני הנוער עריכת תוכנית עבודה .

התייחסות ראש העירייה לדוח שיפוצי קיץ בבתי ספר

לאור הממצאים בדוח, העירייה הביאה לסיום עבודתו של מנהל מחלקת האחזקה ולסיום ההתקשרות מול הקבלן. כמו כן, המלצות המבקר לגבי הקשר שבין העירייה ל"קרן רמלה" יבוצעו.

הנחות בארנונה

הנחות בארנונה

מבוא

1.1 כללי

ארנונה היא מס שנתי, שנקבע על פי פקודת העיריות, המוטל על תושבי המדינה המחזיקים בנכס ונגבה על ידי הרשות המקומית ומטרתו לממן את הפעילויות השונות של הרשות.

פטורים והנחות בארנונה, ניתנים גם הם על פי חוק. חלקם נקבעו בפקודת העיריות, בפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) ובחוקים נוספים.

נושאים נוספים הקשורים במתן הנחות, קביעת מבחנים לקבלתן והגדרת תפקידיה של ועדת ההנחות בעיריות, נקבעו בתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), המתפרסמות לקראת כל שנת כספים, במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1993 (להלן: חוק ההסדרים). התקנות מסמיכות את מועצת העירייה לקבוע הנחה מסכום הארנונה הכללית, למי שעומד בקריטריונים שנקבעו בתקנות.

בדיקת הביקורת העלתה כי במהלך שנת 2011 העניקה עיריית רמלה הנחות ופטורים מארנונה ל - 7,223 לקוחות, בשווי כסף כולל של למעלה מ - 16 מ' ש"ח.¹

גורמים נוספים המשפיעים על שומת הארנונה בקשר עם נכס מסוים, הינם גודל הנכס וסיווגו. בתקנה 12 לתקנות ההסדרים במשק המדינה, נקבעו 12 סיווגים עיקריים לקביעת תעריפי ארנונה, ומהם נגזרים סיווגי המשנה (לדוגמא בתי קפה הוא תת סיווג של הסיווג משרדים שירותים ומסחר). בתקנות ההסדרים במשק המדינה נקבעו סכומי מינימום ומקסימום החלים על כל הרשויות המקומיות ואין הן רשאיות לחרוג מסכומים אלו, דהיינו הארנונה המוטלת על ידי הרשות המקומית, תהיה גבוהה יותר מתעריף המינימום ונמוכה מהתעריפים המרביים.

בדיקת הביקורת העלתה כי במהלך שנת 2011 התרחשו 51 אירועים בהם שונה סיווג נכס לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר ו- 147 אירועים של הקטנת שטח נכס.

במהלך החודשים ינואר - מרץ 2012, ערכנו ביקורת במחלקת ההכנסות של עיריית רמלה, במסגרתה נבדקו תקינות תהליכי העבודה אשר תוצאתם הישירה הינה הקטנת הכנסות העירייה מארנונה, הנובעת מהגורמים המשפיעים שפורטו לעיל: הנחות ופטורים בתשלומי ארנונה, שינוי סיווג נכסים והקטנת שטחי נכסים.

1 לפירוט סוגי ההנחות, מספר המקבלים ושווי ההנחה לפי סוג ראה נספח א' לדוח

1.2 הוראות והנחיות כבסיס לביקורת

- הביקורת התבססה על הוראות החוק והצווים שלהלן :
תקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), תשנ"ג - 1993 ;
- טבלת מבחן הכנסה לשנת 2011, בהתאם למופיע ב"תקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה) (תיקון), התשע"א - 2010 ;
- צו הארנונה של עיריית רמלה לשנת 2011 ;
- פקודת העיריות (נוסח חדש).

1.3 שיטת העבודה

לצורך ביצוע העבודה בוצעו הפעולות הבאות :

- 1.1.1 נערכו פגישות עם הגורמים הבאים :
- רוי"ח א.ב.ע. - גזברית העירייה לשעבר ;
- גב' נ.ט. - מנהלת מחלקת הכנסות ;
- גב' מ.ס. - סגנית מנהלת מחלקת הכנסות ;
- מר מ.ה. - יועץ העירייה לעניין הכנסות וגביית ארנונה ;
- עובדי מחלקת ההכנסות, לפי צורך.
- 1.1.2 הופקו הדוחות הבאים ממערכת הגביה של העירייה :
- דוח המפרט את כלל ההנחות בארנונה שניתנו, במהלך התקופה שבין 01/01/2011 ועד ל- 31/12/2011, לפי סוג הנחה ושוויה הכספי ;
- דוח המפרט את כלל המקרים בהם הוקטן שטח נכס, במהלך התקופה שבין 01/01/2011 ועד ל- 31/12/2011, כולל מקרים בהם פוצלו נכסים ;
- דוח המפרט את כלל המקרים בהם שונה סיווג נכס, במהלך התקופה שבין 01/01/2011 ועד ל- 31/12/2011, לסיווג חדש אשר מקנה תעריף ארנונה נמוך יותר מהתעריף הקודם.
- בוצעו בדיקות מדגמיות לבחינת תקינות תהליך מתן הנחה/פטור, הקטנת נכס, שינוי סיווג, כדלקמן :
- נבחנו 17 מקרים מתוך סך של כ- 200 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס ריק" (קוד הנחה 171) ;
- נבחנו 21 מקרים מתוך סך של כ- 160 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס חדש וריק" (קוד הנחה 156) ;
- נבחנו 16 מקרים מתוך סך של כ- 150 מקרים בשנת 2011, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס שאינו ראוי לשימוש" (קוד הנחה 990) ;
- נבחנו 15 מקרים מתוך סך של כ- 300 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם ניתנה הנחה בשיעור של 64% משומת הארנונה המקורית, הנובעת מכוח סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה, המאפשר מתן הנחה לבעלי הכנסה חודשית ממוצעת, הנמוכה מזו המצוינת בתוספת הראשונה לתקנה (קוד הנחה 305) ;

- 1.1.3 נבחנו 5 מקרים מתוך סך של כ- 45 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם ניתנה הנחה בשיעור של 72% משומת הארנונה המקורית, הנובעת מכוח סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה, המאפשר מתן הנחה לבעלי הכנסה חודשית ממוצעת, הנמוכה מזו המצוינת בתוספת הראשונה לתקנה (קוד הנחה 306);
- 1.1.4 נבחנו 5 מקרים מתוך סך של כ- 70 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם ניתנה לפנסיונר הנחה בשיעור של 64% משומת הארנונה המקורית, הנובעת מכוח סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה, המאפשר מתן הנחה לבעלי הכנסה חודשית ממוצעת, הנמוכה מזו המצוינת בתוספת הראשונה לתקנה (קוד הנחה 564);
- 1.1.5 נבחנו 18 מקרים מתוך סך של כ- 40 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם שונה סיווג נכס לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר ;
- 1.1.6 נבחנו 33 מקרים מתוך סך של כ- 140 מקרים שאירעו בשנת 2011, בהם בוצעה הקטנה של שטח נכס.
- 1.1.7 שליחת טיוטת דוח הביקורת ביום 11/3/2012 לעיון ותגובת מנהלת מחלקת הכנסות. התייחסות המבוקר התקבלה ביום 05/04/2012.
- 1.1.8 עריכת והפצת דוח ביקורת סופי, בצירוף תגובת המבוקר.
- 1.1.9 הביקורת מבקשת לציין, כי זכתה לשיתוף פעולה מלא מכל הגורמים במחלקת ההכנסות בעיריית רמלה, אשר היו מעורבים בביקורת זו.

התייחסות כללית של המבוקר לדוח הביקורת וממצאיו

חלק גדול מן הליקויים שנמצאו בביקורת, מציין חוסר באסמכתאות הנדרשות עפ"י חוק. מח' הכנסות הינה המחלקה שבה האינטראקציה הגבוהה ביותר שיש לתושב עם העירייה. עפ"י רוב, מטופלי המחלקה הינם במצב סוציו-אקונומי נמוך (אנשים נכים/קשישים) ונדרשים לאסמכתאות רבות, ממוסדות שונים, על מנת לקבל הנחה בארנונה.

עם השנים, נלמדה הרגישות ובמסגרת קיום מדיניות העירייה, המדגישה את ה**שרות לתושב**, עובדי המחלקה נמנעים, ככל הניתן, לטרטר את התושבים הלוחך ושוב, בהעדר אסמכתא זו או אחרת, כאשר שיקול הדעת מנחה שיתר האסמכתאות שהוצגו אינן משתמעות לשתי פנים.

לאחרונה הותקן "בנק מסמכים" של ביטוח לאומי, אשר מקל מאוד על התושבים והפקידות אף ניגשות יחד עם הלקוח אל המתקן, על מנת להוציא המסמכים להם הוא נדרש. ככלל, חוסר במסמך זה או אחר, כאשר מופעל שיקול דעת שמצב הלקוח (הקשיש) לא הוטב, במקרה הטוב, ועל כן ניתן להתבסס גם על מסמכים מקבילים משנה נוכחית או דף ח-ן בנק המוכיח פעילות כספית וכיוב'.

עובדי קבלת הקהל הותיקים כבר רכשו המיומנויות המתבקשות וכבר מכירים את הלקוחות הקבועים הפוקדים את המחלקה מידי תקופת חיוב. במבחן המציאות, בשנה שלאחר מכן, מתברר שההנחות שניתנו אכן מוצדקות. על אף האמור לעיל, חידוד הנהלים הובהר ע"י ישיבה מחלקתית מיום 3/4/2012 והמחלקה תעביר בקשה לוועדת הצעות פטורות, להתקשר עם חברה להכנת תיק נהלים מסודר.

בברכה,

מנהלת מח' הכנסות

2. תמצית הממצאים

2.1. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס ריק

- (1) בדיקת הביקורת העלתה ליקויים ב - 12 מתוך 17 מקרים שנדגמו, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס ריק", במהלך שנת 2011:
- ב - 10 מקרים נמצא כי פטור "נכס ריק" שניתן עבור הנכס, הינו שגוי וכי מבדיקת צילומי הנכסים, עולה כי הנכסים הינם בתהליך שיפוץ ואינם ראויים לשימוש;
- ב - 2 מקרים נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך מהפטור המקסימלי האפשרי הן על פי צו הארנונה (3 חודשים) והן על פי תקנות ההסדרים (6 חודשים). במקרה אחד ניתן הפטור לתקופה של 13 חודשים ובמקרה שני ניתן הפטור לתקופה של 14 חודשים;
- במקרה אחד נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך מהפטור המקסימלי הן על פי צו הארנונה והן על פי תקנות ההסדרים וכך אינו בהתאם להנחיות היועצת המשפטית של מחלקת הכנסות;
- במקרה אחד נמצא כי מבקש הפטור אינו בעל הנכס כי אם שוכר הנכס. הוראות מחלקת הכנסות בעיריית רמלה קובעות, כי רק בעל הנכס ראוי להגיש בקשה לקבלת פטור בגין נכס ריק.
- (2) הביקורת בדקה ומצאה כי מערכת הגביה של העירייה אינה כוללת בקרה מיכונית, אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס ריק (קוד 171), בהתקיים לפחות אחד מהתנאים הבאים:
- משך הפטור שהוזן עולה על שלושה חודשים (מקסימום של 93 ימים);
- משך הפטור לתקופת בעלות, עולה על שלושה חודשים;
- משך הפטור שהוזן קטן מ - 30 ימים רצופים.

תגובת המבוקר:

- (1) נושא "פטור נכס ריק" ו "פטור לא ראוי לשימוש" מטופלים ע"י מדורים שונים במח' הכנסות. בקשת הפטור הוגשה עד כה על טופס זהה ומכאן נוצר הבלבול. חשוב לציין שבשני המקרים מדובר בפטור מלא, כך שאין נזק להכנסות העירייה.
- (2) הגבלה מיחשובית על תקופת מתן הפטור – לטענת חב' מטרופולינט, אינה אפשרית, כך שסביר להניח שטעויות אנוש מסוג זה עוד יקרו בעתיד. מכאן עולה חשיבות הבקרה על כל פעולה, כמובהר בהמלצות הדו"ח.

2.2. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס חדש וריק

ממצאים

- (1) בדיקת הביקורת העלתה ליקויים ב - 14 מתוך 21 מקרים שנדגמו, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס חדש וריק", במהלך שנת 2011:
- ב - 9 מקרים מתוך 21 שנדגמו נמצא כי לא הוגשה בקשה בכתב למתן פטור עבור הנכס, לא נשלח נציג העירייה לבדיקת נכונות הצהרת המבקש וכן לא התקבל כל תיעוד אחר לביסוס טענת המבקש.
- לעניין זה, נציין כי שמונה מתוך תשעת המקרים קשורים ללקוח "ט.מ.", שהינו יזם הבונה בניינים לצורכי השכרה.

- בשני מקרים נמצא כי משך הפטור שניתן ארוך ממשך הפטור, כפי שהוגדר בתקנות ההסדרים (12 חודשים);
- ב - 3 מקרים נמצאו ליקויים בתיעוד הבקשה למתן פטור. נדגיש כי מדובר בליקוי שאינו בר השפעה על הגביה בפועל, כי אם מתייחס לקיום נוהלי העבודה.
- (2) הביקורת בדקה ומצאה כי מערכת הגביה של העירייה אינה כוללת בקרה מיכונית, אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס חדש ריק (קוד 156), בהינתן שמשך הפטור שהוזן עולה על 12 חודשים.

תגובת המבוקר :

- (1) יודגש שוב כי 8 נכסים שנבדקו הינם על אותו לקוח (מקרה אחד).
- (2) מדובר בבניין מגורים חדש, שבעליו אחד והפטור ניתן אוטומטית עם הודעות אגף הנדסה על מתן טופס 4 ואי אכלוס הנכסים. עפ"י נהלי המחלקה, נכס חדש מחויב אוטומטית 8 חודשים לאחר קבלת ההיתר. הפטור החוקי ניתן ליום עד 12 חודשים, עפ"י הפקודה. יודגש בנוהל המתהווה ביצוע מעקבים תוך כדי תקופת הפטור.
- (3) לגבי טעות החיוב מעבר למקסימום – לא ניתנו פטורים מעבר, רק שהגדרת הפטור לא הייתה נכונה (עקב חיוב לפני טופס 4).
- (4) אייליב לזר - טעות בהקלדת תום תוקף. טעות אנוש- תוקנה.
- (5) לגבי תיעוד ואסמכתאות - לרוב הלקוחות אינם מודעים לפטור לו הם זכאים בתחילת התקופה. על מנת להקל על הלקוחות, אנו מסתפקים באישור חברת חשמל בגין אי צריכה בתקופת הפטור, גם אם ניתן בדיעבד ובתצהיר המבקש.

2.3. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס שאינו ראוי לשימוש

ממצאים

- בדיקת הביקורת העלתה ליקויים ב - 5 מתוך 16 מקרים שנדגמו, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה בגין "נכס שאינו ראוי לשימוש", במהלך שנת 2011 :
- במקרה אחד נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך ממשך הפטור, שנקבע בהחלטת היועצת המשפטית של מחלקת הכנסות. לפי מכתב היועצת המשפטית מיום 07/02/2011, הנחת נכס לא ראוי לשימוש, תינתן מיום 01/01/2010 ועד ליום 11/11/10. בבדיקת הביקורת נמצא כי בפועל ניתנה ההנחה עד ליום 31/12/2010 ;
 - בשני מקרים נמצא כי ניתן פטור לתקופה הקודמת, ליום הגשה הבקשה למתן הפטור ;
 - בשני מקרים נמצא כי הבקשה הוגשה בטופס "הצהרה על נכס ריק (חדש וריק) וללא שימוש", שאינו מתאים לאופי הפטור שניתן. נדגיש כי מדובר בליקוי שאינו בר השפעה על הגביה בפועל, כי אם מתייחס לקיום נוהלי העבודה.

תגובת המבוקר :

- (1) הפטור הוראך עפ"י אישור היועמ"ש, עקב בקשת הלקוח להארכה. (התיעוד מופיע ב"אירועים ללקוח"). על מנת לבוא לקראת הלקוח, מח' הכנסות מאשרת פטורים בדיעבד, בתנאי שמצורפות אסמכתאות המניחות את הדעת.
- (2) בעקבות הדו"ח, טופס נכס ריק/חדש וריק – הופרדו מנכס "לא ראוי לשימוש".

2.4. בדיקת הנחה בארנונה על פי מבחן הכנסות

ממצאים

(1) בדיקת הביקורת העלתה ליקויים ב - 17 מתוך 25 מקרים שנדגמו, בהם ניתנה בשנת 2011, לזכאים על פי מבחן הכנסה, הנחה בשיעור של 64% - 72% בשומת הארנונה. הליקויים שנמצאו קשורים במסמכים ואסמכתאות שהוצגו (או שלא הוצגו), לצורך קביעת עמידה במבחן הכנסה. בין הליקויים שנמצאו:

- ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהלקוח הציג תלוש משכורת לחודש אוקטובר 2010. על פי הגדרות תקנות ההסדרים, הכנסה חודשית ממוצעת בשכיר תחושב על בסיס נתוני ההשתכרות לחודשים אוקטובר - דצמבר שלפני שנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה; ניתנה הנחה ללקוח על בסיס אסמכתאות משנת 2011, דהיינו משנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה, בעוד שהדרישה הינה להציג אסמכתאות משנת הכספים שלפני שנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה; ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים, אודות הכנסות בגירים נוספים המתגוררים בנכס או מבלי שניתנה הצהרה כי אותם בגירים אינם מתגוררים בנכס; ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהציג הסכם שכירות לנכס בגינו נדרשה ההנחה.

(2) בכל המקרים שנבדקו, נמצא כי טופס הבקשה למתן ההנחה, לא מולא כנדרש ולא פורטו נתוני ההכנסות בגין כל הבגירים המתגוררים בנכס. נדגיש כי מדובר בליקוי שאינו בר השפעה על הגביה בפועל, כי אם מתייחס לקיום נוהלי העבודה.

תגובת המבוקר:

(1) בנוהל ועפ"י רוב מבוקשים אישורים לחודשים 10-11-12 של שנה קודמת. במידה והלקוח הגיע למח' עם אישורים משנה שוטפת/חודש חסר, הוא מתבקש להשלים. במידה ומדובר באדם מבוגר/נכה והאישור שהציג הינו שנה שוטפת מביטוח לאומי (נכות יציבה), העובד מסתפק באישור השנה הנוכחית שהוצג לו. הסכום לרוב אינו משתנה משנה לשנה, אלא בהפרשי הצמדה.

(2) לעיתים האישורים שמוצגים מניחים את הדעת לגבי מצבם הכלכלי, אין נטייה לטרטר הלקוח להמצאת מסמכים נוספים (דוגמא: כאשר קיים אישור השתתפות לסיוע בשכ"ד ממשרד הבינוי והשיכון + הבטחת הכנסה מקסימאלית מביטוח לאומי לזוג + 2 ילדים), חלק מהאישורים מתייתרים. בכל אופן, הודגש בנוהל לדרוש כל האסמכתאות מהלקוח.

(3) אי הצגת הסכם שכירות במתן הנחה לשוכר - רק כאשר מדובר בהסכם שכירות ארוך טווח, שהוגש בעבר לעירייה.

(4) בעלי נכס סיעודיים המתגוררים בבית אבות ומשכירים הנכס ומבקשים הכרה בהנחה להם זכאים על תקופה מיום שהשוכרים עזבו את הנכס, והוצגו אישורים מתאימים – ניתנת הנחה בדיעבד. לא כל התושבים, ובוודאי המבוגרים שביניהם (שמתגוררים בבית אבות והדואר מגיע לנכס שבבעלותם), בקיאים בחוקי מועדי הגשת הבקשות- ואנו באים לקראתם.

2.5. בדיקת הקטנת שומה בגין שינוי סיווג נכס לסיווג בתעריף ארנונה נמוך יותר

ממצאים

בדיקת הביקורת העלתה ליקוי במקרה אחד בלבד מתוך 18 מקרים שנדגמו, בהם שונה, במהלך שנת 2011, סיווג נכס לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר. במקרה הנדון, קבעה מנהלת המחלקה, כי שינוי הסיווג יהיה בתוקף עד ליום 31/12/2011. בדיקת הביקורת ביום 28/02/2012, העלתה כי הנכס ממשיך להיות מסווג באותו סיווג ולא הוחזר לסיווג קודם, כנדרש בהתאם להחלטת מנהלת המחלקה.

תגובת המבוקר:

אין אפשרות מיחשובית לתת תום תוקף לשינוי סיווג. המעקב הוא אנושי ויתכנו טעויות. מקרה 1 מתוך 18 שנבדקו הינו מצב סביר. תמיד מתוקן רטרוא.

2.6. בדיקת הקטנת שומה בגין שינוי בגודל נכס

ממצאים

הביקורת דגמה 33 מקרים של הקטנת שטח נכס, שבוצעו במהלך שנת 2011 ומצאה אותם תקינים. בכל המקרים:

- הקטנת גודל הנכס בוצעה על סמך אסמכתאות ואישורים מתאימים, המצדיקים את שינוי גודלו של הנכס;
- מערכת הגביה עודכנה בהתאם לגודל החדש שנקבע באסמכתאות שהוצגו;
- במקרים בהם ההקטנה נבעה מפיצול נכס, הוסף השטח שהוקטן ממשלם אחד למשלמים אחרים.

תגובת המבוקר:

נושא רגיש, המטופל רק ע"י עובדים בכירים. מייל על תיקון בגודל וסיווג, נשלח מיידית ואוטומטית למנהלת המח'.

3. תמצית ההמלצות

3.1. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס ריק

- (1) לפנות לספק מערכת הגביה על מנת שיטמיע בקרה מיכונית אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס ריק בקוד 171, בהתקיים לפחות אחד מהתנאים הבאים:
 - משך הפטור שהוזן עולה על שלושה חודשים (מקסימום של 93 ימים);
 - משך הפטור לתקופת בעלות, עולה על שלושה חודשים;
 - משך הפטור שהוזן קטן מ - 30 ימים רצופים.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת פטור בגין נכס ריק, מי רשאי לבקש פטור זה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (4) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.2. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס חדש וריק

- (1) לפנות לספק מערכת הגביה על מנת שיטמיע בקרה מיכונית אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור "נכס חדש וריק" בקוד 156, בהינתן שמשך הפטור שהוזן עולה על 12 חודשים.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת פטור בגין "נכס חדש וריק", מי רשאי לבקש פטור זה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (4) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.3. בדיקת פטור מארנונה בגין נכס שאינו ראוי לשימוש

- (1) להגדיר בנוהל עבודה מי הגורמים הרשאים במחלקת הכנסות ובאילו תנאים, ניתן לתת פטור מארנונה, בגין נכס שאינו ראוי לשימוש. בנוסף יש לקבוע האם ניתן משפטית ובאילו תנאים, לתת פטור מארנונה לתקופה שקדמה למועד הגשת הבקשה למתן פטור.
- (2) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (3) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.4. בדיקת הנחה בארנונה על פי מבחן הכנסות

- (1) בדיקת בקשות למתן הנחה בארנונה המבוססת על מבחן הכנסה, לא תבוצע באופן מיידי, בזמן קבלת קהל, אלא בשעות שלאחר קבלת קהל על מנת לאפשר לפקידי מחלקת ההכנסות, לבדוק את תקינות האסמכתאות וגובה הכנסה הממוצעת, בנחת וללא לחץ הלקוח והקהל.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת הנחה על פי מבחן הכנסה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לחדד הנחיות לפקידי המחלקה בדבר מילוי כנדרש של טופסי הבקשה למתן הנחה.
- (4) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (5) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.5. בדיקת הקטנת שומה בגין שינוי סיווג נכס לסיווג בתעריף ארנונה נמוך יותר

אין ממצאים מהותיים, לפיכך לא הומלצו המלצות.

3.6. בדיקת הקטנת שומה בגין שינוי בגודל נכס

אין ממצאים, לפיכך לא הומלצו המלצות

הדוח המפורט

3.7 פטור מארנונה בגין נכס ריק

רקע

סעיף 13 לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, קובע הנחיות בנושא פטור מארנונה לבניין ריק:

"(א) מועצה רשאית לקבוע הנחה בשיעור כמפורט להלן, למחזיק של בנין ריק אין משתמשים בו במשך תקופה מצטברת, כמפורט להלן:

(1) עד 6 חודשים – עד 100% ;

(2) מהחודש ה-7 עד החודש ה-12 – עד 66.66% ;

(3) מהחודש ה-13 עד החודש ה-36 – עד 50%.

(ב) תחילת חישוב התקופה המצטברת הנזכרת בתקנת משנה תהא ביום תחילתה של תקנה זו.

(ג) הנחה כאמור בתקנת משנה (א) תינתן לתקופה המצטברת הנזכרת בפסקאות שבה (להלן – התקופה המצטברת), משך תקופת בעלותו של אדם בבנין, וכל עוד לא שונתה הבעלות בו ; להוכחת היותו של הבנין בנין ריק שאין משתמשים בו, כאמור בתקנה 12 ובתקנת משנה (א), ימציא המחזיק בבנין ראיות על פי הוראות המועצה.

(ד) במנין התקופה המצטברת לא תובא בחשבון תקופה הפחותה משלושים ימים שבה עמד הבנין ריק ברציפות.

(ה) נעשה שימוש מחדש בנכס שמחזיק בו היה זכאי להנחה על פי תקנות משנה (א) עד (ד), יודיע על כך המחזיק או בעל הנכס לרשות המקומית, בדרך שתורה הרשות המקומית, 7 ימים בטרם נעשה שימוש מחדש בנכס ; לא ניתנה הודעה כאמור, רשאית הרשות המקומית לבטל הנחה שניתנה על פי תקנה זו לתקופה הרצופה האחרונה שבה עמד הבנין ריק, אם ההנחה ניתנה לאותו מחזיר אשר עשה שימוש מחדש בנכס, או לבעל הנכס."

סעיף 241 בצו הארנונה של עיריית רמלה לשנת 2011, כפי שנקבע במועצת עיריית רמלה, בישיבתה ביום 30/11/2010, קובע כי:

"לנכסים ריקים מאדם ומצויד / ריהוט/ מיטלטלין כלשהם, אשר אינם בשימוש כלשהוא, יינתן פטור מקסימלי מתשלום ארנונה למשך 3 חודשים, מיום ההודעה מראש ובכתב ע"י מחזיק/בעל הנכס. הפטור יינתן באופן חד פעמי לתקופת בעלות על הנכס ובאופן מצטבר ובתנאי שכל תקופת פטור לא תפחת מ – 30 יום רצופים. התנאי לאמור בסעיף זה, הינו מתן הודעה מראש ובכתב ע"י בעל הנכס/המחזיק בנכס לעירייה, אודות אי השימוש בנכס"

בבדיקת הביקורת נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן פטור מארנונה בגין נכס ריק לכ - 200 נכסים, בהיקף כספי כולל של כ - 158 א' ש"ח.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 17 מקרים מתוך סך של כ- 200 מקרים, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס ריק" (קוד הנחה 171), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- משך הפטור המצטבר לתקופת בעלות לא עלה על 3 חודשים;
- מתן הודעה מראש ובכתב אודות אי השימוש בנכס;
- נבחנה נכונות הצהרתו של המבקש באמצעות ביקור בנכס על ידי נציג העירייה והצגת כל אסמכתא אחרת הנדרשת לשם ביסוס טענת המבקש.
- לרשימת כל הנכסים שנבדקו ראה נספח ב' לדוח.

ממצאי הבדיקה

להלן ממצאי בדיקת הביקורת:

- (1) ב- 9 מקרים מתוך 17 שנדגמו, נמצא כי:
- פטור נכס ריק שניתן עבור הנכס הינו שגוי וכי מבדיקת צילומי הנכסים, עולה כי הנכסים הינם בתהליך שיפוץ ואינם ראויים לשימוש. לפיכך נדרש כי יינתן לנכס פטור מסוג "לא ראוי לשימוש" (קוד הנחה 990).
- נציין כי בכל המקרים תוקן הסיווג בעקבות הערת הביקורת.
- עקב הטעות בסיווג הפטור, נעשה שימוש בטופס שאינו מתאים לאופי פטור הנדרש (טופס "הצהרה על נכס ריק (חדש וריק) וללא שימוש").

להלן פירוט המקרים:

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
59548297	ד.מ.	451010020001	01/11/2011	30/11/2011
66717224	ח.נ.ר.	134037030001	01/05/2011	31/07/2011
36760114	א.ג.	105009080001	01/04/2011	30/06/2011
201209814	א.ר.	222041060101	01/11/2010	30/01/2011
10271880	ב.י.	166068020002	01/01/2011	30/03/2011
33687666	כ.א.	287024020001	01/08/2011	30/10/2011
303717284	א.י.	314006040001	01/05/2011	31/07/2011
310790662	ר.א.	195005080001	01/05/2011	31/07/2011
306304882	ג.ב.	200001200001	01/02/2010	30/03/2011

- (2) בשני מקרים מתוך 17 שנדגמו, נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך מהפטור המקסימלי הן על פי צו הארנונה והן על פי תקנות ההסדרים:
- לקוח 48361836 - ככל הנראה, ניתן פטור עד סוף שנת 2012 במקום עד סוף שנת 2011.
 - לקוח 306304882 - הבעלות על הנכס החלה ב- 02/2011 ואילו במערכת הוזן פטור החל מ- 02/2010. נדיש, כי בפועל לא זוכה חשבון הלקוח כספית, שכן הזנת הפטור נעשתה במהלך 2011 והמערכת אינה מזכה את החשבון רטרואקטיבית באופן אוטומטי.

נציין כי, בעקבות הערת הביקורת תוקן משך הפטור.

להלן פירוט המקרים :

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
48361836	.צ.ז.	147007040001	01/12/2011	31/12/2012
306304882	.ג.ב.	200001200001	01/02/2010	30/03/2011

(3) במקרה אחד מתוך 17 שנדגמו, נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך מהפטור המקסימלי הן על פי צו הארנונה והן על פי תקנות ההסדרים וכן אינו בהתאם להנחיות היועצת המשפטית של מחלקת הכנסות.

מכתב היועצת המשפטית מיום 07/02/2011, קובע כי יש לפטור הנכס מתשלום ארנונה, לתקופה שבין 11/11/2010 ועד ליום 10/01/11 והחל מיום 11/01/11 יש לגבות ארנונה מלאה בגין הנכס.

בבדיקת הביקורת נמצא כי בפועל, ניתן פטור מארנונה בגין נכס ריק לתקופה שבין 01/07/2010 - 31/03/2011.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
24164683	מ.ר. + מ.ד.י.	163009070001	01/07/2010	31/03/2011

(4) במקרה אחד מתוך 17 שנדגמו, נמצאו הליקויים הבאים :

- פטור נכס ריק שניתן עבור הנכס הינו שגוי ונדרש לתת לנכס פטור מסוג "לא ראוי לשימוש" (קוד הנחה 990) : המבקש שכר חנות הכוללת גלריה. בבקשה שהגיש לעירייה ביום 22/02/11 טען כי הגלריה חסומה באמצעות לוחות גבס ואינה בשימוש. בבדיקה שערך נציג העירייה נמצא כי אכן הגלריה אינה בשימוש. במכתב היועצת המשפטית למבקש מיום 22/03/11, אישרה היועצת המשפטית את הבקשה והוחלט שלא לחייב ארנונה בגין הגלריה.
- פועל יוצא של הטעות בסיווג הפטור, הוזן לנכס פטור בגין נכס ריק, לתקופה הארוכה מהתקופה המקסימלית, הן על פי צו הארנונה והן על פי תקנות ההסדרים.
- נמצא כי מבקש הפטור אינו בעל הנכס כי אם שוכר הנכס. הוראות מחלקת ההכנסות בעיריית רמלה קובעות, כי רק בעל הנכס רשאי להגיש בקשה לקבלת פטור בגין נכס ריק.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
37358553	.ח.א.	144012070102	24/01/2011	31/12/2011

(5) הביקורת בדקה ומצאה כי מערכת הגביה של העירייה אינה כוללת בקרה מיכונית, אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס ריק בקוד 171, בהתקיים לפחות אחד מהתנאים הבאים :

- משך הפטור שהוזן עולה על שלושה חודשים (מקסימום של 93 ימים) ;
- משך הפטור לתקופת בעלות, עולה על שלושה חודשים ;
- משך הפטור שהוזן קטן מ - 30 ימים רצופים המלצות הביקורת

המלצות הביקורת:

- (1) לפנות לספק מערכת הגביה על מנת שיטמיע בקרה מיכונית אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס ריק בקוד 171, בהתקיים לפחות אחד מהתנאים הבאים:
 - משך הפטור שהוזן עולה על שלושה חודשים (מקסימום של 93 ימים);
 - משך הפטור לתקופת בעלות, עולה על שלושה חודשים;
 - משך הפטור שהוזן קטן מ - 30 ימים רצופים.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת פטור בגין נכס ריק, מי רשאי לבקש פטור זה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (4) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.8. פטור מארנונה בגין נכס חדש וריק

רקע

סעיף 12 לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, קובע הנחיות בנושא פטור מארנונה לבניין חדש ריק:

"(א) בכפוף לאמור בתקנה 13(3) המועצה רשאית לקבוע הנחה בשיעור כמפורט להלן, למחזיק שהוא הבעל הראשון של בנין חדש, ריק, שמיום שהסתיימה בנייתו והוא ראוי לשימוש, אין משתמשים בו במשך תקופה רצופה, כמפורט להלן:

(1) עד שנים עשר חודשים - הנחה עד 100 אחוזים;"

(2) (נמחקה)

בבדיקת הביקורת נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן פטור מארנונה בגין נכס חדש ריק לכ - 160 נכסים, בהיקף כספי כולל של כ - 300 א' ש"ח. נציין כי 170 א' ש"ח מסך הפטורים שניתנו בגין נכס חדש וריק, קשורים ללקוח 304730849 "ט.מ.ה.ה.", אשר הינו יזם פרויקט בו נבנו מספר בניינים למטרות השכרה.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 21 מקרים מתוך סך של כ - 160 מקרים, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס חדש וריק" (קוד הנחה 156), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- משך הפטור המצטבר מיום סיום הבניה לא עלה על 12 חודשים;
- הגשת בקשה בכתב למתן פטור בגין נכס חדש וריק;
- נבחנה נכונות הצהרתו של המבקש באמצעות ביקור בנכס על ידי נציג העירייה והצגת כל אסמכתא אחרת הנדרשת לשם ביסוס טענת המבקש. לרשימת כל הנכסים שנבדקו ראה נספח ג' לדוח.

ממצאי הבדיקה

(1) ב - 9 מקרים מתוך 21 שנדגמו נמצא כי:

- לא הוגשה בקשה בכתב למתן פטור עבור הנכס;
 - לא נשלח נציג העירייה לבדיקת נכונות הצהרת המבקש;
 - לא התקבל כל תיעוד אחר לביסוס טענת המבקש.
- נציין כי מרבית המקרים קשורים ללקוח 304730849 "ט.מ.ה.ה.". להלן פירוט המקרים:

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001390001	11/01/2011	14/07/2011
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001520001	11/01/2011	14/07/2011
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001590001	11/01/2011	14/07/2011
מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002010001	01/09/2011	31/08/2012
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002230001	01/09/2011	31/08/2012
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002250001	01/09/2011	31/08/2012
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002420001	01/09/2011	31/08/2012
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002580001	01/09/2011	31/08/2012
511887796	ל.י.	566036010001	01/02/2011	27/03/2011

2) בשני מקרים מתוך 21 שנבדקו נמצא כי משך הפטור שניתן ארוך ממשך הפטור, כפי שהוגדר בתקנות ההסדרים:

- לקוח 39643606 - בבדיקה שנערכה בנכס ביום 22/06/2011 נמצא כי הנכס אינו ראוי לשימוש. בהתאם, קבעה היועצת המשפטית במכתב מיום 05/07/2011, כי יש לתת לנכס פטור מסוג "אינו ראוי לשימוש" לתקופה שבין 01/05/2011 – 31/12/2011. לפיכך ניתן להסיק כי הפטור בגין נכס חדש וריק שניתן לתקופה 01/07/2009 – 30/04/2011, הינו שגוי וכי הפטור הנדרש בגין תקופה זו הינו "לא ראוי לשימוש".

- לקוח 307246314 - ניתן פטור לתקופה ארוכה מ- 12 חודשים. נציין כי בעקבות הערת הביקורת תוקן משך הפטור ויצא חיוב ללקוח.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
39643606	א.ש.ע.	304069070001	01/07/2009	30/04/2011
307246314	א.ל.	220011060001	01/11/2010	31/12/2011

3) ב- 3 מקרים מתוך 21 שנבדקו, נמצאו ליקויים בתיעוד הבקשה למתן פטור:

- לקוח 28802742 - לא התקבל תיעוד לבקשת הלקוח בכתב לקבלת הנחה;

- לקוח 25458787 - לא התקבל תיעוד לבקשת הלקוח בכתב לקבלת הנחה;

- לקוח 28492486 - הלקוח לא חתם על טופס "הצהרה על נכס ריק (חדש וריק) וללא שימוש".

נציין כי בכל המקרים הוצגו אסמכתאות מחברת החשמל בדבר אישור צריכה נמוך או מועד חיבור שעון חשמל לנכס.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף
28802742	א.ש.	117016020001	01/03/2011	15/05/2011
25458787	ק.א.	566044080002	01/02/2011	31/03/2011
28492486	ד.ל.	566036070001	01/03/2011	25/04/2011

4) הביקורת בדקה ומצאה כי מערכת הגביה של העירייה אינה כוללת בקרה מיכונית, אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס חדש ריק בקוד 156, בהינתן שמשך הפטור שהוזן עולה על 12 חודשים.

המלצות הביקורת

להלן המלצות הביקורת:

- 1) לפנות לספק מערכת הגביה על מנת שיטמיע בקרה מיכונית אשר לא תאפשר השלמת הזנת פטור נכס חדש וריק בקוד 156, בהינתן שמשך הפטור שהוזן עולה על 12 חודשים.
- 2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת פטור בגין נכס חדש וריק, מי רשאי לבקש פטור זה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- 3) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- 4) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.9 פטור מארנונה בגין נכס שאינו ראוי לשימוש

רקע

סעיף 330 לפקודת העיריות (נוסח חדש) קובע הנחיות בדבר פטור מארנונה, עבור נכס אשר אינו ראוי לשימוש:

"330. נהרס בנין שמשתלמת עליו ארנונה לפי הוראות הפקודה, או שניזוק במידה שאי אפשר לשבת בו, ואין יושבים בו, ימסור מחזיק הבנין לעירייה הודעה על כך בכתב, ועם מסירת ההודעה לא יהיה חייב בשיעורי ארנונה נוספים; אין האמור גורע מחבותו של מחזיק בשיעורי הארנונה שהגיע זמן פרעונם לפני מסירת ההודעה."

בבדיקת הביקורת, נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן פטור מארנונה, בגין נכס שאינו ראוי לשימוש לכ - 150 נכסים, בהיקף כספי כולל של כ - 2,025 אי ש"ח.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 16 מקרים מתוך סך של כ - 150 מקרים, בהם ניתן פטור מתשלום ארנונה עבור "נכס שאינו ראוי לשימוש" (קוד הנחה 990), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- הוגשה בקשה בכתב למתן פטור בגין נכס שאינו ראוי לשימוש;
 - נבחנה נכונות הצהרתו של המבקש באמצעות ביקור בנכס על ידי נציג העירייה והצגת כל אסמכתא אחרת הנדרשת לשם ביסוס טענת המבקש;
 - הפטור ניתן לתקופה המאוחרת ליום הגשת הבקשה למתן פטור.
- לרשימת כל הנכסים שנבדקו ראה נספח ד' לדוח.

ממצאי הבדיקה

(1) במקרה אחד מתוך 16 שנדגמו, נמצא כי משך הפטור שניתן, ארוך ממשך הפטור, שנקבע בהחלטת היועצת המשפטית של מחלקת הכנסות. לפי מכתב היועצת המשפטית מיום 07/02/2011, הנחת נכס לא ראוי לשימוש, תינתן עד ליום 11/11/10. בבדיקת הביקורת נמצא כי בפועל ניתנה ההנחה עד ליום 31/12/10.

מספר לקוח	שם לקוח	מספר נכס	תחילת תוקף	סיום תוקף
24164683	מ.ר. + מ.ד.	63007010001	01/01/2010	31/12/2010

(2) בשני מקרים מתוך 16 שנדגמו, נמצא כי ניתן פטור לתקופה הקודמת, ליום הגשה הבקשה למתן הפטור.

- לקוח 69266633 - הוגשה בקשה למתן פטור ביום 02/03/2011. בהחלטת היועצת המשפטית מיום 22/03/11, נקבע כי הפטור יינתן לתקופה שבין 01/01/11 - 31/12/11.

- לקוח 307066415 - הוגשה בקשה למתן פטור ביום 16/05/2011. בהחלטת היועצת המשפטית מיום 27/09/11, נקבע כי הפטור יינתן לתקופה שבין 01/12/10 - 30/04/11. נציין כי כיוון שבקשת הלקוח הינה מאוחרת למועד היוצרות החוב, נדרש המבקש על ידי העירייה, להציג מסמכים תומכים לכך שבמועד היוצרות החוב, אכן הנכס לא היה ראוי לשימוש. הוצגו אסמכתאות מיועץ המס של המבקש על אי פעילות עסקית, תוכנית שיפוצים לנכס, חשבוניות לקניית חומרי גלם לשיפוץ, חשבוניות חשמל.

מספר לקוח	שם לקוח	מספר נכס	תחילת תוקף	סיום תוקף
69266633	ש.מ./ואחרים	175015000001	01/01/2010	31/12/2011
307066415	מ.ש.	177026200002	01/12/2010	30/04/2011

(3) בשני מקרים מתוך 16 שנדגמו, נמצא כי הבקשה הוגשה בטופס " הצהרה על נכס ריק (חדש ריק) וללא שימוש", שאינו מתאים לאופי הפטור שניתן.

מספר לקוח	שם לקוח	מספר נכס	תחילת תוקף	סיום תוקף
27324656	ח.נ.	531008010001	01/09/2011	30/03/2012
36536308	א.ע.	454004020001	01/06/2011	30/11/2011

המלצות

להלן המלצות הביקורת:

- להגדיר בנוהל עבודה מי הגורמים הרשאים במחלקת הכנסות ובאילו תנאים, ניתן לתת פטור מארנונה, בגין נכס שאינו ראוי לשימוש. בנוסף יש לקבוע האם ניתן משפטית ובאילו תנאים, לתת פטור מארנונה לתקופה שקדמה למועד הגשת הבקשה למתן פטור.
- לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתיית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.10. הנחה על פי מבחן הכנסות - 64% לפי טבלה**רקע**

סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, קובע הנחיות בנושא הנחות בארנונה בהתאם למבחן הכנסות:

- (א) בעל הכנסה חודשית ממוצעת שפורטה בתוספת הראשונה, לפי מספר הנפשות המתגוררות. איתו בנכס - הנחה בשיעור שנקבע לפי טורי ההכנסה שבתוספת האמורה;
- (ב) בתקנה זו -

"הכנסה" - הכנסה ברוטו של המחזיק בנכס ושל אלה המתגוררים אתו, לרבות ילד במשפחת אומנה, מכל מקור הכנסה שהוא, לרבות תשלומים שהמוסד לביטוח לאומי משלם להם, למעט -

- (1) (נמחקה);
- (1א) קצבה המשולמת לפי פרקים ד' ו-י"א לחוק הביטוח וגמלה לפי תקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע-2010;

- (2) מחצית מהכנסתם החודשית של בן או בת המתגוררים עם המחזיק בנכס; לעניין זה לא תובא בחשבון, לגבי בן אחד או בת אחת בלבד, הכנסה חודשית עד גובה שכר המינימום, ואם אותה הכנסה חודשית עולה על גובה שכר המינימום, לא יובא בחשבון החלק מהכנסה החודשית השווה לגובה שכר המינימום; בפסקת משנה זאת, "שכר מינימום" - שכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, בשיעורו המעודכן ל-1 בינואר של שנת הכספים שבעדה מבוקשת ההנחה;

- (3) דמי שכירות שמקבל אדם בעד השכרת דירתו - בסכום שאינו עולה על דמי שכירות שהוא משלם בעד דירה אחרת ששכר למגוריו;

"הכנסה חודשית ממוצעת" -

- (1) בשכיר - ממוצע ההכנסה החודשית בשלושת החודשים אוקטובר, נובמבר, דצמבר שלפני שנת הכספים שבעדה נדרשת ההנחה, ממקורות הכנסה כמפורט בסעיף 1(א) לטופס 1 שבתוספת השניה, וממקורות נוספים כמפורט בסעיף 1(ב) לטופס האמור;

- (2) בעצמאי - ממוצע, כאמור בפסקת משנה (1) שחושב על פי הכנסתו החייבת במס כפי שנקבעה בשומת מס ההכנסה השנתית האחרונה שבידו, כשהיא מחולקת ב-12 ומתואמת למדד הממוצע של החודשים אוקטובר, נובמבר, דצמבר שלפני שנת הכספים שבעדה נדרשת ההנחה, בתוספת הכנסה ממוצעת לחודשים האמורים ממקורות כמפורט בסעיף 1(ב) לטופס 1 האמור שאינם כלולים בהודעת השומה";

מצ"ב טבלת ההכנסה כפי שפורסמה בתוספת ראשונה העדכנית לשנת 2011.

הכנסה חודשית ממוצעת בשקלים חדשים בשנת הכספים 2010			מספר נפשות
2,294 – 2,592	1,995 – 2,293	עד 1,994	1
3,441 – 3,888	2,992 – 3,440	עד 2,991	2
3,990 – 4,510	3,470 – 3,989	עד 3,469	3
4,541 – 5,132	3,949 – 4,540	עד 3,948	4
5,521 – 6,240	4,801 – 5,520	עד 4,800	5
6,501 – 7,347	5,653 – 6,500	עד 5,652	6
32%	48%	64%	שיעור ההנחה
7,480 – 8,455	6,505 – 7,479	עד 6,504	7
8,460 – 9,562	7,357 – 8,459	עד 7,356	8
9,440 – 10,670	8,209 – 9,439	עד 8,208	9
עד 1,186 לנפש	עד 1,049 לנפש	עד 912 לנפש	10 ומעלה
40%	56%	72%	שיעור ההנחה

בהתאם לאמור בסעיף 2, א' (8) שיעור ההנחה בארנונה יקבע בהתאם למבחן הכנסה ובהתאם לטבלת ההכנסות המפורטת לעיל.

בבדיקת הביקורת נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן הנחה בארנונה, בשיעור של 64% בהתאם למבחן הכנסה לכ - 300 לקוחות, בהיקף כספי כולל של כ - 380 א' ש"ח.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 15 מקרים מתוך סך של כ - 300 מקרים, בהם ניתנה הנחה בארנונה, בשיעור של 64% בהתאם למבחן הכנסה (קוד הנחה 305), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- הוגשה בקשה בכתב למתן ההנחה;
- הוצגו המסמכים והאסמכתאות הנדרשות לצורך קביעת עמידה במבחן ההכנסה;
- ההנחה ניתנה לתקופה שמתחילת שנת המס ועד לסיומה, בהינתן שהזכאות הינה עד סוף השנה והמבקש מחזיק בנכס עד לסיום שנת מס (31/12/2011).

לרשימת כל הלקוחות שנבדקו ראה נספח ה' לדוח.

ממצאי הבדיקה

ב - 9 מקרים מתוך 15 שנבדקו, נמצאו ליקויים הקשורים במסמכים ואסמכתאות שהוצגו (או שלא הוצגו), לצורך קביעת עמידה במבחן הכנסה:

1) לקוח 327370003 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהלקוח הציג תלוש משכורת לחודש אוקטובר 2010 (הוצגו תלושי נובמבר ודצמבר 2010). על פי הגדרות תקנות ההסדרים, הכנסה חודשית ממוצעת בשכיר, תחושב על בסיס נתוני ההשתכרות לחודשים אוקטובר - דצמבר שלפני שנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
327370003	ק.ג.	274014050001	01/00/2011	27/08/2011

(2) לקוח 42633859 - ניתנה הנחה ללקוח על בסיס אסמכתאות משנת 2011, דהיינו משנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה, בעוד שהדרישה הינה להציג אסמכתאות משנת הכספים שלפני שנת הכספים בגינה נדרשת ההנחה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
42633859	ס.י.	172019220001	01/01/2011	31/12/2011

(3) לקוח 28800621 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים, אודות הכנסות האישה 'חסון לימור' או אישור בדבר אי העסקתה וכן מבלי שהוצגו אישורים בדבר אי העסקתו של הבעל 'חסון אריה'.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
28800621	ח.א.	277008120001	01/01/2011	31/12/2011

(4) לקוח 70100029 - הבקשה למתן הנחה מארנונה הוגשה ביום 29/11/11 עבור שנת 2010, בטענה שהדירה אינה מושכרת מיום עזיבת השוכר האחרון את הדירה ב - 10/05/10. המבקשת לא התבקשה להציג אישורים על כך שהנכס לא בשימוש החל מיום זה. נציין כי על פי אישורי הכנסות, המבקשת זכאית לקבלת ההנחה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
70100029	נ.נ.	175018220001	01/01/2011	31/12/2011

(5) לקוח 21325097 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים, אודות הכנסות הבת (לובנה הסי) שהינה בגירה ומתגוררת בנכס או מבלי שניתנה הצהרה כי אינה מתגוררת בנכס. משיחה שנערכה עם הלקוח, בעקבות הערת הביקורת, מסר הלקוח כי ביתו אינה מתגוררת בארץ. הלקוח התבקש לסור למחלקת הכנסות על מנת להציג אסמכתאות תומכות לכך.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
21325097	מ.מ.	335035010001	01/01/2011	31/12/2011

(6) לקוח 69723617 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים, אודות הכנסות הבן (רן רחמים חי) שהינו בגיר ומתגורר בנכס או מבלי שניתנה הצהרה כי אינה מתגוררת בנכס. בנוסף נציין כי הלקוח לא מילא טופס בקשה כנדרש.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
69723617	ח.ר.	173014130001	01/01/2011	31/12/2011

(7) לקוח 34112920 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהציג הסכם שכירות לנכס בגינו נדרשה ההנחה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
34112920	א.א.	153012050301	01/01/2011	31/12/2011

(8) לקוח 67175026 - ניתנה הנחה ללקוח, מבלי שמולא טופס הבקשה למתן ההנחה ומבלי שצורף צילום תעודת זהות וספת, כנדרש בהנחיות המחלקה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
67175026	פ.ס.	173001430001	01/01/2011	31/12/2011

9) לקוח 34112920 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שצורף לבקשה צילום תעודת זהות וספח, כנדרש בהנחיות המחלקה.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
53260519	ד.ש.	222030180001	01/01/2011	31/12/2011

10) הערה כללית - בכל המקרים שנבדקו, נמצא כי טופס הבקשה למתן ההנחה, לא מולא כנדרש ולא פורטו נתוני ההכנסות בגין כל הבגירים המתגוררים בנכס.

המלצות

הביקורת ממליצה כדלקמן:

- 1) בדיקת בקשות למתן הנחה בארנונה המבוססת על מבחן הכנסה, לא תבוצע באופן מיידי, בזמן קבלת קהל, אלא בשעות שלאחר קבלת קהל על מנת לאפשר לפקידי מחלקת ההכנסות, לבדוק את תקינות האסמכתאות וגובה הכנסה הממוצעת, בנחת וללא לחץ הלקוח והקהל.
- 2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת הנחה על פי מבחן הכנסה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- 3) לחדד הנחיות לפקידי המחלקה בדבר מילוי כנדרש של טופסי הבקשה למתן הנחה.
- 4) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- 5) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.11. הנחה על פי מבחן הכנסות - 72% לפי טבלה

רקע

כאמור בסעיף 3.4 לעיל, סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, קובע הנחיות בנושא הנחות בארנונה בהתאם למבחן הכנסות. שיעורי ההנחה השונים נקבעים בהתאם למבחן הכנסות כפי שקובעת התוספת הראשונה שפורטה בסעיף 3.4 לעיל. בבדיקת הביקורת נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן הנחה בארנונה, בשיעור של 72% בהתאם למבחן הכנסה לכ - 45 לקוחות, בהיקף כספי כולל של כ - 70 א' ש"ח.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 5 מקרים מתוך סך של כ - 45 מקרים, בהם ניתנה הנחה בארנונה, בשיעור של 72% בהתאם למבחן הכנסה (קוד הנחה 306), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- הוגשה בקשה בכתב למתן ההנחה;
- הוצגו המסמכים והאסמכתאות הנדרשות לצורך קביעת עמידה במבחן ההכנסה;
- ההנחה ניתנה לתקופה שמתחילת שנת המס ועד לסיומה, בהינתן שהזכאות הינה עד סוף השנה והמבקש מחזיק בנכס עד לסיום שנת מס (31/12/2011).

לרשימת כל הלקוחות שנבדקו ראה נספח ו' לדוח.

ממצאי הביקורת

ב - 2 מקרים מתוך 5 שנבדקו, נמצאו ליקויים הקשורים במסמכים ואסמכתאות שהוצגו (או שלא הוצגו), לצורך קביעת עמידה במבחן הכנסה :

(1) לקוח 305905150 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים, אודות הכנסות הוריו של בעל הנכס, המתגוררים עימו באותו נכס.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
305905150	י.ל.	432024010001	01/01/2011	31/12/2011

(2) לקוח 25777350 - נתגלו הליקויים הבאים בביצוע מבחן ההכנסה :

- דפי הבנק שהוצגו בבקשה הינם משנת 2011 ולא עבור החודשים 10-12/2010 כנדרש.
- המבקש מחזיק בנכס אשר מקנה לו הכנסה משכירות. בבקשה מצוין כי ההכנסה החודשית משכירות הינה על סך של 2,000 ש"ח. עם זאת, לא התבקש המבקש להציג הסכם שכירות ואסמכתאות נוספות כעדות לכונות ההכנסה משכירות.

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
25777350	ח.מ.	153004290001	01/01/2011	31/12/2011

(3) הערה כללית - בכל המקרים שנבדקו, נמצא כי טופס הבקשה למתן ההנחה, לא מולא כנדרש ולא פורטו נתוני ההכנסות בגין כל הבגירים המתגוררים בנכס.

המלצות

הביקורת ממליצה כדלקמן :

- (1) בדיקת בקשות למתן הנחה בארנונה המבוססת על מבחן הכנסה, לא תבוצע באופן מיידי, בזמן קבלת קהל, אלא בשעות שלאחר קבלת קהל על מנת לאפשר לפקידי מחלקת ההכנסות, לבדוק את תקינות האסמכתאות וגובה הכנסה הממוצעת, בנחת וללא לחץ הלקוח והקהל.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת הנחה על פי מבחן הכנסה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לחדד הנחיות לפקידי המחלקה בדבר מילוי כנדרש של טופסי הבקשה למתן הנחה.
- (4) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (5) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.12. הנחה על פי מבחן הכנסות - 64% לפי טבלה לפנסיור**רקע**

כאמור בסעיף 3.4 לעיל, סעיף 2 א' (8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993, קובע הנחיות בנושא הנחות בארנונה בהתאם למבחן הכנסות. שיעורי ההנחה השונים נקבעים בהתאם למבחן הכנסות כפי שקובעת התוספת הראשונה שפורטה בסעיף 3.4 לעיל.

בבדיקת הביקורת נמצא כי במהלך שנת 2011 ניתן הנחה בארנונה לפנסיור, בשיעור של 64% בהתאם למבחן הכנסה לכ - 75 לקוחות, בהיקף כספי כולל של כ - 104 א' ש"ח.

נציין כי משמעות היות הלקוח פנסיור, הינה שלא נלקחות בחשבון, בעת מבחן ההכנסה, הכנסותיו בגין קצבת זקנה.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 5 מקרים מתוך סך של כ - 75 מקרים, בהם ניתנה הנחה בארנונה לפנסיור, בשיעור של 64% בהתאם למבחן הכנסה (קוד הנחה 546), במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים :

- הוגשה בקשה בכתב למתן ההנחה ;
- הוצגו המסמכים והאסמכתאות הנדרשות לצורך קביעת עמידה במבחן ההכנסה ;
- ההנחה ניתנה לתקופה שמתחילת שנת המס ועד לסיומה, בהינתן שהזכאות הינה עד סוף השנה והמבקש מחזיק בנכס עד לסיום שנת מס (31/12/2011).
- לרשימת כל הלקוחות שנבדקו ראה נספח ז' לדוח.

ממצאי הבדיקה

ב - 2 מקרים מתוך 5 שנבדקו נמצאו ליקויים הקשורים במסמכים ואסמכתאות שהוצגו (או שלא הוצגו), לצורך קביעת עמידה במבחן הכנסה :

1) לקוח 69993632 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים אודות הכנסות בת בגירה, פ.א., אשר על פי הרישומים מתגוררת בנכס (נציין כי לבת אין מספר משלם משלה בעיריית רמלה).

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
69993632	א.ש.	173001170001	01/01/2011	31/12/2011

2) לקוח 64734908 - ניתנה הנחה ללקוח מבלי שהוצגו נתונים אודות הכנסות בגיר בן, משה סיבוני, אשר על פי הרישומים מתגורר בנכס (נציין כי לבן אין מספר משלם משלו עיריית רמלה).

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה
64734908	ס.ת.	172007150001	01/01/2011	31/12/2011

3) הערה כללית - בכל המקרים שנבדקו, נמצא כי טופס הבקשה למתן ההנחה, לא מולא כנדרש ולא פורטו נתוני ההכנסות בגין כל הבגירים המתגוררים בנכס.

המלצות

הביקורת ממליצה כדלקמן :

- (1) בדיקת בקשות למתן הנחה בארנונה המבוססת על מבחן הכנסה, לא תבוצע באופן מיידי, בזמן קבלת קהל, אלא בשעות שלאחר קבלת קהל על מנת לאפשר לפקידי מחלקת ההכנסות, לבדוק את תקינות האסמכתאות וגובה הכנסה הממוצעת, בנחת וללא לחץ הלקוח והקהל.
- (2) להגדיר בנוהל עבודה מתי ניתן לתת הנחה על פי מבחן הכנסה, אילו מסמכים ואסמכתאות נדרש המבקש להציג, אילו טפסים נדרש המבקש למלא וכיוצ"ב.
- (3) לחדד הנחיות לפקידי המחלקה בדבר מילוי כנדרש של טופסי הבקשה למתן הנחה.
- (4) לקבוע תוכנית רענון/הדרכה שנתית אשר במסגרתה יחודדו הנהלים והדרישות בקשר עם סוגי ההנחות והפטורים השונים.
- (5) לבחון הקמת יחידת בקרה במחלקת ההכנסות של העירייה אשר תבדוק בצורה שיטתית תקינות מתן פטורים והנחות.

3.13. הקטנת שומה בגין שינוי סיווג נכס לסיווג בתעריף ארנונה נמוך יותר**רקע**

שומת הארנונה נקבעת על ידי מכפלה של שטח הנכס, בהתאם לשיטת המדידה הנהוגה ברשות המקומית בו נמצא הנכס, בתעריף הקבוע בצו הארנונה של הרשות המקומית, בהתאם לשימוש הנעשה בנכס. בתקנה 12 לתקנות ההסדרים במשק המדינה, נקבעו 12 סיווגים עיקריים לקביעת תעריפי ארנונה, ומהם נגזרים סיווגי המשנה (לדוגמא בתי קפה הוא תת סיווג של הסיווג משרדים שירותים ומסחר). בתקנות ההסדרים במשק המדינה נקבעו סכומי מינימום ומקסימום החלים על כל הרשויות המקומיות ואין הן רשאיות לחרוג מסכומים אלו, דהיינו הארנונה המוטלת על ידי הרשות המקומית, תהיה גבוהה יותר מתעריף המינימום ונמוכה מהתעריפים המרביים. לקוחות הרשות המקומית, רשאים להשיג השגות בדבר הסיווג שנקבע לנכס שבעלותם, בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (עררים על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו – 1976, וזאת במטרה לשנות את סיווג הנכס, לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר ובדרך זו להפחית את שומת הארנונה השנתית.

בדיקת הביקורת העלתה כי במהלך שנת 2011 התרחשו 59 אירועים בהם שונה סיווג נכס לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר, 17 אירועים מתוכם, מתייחסים לנכסים בבעלות עיריית רמלה, לפיכך בפועל התרחשו 42 אירועים של סיווג נכס לנכסים בבעלות השונה מעיריית רמלה.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 18 מקרים מתוך סך של כ- 42 מקרים, בהם שונה סיווג נכס לסיווג בו תעריף הארנונה הינו נמוך יותר, במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- הוצגו אסמכתאות מתאימות, (כגון בדיקת גורם חיצוני את מהות הפעילות המתרחשת בנכס, פסק דין מחייב לביצוע השינוי) המצדיקות את שינוי סיווג הנכס;
- הסיווג החדש שעודכן במערכת, תואם את הסיווג שנקבע באסמכתאות שהוצגו;
- במידה וניתנו הנחיות בדבר משך הסיווג, נבדק כי הנחיות אלו עודכנו במערכת הגביה בהתאם. לרשימת כל הלקוחות שנבדקו ראה נספח ח' לדוח.

ממצאי הביקורת

בכל המקרים שנבדקו, למעט מקרה אחד (יפורט להלן), נמצא כי שינוי הסיווג:

- בוצע על סמך אסמכתאות ואישורים מתאימים, המצדיקים את שינוי סיווג הנכס;
- מערכת הגביה עודכנה בהתאם לסיווג החדש, שנקבע באסמכתאות שהוצגו.

במקרה אחד, בו קבעה מנהלת המחלקה, כי שינוי הסיווג יהיה בתוקף עד ליום 31/12/2011, נמצא כי במועד בדיקת הביקורת ביום 28/02/2012, הנכס ממשך להיות מסווג באותו סיווג ולא הוחזר לסיווג קודם, כנדרש בהתאם להחלטת מנהלת המחלקה.

מס' לקוח	שם לקוח	מס' נכס	גורם חיוב היסטורי	גורם חיוב נוכחי
63202352	מ.ש.	166077360002	810	980

המלצה

אין ממצאים מהותיים, לפיכך לא הומלצו המלצות.

3.14. הקטנת שומה בגין שינוי בגודל נכס

רקע

כאמור בסעיף 3.7 לעיל, שומת הארנונה נקבעת על ידי מכפלה של שטח הנכס, בהתאם לשיטת המדידה הנהוגה ברשות המקומית בו נמצא הנכס, בתעריף הקבוע בצו הארנונה של הרשות המקומית, בהתאם לשימוש הנעשה בנכס.

לקוחות הרשות המקומית, רשאים להשיג השגות בדבר גודל הנכס שנקבע לנכס שבבעלותם, בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (ערים) על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו – 1976, זאת במטרה להקטין את גודל הנכס ובדרך זו להפחית את שומת הארנונה השנתית לנכס.

בדיקת הביקורת העלתה כי במהלך שנת 2011, התרחשו 143 אירועים בהם הוקטן גודל נכס. מספר האירועים המצוין לעיל, מתייחס הן לאירועים בהן שטח נכס הוקטן בפועל והן לאירועים בהם ההקטנה נובעת מפיצול נכס אחד למספר משלמים.

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 33 מקרים מתוך סך של 143 אירועים של הקטנת שטח נכס, שבוצעו במהלך שנת 2011 ובחנה קיום התנאים הבאים:

- הוצגו אסמכתאות מותאימות, (כגון בדיקת גורם חיצוני את גודל הנכס, פסק דין מחייב לביצוע השינוי) המצדיקות את שינוי גודל הנכס;
 - גודל הנכס החדש שעודכן במערכת, תואם את הגודל שנקבע באסמכתאות שהוצגו;
 - במידה ומדובר בהקטנה הנובעת מפיצול נכס, בדקה הביקורת כי השטח שהוקטן אצל משלם אחד, הוסף למשלמים אחרים.
- לרשימת כל הלקוחות שנבדקו ראה נספח ט' לדוח.

ממצאי הביקורת

- בכל המקרים שנבדקו על ידי הביקורת, נמצא כי:
- הקטנת גודל הנכס בוצעה על סמך אסמכתאות ואישורים מותאימים, המצדיקים את שינוי גודלו של הנכס;
- מערכת הגביה עודכנה בהתאם לגודל החדש שנקבע באסמכתאות שהוצגו;
- במקרים בהם ההקטנה נבעה מפיצול נכס, הוסף השטח שהוקטן ממשלם אחד למשלמים אחרים.

המלצה

אין ממצאים, לפיכך לא הומלצו המלצות.

נספחים

נספח א' – ריכוז נתוני הנחות לשנת 2011

קוד הנחה	תיאור ההנחה	מס' מקבלים	סכום
210	קצבת זיקנה + הבטחת הכנסה	1277	2,963,861 ₪
105	אי כושר 75% ומעלה	1593	2,796,721 ₪
990	נכס שאינו ראוי לשימוש	150	2,023,936 ₪
566	פטור מוסד חינוכי ע"פ חוק פיקוח התשכ"ט	8	1,882,280 ₪
286	הפחתה לפי חוק הרשיות	5	1,426,635 ₪
234	גימלת סיעוד 56%	304	487,193 ₪
567	פטור מעונות יום בפיקוח משרד התמ"ת	4	446,666 ₪
305	הנחה טבלה 64%	303	379,414 ₪
216	אזרח ותיק 20% 100 מר'	779	367,406 ₪
214	הבטחת הכנסה 56%	271	344,899 ₪
199	עיוור 72%	157	326,966 ₪
156	נכס חדש וריק	161	298,898 ₪
241	נ.מ.בנאצים עד 4 נפשות	166	240,322 ₪
217	אזרח ותיק 30% 100 מר'	283	205,539 ₪
280	נכה צה"ל עד 4 נפשות	110	157,652 ₪
171	הנחת מבנה ריק	200	157,538 ₪
242	נ.ר. נאצים 70 מר'	96	142,090 ₪
232	הורה יחיד 16%	388	119,371 ₪
994	זיכוי ק. תפוסה לא בשימוש	17	114,048 ₪
564	פנסיונר לפי טבלה 64%	76	103,844 ₪
565	פטור מעונות בפיקוח תע"ס	2	102,953 ₪
229	גמלת מזונות 56%	73	99,349 ₪
120	הנחת בן נכה 33%	126	91,391 ₪
267	עולה חדש	128	88,413 ₪
281	משפחה שכולה עד 4 נפ'	48	72,088 ₪
306	הנחה טבלה 72%	44	70,129 ₪
285	נכה צה"ל 5 נפ' ומעלה	33	59,328 ₪
240	נ.מ.בנאצים 70 מר'	39	56,341 ₪
104	נכה נפש בקהילה 64%	8	50,015 ₪
244	הנחת ניצולי שואה-סעיף 5(ג)2	26	39,823 ₪
568	פטור בתי תפילה	1	38,024 ₪
298	פטור לפי סעיף 5(ג)ה(7)	2	37,380 ₪
303	הנחה טבלה 48%	53	37,300 ₪
283	חייל בסדיר פטור 70 מר'	25	30,310 ₪
301	הנחה טבלה 32%	52	25,730 ₪
126	נכות רפואית 32%	33	21,536 ₪
239	אסיר ציון נושא 1	10	17,858 ₪
102	הנחה בן נכה 25% עד 100 מר'	112	14,755 ₪
284	חייל בסדיר 5 נפ' ומעלה	1	9,284 ₪
245	אסיר ציון נושא 7	6	8,189 ₪

קוד הנחה	תיאור ההנחה	מס' מקבלים	סכום
464	עוסק פטור לפי טבלה 64%	2	8,110 ₪-
100	הנחת נכות 80%	1	7,994 ₪-
238	נ.פ. איבה	5	7,951 ₪-
299	פטור סעיף 5 י	2	7,845 ₪-
219	א.ותיק-בעל פנסיה נמוכה	2	6,613 ₪-
460	ו.חריגים 70%	4	5,322 ₪-
304	הנחה טבלה 56%	9	5,147 ₪-
340	הנחה לפי טבלה 40%	1	2,271 ₪-
237	נ.פ.איבה מ 5 נפ' ומעלה	1	2,201 ₪-
282	משפחה שכולה 5 נפ' ומעלה	1	2,186 ₪-
450	ו.חריגים 50%	1	2,177 ₪-
456	וועדת חריגים 64%	4	1,989 ₪-
555	פטור שכירות ע"י עירייה	1	1,782 ₪-
155	נכס סגור	1	1,587 ₪-
302	הנחה טבלה 40%	4	1,490 ₪-
548	פנסיונר לפי טבלה 48%	1	1,321 ₪-
215	הבטחת הכנסה 70%	2	1,272 ₪-
268	אזרח עולה 72%	1	1,030 ₪-
127	פטור בתי כנסת	1	933 ₪-
288	משרת בשרות אזרחי מלאתק' 14 (ה)ד)	1	616 ₪-
454	ו. חריגים 56%	1	521 ₪-
211	הטבה סוציאלית	1	263 ₪-
101	הנחת בן נכה	1	144 ₪-
230	גמלת מזונות 70%	1	128 ₪-
233	מש' חד הורית 20%	1	120 ₪-
243	נ.ר נאצים 90 מ"ר	1	80 ₪-
440	ו.חריגים 40%	1	63 ₪-
600	הסדר שקים דחויים	1	38 ₪-
סה"כ		7,223	16,026,667 ₪-

-

נספח ב' - מדגם לבדיקת פטור נכס ריק

תקין / לא תקין	פקיעת תוקף	תחילת תוקף	נכס	שם לקוח	מס' לקוח
תקין	16/08/2010	17/05/2010	578016010001	צ.י.	56674955
תקין	23/09/2011	24/07/2011	166084180101	א.פ.	21599824
תקין	30/04/2011	01/02/2011	166005309001	ב.ח.	37354206
לא תקין	30/11/2011	01/11/2011	451010020001	ד.מ.	59548297
לא תקין	31/07/2011	01/05/2011	134037030001	ח.נ.ן	66717224
תקין	30/09/2011	01/09/2011	274012120001	י.ד.	22495543
לא תקין	30/06/2011	01/04/2011	105009080001	א.ג.	36760114
לא תקין	30/01/2011	01/11/2010	222041060101	א.ר.	201209814
לא תקין	30/03/2011	01/01/2011	166068020002	ב.י.	10271880
לא תקין	30/11/2010	01/10/2010	363028010001	צ.מ.	319414595
לא תקין	31/03/2011	01/07/2010	163009070001	מ.ר. + מ.ד.י.	24164683
לא תקין	31/12/2012	01/12/2011	147007040001	צ.ז.	48361836
לא תקין	30/10/2011	01/08/2011	287024020001	א.כ.	33687666
לא תקין	31/07/2011	01/05/2011	314006040001	א.י.	303717284
לא תקין	31/07/2011	01/05/2011	195005080001	ר.א.	310790662
לא תקין	30/03/2011	01/02/2010	200001200001	ג.ב.	306304882
לא תקין	31/12/2011	24/01/2011	144012070102	ח.א.	37358553

נספח ג' – מדגם לבדיקת פטור נכס חדש וריק

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת תוקף	פקיעת תוקף	תקין / לא תקין
33182064	א.נ.	105013010001	01/06/2011	31/12/2011	תקין
25458787	ק.א.	566044080002	01/02/2011	31/03/2011	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001390001	11/01/2011	14/07/2011	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001520001	11/01/2011	14/07/2011	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220001590001	11/01/2011	14/07/2011	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002010001	01/09/2011	31/08/2012	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002230001	01/09/2011	31/08/2012	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002250001	01/09/2011	31/08/2012	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002420001	01/09/2011	31/08/2012	לא תקין
304730849	ט.מ.ה.ה.	220002580001	01/09/2011	31/08/2012	לא תקין
39643606	א.ש.	304069070001	01/07/2009	30/04/2011	לא תקין
511887796	ל.י.	566036010001	01/02/2011	27/03/2011	לא תקין
28492486	ד.ל.	566036070001	01/03/2011	25/04/2011	לא תקין
21595467	ח.ג.	581012290001	01/09/2011	30/09/2011	תקין
29531837	א.צ.ש.	581016330001	16/06/2010	31/08/2010	תקין
25814898	א.ע.ג.	105009300001	01/06/2011	31/07/2011	תקין
28802742	א.ש.	117016020001	01/03/2011	15/05/2011	לא תקין
200762938	ג.ג.	581012030001	01/09/2011	05/11/2011	תקין
12063137	ל.א.	579029010001	01/11/2010	10/10/2011	תקין
306772765	א.א.	220011090001	01/04/2011	14/09/2011	תקין
307246314	א.ל.	220011060001	01/11/2010	31/12/2011	לא תקין

נספח ד' – מדגם לבדיקת פטור נכס אינו ראוי לשימוש

תקין / לא תקין	סיום תוקף	תחילת תוקף	מספר נכס	שם לקוח	מספר לקוח
תקין	31/12/2011	01/01/2009	308021070001	ס.י.	60039336
תקין	31/12/2011	07/01/2009	196009010001	ק.ב.	29155611
תקין	31/12/2011	31/05/2009	303326010001	כ.ר.	309268787
לא תקין	31/12/2011	10/11/2009	166012040001	ח.ה.	514265198
תקין	30/04/2012	01/04/2010	143024060001	ה.ל.ל.י.	771090073
לא תקין	31/12/2011	01/01/2010	175015000001	ש.מ.	69266633
תקין	31/07/2011	01/01/2010	341002010001	ק.ה.מ.	34479063
תקין	31/12/2011	25/07/2010	303012030101	ב.י.	13308473
תקין	31/01/2012	01/01/2011	451015010001	ר.י.	520043613
תקין	31/12/2011	01/01/2011	144019100001	ד.ר.	512531633
תקין	31/05/2011	01/07/2010	105013020001	א.א.	34488585
תקין	31/03/2011	01/06/2010	283003020001	ק.ב.	29155611
לא תקין	30/03/2012	01/09/2011	531008010001	ח.נ.	27324656
לא תקין	30/11/2011	01/06/2011	454004020001	א.ע.	36536308
לא תקין	30/04/2011	01/12/2010	177026200002	מ.ש.	307066415
לא תקין	31/12/2010	01/01/2010	63007010001	מ.ר. + מ.ד.	24164683

נספח ה' – מדגם לבדיקת הנחה 64% לפי טבלה

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה	תקין/לא תקין
327370003	ק.ג.	274014050001	01/00/2011	27/08/2011	לא תקין
42633859	ס.י.	172019220001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
28800621	ח.א.	277008120001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
70100029	נ.ג.	175018220001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
54997317	ב.מ.	127001120001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
21325097	מ.מ.	335035010001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
21301130	א.ע.	302016040001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
300105061	ד.ח.	324018010201	01/01/2011	31/12/2011	תקין
51060200	א.ר.	125030110001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
54402276	מ.כ.	153019030201	01/01/2011	31/12/2011	תקין
69723617	ח.ר.	173014130001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
53260519	ד.ש.י.	222030180001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
67175026	פ.ס.	173001430001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
55582621	י.צ.ן	274030100001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
34112920	א.א.	153012050301	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין

נספח ו' – מדגם לבדיקת הנחה 72% לפי טבלה

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה	תקין/לא תקין
321090441	ק.מ.	166005140001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
305905150	י.ל.	432024010001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
25777350	ח.מ.	153004290001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
23171812	א.ע.	115011110001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
50812569	נ.ל.	437071010001	01/01/2011	31/12/2011	תקין

נספח ז' – מדגם לבדיקת הנחה 64% לפנסיונר לפי טבלה

מס' לקוח	שם לקוח	נכס	תחילת הנחה	סיום הנחה	תקין/לא תקין
303797898	ג.א.	200019080001	01/01/2011	31/12/2011	תקין
309773158	ג.א.	426001160201	01/01/2011	31/12/2011	תקין
69993632	א.ש.	173001170001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
47106612	ש.א.	229004140001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין
64734908	ס.ת.	172007150001	01/01/2011	31/12/2011	לא תקין

נספח ח' – מדגם לבדיקת שינוי סיווג

תקין/ לא תקין	תעריף גורם חיוב נוכחי (ש"ח)	תעריף גורם חיוב היסטורי (ש"ח)	גורם חיוב נוכחי	גורם חיוב היסטורי	מס' נכס	שם לקוח	מס' לקוח
תקין	60.69	133.41	310	980	362000012505	א.מ.ג.א.ס.ט.	511441388
תקין	60.69	133.41	310	980	362000012505	א.מ.ג.א.ס.ט.	511441388
תקין	60.69	133.41	310	980	362000012505	א.מ.ג.א.ס.ט.	511441388
תקין	116.24	199.02	401	320	136006000002	ד.נ.	311834485
תקין	60.69	133.41	310	980	361000700002	כ.נ.	513352609
תקין	116.24	133.41	401	980	361000700003	כ.נ.	513352609
תקין	60.69	199.02	310	320	166000006203	ל.ש.	25058769
תקין	60.69	130.02	310	240	166000006203	ל.ש.	25058769
תקין	60.69	133.41	310	980	361000110002	מ.פ.	511105751
תקין	0.00	207.37	555	810	131005000001	מ.ד.ל.ע.	580335818
לא תקין	133.41	207.37	980	810	166077360002	מ.ש.	63202352
תקין	133.41	207.37	980	810	166045512001	נ.ח.	513673038
תקין	116.24	133.41	401	980	111001030005	ע.א.י.	511567257
תקין	199.02	207.37	320	810	143008006401	ע.י.	17381484
תקין	35.38	199.02	120	320	166100010002	פ.ש.	568782
תקין	60.69	116.24	310	401	361000004601	פ.מ.	41438755
תקין	60.69	166.93	680	402	294000070004	ת.א.	557532264
תקין	60.69	166.93	680	402	294000070004	ת.א.	557532264

נספח ט' – מדגם לבדיקת הקטנת גודל נכס

מס לקוח	שם לקוח	מספר נכס	גודל נכס היסטורי	גודל נכס נוכחי	מטרים שהוקטנו	תקין/לא תקין
323254722	.א.א.	158029100001	62	31	-31	תקין
74847914	.א.צ.	143002050001	87	44	-44	תקין
511441388	.א.ג.א.ס.	362000012506	10,341	6,613	-3,728	תקין
511441388	.א.ג.א.ס.	362000012504	2,131	755	-1,376	תקין
306158114	.ג.ט.	220001480001	134	67	-67	תקין
327269676	.ד.י.	127014250101	106	53	-53	תקין
512833997	.ה.ע.ש.	362002090201	1,174	220	-954	תקין
520038480	.ה.ס.	362000012502	16,209	4,008	-12,201	תקין
312802986	.ו.ל.	314008280001	84	42	-42	תקין
37358553	.ח.א.י.	144012070002	81	43	-38	תקין
50941639	.ח.ר.	236014020001	96	48	-48	תקין
327252839	.ט.ר.	172009130001	69	35	-35	תקין
307133785	.י.מ.	579009010001	135	68	-68	תקין
309484236	.י.נ.	220001410001	113	57	-57	תקין
514504083	.כ.ס.	223001000001	2,405	2,120	-285	תקין
513352609	.כ.נ.	361000700002	318	32	-286	תקין
22080824	.ל.ח.	209011020001	108	54	-54	תקין
322114125	.ל.א.	314029050001	72	36	-36	תקין
307401646	.מ.ר.ל.	532017020001	242	190	-52	תקין
511065997	.נ.מ.ל.ב.	111000000101	3,125	1,506	-1,619	תקין
511065997	.נ.מ.ל.ב.	111000000101	2,372	1,506	-866	תקין
321983561	.פ.א.	158019050001	59	30	-30	תקין
40976888	.פ.י.	303009010001	89	74	-15	תקין
306548017	.פ.ס.	200216020001	126	86	-40	תקין
332329614	.פ.ס.	314033130001	74	37	-37	תקין
316760065	.צ.א.	209004340101	65	33	-33	תקין
50956218	.ק.מ.	304069130001	6,000	4,564	-1,437	תקין
328701677	.ק.א.	153017030001	50	25	-25	תקין
328839220	.ר.א.	314025210001	73	37	-37	תקין
328991880	.ר.א.	277005140101	76	38	-38	תקין
2940000000	.ת.מ.	294000000004	19,445	4,344	-15,101	תקין
557532264	.ת.א.	361000002005	3,343	106	-3,237	תקין
557532264	.ת.א.	294000070001	1,578	648	-930	תקין

התייחסות ראש העירייה לדוח הנחות בארנונה

נכתבו נהלים לגבי מתן הנחות בארנונה. כמו כן, חשב העירייה הונחה לבצע בקרה גם על מחלקת ההכנסות לבדיקה שיטתית לתקינות ההנחות ומתן הפטורים.

סקירת נכסים נבחרים

סקירת נכסים נבחרים

1. מבוא

בהתאם לסעיף 170א(3) לפקודת העיריות, פנתה הוועדה לענייני ביקורת למשרד המבקר בדרישה לבדוק מספר נכסים שצוינו על ידם בהיבטים שונים. בהתאם לרשימה שהוגשה על ידי הוועדה, משרד מבקר העירייה יזם בדיקתם של מס' נכסים בעיר, שמטרתם לבחון התנהלות העירייה במישורים שונים הנוגעים לנכסים כגון: הנדסה (היתרי בנייה), רישוי עסקים וגבייה (אגרות והיטלים).

הפעולות שבוצעו כללו בין השאר קבלת נתונים מגורמים שונים בעירייה:

- אגף ההנדסה – איתור היתרי בנייה בארכיב האגף, קבלת מידע תכנוני ותשאול מחלקת הפיקוח על הבנייה.
- גזרות העירייה, מחלקת הכנסות – קבלת נתונים אודות תשלומי אגרות והיטלים.
- תשאול וקבלת נתונים ממנהלת היחידה לאיכות הסביבה הממונה על רישוי עסקים.
- טיוטת הדוח הועברה להתייחסותם של כל בעלי התפקידים באגפים והמחלקות הקשורים לנושאים שנבדקו.

יש לציין כי כל עובדי העירייה שהיו שותפים בהעברת הנתונים שיתפו פעולה באופן מיטבי.

במסמך זה יוצגו ממצאי הבדיקה בחלוקה לפי הנכסים השונים שנבדקו.

2. המלצות וממצאים עיקריים

- א. בבחינה פרטנית של מתחם תעבורה באזור התעשייה א', עולה כי נושא רישיון העסק למקום **טרם הגיע למיצוי/הסדרה בעירייה**. העניין נמצא בבירור בשל **חוסר התאמה** בין נתוני מח' רישוי עסקים על פיו קיים **רישיון מתחדש** לעומת טענת חברת תעבורה **לרישיון לצמיתות**.
המלצה - יש לזרז סיום הליך בירור זה בעירייה ולהגיע למיצוי ופתרון המחלוקת.
- ב. בבחינה פרטנית של מתחם תעבורה באזור התעשייה ב', עולה כי המתחם הנידון נמצא בבעלות עיריית רמלה. חלקו נמצא בייעוד קרקע למבני ציבור וחלקו האחר בייעוד למטרת הקמת אתר עירוני לטיפול בפסולת. חברת תעבורה רק מחזיקה בקרקע שבשימוש עבור חניון משאיות, מכולות ומנופים ואין לה בעלות עליה. כמו כן, בקרקע אין כל בנייה אחרת. לא נמצאה כל אסמכתא לאישור השימוש של חברת תעבורה בשטח החניון. לפיכך, מומלץ להשלים הסדרת זכויות העירייה בקרקע בהסדר כגון הפקעה.
המלצה - על העירייה להסדיר את השימוש בשטח ובהתאם לכך לפעול להסדרת זכויות השימוש במקרקעין כגון הקצאת קרקע או הסכם חכירה/דמי שימוש.
- ג. בבדיקה של רהיטי עמק איילון, עולה כי נכון להיום, המצב תקין. כמו כן, יש לבצע בקרה תקופתית כגון פעם בשנה שלא חלו שינויים במבנים, הוצאת היתרים ושינויים נוספים.
המלצה - לבחון מתן היתר לשימוש חורג לצמיתות חלופה לשינוי ייעוד בתב"ע.
- ד. בבחינה פרטנית של ארגז/איסכור, לא אותרו היתרי הבנייה למבנים במקום. יש לבקש מהמפעלים אסמכתאות לקיום היתרי בנייה.
המלצה - במידה ובתוך זמן סביר לא ימצאו האסמכתאות יש לדרוש הכנת היתר מחדש.
- ה. בנייתוח הממצאים מתחנת דלק אסא, עולה כי למקום נצבר חוב ארנונה לעירייה של כ-86,000 ₪.
המלצה - על העירייה לפעול לגביית חוב זה.
- ו. בבחינה פרטנית של הממצאים בסופר סל מחסן לוגיסטי, עולה כי סופר סל מחסן לוגיסטי **טרם השלימה הוצאת רישיון עסק** וקיבלה הזמנה לשימוע לפני הגשת כתב אישום.
המלצה - יש להשלים תהליך הוצאת רישיון עסק למקום.

3. תעבורה - אזור תעשייה א'

3.1 מידע כללי

חברת תעבורה אחזקות היא חברת הובלה ולוגיסטיקה. מאז שנות ה-50 מפעילה קבוצת תעבורה את המרכז הלוגיסטי שלה ברמלה, שבמקור היה ממוקם במתחם המשתרע על כחמישים דונמים צמוד לכביש 44 ולרחוב תל חי ברמלה. בשנת 2008 עברה קבוצת תעבורה למתחם חדש במעבר לכביש, צמוד למחלף נשירם והצטלבות הכבישים 40 ו-44. המתחם ממוקם ברחוב העבודה באזור תעשייה א', רמלה. גוש: 4344 חלקות: 75,77,74.

3.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצאו היתרי בנייה שונים- לא בהכרח בגושים וחלקות המצוינים, אך באותו המתחם של "תעבורה". להלן פירוט היתרי הבנייה מהישן לחדש:

1. היתר בנייה מספר 4211 בגוש 4344 חלקה 75 מיום 5.5.1988 להתקנת מרכזיה לתאורה היקפית בשטח האחסנה.
2. היתר בנייה מספר 20050028, בגוש 4375, חלקה 9, מגרש 2027, מיום 13.3.2005 להקמת בית חרושת/ אזור תדלוק ורחיצה.
3. היתר בנייה מספר 20050029, בגוש 4375, חלקה 4, מגרש 2022, מיום 13.3.2005 להקמת בית חרושת/ מוסך הדרכה.
4. היתר בנייה מספר 20050030, בגוש 4375, חלקה 49, מגרש 2029, מיום 13.3.2005 להקמת בית חרושת/ מוסך + מסגריה + משרדים.
5. היתר בנייה מספר 20050109, בגוש 4375, מגרש 2021, מיום 7.6.2005 להקמת בניין משרדים.
6. היתר בנייה מספר 20080062, בגוש 4375, חלקה 4, מגרש 2029, מיום 7.7.2008 עבור בקשה לשינויים במבנים קיימים: מוסך- שינויים ללא תוספת שטח בקומת קרקע, תוספת משרדים בקומה א'- תוספת חדר שמנים וחדר מדרגות, בגג טכני- שינויים ללא תוספת שטח במסגריה, pdi ומבני תשתית.
7. היתר בנייה מספר 20080066, בגוש 4344, חלקה 29, מגרש 2015, מיום 14.8.2008 להקמת מבנה תעשייה עבור תעבורה אחזקות בע"מ ותמיג בע"מ.
8. היתר בנייה מספר 20090004, בגוש 4375, מגרש 2022, מיום 8.2.2009 להקמת בניין משרדים- שינויים ותוספת חדר אשפה.
9. היתר בנייה מספר 20110180, בגוש 4344, חלקה 29, מגרש 2017, מיום 26.10.2011 עבור תכנית שינויים בארגון החצר, שינוי בשטחים ושינוי בחלוקה הפנימית.

3.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

חברת תעבורה שילמה במתחם הישן אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה על פי הפירוט בטבלה להלן:

היטל השבחה	היטל פיתוח	אגרת בניה	תאריך	תעבורה מתחם ישן
		50,000	30.12.2004	
		303,987	04.06.2008	הקמת מבנה תעשייה + תחנת דלק
		284,591	03.02.2009	מבנה משרדים
	1,896,709		30.12.2004	
	70,000		13.09.2005	
11,144			15.12.2008	שומה מוסכמת
11,144 ₪	1,966,709 ₪	638,578 ₪		סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

מאז 2008 ממוקמת חברת תעבורה במתחם חדש ברחוב העבודה, אזור תעשייה א'. להלן פירוט תשלומי אגרות הבנייה והיטלי הפיתוח וההשבחה במתחם החדש:

היטל פיתוח	אגרת בניה	תאריך	תעבורה מתחם חדש
524,687		06.12.2009	מגרש 2010
442,666		06.12.2009	מגרש 2035
509,219		06.12.2009	מגרש 2036
586,558		06.12.2009	מגרש 2037
690,765		06.12.2009	מגרש 2011-2012
2,753,895 ש"ח			סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

תעבורה - תמיג

תעבורה תמיג הוא מבנה לוגיסטי נוסף שהוקם עבור חברת תעבורה. להלן טבלה המפרטת את תשלומי אגרות הבנייה והיטלי הפיתוח וההשבחה לתמיג:

הערות	היטל השבחה	היטל פיתוח	אגרת בניה	תאריך
היטל ההשבחה בסך 196,503 ₪ מתאריך 8.12.2008 בוטל ע"י שמאי מכריע.		1,243,647		11.09.2006
		1,117,159		07.01.2007
		740,169		14.01.2010
			205,380	05.08.2008
	196,503			08.12.2008
		3,100,975 ש"ח	205,380	סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

נתונים מאגף ההנדסה:

ב- 27.5.2007 נעשתה דרישה להיטל השבחה בגין הקלות, ניוד, הסטת כביש ועוד. היטל ההשבחה לשימוש חורג עומד על 246,065 ₪. אין נתונים לגבי תשלום ההיטל השבחה. שומה אחרת הוגשה ב- 22.1.2008.

ב- 3.12.2008 נעשתה דרישה לתעבורה תמיג להיטל השבחה בגין הקלה לניוד של 7.9% משטחי הבנייה, על סך 192,283 ₪. שמאות מכרעת מטעם דורית פריאל מיום 15.5.2011 קבעה כי, החברה הינה במעמד של חוכרת לדורות ולפיכך לא ניתן לחייב בהיטל השבחה. בפועל שולם סכום של 63,411 ₪ ב- 2.8.2011.

3.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, אושר בעבר בוועדת חריגים רישיון מתחדש. לטענת תעבורה היה רישיון לצמיתות. כרגע המצב נמצא בבירור מול גורמים בעירייה. נכון לדצמבר 2012 טרם נמצא פתרון למחלוקת זו.

3.5 סיכום

- לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.
- לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.
- בנושא רישיון העסק, העניין נמצא בבירור בשל חוסר התאמה בין נתוני מח' רישוי עסקים על פיו קיים רישיון מתחדש לעומת טענת חברת תעבורה לרישיון לצמיתות. יש לזרז סיום הליך בירור זה בעירייה ולהגיע למיצוי ופתרון המחלוקת.

4. תעבורה - אזור תעשייה ב'

4.1 מידע כללי

המתחם הנידון ממוקם באזור התעשייה בסמוך למתחם נשר.

גוש : 4428

חלקות : 89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104,105,106,107

4.2 היתרי בנייה

בחיפוש דקדקני שנערך בארכיב אגף ההנדסה בתיק הבניין של הנכס, לא נמצאו היתרי בנייה לחברת תעבורה במקום זה. לפי נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה, לאור סיור שנערך במקום לא אותרה בנייה המצריכה הוצאת היתר בנייה.

4.3 רישוי עסקים

לא קיים ברישומים של מחלקת רישוי עסקים עסק של תעבורה באזור תעשייה ב'. בהתאם לידוע להם, כל הפעילות במקום הינה של מפעל נשר.

4.4 סיכום

- המתחם הנידון נמצא בבעלות עיריית רמלה. חלקו נמצא בייעוד קרקע למבני ציבור וחלקו האחר בייעוד למטרת הקמת אתר עירוני לטיפול בפסולת.
- חברת תעבורה רק מחזיקה בקרקע שבשימוש עבור חניון משאיות, מכולות ומנופים ואין לה בעלות עליה. כמו כן, בקרקע אין כל בנייה אחרת.

- לא נמצא כל אסמכתא לאישור השימוש של חברת תעבורה בשטח החניון. לפיכך, מומלץ להשלים הסדרת זכויות העירייה בקרקע בהסדר כגון הפקעה.
- על העירייה להסדיר את השימוש בשטח ובהתאם לכך לפעול להסדרת זכויות השימוש במקרקעין כגון הקצאת קרקע או הסכם חכירה/דמי שימוש.

5. רהיטי עמק איילון

5.1 מידע כללי

המבנה ממוקם ברחוב היצירה 17, באזור תעשייה חדש א', רמלה.
גוש : 4344 ; חלקה : 60 ; מגרש : 27

בנכס קיימים 4 סיווגי ארנונה שונים :

סוג	גודל במ"ר	מספר נכס
מסחר	1140	361000004002
מרכז שיווק	1140	361000004004
קרקע תפוסה	927	361000004006
מחסן	417	361000004101
	3,624	סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

5.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצאו היתרי בנייה כמפורט להלן :

1. היתר בנייה מספר 20080015 בגוש 4344 חלקה 60 מיום 9.12.2009 להקמת מבנה חדש לתעשייה ואחסנה בן קומה אחת + גלריה, בגובה 9.30 מטר.
2. היתר בנייה מספר 20100307 בגוש 4344 חלקה 60 מיום 4.11.2010 להקמת שתי מערכות פוטו וולטאיות של 50 קילו-וואט על גג מבנה תעשייה קיים הכולל מערכת פאנלים סולאריים (שינויים להיתר 20100243).
3. היתר בנייה מספר 20100243 בגוש 4344 חלקה 60 מיום 11.10.2010 פנלים פוטו וולטאים לייצור חשמל על גג מבנה תעשייה קיים.
4. היתר בנייה מספר 20110099 בגוש 4344 חלקה 60 מיום 22.1.2011 להחלפת גג אסבסט לגג איסכורית ושיפור חזיתות מבנה ללא תוספת שטח.
5. היתר בנייה מספר 201100997 בגוש 4344 חלקה 60 מיום 22.1.2012 לחלוקת אולם תעשייה ושינויים במערכת אינסטלציה, שינויים בפתחים, שינוי במהלך מדרגות פנימיות למפעל מזון ללא תוספת שטח.

5.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

- לפי נתונים מאגף ההנדסה, ב- 2002 המבנה לתעשייה הוסב בפועל לשטחי תצוגת רהיטים בשטח של 291.82 מ"ר וגלריה בהיקף של 244.88 מ"ר. סה"כ: 536.7 מ"ר.
- על פי נתונים שנתקבלו מלשכת מ"מ ראש העיר, ב- 3.10.2002 אישרה הוועדה המקומית לתו"ב שימוש חורג מתעשייה לאולם תצוגה בשטח של 536.7 מ"ר כולל גלריה לתקופה של 3 שנים.
- ב- 16.10.2002 עמד היטל השבחה על 128,676 ₪, לפי מספר בקשה 20010217.
- ב- 2.10.2003 שולם היטל השבחה על סך 125,000 ₪ (ראה הסבר בהמשך).
- ב- 16.10.2007 החליטה ועדת המשנה לתו"ב לתת היתר לשימוש חורג מספר 2007009 מתעשייה למסחר לתקופה של 3 שנים. ב- 5.12.2007 הוצאה שומה בסך 104,502.96 ₪ עבור קבלת היתר לשימוש חורג.
- ב- 1.11.2009 התקבלה בקשה להיתר לניוד שטחים מקומה לקומה, הגדלת שטח עיקרי מ- 40% ל- 53%. הסכום לחיוב עבור היטלי השבחה והפיתוח עמד על סך 264,867 ₪. הסכום שולם במלואו ב- 4.11.2009 (ראה הסבר בהמשך).
- ב- 5.5.2011 נערך הסכם פשרה בנוגע לקבלת ההיתר לשימוש חורג לאחר תביעה והחיוב עבור התשלום על קבלת ההיתר לשימוש חורג בוטל.
- על פי נתוני הגבייה נעשתה דרישה להיטל השבחה ב- 2.10.2003 על סך של 125,00 ₪ וב- 4.11.2009 על סך של 264,867 ₪. סה"כ שולם היטל השבחה על סך 389,867 ₪.
- ב- 4.11.2009 הייתה דרישה לתשלום אגרת בנייה על סך 70,619 ₪ וב- 6.12.2009 לתשלום היטלי פיתוח על סך של 288,000 ₪. החובות שולמו במלואם. לפי הסכם חתום של בעל הנכס מול העירייה, קיבל בעל הנכס היתר לשימוש חורג לצמיתות בשטח של כ- 1,000 מ"ר למטרות מסחר וזאת כנגד תשלום של 125,000 ₪ לעירייה בגין היטל השבחה (אותו שילם ב- 4 צ'קים דחויים). כעבור 6 שנים נדרש בעל הנכס לשלם היטל השבחה בגין ניוד שטחים והגדלת שטח עיקרי בסך 264,867 ₪ - אותם שילם ב- 4.11.2009.

5.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים קיים רישיון לרהיטי עמק איילון פריט 10.16 ד'- רהיטים מקום למכירתם.

5.5 סיכום

- לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.
- לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.
- נכון להיום, המצב תקין.
- מומלץ לבחון במתן היתר לשימוש חורג לצמיתות חלופה לשינוי ייעוד בתב"ע.
- כמו כן, יש לבצע בקרה תקופתית כגון פעם בשנה שלא חלו שינויים במבנים, הוצאת היתרים ושינויים נוספים.

6. ארגז כולל איסכור

6.1 מפעל הארגז

6.1.1 מידע כללי

המבנה ממוקם ברחוב הר עצמון באזור תעשייה ב', רמלה.

גוש : 4378 חלקות : 18,19,20

למפעל ישנם שני נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים:

סוג	גודל במ"ר	מספר נכס
מפעלי הרכבת מבנים	16134	361000014601
קרקע תפוסה	11319	361000014602
	27,453	סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

6.1.2 היתרי בנייה

בחיפוש דקדקני שנערך בארכיב אגף ההנדסה בתיק הבניין של הנכס, לא נמצאו היתרי בנייה לחברת ארגז במקום זה.

6.1.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

להלן פירוט תשלומי היטלי פיתוח:

היטלי פיתוח	תאריך
97,595	1.2.06
48,796	1.1.06 *
50,789	1.1.07
54,081	1.1.08
58,845	1.1.09
63,420	1.1.10
67,462	1.1.11
71,950	1.1.12
512,938	סה"כ

*נתונים מאגף הגזברות

* היטל הפיתוח מתאריך 1.1.2006 הינו תשלום בגין עגרון עפ"י הסכם פשרה (18 תשלומים).

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

6.1.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, יש רישיון עסק לארגז- פריט 10.14 א- מתכת ייצור, צביעה, ציפוי וניקוי.

6.2 מפעל מתכות איסכור

6.2.1 מידע כללי

למפעל ישנם 8 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים:

מספר נכס	גודל במ"ר	סווג
361000004801	1273	מפעלי פלדה (מבנה)
361000004802	1054	מפעלי פלדה - קרקע
361000004803	2332	תעשיה
362000010401	2846	תעשיה
361000010402	320	
361000010403	20422	משרדים (תעשיה)
361000010404	2035	מפעל פלדה (מבנה)
362000010405	7124	מפעל פלדה (קרקע)
סה"כ	37,406	

*נתונים מאגף הגזברות

6.2.2 היתרי בנייה

בחיפוש דקדקני שנערך בארכיב אגף ההנדסה בתיק הבניין של הנכס, לא נמצאו היתרי בנייה למפעל איסכור במקום זה.

6.2.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

להלן פירוט תשלומי אגרות בנייה והיטלי פיתוח:

תאריך	אגרת בניה	היטלי פיתוח
26.11.2000	1,899	
26.01.2000		158,258
29.03.2000		200,000
25.08.2004	11,389	
25.08.2004		221,334
29.11.2001		260,000
01.09.2002	94,770	
01.09.2002		1,126,570
27.06.2005		112,805
סה"כ	108,058	2,078,967

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

6.2.4 רישוי עסקים

עפ"י מחלקת רישוי עסקים, יש רישיון עסק לאסכור- פריט 10.14 א- מתכת יצור, צביעה, ציפוי וניקוי.

6.3 סיכום

יש לבקש מהמפעלים אסמכתאות לקיום היתרי בנייה ואם לא נתקבל תוך 3 חודשים מהפנייה, יש לדרוש הכנת היתר מחדש.

7. אגד- מסוף אוטובוסים אחיסמך

7.1 מידע כללי

המבנה ממוקם בכניסה למושב אחיסמך.

גוש : 4342 חלקה : 32

למסוף אגד ישנם 3 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים :

מספר נכס	גודל במ"ר	סוג
166000003801	558	משרדים
166000003902	3506	תעשיה
166000003903	38224	קרקע תפוסה
סה"כ	42,288	

*נתונים מאגף הגזברות

7.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצא היתר בנייה כמפורט להלן :

היתר בנייה מספר 950093, בגוש 4342, חלקה 32, מיום 14/4/1997, עבור מבנה ראשי חדש למוסך אגד ומוסכים למבני עזר קיימים. על פי ההיתר, שולם היטל השבחה בגין הקלה בקו הבניין.

לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתר הבנייה המופיע לעיל תואם את מצב הבנייה בשטח.

7.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

להלן פירוט תשלומי אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה :

תאריך	היטלי פיתוח	אגרת בניה	היטל השבחה
27.11.1996	269,255	63,075	73,531
27.11.1996	97,365	41,472	
סה"כ	366,620	104,547	471,167

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

7.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, יש רישיונות עסק לאגד מפעלי תחנות לפריטים הבאים בצו רישוי עסקים : 8.9 א- מוסך ו- 2.2 א- תחנת דלק.

7.5 סיכום

אין הערות.

8. תחנת דלק אסא

8.1 מידע כללי

המבנה ממוקם ברחוב ההגנה, על כביש 44 עוקף רמלה. גוש : 4345 חלקה : 35

לתחנת הדלק ישנם 5 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים:

מספר נכס	גודל במ"ר	סווג
412000002301	23	מועדונים חברתיים
412000002302	42	משרדים
412000002303	34	מסחר
413000002304	115	משרדים
412000002305	557	מועדונים חברתיים
סה"כ	771	

*נתונים מאגף הגזברות

8.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצא היתר בנייה כמפורט להלן :
היתר בנייה מספר 20060168 בגוש 4342 חלקה 6 מיום 6.5.2007 עבור א. אסא שרות לתכנית שינויים.

לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתר הבנייה המופיע לעיל תואם את מצב הבנייה בשטח.

8.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

להלן פירוט תשלומי אגרות פיתוח והשבחה :

סוג תשלום	תאריך	סכום
אגרת בנייה	02/12/2001	27,632
היטלי פיתוח	02/12/2001	101,560
היטל השבחה	02/12/2001	40,981
היטלי פיתוח	15/04/2008	15,677
היטלי פיתוח	15/02/2009	239,012
אגרת בנייה	17/02/2009	23,225
סה"כ		448,087

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם.
עבור חיובי הארנונה יש בנכס מס' חובות משנים קודמות לפי הטבלה להלן:

מספר נכס	סוג	שרות	שנה	תיאור הפעולה	סכום
412000002301	מועדונים חברתיים	ארנונה- יתרות	2,011	ע"ח יתרת חוב	1,606.10
		ארנונה	2,012	ע"ח יתרת חוב	1,359.10
412000002302	משרדים	ארנונה- יתרות	2,010	ע"ח יתרת חוב	904.20
		ארנונה- יתרות	2,011	ע"ח יתרת חוב	865.40
		ארנונה	2,012	ע"ח יתרת חוב	766.80
412000002303	מסחר	ארנונה- יתרות	2,010	ע"ח יתרת חוב	702.30
		ארנונה- יתרות	2,011	ע"ח יתרת חוב	672.10
		ארנונה	2,012	ע"ח יתרת חוב	595.70
413000002304	משרדים	ארנונה- יתרות	2,010	ע"ח יתרת חוב	2,476.40
		ארנונה- יתרות	2,011	ע"ח יתרת חוב	2,368.80
		ארנונה	2,012	ע"ח יתרת חוב	2,099.50
412000002305	מועדונים חברתיים	ארנונה- יתרות	2,011	ע"ח יתרת חוב	38,898.70
		ארנונה	2,012	ע"ח יתרת חוב	32,913.40
412000002306		ארנונה- יתרות	2,010	ע"ח יתרת חוב	-224.30
סה"כ לתשלום					86,004.20

8.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, יש רישיון עסק לפז : פריט 2.2 א- תחנת דלק.

8.5 סיכום

יש לפעול לגביית חוב ארנונה על סך של כ- 86,000 ₪.

9. פוליבה

9.1 מידע כללי

פוליבה הוא מפעל לייצור ועיבוד מוצרי מזון ותחנת דלק. המבנים ממוקמים ברחוב הר עצמון 1, באזור תעשייה ב', רמלה. המפעל נמצא בגוש : 4378 חלקה : 36 תחנת הדלק נמצאת על גוש : 4378 חלקה : 36 וגם על גוש : 4379 חלקות : 2 ו-3. לחברת פוליבה ישנם 6 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים :

מספר נכס	גודל במ"ר	סוג
362000002601	5975	מרכז שיווק
362000002602	1925	תעשייה
362000002603	12772	קרקע תפוסה
362000002604	767	מרכז שיווק
362000012000	4198	אחסון וגניזה
362000012100	6438	קרקע תפוסה
סה"כ	32,075	

*נתונים מאגף הגזברות

9.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצאו היתרי בנייה כמפורט להלן:

1. היתר בנייה מספר 20000173 בגוש 4378 חלקה 36 מגרש 14, מיום 6.2.2003, לבניית תחנת תדלוק ושרותי דרך ומרחב מוגן ומתקן שטיפה.
2. היתר בנייה מספר 20030166 בגוש 4378 חלקה 36 מגרש ג, מיום 7.3.2005, להכשרת מבנה קיים + סילוק סככות קיימות + גדר חדשה עם 4 שערים + בניית 4 מרחבים מוגנים בתוך המבנה.

לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.

9.3 אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה

נתונים מאגף הנדסה :

ב- 27.5.2007 נדרש בעל הנכס לשלם 247,903 ש"ח היטל השבחה בגין מחסן גבוה. שומה מכרעת קבעה ב- 12.5.2008 תשלום נמוך יותר בסך 122,866 ₪. הסכום שולם במלואו ב- 15.5.2008 (ראה מודגש בצהוב בטבלה הבאה). ב- 15.11.2010 נעשתה דרישה לשימוש חורג למסעדה. בקשה מספר 20100162. הועדה אישרה את הבקשה ב- 1.9.2010 ונתנה היתר לתקופה של 3 שנים. ב- 9.12.2010 שולם סכום החיוב בגין ההשבחה על סך 15,246 ₪ (ראה מודגש בטבלה הבאה).

פירוט תשלומי אגרות בנייה, היטלי פיתוח והשבחה:

מספר נכס	תאריך	אגרת בניה	היטלי פיתוח	היטל השבחה
361000012003	31.07.1996	4,739	17,738	
	15.10.1996		101,071	
362000012001	31.12.2002		82,720	82,720
	23.02.2002		82,720	82,720
	23.03.2002		82,720	
	29.01.2002	14,986		
	28.02.2002		137,330	
	03.06.2003		268,130	
	13.03.2005	3,107		
362000002601	11.10.2006		800,000	
	11.10.2006	24,952	במסגרת הסכם פיתוח	
	15.03.2007		122,838	
	10.03.2008	10,251	במסגרת הסכם פיתוח	
	15.05.2008		122,866	
	26.06.2008		358,684	
362000002604	08.06.2009	23,779	798,781	
362000002601	09.12.2010		15,246	
	30.08.2011		18,943	
	30.08.2011	5,743		
362000033401	03.04.2011		9,080	
362000002601	24.05.2012	3,429	12,209	
סה"כ		90,986	2,376,674	654,402

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

9.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, יש למפעל פוליבה רישיונות עסק לפריטים הבאים בצו רישוי עסקים: 4.6 א- יצור מרגרינה, 4.6 א- יצור אבקות, מליות, ריבות ושוקולד, 4.6 ג- מחסן מזון ו-3.5 א- יצור מזון לבע"ח.

9.5 סיכום

אין הערות.

10. מרכז מסחרי קוסמוס

10.1 מידע כללי

המבנה ממוקם ברחוב צופית 40, באזור תעשייה א', רמלה.
 גוש : 4342 חלקות : 3,14

למרכז המסחרי ישנם 5 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים:

מספר נכס	גודל במ"ר	סווג
361070000002	776	מסחר
361070000003	27	משרדים
361070000004	5981	קרקע תפוסה
361070000006	70	מעברים מרכזים
361070011002	45	מחסן
סה"כ	6,899	

*נתונים מאגף הגזברות

10.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצא היתר בנייה כמפורט להלן :
 היתר בנייה מספר 20000137 בגוש 4342 חלקה 3 מיום 31.08.2000. ההיתר ניתן עבור מרכז עסקים- תכנית שינויים הכוללת : בניין עזר לבניין מגורים ומסחר, מבנה מסחרי ועבודות הריסה, לכל העבודה הכלולה.

לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתר הבנייה המופיע לעיל תואם את מצב הבנייה בשטח.

10.3 אגרות בנייה והיטלי פיתוח והשבחה

להלן טבלה המרכזת את אגרות הבנייה והיטלי הפיתוח וההשבחה משנת 1998 ועד היום :

תאריך	אגרת בניה	היטלי פיתוח	היטל השבחה
11.11.1998	173,745	1,787,136	39,119
01.08.1999		1,039,919	760,081
01.09.1999		400,000	
12.12.1999		50,000	
29.10.2000	45,723		
30.10.2000		71,454	
07.12.2000			411,000
10.10.2001		20,000	
03.09.2001		40,000	
09.01.2007		11,973	
14.09.2010	25,293		
06.02.2012			449,628
15.02.2012	121,469	877,021	
סה"כ	366,230	4,297,503	1,659,828

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

10.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים לא נדרש רישיון למרכז מסחרי קוסמוס, שכן מרכז מסחרי אינו נדרש ברישיון עסק (רק קניון).

10.5 סיכום

אין הערות.

11. מרכז קניות דורון אלפרין + אליעזר פישמן

11.1 מידע כללי

המבנה ממוקם בפינת רחובות היצירה והעבודה באזור תעשייה א', רמלה.
גוש : 4344 חלקה : 76

11.2 היתרי בנייה

בתיק הבניין נמצאו היתרי בנייה עבור מבני תעשייה בע"מ כמפורט להלן :

1. היתר בנייה מספר 950042 בגוש 4344 חלקה 76 מיום 23.10.1995 עבור בניין לתעשייה להשכרה בן 3 קומות.
 2. היתר בנייה מספר 960557 בגוש 4344 חלקה 76 מיום 9.9.1999 עבור תכנית שינויים בקומת קרקע. תוספת גלריות טכניות בקומת ביניים של קומת הקרקע.
- לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.

11.3 אגרות בנייה והיטלי פיתוח והשבחה

להלן טבלת אגרות הבנייה והיטלי הפיתוח וההשבחה משנת 1995 ועד 1999 :

תאריך	אגרת בניה	היטלי פיתוח	היטל השבחה
18.09.1995	168,075	838,537	
		383,951	
		2,343,985	
17.08.1997		2,264,000	
03.02.1998			500,000
			253,006
02.02.1999			71,486
סה"כ	168,075	5,830,473	824,492

*נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

11.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת שפ"ע לא נדרש רישיון עסקים למרכז הקניות, שכן מרכז מסחרי אינו נדרש ברישיון עסק (רק קניון).

11.5 סיכום

אין הערות.

12. סופר סל מחסן לוגיסטי

12.1 מידע כללי

המבנה ממוקם ברחוב הר הגלביע באזור תעשייה א', רמלה.

גוש : 4379 חלקה : 3

לחברה ישנם 3 נכסים בעלי סיווגי ארנונה שונים:

מספר נכס	גודל במ"ר	סוג
362000002301	293	מרכז שיווק
362000002302	12889	מרכז שיווק
362000002304	7762	קרקע תפוסה
סה"כ	20,944	

*נתונים מאגף הגזברות

12.2 היתרי בנייה

בחיפוש דקדקני שנערך בארכיב אגף ההנדסה בתיק הבניין של הנכס, לא נמצאו היתרי בנייה לסופרסל מחסן לוגיסטי במקום זה.

12.3 אגרות בנייה והיטלי פיתוח והשבחה

להלן פירוט היטלי פיתוח והשבחה:

תאריך	היטלי פיתוח	היטלי השבחה
17.06.1997		750,000
03.11.1997		375,000
09.01.1998	1,680,287	
14.01.1998		375,000
סה"כ	1,680,287	1,500,000

* נתונים מאגף הגזברות

לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.

12.4 רישוי עסקים

עפ"י נתוני מחלקת רישוי עסקים, אין לשופרסל מחסן לוגיסטי רישיון. הוגשה בקשה בתאריך 20/5/2012 לפריט 4.6 ג- מחסן מזון. התקבל אישור הנדסה, אך חסר אישור כיבוי אש ואישור משרד הבריאות. התקבלה הזמנה לשימוע לפני הגשת כתב אישום.

12.5 סיכום

סופר סל מחסן לוגיסטי טרם השלימה הוצאת רישיון עסק וקיבלה הזמנה לשימוע לפני הגשת כתב אישום. יש להשלים תהליך הוצאת רישיון העסק.

13. סיכום

להלן טבלה המסכמת את הנתונים שנמצאו אודות הנכסים השונים:

שם הנכס/ עסק	האם נמצאו היתרי בנייה?	האם שולמו אגרות והיטלים?	כמה שולם סה"כ בנכס?	האם ידוע על חובות נוספים לעירייה?	האם יש רישיון עסק?	המלצות
תעבורה אזור תעשייה א'	כן	כן	8,740,092 ₪	לא	המצב בבירור	<p>1. בנושא רישיון העסק, העניין נמצא בבירור בשל חוסר התאמה בין נתוני מח' רישוי עסקים על פיו קיים רישיון מתחדש לעומת טענת חברת תעבורה לרישיון לצמיתות. יש לזרז סיום הליך בירור זה בעירייה ולהגיע למיצוי ופתרון המחלוקת.</p> <p>2. לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.</p> <p>3. לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.</p>

המלצות	האם יש רישיון עסק?	האם ידוע על חובות נוספים לעירייה?	כמה שולם סה"כ בנכס?	האם שולמו אגרות והיטלים?	האם נמצאו היתרי בנייה?	שם הנכס/ עסק
<p>1. המתחם הנידון נמצא בבעלות עיריית רמלה. חלקו נמצא בייעוד קרקע למבני ציבור וחלקו האחר בייעוד למטרת הקמת אתר עירוני לטיפול בפסולת.</p> <p>2. חברת תעבורה רק מחזיקה בקרקע שבשימוש עבור חניון משאיות, מכולות ומנופים ואין לה בעלות עליה. כמו כן, בקרקע אין כל בנייה אחרת.</p> <p>3. לא נמצא כל אסמכתא לאישור השימוש של חברת תעבורה בשטח החניון. לפיכך, מומלץ להשלים הסדרת זכויות העירייה בקרקע בהסדר כגון הפקעה.</p> <p>4. על העירייה להסדיר את השימוש בשטח ובהתאם לכך לפעול להסדרת זכויות השימוש במקרקעין כגון הקצאת קרקע או הסכם חכירה/דמי שימוש.</p>	<p>לא קיים ברשומות מחלקת רישוי עסקים עסק של תעבורה באזור תעשיה ב'</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>לא</p>	<p>תעבורה אזור תעשיה ב'</p>

שם הנכס/ עסק	האם נמצאו היתרי בנייה?	האם שולמו אגרות והיטלים?	כמה שולם סה"כ בנכס?	האם ידוע על חובות נוספים לעירייה?	האם יש רישיון עסק?	המלצות
רהיטי עמק איילון	כן	כן	₪ 1,138,353	לא	כן	<p>1. לפי תצלום אוויר ולאור נתוני מח' הפיקוח באגף ההנדסה נראה כי היתרי הבנייה המופיעים לעיל תואמים את מצב הבנייה בשטח.</p> <p>2. לפי נתוני מח' הגבייה בעירייה, כל התשלומים בנכס עבור אגרות והיטלים שולמו במלואם ולא קיימים חובות נוספים נכון לאוקטובר 2012.</p> <p>3. נכון להיום, המצב תקין.</p> <p>4. מומלץ לבחון במתן היתר לשימוש חורג לצמיתות חלופה לשינוי ייעוד בתב"ע.</p> <p>5. כמו כן, יש לבצע בקרה תקופתית כגון פעם בשנה שלא חלו שינויים במבנים, הוצאת היתרים ושינויים נוספים.</p>
ארגז + איסכור	לא	כן	₪ 512,938	לא	יש	יש לבקש מהמפעלים אסמכתאות לקיום היתרי בנייה ואם לא נתקבל תוך 3 חודשים מהפנייה, יש לדרוש הכנת היתר מחדש. אין הערות.
	לא	כן	₪ 108,058	לא	יש	
אגד- מסוף אחיסמך	כן	כן	₪ 942,334	לא	יש	יש לפעול לגביית חוב ארנונה על סך של כ- 86,000 ₪. אין הערות.
תחנת דלק אסא	כן	כן	₪ 448,087	לא	יש	יש לפעול לגביית חוב ארנונה על סך של כ- 86,000 ₪. אין הערות.
פוליבה מרכז	כן	כן	₪ 3,122,062	לא	כן	
מסחרי קוסמוס	כן	כן	₪ 6,823,040	לא	לא	

המלצות	האם יש רישיון עסק?	האם ידוע על חובות נוספים לעירייה?	כמה שולם סה"כ נכס?	האם שולמו אגרות והיטלים?	האם נמצאו היתרי בנייה?	שם הנכס/ עסק
אין הערות.	לא נדרש רישיון עסק	לא	₪ 6,823,040	כן	כן	מרכז קניות דורון הלפרין + אליעזר פישמן
סופר סל מחסן לוגיסטי טרם השלימה הוצאת רישיון עסק וקיבלה הזמנה לשימוע לפני הגשת כתב אישום. יש להשלים תהליך הוצאת רישיון עסק למקום.	אין	לא	₪ 3,180,287	כן	לא	סופר סל מחסן לוגיסטי
			₪ 25,015,251			סה"כ

התייחסות ראש העירייה לדוח סקירת נכסים נבחרים

ניתנה הנחיה למחלקות ההנדסה, ההכנסות ורישוי עסקים לפעול לתיקון הליקויים שהועלו בדוח.

רשת המתנ"סים ברמלה

רשת המתנ"סים ברמלה

1. מבוא

רשת המתנ"סים בעיר רמלה (להלן: "המתנ"ס") היא חברה לתועלת הציבור (חל"צ) ששמה המלא הינו "מרכזים לקהילה ולהתחדשות השכונות ברמלה בע"מ (חל"צ)".

94 ממניות החברה (מתוך 100) מוחזקות על ידי "חברת יוניטד ישראל אפיל אינק." שהיא חברה זרה השייכת להסתדרות הציונית העולמית. שש המניות הנותרות של החברה מצויות בידי ששה גופים סוכנותיים, שכל אחד מהם מחזיק במניה אחת: הסוכנות היהודית, עורך דין המייצג חברה של הסוכנות היהודית, הלשכה לעיבוד נתונים של הסוכנות היהודית, ושתי חברות הקשורות לסוכנות היהודית.

הסוכנות היהודית העבירה כספים למימון עלויות הקמת מבני המתנ"ס ברמלה, וקשורה בחוזה חכירה לגבי חלק מהמבנים.

החברה למתנ"סים מעסיקה את מנהל המתנ"ס, והיא אמורה להעמיד את הידע והניסיון המקצועי שלה לרשות המתנ"ס ולסייע בגיוס משאבים למתנ"ס.

העירייה מקצה תקציב לא ייעודי למימון היקף פעילותו השוטפת של המתנ"ס וכן תקציב ייעודי לכל פרויקט המבוצע על ידי המתנ"ס לפי בקשת ואישור העירייה.

המתנ"ס מורכב מ-6 שלוחות הפזורות בעיר: היכל התרבות, גרסי, אשכול פיס, אופק, קריית האמנים, טבגיה. כמו כן מפעיל המתנ"ס מרכז תקשורת עירוני, מועדוני קשישים, מעונות ומשפחתונים.

מטרת המתנ"ס לספק שירותים חינוכיים וחברתיים לכל רובדי האוכלוסייה, תוך הבנה של צרכי האוכלוסייה והחברה בעיר.

במתנ"ס מותקנת מערכת מחשוב בשם "חוגים", שהיא מערכת שפותחה על ידי החברה למתנ"סים ובה מנוהלות הכנסות המרכז מחוגים ומפעילויות שונות. מערכת "חוגים" משמשת כספר עזר למערכת "חשבשבת", שהיא מערכת הנהלת החשבונות של המתנ"ס. בנוסף לכך, מותקנת במתנ"ס "תוכנה תפורה" לצורך ניהול תקציבי.

2. מטרות הביקורת ומתודולוגיה

- 2.1 הביקורת בדקה את הנושאים הבאים:
- א. הנהלת רשת המתנ"סים;
 - ב. כוח אדם;
 - ג. מערכות מידע;
 - ד. קשר עם התושבים;
 - ה. התקשרות העירייה עם המתנ"ס;
 - ו. אופן תקצוב המתנ"ס על ידי העירייה;
 - ז. גירעון מפעילות המתנ"ס;
 - ח. העברת התקציב מהעירייה למתנ"ס;
 - ט. הכנסות המועברות מהמתנ"ס למחלקת ספורט;
 - י. תעריפי השתתפות בחוגים וקייטנות;
 - יא. הנחות;
 - יב. ביטולי חוגים;
 - יג. גבייה מחייבים;
 - יד. נכסים וחוזי שכירות.
- 2.2 איסוף הממצאים לדוח הביקורת נערך במהלך החודשים מארס – יוני 2012.
- 2.3 לצורך הביקורת קוימו פגישות עם מנהל המתנ"ס, מנהל כספים, מנהלת החשבונות, מנהלת כוח אדם וחשבת שכר (להלן: "מנהלת כ"א"), רכזת חוגים בהיכל התרבות, מנהל אחזקה.
- 2.4 לידי הביקורת הועברו המסמכים הבאים: דוחות כספיים לשנת 2010, כרטיס הנהלת חשבונות של העירייה בספרי המתנ"ס, דו"ח חייבים לשנת 2011, דוחות ביקורת שנערכו בשנת 2011 על ידי מבקר הפנים של רשת המתנ"סים, דו"ח עובדים ברשת המתנ"סים אשר הופק ממערכת הרגל נכון לחודש מארס 2012, פרוטוקולים של ישיבות הנהלה שהתקיימו ברשת המתנ"סים בשנים 2011-2012, חוברת נהלים של רשת המתנ"סים, רשימת מדריכים מפעילים לשנת תשע"ב, מחירוני עבוד השכרת חדרים ואולמות בשלוחות רשת המתנ"סים, חוברת הפעילות השנתית של רשת המתנ"סים עבור שנת תשע"א ותשע"ב, רישיונות לניהול עסק, ומסמכים רלוונטיים נוספים.
- 2.5 כמו כן התקבלו ונותחו, בין היתר, הקבצים הבאים:
- א. קובץ תקציב מול ביצוע לשנת 2011;
 - ב. קובץ מעקב אחר פרויקטים של העירייה/ פרויקטים חיצוניים לחודש דצמבר 2011 אשר מנוהל על ידי מנהל מחלקת הכספים;
 - ג. קובץ הנחות לשנת תשע"ב;
 - ד. קובץ מדריכים לשנת תשע"ב;

3. סיכום עיקרי הממצאים:

- 3.1 בתקנון העמותה המסדיר את פעילות ההנהלה הציבורית נקבע כי "לפחות אחת לחודשיים תתקיים ישיבת הנהלה". בפועל, בשנת 2011 התקיימו רק שלוש ישיבות הנהלה. (סעיף 4.2 בדו"ח).
- 3.2 שלושה מארבעת חברי ההנהלה שהם נציגי העירייה לא היו נוכחים בשתי ישיבות הנהלה מתוך שלוש הישיבות שהתקיימו בשנת 2011 (סעיף 4.4 בדו"ח).
- 3.3 בישיבת הנהלת המתנ"ס מתאריך 26/9/11 ציין יו"ר ההנהלה כי ההנהלה תקיים דיון בנושא הגירעון בישיבה הבאה וכי תיבנה תוכנית לחיסול הגירעון. למרות זאת, בדיון הבא לא הוצגה תוכנית לחיסול הגירעון והנושא לא נדון באופן מעמיק. תוכנית ההתייעלות שנבנתה עם נציגת החברה למתנ"סים לא הוצגה בפני הוועדה, על אף חשיבותה הרבה. (סעיף 4.6 לדו"ח).
- 3.4 רק בחלק משלוחות המתנ"ס הותקנו שעוני נוכחות, ובחלק מהשלוחות מדווחים ידנית על נוכחות. (סעיף 5).
- 3.5 לא נמצא הסכם כתוב ומחייב בין העירייה לבין החברה המייצגת את המתנ"ס. העדרו של הסכם כתוב נוגד את הוראות חוזר מנכ"ל משרד הפנים מס' 1/2010 המחייב הסדרה בהסכם של כל התקשרות בין הרשויות המקומיות לבין חברות סוכנותיות. הסכם כזה מחויב גם לפי כללי מינהל תקין. העדר הסכם כתוב גם עלול לפגוע בתפעול המתנ"ס וביציבותו, משום שהוא מקשה על תכנון פעילות לטווח ארוך. כמו כן עלול העדר הסכם כתוב לגרום לאי בהירות ולטעויות בהעברת הכנסות מחוגים מהמתנ"ס לעירייה (סעיף 8 לדו"ח).
- 3.6 המתנ"ס מתוקצב על ידי העירייה שלא באמצעות נוהל תמיכות, וזאת בניגוד למתחייב על פי חוזר מנכ"ל משרד הפנים 1/2010 ובניגוד להמלצת דו"ח הביקורת של מבקר המדינה. בעקבות הערת הביקורת, קבע היועץ המשפטי לעירייה שהעברת כספים לחברה המייצגת את המתנ"ס צריכה להתבצע בהתאם לנוהל תמיכות, על כל המשתמע מכך (לרבות עמידה בקריטריונים ענייניים ושוויוניים שנקבעו על ידי ועדה מקומית). (סעיף 9 לדו"ח).
- 3.7 נכון לחודש יולי 2012 לא הוגש הדו"ח הכספי של המתנ"ס עבור שנת 2011. מצב דברים זה עלול הקשות על פעילות ההנהלה בפקוח אחר ההתנהלות הכלכלית של המתנ"ס, ולעכב את התייעלותו הכלכלית. כמו כן מצב זה מהווה הפרה של סעיף 345כד (ב) לחוק החברות, תשנ"ט – 1999 הקובע כי הדוח הכספי צריך להיות מאושר בידי האסיפה הכללית ולהיות מוגש לרשם ההקדשות ב-30 ליוני. (סעיף 10.3 לדו"ח)
- 3.8 סכומם המצטבר של הכספים המועברים מהעירייה למתנ"ס במסגרת התקציב הלא ייעודי היה בשנת 2011 בסך 1.2 מיליון ₪. סכומו המצטבר של התקציב הייעודי בשנת 2011, לפי נתוני המתנ"ס, היה בסך 2.4 מיליון ₪. בכרטיס הנהלת החשבונות על שם העירייה במתנ"ס אין הפרדה בין הכספים המועברים במסגרת התקציב הייעודי לבין כספי התקציב הלא-ייעודי. העדר ההפרדה עלול להקשות על המעקב הכספי אחר הפרויקטים (סעיף 11.1 לדו"ח)
- 3.9 לא הופקו הזמנות לפרויקטים שאושרו מראש במסגרת התקציב העירוני. אי הפקת הזמנות על ידי הגורם המזמין לצורך תשלום לחברה חיצונית (המתנ"ס) מנוגד למקובל בעירייה, וכן לנוהלי המתנ"ס, לפיהם לכל תקציב ייעודי צריכה להתקבל הזמנה מהעירייה. (סעיף 11.2 לדו"ח)

- 3.10 נמצא כי הועברו 1.2 מיליון ₪ מהתקציב הייעודי של המתנ"ס (פרויקטים) שלא דרך הזמנות בכרטיס התקציב של המתנ"ס בעירייה. (סעיף 11.3 בדו"ח)
- 3.11 העברות כספים מהמתנ"ס לעירייה בגין פעילויות ספורט הן בלתי סדירות וחלו בהן שגיאות, ייתכן שבשל העדר הסכמה כתובה ומסודרת בנושא. (סעיף 12.3 לדו"ח).
- 3.12 פורסמה חוברת פעילויות המתנ"ס מבלי לציין את כל סוגי ההנחות אותן יכולים התושבים לקבל. אי פירוט כל סוגי ההנחות מהווה חוסר שקיפות מטעם המתנ"ס אשר עלולה למנוע מחלק מהתושבים לקבל סוגי ההנחות שתושבים אחרים מקבלים. (סעיף 14.2 לדו"ח).
- 3.13 בבדיקת מדגם הנחות, איתרה הביקורת הנחות בתשלומים לחוגים שהוזנו באופן שגוי, כגון 2 הנחות עובדים שניתנו למי שאינם עובדי המתנ"ס, והנחות "חוג שני" שנרשמו כהנחת "אח שני". רישום סוגי הנחות באופן שגוי עלול לפגום בבקרה על מתן ההנחות (סעיפים 14.4, 14.5 לדו"ח).
- 3.14 בבדיקת מדגם של חייבים נמצא כי לגבי רובם לא היה תיעוד של מצב הליכי הגבייה בחודשים שלפני הבדיקה. (סעיף 16.3 לדו"ח)
- 3.15 פעמים רבות מתבקש המתנ"ס על ידי עובדי עירייה לאפשר שימוש באולם ללא עלות. אין הסדר כתוב בנושא. (סעיף 17.2 לדו"ח)
- 3.16 חוזה השכירות הסטנדרטי של המתנ"ס לאירוע חד פעמי מחייב להדפיס את כרטיסי הכניסה אך ורק בעסק פרטי מסוים. חיוב זה בו מחייב המתנ"ס את השוכר, ושלפיו על השוכר לפנות לעסק פרטי מסוים בלבד לשם הזמנת שירות- אינו תקין. (סעיף 17.4 לדו"ח)

ממצאי הדו"ח

4. הנהלת רשת המתנ"סים

מנכ"ל המתנ"ס הוא עובד של החברה למתנ"סים. יו"ר ההנהלה הציבורית היה, נכון למועד עריכת הביקורת, נציג שהומלץ על ידי ראש העירייה, כמו כן כיהנו כחברי הנהלה 4 נציגי ציבור, 4 נציגים מטעם העירייה, 2 נציגי הסוכנות היהודית ו- 2 נציגי החברה למתנ"סים.

ממצאים:

4.1 בבדיקת הפרוטוקולים של ישיבות הנהלה מחודש ינואר 2011 עד לחודש ינואר 2012, נמצא כי בפרוטוקולים נרשמו שמות חברי ההנהלה הנוכחים ללא פירוט תפקידם ואת מי הם מייצגים (האם את העירייה, את החברה למתנ"סים וכו').

4.2 בתקנון העמותה המסדיר את פעילות ההנהלה הציבורית בחברה למתנ"סים, ואשר לדברי מנהל המתנ"ס מסדיר גם את פעילות ההנהלה במתנ"ס, נקבע כי, "לפחות אחת לחודשיים תתקיים ישיבת הנהלה". מבדיקת הפרוטוקולים שנמסרו לביקורת עולה, כי בשנת 2011 התקיימו רק שלוש ישיבות הנהלה שתועדו בפרוטוקולים (מהתאריכים: 27/2/11, 23/5/11, 26/9/11). בהתייחסותו ציין מנהל המתנ"ס כי: "הנושא יועלה להנהלה הקרובה – עם המלצה לעמוד בתקנון או להסדיר נוהל אחר".

4.3 לפי תקנון החברה למתנ"סים, רק במקרים דחופים ביותר ניתן לקבל החלטה שלא בישיבת הנהלה. למרות זאת, נמצאו שני פרוטוקולים של אישורים טלפונים לעניין מינוי מורשי החתימה של המתנ"ס בחשבונות הבנק, לעניין הרשאה לחתימה אלקטרונית למס"ב ולהנפקת "כרטיסים חכמים": מדובר באישורים טלפונים מתאריך 22/6/11 ומתאריך 11/12/11. על אף חשיבות נושאים אלה והעובדה כי הצורך בהסדרתם צפוי מראש – ההחלטה לגביהם לא התקבלה בישיבה מסודרת.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "אין בכוונת הפרוטוקולים הטלפוניים להחליף את ישיבות ההנהלה, יחד עם זאת במצב בו נדרשת החלטה מהירה, מבוצע ההליך באישור היועץ המשפטי. בישיבת ההנהלה הקרובה מאושר הפרוטוקול הטלפוני שוב".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי אישור היועץ המשפטי בעניין זה לא נמסר לביקורת. הביקורת מעירה כי בישיבת הנהלה מיום 10/1/12 אושר פרוטוקול ההנהלה טלפוני מיום 22/6/11 (כחצי שנה לאחר קבלת החלטה) אך לא פרוטוקול ההנהלה הטלפוני מיום 11/12/11 (הפרוטוקול מיום 11/12/11 נרשם בסדר היום אך לא תועד אישורו).

לדעת הביקורת אישור ההנהלה בדיעבד לאחר כחצי שנה בנושא מהותי של אישור מורשי החתימה מעיד על התנהלות לא תקינה. לפרוטוקול אישור טלפוני בנושא מורשי החתימה של החברה. נושא מהותי זה ראוי שידון באופן מסודר ובזמן אמת בישיבת הנהלה.

4.4 על פי סעיף 10.8.5 לתקנון החברה למתנ"סים, "חבר הנהלה שנעדר שלוש ישיבות רצופות מישיבות הנהלה ללא סיבה מוצדקת, רשאית ההנהלה לשלוח לו התרעה. אם למרות זאת לא הופיע, רשאית ההנהלה להפסיק את חברותו בהנהלה". שלושה מארבעת חברי ההנהלה שהם נציגי העירייה (א.ס., י.י., ש.ס.) לא היו נוכחים בשתי ישיבות בשנת 2011 מתוך שלוש שהתקיימו באותה שנה, וכן לא נכחו בישיבה שנבדקה בראשית שנת 2012. על אף שהם עומדים בהוראת התקנון, מומלץ להקפיד כי נציגי העירייה יהיו נוכחים במרבית ישיבות הנהלת המתנ"ס על מנת לייצג את מדיניותה במתנ"ס, ולצורך בקרה ופיקוח. המנכ"ל בהתייחסותו ציין כי: "מ.א.ס. הפסיק חברותו בהנהלה בתחילת 2012 – הערות המבקר בדבר חובת נוכחות בישיבות ידועות להנהלה".

4.5 בישיבת ההנהלה מתאריך 26/9/11 הוצגו שני דוחות הביקורת של המבקר הפנימי של המתנ"ס. על אף שבדו"ח הביקורת בנושא כוח אדם היו מספר הערות – הן לא הוזכרו במסגרת הדיון בדוחות הביקורת, ונאמר רק כי הדוח הוא "ציון לשבח".

המנכ"ל בהתייחסותו ציין כי: "אכן היו הערות שהוצגו בהנהלה. בפרוטוקול מוצגות רק ההחלטות. הנושאים שהועלו ולא נמצאים בפרוטוקול מתייחסים לנושא הפנסיה וההבראה. לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי על הפרוטוקול לתעד את ההערות שעלו במהלך הדיון, ולא רק את ההחלטות. מכל מקום בדו"ח בנושא כוח אדם נרשמו מספר הערות והמלצות בנושא נוכחות (יש להימנע מדיווח ידני); בנושא חישוב הבראה שנתית (המלצה לשינוי אופן החישוב) ועוד – אך ההמלצות לא תועדו בדיון וכן לא תועדו החלטות בעניינן.

4.6 בישיבת הנהלת המתנ"ס מתאריך 26/9/11 ציין יו"ר ההנהלה כי ההנהלה תקיים דיון בנושא הגירעון בישיבה הבאה וכי תיבנה תוכנית לחיסול הגירעון. למרות זאת, בדיון הבא לא הוצגה תוכנית לחיסול הגירעון והנושא לא נדון באופן מעמיק. במקום זאת הוצגה כוונה ללקיחת הלוואה בערבות העירייה (הלוואה שבסופו של דבר לא נלקחה). כפי שיפורט להלן, תוכנית התייעלות שנבנתה עם נציגת החברה למתנ"סים לא הוצגה בפני הוועדה, על אף חשיבותה הרבה.

המנכ"ל בהתייחסותו ציין כי: "לא נכון, הוצגה תוכנית התייעלות ע"י מנהל המתנ"ס שמטרתה לעמוד ביעדי צמצום הגירעון ב-150 אש"ח לשנה. הוצגו להנהלה צעדים נוספים כמו צמצום כ"א. הגדלת ההכנסות כתוצאה מגידול מסגרות הגיל הרך ועוד". לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי פרוטוקול ישיבת ההנהלה מיום 10/1/12 הוא פרוטוקול הישיבה הבאה לאחר החלטת יו"ר ההנהלה לקיים דיון בנושא הגירעון. מדובר בישיבה שקוימה לאחר בניית תוכנית התייעלות עם הבקריית הכספית של החברה למתנ"סים. למרות זאת לא תועד בפרוטוקול דיון מעמיק בנושא הגירעון, למעט תוכנית ללקיחת הלוואה, וציון כי צפוי גידול במסגרות הגיל הרך עקב הגשת בקשות להקמת כיתות נוספות. נושאים חשובים אחרים בנושא הגירעון, שעלו בתוכנית עם הבקריית, כגון צמצום כוח אדם ב-180 אש"ח, בדיקת התחשבות מול הרשות, הגדלת הקצבת המועצה, עבודה עם תוכנות החברה – לא תועדו בפרוטוקול ישיבת ההנהלה האמור. יתרה מזאת: כששאל יו"ר ההנהלה אם "נעשה תהליך ארגוני של עובדים במערכת", הוא לא נענה ונאמר לו כי "הבעיה היא יותר חוסר ניצול של פרויקטים".

5. כוח אדם

מטה המתנ"ס כולל, על פי רשימת העובדים של כוח אדם, חמישה עובדים (מלבד המנהל): מ"מ המנהל, מנהלת כ"א, מזכירה, מנהלת חשבונות ועוזרת מנהלת חשבונות. עובדי המטה יושבים בשלוחות היכל התרבות, והם נותנים שירותים לכלל השלוחות.

המתנ"ס מעסיק 198 עובדים. רובם עובדים בשלוחות המתנ"ס, ורק 5 מהם עובדי מטה. המדריכים בשלוחות הם ברובם עובדים פדיוניים – כלומר עובדי מתנ"ס ששכרם נקבע כאחוז מהכנסות החוג אותו הם מעבירים. רק מדריכים בודדים הם עובדים שעתיים או קבלנים העובדים באמצעות חשבוניות.

ממצאים:

בתאריך 15/8/2011 מסר מבקר הפנים של המתנ"ס דו"ח ביקורת בנושא כוח אדם. אחת משתי המלצותיו העיקריות הייתה להימנע מכתובה ידנית של שעות נוכחות. לדברי מנהלת כוח אדם, כיום התקינו שעון נוכחות במעונות יום בהיכל הטף ובקרית האמנים, וכן בשלוחת קריית מנחם ובהיכל התרבות. כמו כן לדבריה, עדיין אין שעון נוכחות במרכז החוגים של קריית האמנים הממוקם בבית ספר, באשכול הפיס, בג'רסי ובטבגיה.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "אנו עובדים באופן מדורג ומכניסים שעוני נוכחות בכל שלוחות המתנ"ס בכפוף לתקציב וליכולת ההטמעה בכל שלוחה. להערכתנו בסוף 2013 יושלם התהליך".

6. מערכות מידע

במערכת "חוגים" מנוהלות רוב הכנסות המתנ"ס מחוגים ומהשכרת אולמות וחדרים. מערכת "חוגים" היא מערכת שפותחה על ידי החברה למתנ"סים.

מערכת הנהלת החשבונות המשמשת את המתנ"ס היא "חשבשבת".

כמו כן קיימת תוכנה תפורה לניהול תקציבי.

ממצאים:

6.1 הפיתוח של התוכנה התפורה לניהול תקציב המתנ"ס נעשה על ידי מנהל הכספים של המתנ"ס, כלומר הוא התוכניתן שלה והמשתמש שלה. ללא מדריך כתוב או הסבר מסודר לשימוש בתוכנה נוצרת תלות בעייתית במנהל הכספים, ועל כן מומלץ לשקול רכישת תוכנת מדף מסודרת כמו "מינוף" או "תקציבית". יצוין, כי לפי סיכום פגישה מתאריך 13/11/11 בין נציגי המתנ"ס לבקרית הכספית מהחברה למתנ"סים, תוכנן מעבר לעבודה באמצעות תוכנת החברה למתנ"סים (תקציבית, מנוף) כחלק מצעדי ההתייעלות במתנ"ס, אך צעד זה לא בוצע נכון למועד בדיקת הביקורת.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "התוכנה הינה גיליון עבודה אקסלי המשמש את מנהלה כספים לביצוע המעקב התקציבי. בימים אלה נבדקת אפשרות להכניס תוכנת מדף בשם 'יש כסו' המופעלת כבר במספר רשתות מתנ"סים. מניסיונו רב השנים של מנהל הכספים ומהיכרותו את התוכנה של החברה למתנ"סים ישנם ליקויים חמורים בתוכנה זו שמונעים את השימוש בה על ידינו".

- 6.2 עד לחודש ספטמבר 2011 לא הייתה רשת ממוחשבת שחיברה את המטה לשלוחות השונות, דבר שמנע שליטה ופיקוח מרכזיים על השלוחות השונות. מומלץ להשתמש ביכולת הצפייה החדשה של המטה בנתוני השלוחות השונות לצורך הפקת דוחות בקרה ולצורך פיקוח על פעילות השלוחות.
- 6.3 לדברי מנהלת החשבונות במטה, אין תיעוד במרכז לבדיקה בכתב של התאמת נתוני ההכנסות המדווחות במערכת הנהלת החשבונות לנתוני ההכנסות הנרשמות במערכת "חוגים" של שלוחות המתנ"ס בתוספת ההכנסות שאינן נרשמות במערכת זו. מומלץ לבצע בדיקה זו מדי תקופה.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "דברי מנהלת החשבונות לא הובנו נכונה, אלא להיפך: שימוש מרכזי בתוכנת חוגים מונע אפשרות של אי רישום הכנסות (בדיקת רצף קבלות). המלצת המבקר מבוצעת בכל חודש אוטומטית בכל העברה מחוגים להנה"ח". לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי על אף בקשתה, טרם התקבל תיעוד לביצוע בדיקת התאמת נתוני מערכת "חוגים" למערכת הנה"ח. אף אם הבדיקה מבוצעת, יש לתעד כראוי לצורך בקרה.
- 6.4 נמצא רישום מבוטל של משתתף, שלדברי המזכירה בוצע כניסוי על מנת לבדוק את פעולת המערכת. זאת למרות שבמערכת קיימת סביבת "טסט" שמאפשרת בדיקה ללא רישום. כתוצאה מכך הוזן למערכת רישום כוזב של משתתף העלול לגרום לפגיעה בבקרה. מומלץ לבצע בסביבת "טסט" בלבד.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הערת המבקר מקובלת – הוסקו מסקנות. סביבת טסט תיפתח לצורך לימוד".

7. קשר עם התושבים

ממצאים:

- 7.1 קיום משוב למשתתפים בפעילויות הוא חיוני, על מנת להפיק לקחים ולוודא כי המרכז משרת את מטרתו כגורם המשרת את התושבים ובעל מקום משמעותי בחיי הקהילה השכונתיים.
- לדברי רכזת החוגים (סיגל) מועברים סקרי שביעות רצון באופן שוטף. עם זאת, אין שאלונים בנוסח סטנדרטי לכל הרשת, והמטה אינו מרכז את הוצאתם והטיפול בהם: כל שלוחה דואגת להוציא משוב לחוגים שלה. הביקורת קיבלה דוגמאות לטופסי שאלונים מחוגי אשכול הפיס ומתוכנית מצוינות עירונית, ומדובר בשאלונים שונים. הביקורת ביקשה לקבל ניתוח סטטיסטי או מסקנות כתובות אודות תוצאות משובים אלה, אולם טרם קיבלה אותם.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ניתוח שאלונים והפקת לקחים התבצע על ידי רכזת גיוס משאבים ושיווק. עם סיום תפקידה נמחקו הקבצים. בהעדר תפקיד מסוג זה במערכת (התפקיד בוטל במסגרת צמצום כ"א בתוכנית ההבראה) הוטל התפקיד לביצוע על ידי מנהלי השלוחות והחתומים. נוהל ושאלון מתאים נמצא בתהליך הכנה".
- 7.2 למרכז יש אתר אינטרנט משלו, לקידום ולפרסום פעילותו. הביקורת מעירה כי על אף שהגרסה המתקדמת של תוכנת "חוגים" מאפשרת רישום דרך האתר לא ניתן להירשם לחוגים ולפעילויות של המתנ"ס דרך אתר האינטרנט. אי ניצול האפשרות לרישום דרך האינטרנט עלול לגרום לאובדן הכנסות.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "נכונה הערת הביקורת לגבי רישום אינטרנטי. אנו בוחנים מדי שנה בשנה את היכולת והמוכנות של התושבים לשימוש באופציה, ובהחלטה המתחדשת מחליטים לדחות את השימוש באפשרות הזו. אין בכך אובדן הכנסות".

8. התקשרות העירייה עם המתנ"ס

העירייה מעבירה למתנ"ס כספים המהווים את רוב הכנסותיו ממקורות חיצוניים. בשנת 2011 היה פילוח ההכנסות של המתנ"ס לפי דו"ח ביצוע התקציב כמפורט להלן:

מקור הכנסה לשנת 2011 בש"ח	סכום הכנסה לשנת 2011 בש"ח
הכנסות עצמיות	8,764,912
הכנסות מהעירייה	3,615,293
הכנסות מהחברה למתנ"סים	3,088,881
הכנסות ממקורות חיצוניים אחרים	705,072
סה"כ הכנסות	16,174,158

כמו כן, העירייה העבירה לשימוש המתנ"ס נכסי נדל"ן. כך למשל, תרמה הסוכנות היהודית כספים לשם הקמת מרכז קהילתי, בתנאי שהעירייה תקצה לכך את הקרקע.

ממצא:

8.1 (א) לביקורת נמסר אמנם נוסח סטנדרטי של ה"אמנה להפעלת מתנ"ס – מרכז קהילתי – סוכנותי", שהוא מסמך הכולל התחייבויות שונות של ארבעה צדדים (הסוכנות היהודית, החברה למתנ"סים, הרשות המקומית והחברה הסוכנותית). אך המסמך לא נחתם על ידי אף אחד מהצדדים בעניינו של המתנ"ס מאז הקמתו.

(ב) העדרו של מסמך מחייב בין העירייה למתנ"ס נוגד את האמור בחוזר מנכ"ל משרד הפנים מס' 1/2010 מתאריך 17/8/10 (להלן: "חוזר המנכ"ל") לפיו: "כל התקשרות בין הרשויות המקומיות לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות, חובה שתהיה מוסדרת בהסכם".

(ג) בדו"ח מבקר המדינה על השלטון המקומי לשנת 2005 נקבע כי: "לעתים רשומות מקומיות מתקשרות עם עמותות לצורך ביצוע פעולות שבמסגרתן סמכויותיהן, בין היתר, בתחום החינוך, התרבות, הספורט ועוד, וזאת בלי לעגן את תנאי ההתקשרות ביניהן בכתב. כללי מינהל תקין מחייבים שהתקשרות של רשות מקומית עם גוף אחר תוסדר בהסכם כתוב אשר יקבל את כל האישורים הנדרשים בדין, ויצוינו בו תנאי ההתקשרות, ההתחייבויות של כל אחד מהצדדים וכו'". (ההדגשה אינה במקור). כלומר, קיום הסכם כתוב בין העירייה לבין הצדדים האחרים הקשורים לתפעול המתנ"ס הוא חיוני לפי כללי מינהל תקין.

(ד) כמו כן, העדר התקשרות כתובה בין החברה המייצגת את המתנ"ס לבין העירייה, עלול לפגוע בתפעול המתנ"ס וביציבותו. כך לדוגמה, לדברי מנהל המתנ"ס, מועדון הקשישים בקרית מנחם עבר שלוש פעמים מתפעול העירייה למתנ"ס ובחזרה, וגם אשכול הפיס עלול לעבור מתפעול המתנ"ס לתפעול קרן רמלה. עקב העברות אלה קיים חשש לחוסר יכולתו של המתנ"ס לתכנן את פעילותו לטווח ארוך.

(ה) התקשרות כזו חיונית גם על מנת למנוע אי בהירות באחריות המשפטית והניהולית ובעיות בתפעול, העלולים לנבוע מריבוי הגופים הקשורים והמפעילים את המתנ"ס: המתנ"ס מנוהל על ידי עובד החברה למתנ"סים, מהווה חברה של ההסתדרות הציונית, פועל במבנים שהוקמו בסיוע הסוכנות היהודית, ומקבל תקציבים עירוניים בהיקף גדול ונכסים עירוניים. על כן מומלץ לקבוע מסמך מחייב שמטרתו לקבוע בפירוט אחריות משפטית, צורת העסקה, תכנון עבודה וצורת דיווח שוטף, היבטים פיננסיים והעברת תקציביות, ואופן פתרון מחלוקות.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "יש הסכם בין הסוכנות היהודית לבין עיריית רמלה המסדיר את ההתקשרות והקמת 'החברה למרכזים והתחדשות השכונות ברמלה בע"מ' – מאושר על ידי משרד הפנים כבר בתהליך הקצאת הקרקע לבניית היכל התרבות ברמלה.

המתנ"ס עם כל יכולתו העצמאית כפוף לרשות המקומית ומשמש זרוע לביצוע תוכניותיה. ברצותה זו מרחיבה וברצותה מקצרת. תכנון הפעילות במתנ"ס הינו מודולרי ומתייחס למשימות המוטלות על המתנ"ס מעת לעת. לא תתקיים פעילות אשר אין לה מקור תקציבי".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי על אף בקשתה, לא נמסר לה מסמך התקשרות בין הגופים המעורבים בפעילות המתנ"ס, המסדיר באופן מפורט וברור את חלוקת האחריות המשפטית, הניהולית והתפעולית.

היועץ המשפטי בהתייחסותו ציין כי: "...חל בלבול באשר ליישום הנוהל בעירייה. יצוין כי באשר למספר גנים בבעלות הסוכנות נחתמו הסכמים, אשר נשלחו לאישור משרד הפנים בשנה האחרונה, ואושרו על ידם... משמעות אופרטיבית: על העירייה לפעול לאלתר לשם עריכת הסכמים מפורטים עם המתנ"ס באשר לפעילות המשותפת ולאחזקתם במקרקעין כמו גם גביית תשלום בגין אחזקה זו (גביית תשלום יכול שתהא רעיונית אולם תחושב במסגרת התמיכה כפי שמבוצע באשר לשימוש במתקני ספורט על ידי עמותות)". לאחר פרסום טיוטת דו"ח הביקורת פורסמה מטעם היועץ המשפטי ההודעה הבאה: "בהתאם לחוזר מנכ"ל 1/2010, באשר להתקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות, יש לעגן את כל ההתקשרות של העירייה עם המתנ"ס בהסכמים (פעילויות, שימוש במקרקעין, משימות משותפות וכד'). עליכם למפות את הפעילות הקיימת והנדרשת לשם הכנת הסכם ממצה. אבקש לקבל מיפוי זה לא יאוחר מיום 1.9.12. חלה עליכם החובה לדאוג להכנת הסכם כאמור, על כל הכרוך בכך".

9. אופן תקצוב המתנ"ס על ידי העירייה

בדו"ח מבקר המדינה משנת 2005 בנושא "פעולות רשויות מקומיות באמצעות עמותות" נכתב כי: "לעניין סיוע כספי של הרשויות המקומיות לעמותות קיימים רק שני סוגים לגיטימיים של עמותות: עירונית ואחרת. ההשתתפות של רשות מקומית במימון פעילותו של תאגיד עירוני, המוכר ומתנהל על פי דין יכולה להיעשות בתקצוב במישרין. אשר לעמותות אחרות, הדרך היחידה לסייע להן היא על פי הנוהל למתן תמיכות, שבו נקבעו כללי הפיקוח והסדרי הביקורת על השימוש בכספים. לעתים העבירו רשויות מקומיות כספים ל"מעין עמותות עירוניות" בדרך של תקצוב, שלא כדיון" (ההדגשה אינה במקור).

בסוף דו"ח הביקורת האמור נכתב "משרד הפנים השיב למשרד מבקר המדינה כי יעריך להוצאת חוזר מנכ"ל מיוחד שירכז את כל ההנחיות והכללים העוסקים בתאגידים עירוניים, בכללם נוהל חדש ומעודכן למתן תמיכות".

ואכן, בהמשך לדו"ח זה נקבע בחוזר מנכ"ל משרד הפנים מס' 1/2010 מתאריך 17/8/10 כי: "תאגיד שאינו עירוני, כלומר תאגיד שאינו בשליטת הרשות המקומית... אין הרשות המקומית רשאית לתקצבו אלא ליתן לו תמיכה כספית בלבד, בהתאם לנוהל תמיכות שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים" לאור זאת קובע חוזר המנכ"ל בסעיפים 5-6 כי: "אין הרשות המקומית רשאית להמשיך ולתקצב, במסגרת תקציבה השנתית, את החברות הסוכנותיות הפועלות בתחומה... רשויות מקומיות רשאיות להמשיך ולפעול על פי הסכמים ביניהן לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות (ככל שאין בהם סתירה, כמובן, לאמור לעיל)". (ראה נספח א').

מבירור בחברה למתנ"סים (אשר מעסיקה את מנהל המתנ"ס) עולה, כי במכתב של מנהל אגף בכיר לתאגידים עירוניים במשרד הפנים אל מנכ"ל החברה למתנ"סים, מתאריך 26/6/11 נכתב כי: "הנני לאשר בזאת כי במידה והחברה למתנ"סים תהיה אחראית על ניהול המתנ"סים ותנהל את המתנ"סים על ידי מנכ"לים מטעמה הרי שבהתאם להנחיות ולכללים שבמכתבו של מנכ"ל משרד הפנים מיום 28.7.10... בנושא הנדון, וכל עוד שהנחיות אלו בתוקף, תוכל העירייה לתקצב באופן ישיר את המתנ"סים על פי כללי ונוהל תקצוב מחייבים".

הביקורת ביררה מול מנהל אגף בכיר לתאגידים עירוניים במשרד הפנים מהם הכללים וההנחיות העולות ממכתב המנכ"ל מיום 28.7.10 המוזכר לעיל, ואם ההנחיות הללו עדין בתוקף, ונענתה כי: "כיום המכתב של המנכ"ל משנת 2010 כבר לא תקף... כלומר – אין אפשרות לרשות מקומית להעביר תקציבים לתאגיד ללא ועדת תמיכות וללא מכרז, אלא אם הם עומדים בתנאים של התקנות". יצוין, שכוונת הכותב לתקנות העירוניות (מכרזים) (תיקון) התשע"ב – 2011, המאפשרות פטור ממכרז בתנאים הקבועים בהן. (ראה נספח ב').

ממצא:

המתנ"ס מתוקצב על ידי העירייה שלא באמצעות נוהל תמיכות, וזאת לכאורה בניגוד למתחייב על פי חוזר מנכ"ל ודו"ח הביקורת של מבקר המדינה. המתנ"ס מתוקצב בספר העירייה בכרטיס מס' 7050000005 היכל התרבות.

הביקורת המליצה על בדיקת היועץ המשפטי, אם העברת כספים לחברה המייצגת את המתנ"ס צריכה להתבצע בהתאם לנוהל תמיכות, על כל המשתמע מכך (לרבות עמידה בקריטריונים ענייניים ושוויוניים שנקבעו על ידי ועדה מקומית).

לפי חוות דעת היועץ המשפטי שהתקבלה לבקשת הביקורת:

"...האמור בחוזר מנכ"ל 1/2010, באשר להתקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות, חל לכאורה על כל ההתקשרויות עם המתנ"ס העירוני...אציין כי לדעתי המקור לטעות של העירייה באשר לנוהל זה נובע משתי סיבות מצטברות:

א. העירייה לא הייתה מודעת לעובדה כי המתנ"ס העירוני הינו חברה סוכנותית, כאמור במסמכים שהוצגו על ידי הביקורת.

ב. חוזרי מנכ"ל משרד הפנים לא היו בהירים. במשך תקופה ארוכה קבעו חוזרי המנכ"ל כי כיוון שטרם סוכמו הכללים באשר לעדכון נוהל הקצאת כספים למתנ"סים הרי שנוהל זה מוקפא.

כותרת חוזר המנכ"ל הרלוונטי לענייננו היתה 'התקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות' מבלי שיצוין כי מדובר בין היתר במתנ"סים.

אשר על כן חל בבלבול באשר ליישום הנוהל בעירייה....

משמעות אופרטיבית:...את תקציב המתנ"ס יש להעביר לסעיף תמיכות. יש לקבוע נהלים ואמות מידה באשר לחלוקת התקציב".

10. גירעון מפעילות המתנ"ס

1. על פי מכתבה של הבקורת הכספית מטעם החברה למתנ"סים, מתאריך 4/10/2011: "על פי הדו"ח הכספי ליום 31/12/10 שהגיע לידי, אבקש להודיעך בזאת כי:
 - א. הגירעון המצטבר מפעילות לשנת 2010 הינו: 2,660 אלפי ₪
 - ב. הגירעון המצטבר מפעילות לשנת 2009 הינו 2,147 אלפי ₪
 - ג. הגירעון השוטף מפעילות לשנת 2010 הינו 513 אלפי ₪...
 אבקש לקבל פירוט הפעולות שינקטו כדי שגירעון זה לא ישנה".
- במכתב שהוציאה הבקורת הכספית מטעם החברה למתנ"סים מיום 13/11/11 למנכ"ל המתנ"ס, נרשמו יעדי המתנ"ס שהוצבו בעקבות פגישה עימה (לא נרשם מי היו הנוכחים בה):
 - סיום שנת הכספים 2012 ללא גירעון שוטף;
 - צמצום כ"א ב – 180 אש"ח;
 - הוצאת עובדים לחופשה;
 - בדיקת ההתחשבנות מול הרשות ורישום של ההכנסות;
 - בחינת לקיחת הלוואה בסך 1.2 מיליון ₪ בערבות העירייה;
 - הגדלת הקצבת המועצה ב – 300 אלפי ₪;
 - עבודה עם תוכנות החברה (תקציבית, מנוף)".

ממצאים:

- 10.1 בתאריך 26/9/11, טרם קבלת מכתבה הראשון של הבקורת הכספית מטעם החברה למתנ"סים המתריע על הגירעון, אמר יו"ר ההנהלה הציבורית בישיבת ההנהלה כי "נקיים דיון לאחר החג בנושא הגירעון. נקבל סקירה ונבנה תוכנית לחיסול הגירעון". למרות זאת, בדיון הבא שהתקיים בתאריך 10/1/12, הגירעון לא נדון ולא נבנתה כל תוכנית לחסלו. התוכנית שהוצגה על ידי הבקורת הכספית כחודשיים לפני כן, בתאריך 13/11/11, לא הוצגה ולא נדונה בישיבת ההנהלה, למעט ההחלטה לקחת הלוואה בערבות של העירייה. זאת למרות שהתוכנית האמורה כללה החלטות רבות בעלות משמעות כספית ותפעולית.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ראה התייחסות מוקדמת בסעיף 4.6+6.1".
- 1.2 יצוין, כי גם ההחלטה ללקיחת הלוואה, שהיא ההחלטה היחידה שהוצגה להנהלה - לא בוצעה לבסוף. לדברי המנכ"ל, בעיית הגירעון שוטף נפתרה עקב העברת פרויקט "ריתמוסיקה בנגים" למתנ"סים, העברה שהביאה רווחים המאפשרים את המשך תפעול המתנ"ס ללא קבלת הלוואה.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ראה התייחסות מוקדמת בסעיף 4.6+6.1".
- 1.3 נכון לחודש מאי 2012 לא הוכן הדו"ח הכספי של המתנ"ס עבור שנת 2011, ועל כן לא ניתן לעמוד על שיעור הגירעון של המתנ"ס (לדברי המנכ"ל, אין גירעון שוטף בשנה זו). הביקורת סבורה, כי מצב דברים זה מקשה על פעילות ההנהלה בפיקוח אחר ההתנהלות הכלכלית של המתנ"ס, ומעכב את התייעלותו הכלכלית.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "נתוני הנה"ח נמסרו לרו"ח כבר בחודש אפריל והדו"ח המבוקר יוכן בהתאם לרו"ח המשרד. בכל חודש יוצאים דוחות ביקורת תקציב מול ביצוע (מנוף), כך שקיימת התנהלות שוטפת ומעקב הדוק על הפעילות. טיוטת דו"ח 2011 מראה כי אנו עומדים במסגרת תוכנית התייעלות הכלכלית ואין שום עיכוב בתוכנית".
- לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי בנוסף לעובדה שנתוני הדוח הכספי עשויים לסייע במעקב אחר ההתנהלות הכספית, הרי שסעיף 345כד (ב) לחוק החברות, תשנ"ט – 1999 קובע לגבי חברה לתועלת הציבור כי: " הדוח הכספי והדוח המילולי כמשמעותם בחוק העמותות, יאושרו בידי האסיפה הכללית ויוגשו לא יאוחר מיום 30 ביוני בשנה שלאחר תום תקופת הדוח, ורשאי רשם ההקדשות להאריך את המועד להגשתם". לפיכך העובדה שבחודש יולי עדיין לא הוגש הדו"ח הכספי מהווה לכאורה הפרה של הסעיף האמור בחוק החברות, אלא אם הרשם אישר את הארכת מועד ההגשה.

11. העברת התקציב מהעירייה למתנ"ס

תקציב המתנ"ס מורכב מחלק בלתי-ייעודי המועבר למתנ"ס מדי חודש, ומחלק ייעודי, הניתן עבור פרויקטים שונים המוזמנים על ידי מחלקות שונות בעירייה.

סכומו המצטבר של החלק הלא ייעודי היה בשנת 2011 בסך 1.2 מיליון ₪, סכומו המצטבר של החלק הייעודי בשנת 2011, לפי נתוני המתנ"ס, היה בסך 2.4 מיליון ₪.

בחוברת הנהלים של המתנ"ס מפורט תהליך הכנת התקציב הרצוי על ידי המתנ"ס. לגבי תקציבים המועברים מהעירייה נקבע כי יש להקפיד על הפעולות לפי הסדר הבא :

- על מנהל המחלקה הרלוונטית בעירייה לתת אישור חתום מראש על ההתחייבות למימון הפעילות.
 - את האישור הזה יש להעביר לגזבר העירייה לאישורו.
 - אם תאושר ההתחייבות, תתקבל מהגזברות הזמנה ממוחשבת חתומה ומאושרת על ידי גזבר העירייה, המאשרת את ההוצאה בעבור התוכנית שאושרה על ידי מנהל המחלקה.
 - בהזמנה זו יהיה פירוט של אופן פריסת התשלום ואת דרך קבלת התשלום במתנ"ס.
- הזמנה זו מהווה אישור להרצת התוכנית ולתחילת הפעילות, בלעדיה אין להפעיל את התוכנית. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הביקורת מייחסת נהלים למתנ"ס, להערכתנו הביקורת מתייחסת לנהלי העירייה".
- לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי הנהלים המובאים לעיל נלקחו מ"חוברת נהלים" שהוכנה על ידי מטה המתנ"ס והנהלתו בחודש מאי 2004. בהקדמה לנהלים נאמר כי: "מוגשת לך חוברת ובה קובץ נהלים הנהוגים במתנ"ס, חלקם מוכתבים לנו על ידי המדינה, חלקם על ידי החברה למתנ"סים וחלקם על ידי הנהלת המתנ"ס. החוברת נועדה לספק לך ולכל חברי הצוות עליהם אתה אחראי מסגרת של הנחיות לעבודה באופן תקין ועל פי מסגרת זו עליך לפעול. הנהלים בחוברת זו...מפורטים לפי הנושאים הבאים: כספים, חוגים, מנהלה, כ"א וקייטנות. בקיאות בחוברת זו אינה פוטרת מבקיאות בספר הנהלים של חברת המתנ"סים ועבודה על פי נהלים אלו. במידה וניהול הדברים עד להפקת החוברת או לקריאת תוכנה לא התנהלו בהתאם לדרוש...יש לתקן מעתה את דפוס העבודה בהם".

הביקורת סבורה כי חוברת נהלים המסדירים את פעילות המתנ"ס היא רצויה, וכי מומלץ להתנהל לאורם או לעדכנם ולהתאימם לדרישות המנכ"ל. נהלים אלה מדריכים את עובדי המתנ"ס בדבר אופן הכנת התקציב, ביטולי חוגים, הנחות וכד', ונהלי החברה למתנ"סים אינם עוסקים בהם בפירוט. לא למותר לציין כי לנהלים כתובים ומפורטים חשיבות רבה במיוחד בגופים בהיקף כספי גדול כמו המתנ"ס. נהלים כתובים מהווים סטנדרט מנחה, אחיד וברור לדפוסי עבודה נדרשים, מאפשרים שקיפות ומקלים על הבקרה. כמו כן, נהלים כתובים מאפשרים לשמר ולנהל את הידע הארגוני בקלות, לייעל את תהליך העבודה וללמד עובדים חדשים את כללי העבודה.

ממצאים:

- 11.1 בכרטיס הנהלת החשבונות על שם העירייה במתנ"ס אין הפרדה בין הכספים המועברים במסגרת התקציב הייעודי לבין כספי התקציב הלא-ייעודי. זאת למרות שמדובר בסוגי העברות שונים. מומלץ לבצע הפרדה זו על מנת להקל את המעקב הכספי, ועל מנת שתהיה שקיפות לגבי ניהול הכספים המיועדים לפרויקטים של העירייה. מנכ"ל המתנ"ס מסר בתגובה: "כרטיס החו"ז גם בעירייה וגם במתנ"ס מתייחס להעברות כספיות".
- 11.2 לדברי מנכ"ל המתנ"ס, אם פרויקטים אושרו מראש על ידי ראש העירייה במסגרת התקציב – אזי לא יופקו עבורם הזמנות. בתגובתו הוסיף המנכ"ל כי "העירייה מאשרת תקציב זה ובכלל זה סעיפי תקציב למתנ"סים. תקציבים אלו מועברים כנגד דוחות ביצוע ודרישות תשלום. אלו מאושרות על ידי מחלקות העירייה ומועברות לגזברות לתשלום. הזמנות חתומות יוצאות על ידי המחלקות רק לגבי שירותים הניתנים על ידי המתנ"ס למחלקות על פי בקשתם מתוך תקציביהם". הביקורת מעירה כי אי הפקת הזמנות על ידיהגורם המזמין לצורך תשלום לחברה חיצונית (המתנ"ס) מנוגדת למקובל בעירייה, וכן להוראות נהלי המתנ"ס המפורטות לעיל, לפיהן לכל תקציב ייעודי צריכה להתקבל הזמנה מהעירייה.
- 11.3 הביקורת בדקה במסמכי העירייה את פירוט כל ההזמנות שהופקו בכרטיס המתנ"ס לשנת 2011, ונמצא כי סכומן היה 1.2 מיליון בלבד (מתוך 2.4 מיליון שם תקציב ייעודי של המתנ"ס). לדברי המנכ"ל, יתר הפרויקטים, שלא מופקות עבורם הזמנות, אינם מופיעים במערכת במסגרת סעיף תקציבי של המתנ"ס אלא בסעיף התקציבי של המחלקה המזמינה. הביקורת מעירה כי הועברו 1.2 מיליון שם נוספים מהתקציב הייעודי של המתנ"ס שלא דרך הזמנות התקציב בכרטיס התקציב של המתנ"ס בעירייה.
- 11.4 כאשר אין לפרויקטים הזמנות, מוציאה מנהלת החשבונות במתנ"ס דרישות תשלום לפי גיליון המעקב אחר הפרויקטים שהכין מנהל הכספים במתנ"ס. בגיליון המעקב הפנימי שהכין מנהל הכספים מופיעים פרויקטים שסכומם כ- 1.2 מיליון שם, בעוד שכאמור, התקציב הייעודי של העירייה למתנ"ס בשנים 2010-2011 הוא בסך של למעלה מ- 2 מיליון שם. לדברי מנהל הכספים, טבלת המעקב אינה מכילה את כל הפרויקטים. מנכ"ל המתנ"ס הסכים עם המלצת הביקורת, כי יש לערוך מעקב אחר כלל הפרויקטים על מנת לוודא אילו כספים התקבלו לאחר הגשת חשבוניות ואסמכתאות, ואלו כספים טרם התקבלו מהעירייה. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הועבר לביצוע באמצעות מנהלי השלוחות. דו"ח הפרויקטים יכיל את כלל ההתחייבויות".
- 11.5 במתנ"ס תויקו עותקים מההזמנות שהופקו על ידי העירייה בסך 233,403 שם בלבד עבור שנת 2011, על אף שתקציב העירייה הייעודי למתנ"ס עולה כאמור על 2 מיליון שם, וסכום ההזמנות בשנת 2011 היה 1.2 מיליון ש"ח. כלומר, במתנ"ס לא מתועדות הזמנות של מרבית הפרויקטים. מומלץ לשמור במתנ"ס תיעוד של ההזמנות לכלל הפרויקטים. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הועבר לביצוע באמצעות מנהלי השלוחות".

- 11.6 נמצא כי הוצאות ניקיון בסך 12,281 ₪ שולמו לעירייה בגין עובדת ניקיון שהעירייה מפעילה במתנ"ס, ללא הסכם כתוב. כמו כן, כפי שיפורט בהמשך, מעביר המתנ"ס לעירייה שיעורים שונים מהגבייה או מהרווחים של חוגים שונים – וזאת בלא מסמך כתוב ומסודר. כספים מועברים אפוא מהמתנ"ס לעירייה ולהיפך ללא הוראות כתובות המסדירות את אופן העברתם ואת שיעור ההעברה, דבר היוצר קושי ביכולת המעקב אחר ההתחשבות והחובות של כל אחד מהצדדים כלפי משנהו.
- הגזברית בהתייחסותה ציינה כי: "עפ"י הנתונים הקיימים בגזברות אין הסכם כתוב בנושא, המחלקה, המתנ"ס, גזברות ומחלקה המשפטית יכתבו נוהל בנושא". מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ההסכמים ברורים הן למתנ"ס והן למחלקות השונות. ההתחשבות מתבצעת מדי חודש בחודשו. מנהל שלוחת המתנ"ס יושב מול נציג המחלקה לספורט מידי חודש בחודשו. מאשרים הסיכום המועבר למנה"ש במתנ"ס לצורך זיכוי המחלקה. מנהל הכספים מבקר אף הוא את החשבון". לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי כפי שיפורט להלן, נמצאו בעיות הנובעות מאי בהירות בהסדר של העברת הכספים מהמתנ"ס לעירייה ללא מסמך כתוב. העדר הסדר כתוב בנושא זה מקשה על הפיקוח והבקרה.
- 11.7 הביקורת ביקשה לקבל דו"ח התאמה של כרטסת המתנ"ס בעירייה לעומת כרטסת העירייה במתנ"ס – נמצא כי קיימת בקרה שנתית של התאמת היתרות, והיא תקינה. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הערה זו מבהירה כי אכן סעיף 11.7 ברור לצדדים ומבוצע כהלכה". לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מבקשת להעיר, כי העובדה שנמצאה התאמה בין הכרטסות בשנה הנבדקת אינה מייטרת את הצורך בהסדר כתוב של חובות העירייה כלפי המתנ"ס ואת חובות המתנ"ס כלפי העירייה.
- 11.8 הביקורת ביקשה ממחלקת הספורט, ממחלקת הקליטה וממחלקת הרווחה הסבר כיצד מתקיים המעקב אחר הפרויקטים המתבצעים עבורן על ידי המתנ"ס וקבלת דוחות ביצוע המתקבלים אצלם מאת המתנ"ס – אך לא נענתה על ידי מחלקת הרווחה בנושא. מנהל מחלקת הקליטה בהתייחסותו ציין כי: "הפיקוח על העובדות (של פרויקט 'אשת חיל') מצוי בשתי רמות – אישור החתימה על שעות הנוכחות ע"י נציגי מחלקת הקליטה וההון האנושי ולאחר מכן העברה לאישור המתנ"ס, ברמה המקצועית נערכות כל תקופה קצרה ישיבות עידכון עם העובדות וכן צוותי היגוי לקביעת מדיניות ובקרת הביצוע כולל העברת הדוחות". מנהלת מחלקת הרווחה ציינה כי: "מתנ"ס רמלה מפעיל את תוכנית 'אשת חיל'. חברת המתנסים נבחרה על ידי משרד הרווחה כגורם מפעיל לתכנית ברמה הארצית. הכספים לתכנית מועברים ישירות מהמשרד לחברת המתנסים. ברמת הרשות אנו שותפים לביצוע התכנית. מעקב אחר הביצוע מתקיים באמצעות דו"חות ביצוע על התקדמות בתכני התכנית שמוגשות ע"י רכזת התוכנית אל ר"צ עבודה קהילתית במח' הרווחה הרפרנט האחראי. מנהלת המחלקה ור"צ עבודה קהילתית משתתפים בועדות ההיגוי של התכנית המתקיימות מעת לעת. בנוסף מתקיימות פגישות מקצועיות של רכזת התכנית עם ר"צ עבודה קהילתית. מתנס רמלה מפעיל 6 מועדונים חברתיים לקשישים בעיר. לעניין זה פועלת ועדת ההיגוי עירונית שבה חברה גם מנהלת מח' הרווחה ור"צ המדור לזקן במח' הרווחה. על פי החלטת ועדת ההיגוי מח' הרווחה תבקר ותבדוק פעילות המועדונים וכן ההוצאה הכספית. דוח הוצאות הכולל את מסי המשתתפים בכל מועדון ותכנית המועדון הפועלת מועברת באופן שוטף לאישור ר"צ המדור לזקן, בטרם תשלום למתנ"ס".

מנהל מחלקת ספורט בהתייחסותו ציין כי: "בכל פעם שהעירייה מפיקה אירוע במתנ"ס יוצאות הזמנות תקציב להשכרת אולם לפני האירוע, ואחרי האירוע המתנ"ס מפיק חשבונית שמועברת לתשלום, כנ"ל באירועי שיתוף פעולה (כפי שמתבצע עם גורמים חיצוניים ועל פי נוהל העירייה)". מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "האינטרס של המתנ"ס לקבל החזר על הוצאותיו בגין ביצוע הפעילות לכן מוגשים דוחות ביצוע באופן שוטף על פי לוח המוכתב במחלקות". עם זאת, לאור התייחסות מנהלי מחלקת קליטה ומחלקת הספורט בעירייה, אשר לא ציינו בתגובתם דוחות ביצוע ובקרה עליהם, הביקורת מעירה כי על המחלקות השונות לבצע רישום של הפרויקטים המבוצעים עבורן על ידי המתנ"ס, לדרוש דוחות ביצוע בגין כל פרויקט (כולל תיאור הפרויקט, מועדים.

12. הכנסות המועברות מהמתנ"ס למחלקת ספורט

על פי דו"ח ביצוע התקציב לשנת 2011 ישנם מספר סעיפים תקציביים המשמשים להעברת כספים על ידי המתנ"ס לעירייה:

סעיף תקציבי	סכום הוצאה
עירייה מחול גרסי	62,524
עירייה מחול ברנס	25,517
עירייה עמיתים	1,150
עירייה אופק חוגי ספורט (קיזוז)	129,573
עירייה חדר כושר קיזוז	250,000
עירייה ספורט אשכול	14,302

לביקורת נמסר על ידי מנהלת החשבונות, כי סעיפים אלה הם סעיפים המיועדים להעברת אחוז מהרווחים או מהכנסות המתנ"ס אל העירייה. לדברי מנהל המתנ"ס מדובר למעשה בחוגים שבאחריות מחלקת התרבות, ספורט ואירועים בעירייה, שהמתנ"ס מסייע בהפעלתם תמורת העברת אחוזים מההכנסות לכיסוי הוצאות מזכירות, הנה"ח, ניהול וכו'. גם לדברי מנהל מחלקת הספורט, מדובר בחוגים המבוצעים בשיתוף המחלקה והמתנ"ס, כאשר הגבייה מתבצעת על ידי המתנ"ס.

להלן שיעורי ההעברה לעירייה כפי שמסר מנהל מחלקת הספורט:

שם החוג	שיעור ההעברה לעירייה בהתאם לדברי מנהל מחלקת הספורט בעירייה
חוגי ספורט – 1422	89% מהמחזור, בגין שירותי משרד של המתנ"ס כולל גבייה, דמי רישום, הנה"ח. העירייה משלמת את שכר המדריכים.
חוגי כדורגל	95% מהגבייה.
מחול גרסי – 450	85% מועברים לעירייה.
מחול אשכול – 1450	70% מועברים למדריך, 30% הנותרים מהגבייה מתחלקים שווה בשווה בין המתנ"ס לעירייה. למתנ"ס – בגין שימוש ושירותי משרד, לעירייה – בגין הפקה וניהול מקצועי.
חדר כושר – 229	89% מהגבייה מועבר לעירייה.

ממצאים:

12.1 על אף השיעורים השונים של ההעברות והחשובים הסבוכים – אין הסכמות בכתב בנוגע להעברות. הנושא אינו מוסדר, על אף שמדובר בהתחשבות מורכבת, ועבור כל חוג מועברים לעירייה אחוזים שונים מהרווחים או מהמחזור. הביקורת סבורה כי לצורך התחשבות מדויקת ומעקב ראוי יש צורך בהסדרה בכתב של הסכמות אלה.

הגזברית בהתייחסותה ציינה כי: "גם הגזברות מסכימה שחייב לבצע נוהל כתוב, ולבצע התאמות מידי חודש בחודשו".

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ראה התייחסות לסעיף 11.6".

12.2 אחוזי הרווחים שעל המתנ"ס להעביר לעירייה, נמסרים בעל פה למנהלת החשבונות על ידי הרפרנטים הרלוונטיים מהעירייה. לביקורת נמסרו נתונים שונים לגבי שיעורי ההעברה ע"י מנהל מח' הספורט והרפרנטים בעירייה. הרפרנטית מסרה כי בגין חוגי הספורט מועברים למתנ"ס 11% מהרווח, ואילו מנהל מח' הספורט מסר כי מועברים לעירייה בגין חוגים אלה 11% מהמחזור. ואכן, בהעדר הסכמה ברורה ורישום ההסכמה בכתב, מנהלת החשבונות של המתנ"ס אינה יכולה לבקר את חישובי העירייה בדבר ההעברות ולהיפך.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "כאמור בהבהרה לסעיף זה – 11% מהמחזור ולא מהרווחים. הסכמה על שינוי זה הוסכמה בין המתנ"ס למחלקה ב – 2011 (לכן לא מצאה הביקורת הגיון בתחשיב). החישובים כאמור מתבצעים מדי חודש בחודשו על ידי נציגי שני הצדדים.

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי הנתונים בדבר ההסדר בחוגי הספורט נמסרו לביקורת על ידי מנהלת החשבונות ועל ידי מנהל מחלקת הספורט בשנת 2012, כלומר לאחר השינוי עליו דובר בתגובתו של מנכ"ל המתנ"ס. הביקורת סבורה, כי רק קביעה בכתב של השיעורים הרלוונטיים יסדיר את הנושא באופן ברור וחד משמעי.

12.3 ההעברות לעירייה הן בלתי סדירות וחלו בהן שגיאות, (ייתכן שבשל העדר הסכמה כתובה ומסודרת בנושא): כך למשל, חלו שגיאות בהעברות בגין חוגי כדורגל – בשנים 2008, 2009. תחילה הועברו רק 73% מהרווח ו – 53% מהרווח בהתאמה, ולאחר מכן תוקנה הטעות והועברו לעירייה הפרשים. עבור חדר הכושר הועברו רק בשנת 2011 העברות בסך 250,000 ₪ בגין שנתיים (ספטמבר 2009 – דצמבר 2011). בבדיקת הביקורת במאזן עלו גם כן אי התאמות בין השיעורים הנקובים לעיל לבין שיעורי ההעברות המצוינים במאזן (קוד סיווג במערכת הנהלת חשבונות 450: הפער הוסבר בכך, שהמתנ"ס מקבל גם 10 ₪ מכל תלמיד בגין דמי רישום – ועל כן הועברו לעירייה רק 76% מהגבייה. קוד סיווג 1422: גבייה בסך 35,480 ₪; 14,302 ₪ מתוכם מועברים לעירייה.

13. תעריפי השתתפות בחוגים ובקייטנות

ממצאים:

- 13.1 לדברי מנכ"ל המתנ"ס, תעריפי החוגים והקייטנות מאושרים על ידי מנהל מחלקת הספורט בעירייה. לא נמסר לביקורת תיעוד לדיון ולאישור בכתב בנושא תעריפים אלה.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "המתנ"ס סוברני לקבוע מחירים על פי החלטת הנהלת המתנ"ס. יחד עם זאת מתאם המתנ"ס עמדות עם מנהל מחלקת הספורט בעניין קביעת מחירי החוגים והקייטנות ליצירת אחידות במתן השירותים העירוניים."
- לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי בהתחשב במידת הסבסוד של פעילות המתנ"ס על ידי העירייה, יש לשקול אם לחייבו לתאם עם העירייה את תמחור פעילויותיו.
- 13.2 הביקורת מצאה שני מקרים בהם לא שילמו משתתפות עבור שיעורים. כתגובה מסרה אחראית החוגים לביקורת לעניין משתתפות אלה כי המתנ"ס התיר להן כניסה לשני שיעורי ניסיון ללא תשלום (כ.כ., א.ד.), וזאת על פי נוהג שבעל פה בלבד. הביקורת המליצה כי יותר שיעור ניסיון אחד בלבד וכי יש להסדיר זאת בנוהל כתוב. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הנוהל מאשר השתתפות בשיעור ניסיון אחד כמופע בחוברת הפעילות השנתית, באם הייתה חריגה בשלוחה מסוימת – היא נכונה להגדרת חריגה".
- לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי יש להגדיר בנוהל מתי יותר מתן שיעורי ניסיון חריגים, או לתעד בכתב את אישור מנהל המתנ"ס למתן שיעורי ניסיון חריגים.

14. הנחות

ממצאים:

14.1 פרק 2 לנוהל "חוגים" של המתנ"ס, אשר עניינו הנחות חוגים, קובע 2 סוגים של הנחות אותן ניתן להעניק לתושבים: הנחות לעובדי המתנ"ס בשיעור של 25% הנחה, וכן הנחה של 10% לילד שני ברשת עבור משתתפים בפעילות המרכז אשר אינם עובדי המרכז. עוד קובע הנוהל כי כל לקוח שהוא תושב רמלה זכאי להגיש בקשה להנחה דרך המתנ"ס לוועדת הנחות (אגף רווחה בעירייה). מבדיקת הביקורת במערכת הממוחשבת "חוגים" נמצא כי קיימים סוגים נוספים של הנחות אשר כלל אינם מצוינים בנוהל: הנחות 5% לנרשמים לכל השנה, הנחות פקט, הנחות פנסיונרים, הנחות עמיתים, הנחת "חוג ציור נוסף" (פעם נוספת בשבוע), הנחת חוג שני 10%. מומלץ להקפיד על קיום הוראות הנוהל, או לרענן את הוראות נוהל חוגים של המרכז כך שיכלול את כל סוגי ההנחות הקיימות, ולקבל את אישור העירייה לסוגי ההנחות החדשות.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ההנחות הקבועות והמפורסמות לציבור הרחב בחוברת הפעילות השנתית הן שתיים: הנחת 10% לילד שני ולחוג שני... הנחה נוספת לעובדי המתנ"ס... בסך 25%. יתר ההנחות המצוינות בדוח המבקר הינם על דעת הגופים התומכים ובהתאם להנחיותיהם ותלויים בתקציב העומד לרשותם מדי שנה (הגופים המסבסדים קובעים את מדיניותה סבסוד – אנו מבצעים אותה בשבילים".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי בעוד שקיימות הנחות (כמו הנחת פקט, סבסוד של משרד הרווחה) המסובסדות על ידי גופים תומכים ומצוינות כך במערכת, הרי שקיימות הנחות כגון "הנחת 5% לנרשמים לכל השנה", הנחת מנהל והנחת פנסיונרים שאינן מסובסדות לכאורה ולגביהן חלה ההמלצה האמורה לעיל. גם לגבי הנחות המסובסדות על ידי גופים חיצוניים מומלץ לקבוע נהלים שיסדירו אותן.

14.2 מעיון בחוברת הפעילויות השנתית של המרכז עבור שנת תשע"ב אשר פורסמה לציבור הרחב, מצוינת רק ההנחה בשיעור של 10% על חוג שני ומעלה לבית אב ואין כל אזכור לסוגי ההנחות הנוספות שקיימות על פי מערכת חוגים, לרבות: הנחת 5% לנרשמים לכל השנה, הנחות פקט, הנחות פנסיונרים, הנחת עמיתים, הנחת מנהל, וכן את האפשרות להגיש בקשה להנחה לוועדת ההנחות של אגף הרווחה בעירייה. הביקורת מעירה, כי פרסום חוברת הפעילויות לציבור הרחב מבלי לציין את כל סוגי ההנחות אותן יכולים התושבים לקבל, מהווה חוסר שקיפות מטעם המתנ"ס אשר עלולה למנוע מחלק מהתושבים לקבל סוגי ההנחות שתושבים אחרים מקבלים. הביקורת ממליצה לציין בחוברת הפעילות שמפרסם המרכז לציבור הרחב רשימה מסודרת של סוגי ההנחות השונות הקיימות אשר עומדות לרשות התושבים, וזאת על מנת לשמור על שקיפות מלאה ולהימנע מטענות של הטעייה ואי מסירת מידע. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ראה הערה לסעיף הקודם".

- 14.3 לא נמסר לביקורת פירוט הקריטריונים אשר על בסיסם מחליט הצוות להעניק לתושבים מילגות ותרומות ואין פרוטוקולים המתעדים את אופן קבלת ההחלטות. הביקורת סבורה כי לצורך קבלת החלטה על מלגות יש צורך בקביעה מראש של קריטריונים להחלטה (למשל גובה השכר ומספר הנפשות במשפחה בגינם יינתנו הנחות בסכומים שונים). מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "מילגות כאמור ניתנות על ידי שיקום שכונות. המתנ"ס משלם על פי רשימות שמיות המועברות משיקום שכונות". לאור התייחסות המנכ"ל לביקורת מציינת כי לביקורת הועבר שיקום סבסוד המוענק לתושבים על פי החלטות הצוות. כפי שציין המנכ"ל בתגובתו בסעיף 14.1, ישנן הנחות המוענקות על דעת הגופים התומכים, כשהגופים המסבסדים קובעים את מדיניות הסבסוד והמתנ"ס מבצע אותה. מומלץ לתעד החלטות אלה לחלוקת הסבסוד/ ההנחות לתושבים, תוך ציון זהות מקבלי החלטות ונימוקיהם. כמו כן מומלץ לקבוע קריטריונים לחלוקה.
- 14.4 **הביקורת בדקה מדגם של הנחות ל – 5 עובדים, ונמצאו 2 משתתפים שקיבלו הנחות עובדים על אף שאינם עובדי המתנ"ס:**
- א. ש.א: אינה עובדת במרכז ולא ברור מדוע מופיעה בהנחת פרסונל (הנחה 25% - 220 ₪)
- ב. י.א ו – י.ר: הנחת פרסונל של 20% (100 ₪ לכל אחד משני הילדים) למרות שאין מדובר בעובדת המתנ"ס.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "טעות, היתה אמורה לקבל סבסוד מפאקט".
- 14.5 הביקורת בדקה מקרים של הנחת "אח שני" ומצאה כי לתושבים שקיבלו את ההנחה אין אחים נוספים הרשומים במערכת: ת.ע, כ.מ, מ.ש, ש.א. הגב' ה.מ קיבלה הנחת אח שני של 50% (במקום 10%). ככל הנראה מדובר בהנחת "חוג שני" ולא "אח שני", אך אופן רישום ההנחה שגוי, ייתכן שעקב העובדה שהנחת "חוג שני" אינה קיימת בנהלי המתנ"ס. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "המבקר כנראה צודק – הנחת חוג שני בסך 10% או אח שני בסך 10% קיימים בנהלי המתנ"ס ויכול להיות שהקוד אינו רלוונטי לדעת המזכירה, היות ואחוז ההנחה זהה ממילא".
- 14.6 הביקורת דגמה 9 מקרים של הנחות ונמצא כי 8 מהם לא היו הנחות כלל אלא מימון של משרד הרווחה או התמ"ת למעונות ו/או צהרוניות של ילדים המוכרים על ידי משרד הרווחה – כך שאין ראוי לכללם בסעיף הנחות. מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "הליקוי תוקן ברישום למעונות בשנת 2012".

15. ביטולי חוגים

פרק 2.1 לנוהל חוגים של המרכז, אשר עניינו תשלומים והחזרים, קובע כי במקרה של פרישה מחוג מפעילות, על המשלם להודיע על כך בכתב על גבי טופס ביטול הרשמה לחוג (להלן: "טופס ביטול") אשר מצורף לנוהל. תאריך קבלת הטופס במזכירות הוא הקובע לחישוב חודש החזר באמצעות חותמת "התקבל". עוד קובע הנוהל כי החזר יערך בחישוב חודשי בלבד וחישובו יתבצע באמצעות תוכנת חוגים. מי שמודיע על פרישה באמצע החודש יקבל החזר על החודש העוקב ואילך.

הטופס מוגש אל מזכירות המרכז, שם הוא מוחתם באמצעות חותמת "התקבל". לאחר מכן מועבר הטופס אל מנהל הכספים של המרכז לשם אישורו.

מעיון בטופס הביטול המצורף לנוהל, עולה כי ביטול רישום יכול להתבצע באחד מהמקרים הבאים: סיבה רפואית בצירוף מסמך רפואי, מעבר דירה, סיבה פדגוגית, סיבה אחרת בהתאם לפירוט שנדרש המבקש למלא. המבקש נדרש למלא את פרטיו האישיים על גבי הטופס, לציין את תאריך הבקשה וכן לחתום על הטופס כאישור לנכונות הפרטים. (עמ' 33 לנהלים)

ממצא:

15.1 הביקורת בדקה דוגמאות של טפסי ביטול ונמצא, כי טופס ביטול המתבקש וממולא במתנ"ס בפועל שונה משמעותית מטופס הביטול המצורף לנהלים. כאמור, בטופס הביטול המצורף לנהלים (עמ' 33 לנהלים) מתבקשים פרטים אישיים של המבקש, פרטים אודות התשלום ששולם (מס' קבלה, מחיר), נימוק לביטול, שם המבטל, הודעה כי ידוע למבטל שהכספים יוחזרו לו תוך 30 יום. בפועל ממולא במתנ"ס טופס שונה מהמצורף לנוהל, שאינו כולל פרטים אודות התשלום המקורי ששולם, מס' קבלה, שם המבקש, הודעה על מועד החזר וכו'.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "אנו מכירים טופס ביטול אחד הנמצא במזכירות המתנ"ס ומשמש את כולם (לא ברורה הערת המבקר)".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מציינת כי הנהלים המובאים לעיל נלקחו מ"חוברת נהלים" שהוכנה על ידי מטה המתנ"ס והנהלתו בחודש מאי 2004, וכי צורף לנהלים אלה טופס ביטול אחיד. מכל מקום, מומלץ שבטופס המתנ"ס יהיו גם פרטים הנדרשים בטופס המצורף לנוהל כגון פרטים אודות התשלום המקורי ששולם, מס' קבלה, שם המבקש וכו'.

15.2 בבדיקת שני טפסים מבטלים, נמצא כי באחד מהם (מ.ש) הטופס מולא ונחתם על ידי עובדת המתנ"ס (ר.ע), ולא על ידי המבקש. בטופס השני לא נכתב שם המבקש (אלא רק חתימה בלתי ברורה), ולא נרשם מי אישר את הבקשה.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ר.ע הינה רכזת משפחתונים וצהרונים. יכול להיות שמצאה לנכון להוציא טופס ביטול מסיבה זו או אחרת ולאשר אותו בהיותה מוסמכת לכך. הביטול במקרה זה (משפחתונים) יכול לנבוע מסיבות רבות. ר. אחראית על השמת הילדים במשפחתונים ודרוש ליווי שלה לתהליך ההשמה. באם משהו לא מסתדר. ר. מבצעת ביטול וממליצה על זיכוי בעצמה".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי לצורך ביטול השתתפות והחזרת כספים, יש צורך בחתימת המבקש ומקבל הכספים בעצמו (למשל על מנת למנוע חשש לאי הבנה או למעילה).

15.3 עבור משתתפת נוספת שהתבקש בגינה טופס ביטול – טרם נמסר הטופס המבוקש.

16. גבייה מחייבים

מעיון בקובץ חייבים לשנת 2011 עולה כי יתרת החוב הפתוחה לשנה זו עמד על סך של כ-50 אלף ₪

ממצאים:

- 16.1 לביקורת לא נמסר נוהל של המתנ"ס בדבר גבייה מחייבים. מומלץ להסדיר את תהליך הגבייה מחייבים בנוהל.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "מקבלים את המלצת המבקר לכתוב נוהל המסדיר גבייה מחייבים. יחד עם זאת מבוצעת גבייה מחייבים בצורה שוטפת המבוקרת הן ע"י הרכז/ מנהל מתאים והן ע"י מזכירת המתנ"ס (ס). הליך הגבייה מחייבים מקיף את מנהל תחום/ מתנ"ס, סיגל כמזכירת גבייה ומנהל הכספים. אף אני כמנכ"ל מעורב בעניין בצורה מסיבית".
- 16.2 יתרות חוב פתוחות עוברות במערכת משנה קודמת, אך המערכת אינה מציגה חובות משנים שלפני כן. עבור חוב הקיים משנים שלפני השנה שחלפה, מסומנת במערכת כוכבית, על מנת לציין שקיים חוב קודם, אך סכום החוב אינו מצוין.
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "בעיה ידועה של תוכנת החוגים. הנושא הועבר לידיעת מנהל מח' מחשוב בחברה למתנ"סים. כיום עובדים על שידרוג המערכת שתהיה רב שנתית".
- 16.3 ממדגם של 10 חייבים עבור שנת תשע"א (שנת הלימודים הקודמת) נמצא כי לגבי 4 מהם לא היה תיעוד של מצב הליכי הגבייה במטה, ולגבי 4 לא בוצע הליך גבייה מתועד בחודשים האחרונים. בשני מקרים בוטל החוג (באחד מהם הביטול לא תועד במערכת). **(ראה נספח ג')**
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "ייפתר במסגרת הנוהל".
- האחראית לחוגים במטה המתנ"ס ציינה בהתייחסותה כי לאחר בדיקה חוזרת נמצא כי עבור 5 משתתפים מתנהלים עדיין הליכי גבייה, 4 משתתפים ביטלו את החוג ומשתתף אחד שילם לאחר פנייה אליו. הביקורת מעירה כי לא נמסרו אסמכתאות לתוצאות אלה.

17. נכסים וחוזי שכירות

נכון לחודש מאי 2012 הרשת מחזיקה, לפי הודעת סגנית מנהלת מחלקת ההכנסות בעירייה, 21 נכסי נדל"ן בתחום השיפוט של עיריית רמלה.

ממצאים:

- 17.1 מנהל מחלקת משק ונכסים בעירייה, מסר לביקורת כי לגבי חלק מהמבנים קיימים מסמכים שונים, כגון הסכמי חכירה (היכל התרבות, טבגיה, ג'רסי), סיכום הבנות (מועדון קשישים קרית מנחם), הסכמי שיתוף פעולה (מעון יום קרית אמנים), אולם הוא "ממליץ לערוך הסכמי שיתוף פעולה מחדשים לכל המבנים כדוגמת ההסכם שהעירייה ערכה עם קרן רמלה ובה הוכנסו המבנים תחת הסכם כולל".
- מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "מצטרף להמלצתו של מנהל מח' נכסים".

17.2 בישיבה מתאריך 10/1/12 אמר מ"מ מנהל המתנ"ס: "הרבה פעמים אנו מתבקשים לתת את האולם ללא עלות". לבקשת הביקורת נמסרה רשימה של השכרות שלדברי מנכ"ל המתנ"ס בוצעו ללא תשלום וזאת לפי הוראת העירייה. לרשימת ההשכרות של העירייה ללא תשלום – (ראה נספח ד'). מומלץ להסדיר עם העירייה את נושא הקצאת האולם ללא תמורה בהסכם מסודר עם קריטריונים ברורים שיקבעו לאילו מטרות ועבור אלו גופים יוקצה האולם ללא תמורה.

17.3 הביקורת בדקה מדגם של 10 השכרות חד פעמיות של אולם היכל התרבות. נמצא כי:

א. מהשוואת טופס השכרת אולם על ידי ב"ס א. לטופס של שיווק ד. יוצא כי הגוף העירוני והגוף הפרטי שילמו כמעט אותו דבר: ביה"ס שילם שכירות 3,500 ₪ + מאבטחים 680 ש"ח, ואילו התיווך שילם 4,000 ₪ השכרה + מאבטחים (אותו מספר) ב – 240 ₪, וכן הוספו לגוף הפרטי, ללא תוספת מחיר, ברקו להקרנה מערכת הגברה תאורה, הכנת לובי לכיבוד ושולחנות לרישום (למרות שלכאורה הציוד מצריך תוספת מחיר). לדעת הביקורת, ראוי שגוף ציבורי כבית ספר ישלם פחות מגוף פרטי. כמו כן, אין זה ראוי שהגוף הפרטי יקבל ציוד ללא תוספת תשלום.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "בי"ס א. השתמש באולם למשך כל היום מהבוקר ועד לילה ולכן חויב ב – 3500 ₪ + 680 ₪ עלות מאבטחים (כ-14 שעות פעילות). תיווך ר. – כגוף פרטי שילם 4,000 ₪ תמורת שימוש בלובי לשעה וחצי והקרנת סרט באולם למשך 30 דקות נוספות. עלות המאבטחים הינה פונקציה של דרישות המשטרה המעריכה את מספר המבקרים ואופי האירוע ועל פיהם מכתיבה את מס' המאבטחים". העלות כאמור – לפי שעות לחברת האבטחה".

לאור התייחסות המנכ"ל הביקורת מעירה כי בחשבון החתום של בית הספר נרשם כי ההשכרה של בית הספר הייתה למשך השעות 14: 30 עד 23: 30, ואילו ההשכרה של חברת התיווך על פי החשבון החתום הייתה למשך השעות 14: 00 – 24: 00, כלומר על פי החשבון לכאורה חברת התיווך שכרה את האולם לזמן רב יותר.

ב. מתוך השכרות האולם שנבדקו במרץ 2012 – לשלוש השכרות לא היה טופס השכרה מתאים, ועל כן לא ידוע מה היה טיב ההשכרה ולא ניתן לערוך בקרה על כך (מתי, כמה זמן, מה כלל וכו'). (אולפנה נ. – 8.2.12, בית הספר היסודי ב.ש. 12.3.12, בית ספר קהילתי ב.ע.).

ג. בהשכרה אחת לא הייתה חתימה של השוכר על פני הטופס.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "אולי לא היתה חתימת המשכיר אך התשלום שולם במלואו".

לאור התייחסותה מנכ"ל הביקורת מעירה כי על מנת לעגן את מחויבות המשכיר לעסקה ולמנוע מקרים של אי תשלום, מומלץ להקפיד על חתימת השוכר על פני הטופס.

17.4 על פי חוזה השכירות הסטנדרטי של המתנ"ס לאירוע חד פעמי נרשם "המזמין מתחייב להדפיס את כרטיסי הכניסה אך ורק אצל 'דפוס ל...'. לדברי מנהל המתנ"ס, זוהי המלצה בלבד שכן מפת האולם מצויה בעסק בשם "דפוס ל...". הביקורת סבורה, כי חויבו זה בו מחייב המתנ"ס את השוכר, ושלפיו על השוכר לפנות לעסק פרטי מסוים בלבד לשם הזמנת שירות- אינו תקין. יש למחוק סעיף זה לאלתר מהחוזה הסטנדרטי, ולא לכבול משכירים בחיוב להתקשרות עם עסק פרטי, ללא הצדקה ראויה.

מנכ"ל המתנ"ס בהתייחסותו ציין כי: "דפוס ל. מחזיק את מפת אולם המופעים של היכל התרבות רמלה ולכן אנו ממליצים להזמין כרטיסים ממנו, אין בכך חובה אלא המלצה בלבד. לפיכך הנוסח בחוזה השכירות ישונה בהתאם". נ.ב. דפוס ל. משמש כמרכז מומחה להדפסת כרטיסים לאחוז גבוה מאוד של אולמות תיאטרון ואירועים בכל רחבי הארץ".

18. עיקרי ההמלצות:

- 18.1 יש לעמוד לעמוד בהוראות התקנון הקובע כי לפחות אחת לחודשיים תתקיים ישיבת הנהלה. (סעיף 4.2 בדו"ח).
- 18.2 מומלץ להקפיד כי נציגי העירייה יהיו נוכחים במרבית ישיבות הנהלת המתנ"ס על מנת לייצג את מדיניותה במתנ"ס, ולצורך בקרה ופיקוח. (סעיף 4.4 בדו"ח).
- 18.3 תוכנית התייעלות שנבנתה עם הבקריט מטעם החברה למתנ"סים, וכל תוכנית התייעלות בכלל, צריכה להיות מוצגת במלואה בישיבת הנהלת המתנ"ס ועל הנהלה לדון בכל הצעדים המוצעים בה. כמו כן על הנהלה לעקוב לאחר יישומה. (4.6 לדוח).
- 18.4 מומלץ להתקין שעוני נוכחות בכל שלוחות המתנ"ס בהקדם (סעיף 5).
- 18.4 יש לעגן בהסכם את ההתקשרות בין העירייה לבין החברה המייצגת את המתנ"ס בהקדם (סעיף 8).
- 18.6 לפי הוראת היועץ המשפטי, שניתנה בעקבות הערת הביקורת, העברת הכספים לחברה המייצגת את המתנ"ס צריכה להתבצע בהתאם לנוהל תמיכות, על כל המשתמע מכך (לרבות עמידה בקריטריונים ענייניים ושוויוניים שנקבעו על ידי ועדה מקומית). (סעיף 9 לדו"ח).
- 18.7 יש להקפיד על הגשת דו"ח כספי סמוך ככל האפשר לתקופה בה דן הדו"ח, ובהתאם למחויב לפי סעיף 345כד(ב) לחוק החברות (סעיף 10.3 לדו"ח).
- 18.8 בכרטיס הנהלת החשבונות המנוהל במתנ"ס על שם העירייה מומלץ לבצע הפרדה בין הכספים המועברים במסגרת התקציב הייעודי לבין כספי התקציב הלא ייעודי. זאת על מנת להקל את המעקב הכספי, ועל מנת שתהיה שקיפות לגבי ניהול הכספים המיועדים לפרויקטים של העירייה. (סעיף 11.1 בדו"ח).
- 18.9 על העירייה להפיק הזמנות לפרויקטים לצורך תשלום לחברה המייצגת את המתנ"ס. לכל העברת תקציב ייעודי צריכה להתקבל הזמנה מהעירייה. (סעיף 11.2 לדו"ח).
- 18.10 על כל הפרויקטים 8.10 על כל הפרויקטים בגינם מועבר תקציב ייעודי למתנ"ס להופיע בכרטיס המתנ"ס בעירייה. אין לאפשר מצב בו יועברו 1.2 מיליון ש"ח מהתקציב הייעודי של המתנ"ס שלא דרך כרטיס התקציב של המתנ"ס בעירייה. (סעיף 11.3 לדו"ח).
- 18.11 יש להסדיר בכתב את ההעברות הכספים מהמתנ"ס לעירייה בגין פעילויות ספורט. יש לערוך מעקב ובקרה אחר העברות אלה בעירייה ובמתנ"ס. (סעיף 12.3).
- 18.12 מומלץ לציין בחוברת הפעילות שמפרסם המרכז לציבור הרחב רשימה מסודרת של סוגי ההנחות השונות אשר עומדות לרשות התושבים, וזאת על מנת לשמור על שקיפות מלאה ולהימנע מטענות של הטעייה ואי מסירת מידע. (סעיף 14.2 לדו"ח).
- 18.13 יש להקפיד על הזנת נתונים נכונים ומדויקים למערכת הממוחשבת בדבר הנחות וסוגי הנחות, על מנת לאפשר מעקב ובקרה מסודרים בנושא זה. (סעיף 14.5, 14.4 לדו"ח).
- 18.14 יש לעקוב ולתעד את תהליכי הגבייה מחייבים. (סעיף 16.3 לדו"ח).
- 18.15 מומלץ להסדיר את נושא הקצאת האולם ללא תמורה בהסכם מסודר בין העירייה למתנ"ס, שיכלול קריטריונים ברורים שיקבעו לאילו מטרות ועבור אלו גופים יוקצה האולם ללא תמורה. (סעיף 17.2 לדו"ח).
- 18.16 אין לכרוך בחוזה ההשכרה של האולם חיוב להתקשרות עם עסק פרטי להדפסת כרטיסים. (סעיף 17.4 לדו"ח).

נספחים

חוזר מנכ"ל 1/2010
ז' באלול התש"ע, 17 באוגוסט 2010

9. התקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות

1. רשויות מקומיות פועלות מזה שנים רבות בשיתוף פעולה עם חברות "קרן החינוך" שבשליטת הסוכנות היהודית לארץ ישראל (להלן – "הסוכנות היהודית") או המגביות (המגבית המאוחדת לישראל, מגבית קנדה ו/או קרן היסוד), (להלן – "החברות הסוכנותיות"), בהפעלת מוסדות תרבות, חינוך, רווחה, ספורט או קהילה ברשויות המקומיות.
2. במסגרת שיתוף הפעולה בין החברות הסוכנותיות לבין הרשויות המקומיות, מקצות הרשויות המקומיות כספים המועברים לחברות הסוכנותיות ומשמשים לפעילותם השוטפת של המוסדות הציבוריים המופעלים על ידן.
3. בסוף שנת 2005 פורסם דו"ח מבקר המדינה, שקרא להסדרת פעילותם ומעמדם של תאגידי הפועלים בתחומי הרשויות המקומיות.
4. הובהר בדו"ח, בין השאר, כי רשות מקומית רשאית לתקצב אך ורק תאגיד עירוני שהינו תאגיד המצוי בשליטת הרשות המקומית. באשר לתאגיד שאינו עירוני, כלומר תאגיד שאינו בשליטת הרשות המקומית ("תאגיד מעין עירוני"), אין הרשות המקומית רשאית לתקצבו אלא ליתן לו תמיכה כספית בלבד, בהתאם לנוהל תמיכות שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים.
5. לאור זאת יובהר, כי אין רשות מקומית רשאית להמשיך ולתקצב, במסגרת תקציבה השנתי, את החברות הסוכנותיות הפועלות בתחומה.
6. רשויות מקומיות רשאיות להמשיך ולפעול על-פי הסכמים ביניהן לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות (ככל שאין בהם סתירה, כמובן, לאמור לעיל). מובהר בזאת, כי כל התקשרות בין הרשויות המקומיות לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות, חובה שתהיה מוסדרת בהסכם.
7. למען הסר ספק, יצויין כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם חברה סוכנותית בפטור ממכרז, בהתאם לאמור בתקנה 11(3) לתקנות העיריות (מכרזים), תשמ"ח-1987.
8. בדרך זו תוסדר באופן מיטבי פעילותן של החברות הסוכנותיות הפועלות ברשויות המקומיות, תוך שמירה על מגבלות הדין ומבלי לגרוע מפעילות המוסדות הציבוריים המופעלים על ידן.

[DudiSa@moin.gov.il] דודי ספיר: מאת
יום ראשון 24 יוני 2012 10:19: נשלח
שירלי: אל
הנדון: חוזר מנכ"ל RE: 2010/1: הנדון: נושא

שירלי שלום רב.

לא הבנתי.

אבהיר שוב :

כיום המכתב של המנכ"ל משנת 2010 כבר לא תקף ויש במקום זה את התקנות ששלחתי לך.

כלומר - אין אפשרות לרשות מקומית להעביר תקציבים לתאגיד ללא ועדת תמיכות וללא מכרז, אלא אם הם עומדים בתנאים של התקנות האמורות.

בברכה

דודי ספיר, רו"ח
מנהל אגף בכיר לתאגידים עירוניים
משרד הפנים

מאת: שירלי <shirly@yadagan.com>

אל: 'דודי ספיר' <DudiSa@moin.gov.il>

תאריך: 11.14.2012/06/18

נושא: RE: הנדון: חוזר מנכ"ל 2010/1

שלום רו"ח ספיר,

ראשית כל, תודה רבה על התקנות המצורפות.

נספח ג'

שם החייב	תאריכי הרשמה	יתרת חוב	שם החוג	הסבר המצב על ידי המתנ"ס
פ.א.	02/09/2010-31/03/2011	590	ג'אז	בתגובתה מסרה האחראית (ביולי 2012): "חזרוו שיקים – דברנו איתם מספר פעמים לא הגיעו לשלם נכנס הועבר לטיפול עו"ד".
ט.ע.	10/07/2011/2107/2011	650	טלביזיה מוקומית	אין תיעוד. לפי תגובת האחראית (יולי 2012): "לא נפתח קורס, לא בוטל במחשב".
מ.נ.	01/09/2010-30/07/2011	1388	פעוטון	חזר שיק אחרון של חודש יולי. ניסו להתקשר אליו משלוחת קריית מנחם. לפי תגובת האחראית ביולי 2012: "עדיין לא שולם – בטיפול מח' הגיל הרך".
א.נ.	01/09/2010-30/07/2011	3852.54	פעוטון	מטופל ברווחה. הוציאו את הילד מהמעון עד שיוסדר התשלום. כתוצאה מכך העמותה ועו"ס פנו אל מנהלת אגף הגיל הרך במתנ"ס. מכתב של המנהלת מתועד מספטמבר 2010 – מאז אין מכתב נוסף. לפי תגובת האחראית ביולי 2012: "בטיפול רווחה עו"ס".
א.א.	01/09/2010-30/07/2011	2752	פעוטון	חזרו שיקים, ואח"כ חזרה הוראת קבע – הועבר מעו"ד מכתב על חוב של 6992 שח – כנראה שאח"כ שוב חזר תשלום. פי תגובת האחראית ביולי 2012: "בטיפול עו"ד".
א.ג.	25/11/2010-30/06/2011	3552	צהרון	נרשם וביטל. נמסר שלא ביטלו את החוג במערכת בטעות. צורף טופס ביטול מ – 29/11/10 – אך לא בוטל במערכת. כרגע מופיע ביתרת 0. לפי תגובת האחראית ביולי 2012: "נכון, בוטל באיחור במערכת, ואין יתרות".
ב.ר.	12/09/2010-30/06/2011	2539	צהרון	אין תיעוד במטה. לפי תגובת האחראית ביולי 2012: "פנינו ושילמו את החוב".
מ.ל.	11/09/2010-30/06/2011	1959.9	צהרון	אין תיעוד במטה. לפי תגובת אחראית ביולי 2012: "היה עד התאריך ששילם ולא בוטל במחשב".
מ.ל.	04/10/2010-30/06/2011	1750	צהרון	אין תיעוד במטה. לפי תגובת אחראית ביולי 2012: "....בטעות לא בוטל מול המחשב".
ס.נ.	01/09/2010-31/12/2010	4560	פעוטון	יש מכתב מעו"ד מ – 9/10/11 לפי תגובת האחראית מיולי 2012: "בטיפול עו"ד".

נספח ד'

שם המזמין	תאריך	שם המופע	הערות
ארגון מתנדבים	13.12.10	ארגון מתנדבים	לא שולם ע.
עיריית רמלה	23.12.10	כנס מתגייסים	לא שולם עירייה
עיריית רמלה	11.1.11	אירוח נשיא המדינה	לא שולם עירייה
ב.ו	6.2.11	שין שונים	לא שולם עירייה
א.ג	17.2.11	זהירות בדרכים	לא שולם ע.
א.ר	24.2.11	שבט אחווה	לא שולם ע.
פ.י	3.11	סופר נני	לא שולם פ.
פ.א	8.3.11	פסטיבל אתיופיה	לא שולם
ב.פ	21.3.11	אקים	לא שולם ע.
י.ג	10.3.11	בוקר – טירונות	לא שולם עירייה
ק. רווחה	27.3.11	-	לא שולם עירייה
פ. עירייה	26.4.11	מימונה	לא שולם עירייה
א.ב	1.5.11	ערב יום השואה	לא שולם עירייה
מתנ"ס עירייה	5.5.11	חידון מורשת והנצחה	לא שולם עירייה
ועד עירייה	2012	קטורזה	לא שולם ועד
ועד עירייה	8.8.12	יצפאן	לא שולם ועד

רמלה, 6 אוגוסט, 2012
י"ח אב, תשע"ב
א-14 /

לכבוד
מר יהושע קלפוס
מבקר העירייה
עיריית רמלה
כאן

, א.נ.

הנדון: דו"ח הביקורת בנושא מתנ"ס רמלה

במענה לבקשת צוות הבדיקה בעניין מתנ"ס רמלה, הריני לחוות דעה כדלקמן:

1. מעיון בדו"ח רשם החברות אותו צרפתם עולה כי מרכזים לקהילה והתחדשות השכונות ברמלה בע"מ, חברה לתועלת הציבור, 0-070570-51 (להלן: "המתנ"ס העירוני"), הינה חברה סוכנותית מכיוון שכל מנייתיה מצויות בידי הסוכנות היהודית ומי מטעמה.
2. אשר על כן, האמור בחוזר מנכ"ל 1/2010, באשר להתקשרות רשויות מקומיות התקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות, חל לכאורה, על כל ההתקשרויות עם המתנ"ס העירוני.
- לכאורה שכן, בעלי המניות היא הסוכנות ומי מטעמה. בין בעלי המניות לא נרשמו הגופים המפורטים בנוהל, עם זאת מאחר ומדובר בגוף העוסק בתחום החינוך הרי שנראה כי כוונת הנוהל הינה, בין היתר, באשר למתנ"ס העירוני.
3. בשולי הדברים אציין כי לדעתי המקור לטעות של העירייה באשר לנוהל זה נובע משתי סיבות מצטברות:
 - א. העירייה לא הייתה מודעת לעובדה כי המתנ"ס העירוני הינו חברה הסתדרותית, כאמור במסמכים שהוצגו על ידי הביקורת.
 - ב. חוזרי מנכ"ל משרד הפנים לא היו בהירים. במשך תקופה ארוכה קבעו חוזרי המנכ"ל כי כיוון שטרם סוכמו הכללים באשר לעדכון נוהל הקצאת כספים למתנסים הרי שנוהל זה מוקפא.
- כותרת חוזר המנכ"ל הרלוונטי לענייננו, הייתה "התקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות" מבלי שיצוין כי מדובר בין היתר במתנסים.
- אשר על כן, חל בלבול באשר ליישום הנוהל בעירייה. יצוין כי באשר למספר גנים בבעלות הסוכנות נחתמו הסכמים, אשר נשלחו לאישור משרד הפנים בשנה האחרונה, ואושרו על ידם.
4. משמעות אופרטיבית. על העירייה לפעול לאלתר לשם עריכת הסכמים מפורטים עם המתנ"ס באשר לפעילות המשותפת ולאחזקתם במקרקעין כמו גם גביית תשלום

רח' מבצע משה 9 רמלה 72100 - טל': 08-9771580 - פקס: 08-9771581
dorond@ramla.muni.il

תושב העיר הוא הלקוח שלי

.doc1231431\pcedoron\data\31

- 2 -

בגין אחזקה זו (גביית התשלום יכול שתהא רעיונית אולם תחושב במסגרת התמיכה כפי שמבוצע באשר לשימוש במתקני ספורט על ידי עמותות).

את התקציב המתנ"ס יש להעביר לסעיף תמיכות. יש לקבוע נהלים ואמות מידה באשר לחלוקת התקציב.

בכבוד רב,
דורון דבורי, עו"ד
יועץ משפטי

העתק:

מר יואל לביא, ראש העירייה
עו"ד מוטי יצחקי, מ"מ ראש העירייה
מר עופר תנודר, מנכ"ל העירייה
גבי רוזה עללאל, גזברית העירייה
מר שי אדרת, מנהל מחלקת משק ונכסים

9). התקשרות רשויות מקומיות עם חברות קרן החינוך של הסוכנות

1. רשויות מקומיות פועלות מזה שנים רבות בשיתוף פעולה עם חברות "קרן החינוך" שבשליטת הסוכנות היהודית לארץ ישראל (להלן – "הסוכנות היהודית") או המגביות (המגבית המאוחדת לישראל, מגבית קנדה ו/או קרן היסוד), (להלן – "החברות הסוכנותיות"), בהפעלת מוסדות תרבות, חינוך, רווחה, ספורט או קהילה ברשויות המקומיות.
2. במסגרת שיתוף הפעולה בין החברות הסוכנותיות לבין הרשויות המקומיות, מקצות הרשויות המקומיות כספים המועברים לחברות הסוכנותיות ומשמשים לפעילותם השוטפת של המוסדות הציבוריים המופעלים על ידן.
3. בסוף שנת 2005 פורסם דו"ח מבקר המדינה, שקרא להסדרת פעילותם ומעמדם של תאגידים הפועלים בתחומי הרשויות המקומיות.
4. הובהר בדו"ח, בין השאר, כי רשות מקומית רשאית לתקצב אך ורק תאגיד עירוני שהינו תאגיד המצוי בשליטת הרשות המקומית. באשר לתאגיד שאינו עירוני, כלומר תאגיד שאינו בשליטת הרשות המקומית ("תאגיד מעין עירוני"), אין הרשות המקומית רשאית לתקצבו אלא ליתן לו תמיכה כספית בלבד, בהתאם לנוהל תמיכות שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים.
5. לאור זאת יובהר, כי אין רשות מקומית רשאית להמשיך ולתקצב, במסגרת תקציבה השנתי, את החברות הסוכנותיות הפועלות בתחומה.
6. רשויות מקומיות רשאיות להמשיך ולפעול על-פי הסכמים ביניהן לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות (ככל שאין בהם סתירה, כמובן, לאמור לעיל). מובהר בזאת, כי כל התקשרות בין הרשויות המקומיות לבין הסוכנות היהודית ו/או החברות הסוכנותיות, חובה שתהיה מוסדרת בחסכם.
7. למען הסר ספק, יצויין כי רשות מקומית רשאית להתקשר בחוזה עם חברה סוכנותית בפטור ממכרז, בהתאם לאמור בתקנה 113(1) לתקנות העירויות (מכרזים), תשמ"ח-1987.
8. בדרך זו תוסדר באופן מיטבי פעילותן של החברות הסוכנותיות הפועלות ברשויות המקומיות, תוך שמירה על מגבלות הדין ומבלי לגרוע מפעילות המוסדות הציבוריים המופעלים על ידן.

התייחסות ראש העירייה לדוח רשת המתנ"סים ברמלה

מנכ"ל העירייה ערך ישיבה על ממצאי הדוח מול כל הגורמים הקשורים לצורך הטיפול בליקויים. כמו כן, המנהלים השונים הונחו לבצע את ההמלצות שבדוח.

**בדיקת תקינות הוצאות
במחלקת תרבות, ספורט ואירועים**

בדיקת תקינות הוצאות במחלקת תרבות, ספורט ואירועים

1.1 מבוא

1.1 כללי

במהלך החודשים יולי - ספטמבר 2012, ערכנו ביקורת שמטרתה לבחון את תקינות ההוצאות, בסעיפים תקציביים ספציפיים, במחלקת תרבות, ספורט ואירועים בעיריית רמלה, תוך דגש על בחינת התאמת אופי ההוצאה לסעיף התקציבי הרלוונטי, אליו שויכה ההוצאה.

1.2 שיטת העבודה

לצורך ביצוע העבודה בוצעו הפעולות הבאות:

- 1.2.1 נערכו פגישות עם הגורמים הבאים:
 - גב' ר.ע. - גזברית העירייה;
 - גב' ס.ט. - מנהלת חשבונות במחלקת הגזברות;
 - מר נ.ר. - מנהל מחלקת תרבות, ספורט ואירועים;
 - מר א.ו. - מנהל מדור תרבות תורנית במחלקת תרבות, ספורט ואירועים.
- 1.2.2 הופקו הדוחות הבאים ממערכת הנהלת החשבונות של העירייה:
 - רשימת כל סעיפים התקציביים, הקשורים לפעילות מחלקת תרבות, ספורט ואירועים, לשנת התקציב 2011.
 - כרטסת תנועות יומן, עבור כל הסעיפים התקציביים של מחלקת תרבות, ספורט ואירועים לשנת 2011.
- 1.2.3 נבדקו מדגמית 80 תנועות יומן, שהועברו בסעיפים התקציביים של המחלקה במהלך שנת 2011. במסגרת הבדיקה בחנה הביקורת קיום התנאים הבאים:
 - ההזמנה הקשורה לתנועה, אושרה על ידי הגורמים המתאימים;
 - התשלום אושר על ידי גזברית העירייה;
 - ההוצאה חויבה בחשבון המתאים במהותו לאופי ההוצאה.
- 1.2.4 שליחת טיוטת דוח הביקורת ביום 15/10/2012 לעיון ותגובת מנהל מחלקת תרבות, ספורט ואירועים. התייחסות ראשונה של המבוקר, התקבלה במהלך ספטמבר 2012 והסופית ביום 19/11/2012.

הביקורת מבקשת לציין כי מספר ממצאים, בעיקר בכל הקשור לפעילות בתחום התרבות התורנית, שונו בעקבות התייחסותו הנוספת של מנהל תחום תרבות תורנית, אשר נמצאה שונה מהותית מהתייחסותו שניתנה במהלך ביצוע הביקורת.

1.2.5 עריכת והפצת דוח ביקורת סופי, בצירוף תגובת המבוקר.

1.2.6 הביקורת מבקשת לציין, כי זכתה לשיתוף פעולה מלא מכל הגורמים בעיריית רמלה, אשר היו מעורבים בביקורת זו.

2. תמצית הממצאים וההמלצות

2.1. בדיקת התאמת מהות ההוצאה לאופי החשבון המחויב

2.1.1. הביקורת דגמה 80 פקודות יומן שנרשמו במהלך שנת 2011, בחשבונות הקשורים לפעילות מחלקת תרבות, ספורט ואירועים והעלתה כי ב- 21 אירועים לא נמצאה התאמה בין מהות ההוצאה בפועל, לאופי החשבון אליו שויכה ההוצאה.

הטבלה שלהלן מרכזת נתונים אודות מספר הדגימות שנלקחו ומספר הליקויים שהתגלו בקשר לאותן דגימות:

תחום פעילות	מספר התנועות שנבדקו	מספר הליקויים שנמצאו	סך הסכומים שנבדקו	סך הסכומים הקשורים לפקודות הלקויות
תרבות תורנית	20	2	111,888 ₪	727 ₪
ספורט - טניס	11	2	28,797 ₪	1,518 ₪
תרבות	9	2	73,356 ₪	1,528 ₪
קייטנות	9	1	204,325 ₪	4,141 ₪
ספורט - כללי	8	2	95,437 ₪	19,668 ₪
ספורט - מרכז הפיס	6	4	2,198 ₪	1,030 ₪
קונסרבטוריון	5	4	2,965 ₪	1,765 ₪
ספורט - פארק עופר	3	0	3,933 ₪	0 ₪
מחול - כללי	3	2	1,056 ₪	902 ₪
ספורט - כדורגל	2	0	2,220 ₪	0 ₪
מנהל תרבות	2	1	26,837 ₪	12,289 ₪
תזמורת	1	1	255 ₪	255 ₪
לחקה גרוזינית	1	0	19,000 ₪	0 ₪
סה"כ	80	21	572,267 ₪	43,823 ₪

בהתייחסותה ציינה גזברית העירייה – כי היא מאשרת במקרים חריגים הוצאה שלא מתאימה לאופי התקציב. כאשר אירוע כזה מתרחש, בדרך כלל בכיול תקציב הנושא נפתר ע"י הסטת סעיפים או תקציב נוסף. במקרה וזה חל בסוף שנה, היא מאשרת באופן חריג, מדגישה – רק אישור של גזברית עם אסמכתא, על הבקשה של המחלקה.

2.1.2. ב - 6 מקרים מתוך 21 המקרים המתוארים בסעיף 2.1.1 מצאה הביקורת כי התשלום בגין ההוצאה פוצל ושולם באמצעות חיוב 2 – 5 חשבונות שונים, אשר חלקם אינם תואמים כלל למחות ההוצאה ואחרים אינם קשורים לתחום אשר רכש את השירות/הציוד המחויב. להלן פירוט המקרים:

פקודה יומן	תאריך רישום	סכום הפקודה (₪)	פרטי התנועה	החשבונות אשר שימשו לתשלום הפקודה וחלוקת הסכומים ביניהם
300899	27/04/11	2,610	ס., רשתות טניס למרכז הטניס	1829300720 - טניס, חומרים (50 ש"ח) 1829300750 - טניס, עבודות קבלניות (1,100 ש"ח) 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (1,460 ש"ח)
3245	31/07/11	133.05	השלמה לטונר מרכז טניס NOANAC	1829300720 - טניס, חומרים (75.05 ש"ח) 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (58 ש"ח)
500168		1,624.00	ש.ד., נסיעה לתחרות התעמלות אומנותית	1829400710 - מרכז הפיס, הובלה (1,000 ₪) 1829400720 - מרכז הפיס, חומרים (160 ₪) 1829510710 - ענף כדורסל, הסעות (464 ₪)
500831	30/09/11	1,124.74	ע.א.י., מנוף לתיקון סוויץ' מחיצה מרכז פיס	1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות (284.74 ₪) 1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי (840 ₪)
501061	31/12/11	2,459.66	הרכבת סליל ניתוק מערכת גילוי אש עשן מרכז פיס	1829400720 - ספורט, מרכז הפיס, חומרים 1829400750 - ספורט, מרכז הפיס, עבודות קבלניות 1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות 1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי 1829400420 - ספורט, מרכז הפיס, תיקונים
550386	30/06/11	1,400.00	השכרת אולם אשכול הפיס לקונצרט סיום	1825100930 - קונסרבטוריון, ציוד יסודי (495 ₪) 1825200740 - תזמורת, תזמורת עירונית כלים מכשיר (255 ₪) 1825200780 - תזמורת, תזמורת עירונית הוצאות שונות (306 ₪) 1825500720 - מחול, חומרים- מחול (344 ₪)

הביקורת מבקשת לציין כי ברור בפניה הצורך של הגורמים במחלקת תרבות, ספורט ואירועים לתפעל באופן שוטף את כלל הפעילויות, שבתחום אחריות המחלקה, תוך עמידה באילוצים תקציביים ובמגבלות המוטלות על הוצאות כספיות בעירייה. עם זאת, ממצאים אלו מועלים, על מנת לחדד את הצורך בניהול תקין, למרות האילוצים השונים.

2.1.3. במהלך הבדיקה מצאה הביקורת מספר ליקויים טכניים בניהול שמות הסעיפים התקציביים השונים, במערכת הנהלת החשבונות של העירייה:

- הביקורת מצאה כי שמות סעיפים תקציביים רבים, אינם ברורים ומהות השימוש בהם ניתנת לפרשנות שונה על ידי גורמים שונים.
- הביקורת מצאה כי במספר תחומי פעילות, קיימים מספר חשבונות תקציביים שונים, בעלי שמות זהים ועקרונית אמורים לשמש לאותה פעילות. להלן המקרים שאותרו על ידי הביקורת.
- **להלן מספר דוגמאות:**

שם חשבון	מספר חשבון	תחום
היכל הספורט	1829500420	ספורט – היכל הספורט
ציוד יסודי	1829500930	ספורט – היכל הספורט
ציוד	1829600470	אולם פארק עופר
מחול	1825500433	מחול - כללי
מחול	1825500740	מחול - כללי
מחול	1825500750	מחול - כללי
קונסרבטוריון	1825100420	קונסרבטוריון
פעולות תרבות עבודות קבלני	182200750	תרבות
עבודות קבלניות	182200751	תרבות
עבודות קבלניות	182200752	תרבות
תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תרבות תורנית	1827000781	תרבות תורנית
תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
ספורט נטע	1829410110	מרכז הפיס - נטע (תפוח)
ספורט נטע	1829410130	מרכז הפיס - נטע (תפוח)
בית סיפרי	1829900780	מועדון בית ספרי
ק. מנחם	1829800780	אולם קריית מנחם

בהתייחסותה ציינה גזברית העירייה – כי שמות הסעיפים בתקציב הם עפ"י הוראות משרד הפנים. הסעיפים קיימים בכל פרק והפרק שונה. לדוגמא: סעיף כלים, מכשירים וציוד מופיע בכל הפרקים – תרבות, מחול, מרכז הספורט וכו'.
הגזברות יכולה להוסיף מלל עפ"י השדות (ברירת מחדל), או תתי סעיפים במקום אפס מספר.

2.2. בדיקת אישור ההזמנה על ידי הגורמים המתאימים

ללא ממצאים. כל ההזמנות שנבדקו אושרו על ידי הגורמים המתאימים.

2.3. בדיקת אישור תשלום על ידי גזברית העירייה

כל התשלומים שנבדקו אושרו טכנית על ידי גזברית העירייה בהתאם לנדרש. עם זאת, בהתאם לממצאים המתוארים בסעיף 2.1 לעיל, מבקשת הביקורת לחדד בפני גזברות העירייה, את תפקידה כגורם המבקר האחרון, טרם שיוך הוצאה לסעיף תקציבי ואת אחריותה שלא לאשר תשלום אשר שויכו לסעיף תקציבי שאינו מתאים למהות ההוצאה.

תגובת המבוקר

תגובת המבוקר, כפי שהועברה לביקורת, נלקחה בחשבון בעת כתיבת דוח זה והינה מפורטת במסגרת החלק בדוח המפרט את הממצאים.

המלצות הביקורת

- (1) יחודדו ההנחיות לגורמים במחלקת תרבות, ספורט ואירועים על אופן שיוך הוצאות לסעיפים תקציביים מתאימים.
- (2) יחודדו ההנחיות לגורמים במחלקת תרבות, ספורט ואירועים בדבר חובת יידוע מנהלי מדורים במחלקה, על שימוש שנעשה בתקציב שהוקצה לפעילות המדור שבניהולם, לצורך פעילות אחרת, שאיננה חלק מתוכנית העבודה של המדור.
- (3) יחודדו ההנחיות לגורמים במחלקת תרבות, ספורט ואירועים בדבר חובת ביצוע כיוול תקציב פורמלי, במקרים בהם נעשה שימוש בכספים, עבור פעולות שונות מהפעולות עבורן הוקצו.
- (4) יחודדו ההנחיות לגורמים במחלקת תרבות, ספורט ואירועים בדבר החובה לשלם הוצאה כספית, מתוך הסעיף התקציבי הרלוונטי בלבד ולהימנע, ככל האפשר מפיצול הוצאות לסעיפים תקציביים שונים, שלעיתים אין בינם לבין מהות ההוצאה כל קשר.

מחלקת גזברות תבחן את תקינות מבנה הסעיפים התקציביים במחלקה הנבדקת (ואולי אף במחלקות נוספות), תבטל סעיפים שאינם נדרשים ותאחד סעיפים זהים במהותם וכן תתקן את שמות הסעיפים התקציביים, כך שמהותם תהיינה ברורה ולא נתונה לפרשנות.

3. הדוח המפורט

בדיקת התאמת מהות ההוצאה לאופי החשבון המחויב

רקע

תקציב מחלקת תרבות, ספורט ואירועים לשנת 2011 נפרס על 159 סעיפים תקציביים לפי קבוצת הנושאים הבאים:

מספר הסעיפים התקציביים	קבוצת הסעיפים תקציביים	תחום פעילות
14	xxxxx17473	בריכת שחיה
3	xxxxx17510	יום עצמאות
1	xxxxx17520	מימונה
15	xxxxx18290	ספורט - כללי
3	xxxxx18291	ספורט - מנהל הספורט
6	xxxxx18292	ספורט - כדורגל
17	xxxxx18293	ספורט - טניס
29	xxxxx18294	ספורט - מרכז הפיס
14	xxxx182950	ספורט - היכל הספורט
4	xxxx182951	ספורט - ענף כדורסל
10	xxxxx18296	ספורט - אולם פארק עופר
8	xxxxx18297	ספורט - מגרש ג'רסי
14	xxxxx18298	ספורט - אולם קריית מנחם
4	xxxxx18299	ספורט - אולם בית ספרי
4	xxxxx18210	מנהל תרבות
10	xxxxx18220	תרבות
14	xxxxx18251	קונסרבטוריון
3	xxxxx18252	תזמורת
3	xxxxx18253	להקה גרוזינית
2	xxxxx18254	רמנוער
12	xxxxx182550	מחול - כללי
5	xxxxx182551	מחול - להקות מחול
9	xxxxxx18264	קרית האומנים
5	xxxxxx18270	תרבות תורנית
3	xxxxxx18271	תרבות ערבית
3	xxxxxx18284	קייטנות
1	xxxxxx18289	חשמל קרית מנחם

הסעיפים התקציביים הראשיים בכל תחום פעילות שהינו באחריות המחלקה, מחולקים לתתי חשבונות בקטגוריות שונות, מתוך כוונה שניתן יהיה לשייך, ככל האפשר, כל הוצאה לחשבון, המתאים במהותו לאופי ההוצאה בפועל. לשם דוגמה, בתחום פעילות הקונסרבטוריון, קיים חשבון מספר 1825100743, ששמו "תיקוני כלים" ואמור לשמש לחיוב כל פעילות הקשורה בתיקוני כלים בקונסרבטוריון. לחילופין קיימים חשבונות שהינם כלליים במהותם ונועדו לחיוב הוצאות כלליות שלא ניתן לשייך לנושא ספציפי, כגון חשבון מספר 1825100780 בנושא קונסרבטוריון ששמו "הוצאות אחרות".

בדיקת הביקורת

הביקורת דגמה 80 פקודות יומן שנרשמו במהלך שנת 2011, בחשבונות הקשורים לפעילות מחלקת תרבות, ספורט ואירועים לפי החלוקה הבאה:

מספר התנועות שנבדקו	תחום פעילות
20	תרבות תורנית
11	ספורט - טניס
9	תרבות
9	קייטנות
8	ספורט - כללי
6	ספורט - מרכז הפיס
5	קונסרבטוריון
3	ספורט - אולם פארק עופר
3	מחול - כללי
2	ספורט - כדורגל
2	מנהל תרבות
1	תזמורת
1	להקה גרוזינית
80	סה"כ

עבור כל אחת מהפקודות שנדמו בדקה הביקורת קיום התנאים הבאים:

- ההזמנה אושרה על ידי הגורמים המתאימים;
- התשלום אושר על ידי גזברית העירייה;
- ההוצאה חויבה בחשבון המתאים במהותו לאופי ההוצאה.

לרשימת כל הפקודות שנבדקו ראה נספח א' לדוח.

ממצאי הבדיקה

1. בדיקת הביקורת העלתה כי ב- 21 אירועים מתוך 80 שנדגמו, לא נמצאה התאמה בין מהות ההוצאה בפועל, לאופי החשבון אליו שויכה ההוצאה. הטבלה שלהלן מרכזת נתונים אודות הבדיקה:

תחום פעילות	מספר התנועות שנבדקו	תקינות אישור הזמנה	תקינות אישור תשלום על ידי גזברית	אופי ההוצאה מתאים למהות החשבון שחויב
תרבות תרונת	20	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 2 מקרים מתוך 21 שנבדקו
ספורט - טניס	11	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 2 מקרים מתוך 11 שנבדקו
תרבות	9	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 2 מקרים מתוך 9 שנבדקו
קייטנות	9	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקוי במקרה אחד מתוך 9 שנבדקו
ספורט - כללי	8	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 2 מקרים מתוך 8 שנבדקו
ספורט - מרכז הפיס	6	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 4 מקרים מתוך 6 שנבדקו
קונסרבטוריון	5	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 4 מקרים מתוך 5 שנבדקו
ספורט - אולם פארק עופר	3	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים
מחול - כללי	3	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 2 מקרים מתוך 3 שנבדקו
ספורט - כדורגל	2	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים
מנהל תרבות	2	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקוי במקרה אחד מתוך 2 שנבדקו
תזמורת	1	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקוי במקרה אחד מתוך אחד שנבדק
להקה גרווינית	1	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים
סר"כ	80	לא נמצאו ליקויים	לא נמצאו ליקויים	נמצאו ליקויים ב - 21 מקרים מתוך 80 שנבדקו

להלן פירוט הליקויים ביחס לכל אחד מתחומי הפעילות המפורטים לעיל ותגובת המבוקר לליקויים:

תחום: תרבות תורנית

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	501082	31/12/11	19,836.00	3 מערכות כריזה לכניסת שבת

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (מערכות כריזה לכניסת שבת

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"נתבקשנו ע"י מנכ"ל העירייה להשתתף בהוצאה זו כחלק משיתוף פעולה בין הרשות ומועצה הדתית, והנושא תוקצב בהתאם, מעבר לתקציב השוטף".

הביצוע היה בסוף שנת התקציב 31.12.11 חיוב וזיכוי כך שממנהל המדור ניצל את כל התקציב שעמד לרשותנו במהלך אותה שנה לא היה ע"ח תקציב השוטף של המדור".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"מערכות הכריזה שתוקצבו ע"י התרבות התורנית אמנם לא תוקצבו בתוכנית השנתית אבל הם שייכים לתרבות התורנית בגלל אופיים ובהמשך השנה אף הועבר על כך תקציב נפרד".

תגובת הביקורת

תגובת המחלקה מקובלת.

נציין עם זאת, כי תגובת מנהל תחום תרבות תורנית שונתה מהותית, מהתגובה שנמסרה לביקורת במהלך ביצוע הביקורת. לביקורת נמסר כי למנהל המדור לא היה ידוע שתקציב זה הינו חלק מתקציב העבודה השנתי שלו.

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	500297	31/05/11	5,000.00	מ.א., נגנים וליווי מוסיקלי

הערת הביקורת

לא ברור מדוע חויב תחת תחום "תרבות תורנית" ולא תחת תחום "תרבות"

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"נרשם בתרבות תורנית תקציבאית המחלקה ביצעה חיוב בסעיף תרבות תורנית ובקשה מהגזברות לזכות הסעיף תרבות ולהפך.

רצ"ב מייל של מירי נגב תקציבאית המחלקה. מתאריך 10.10.11 בו מצוין בוצע עפ"י יתרות ודרישה לבצע העברת חיוב לפי סעיפים הנכונים נספח (1) (נמסר לביקורת).

בכל מקרה בוצעו חיובים של תרבות תורנית בסעיפי תרבות ולהפך והמדור ניצל את כל התקציב שעמד לרשות המדור עפ"י תקציב מאושר".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"ההזמנה יצאה בטעות מתרבות תורנית ואח"כ זיכו את התרבות התורנית על כך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	501029	30/09/11	6,000.00	להקת ל.ט., להקה ליום העצמאות במה דתית

הערת הביקורת

מדובר בפעילות ליום העצמאות. ליום זה סעיפים תקציביים ספציפיים (xxxxxx17510). לא ברור מדוע שויך תחת תחום "תרבות תורנית" ולא תחת "יום העצמאות"

תגובת המבוקר

"מדובר בבמה דתית ליום העצמאות והנושא מתוקצב בפעילות השנתית של התרבות התורנית שעובר אישור וועדת אירועים מנכ"ל וראש עיר.

מדור תרבות תורנית עבר הפרטה יחד עם כל המחלקה ואין בה פעילות מגידי שיעור, עוסקת אך ורק בהפקת אירועים, הרצאות וסיורים לימודיים, הפעילות הינה גם לאוכלוסייה החילונית וגם לאוכלוסייה הדתית וזאת על פי דרישת הגוף המתקצב משרד החינוך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 4

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000781	תרבות תורנית	300841	30/03/11	1,500.00	ס.ג.-ציוד לביס בר אילן

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (ציוד ספורט לבית הספר בר אילן).

תגובת המבוקר

"בי"ס בר אילן אירח בני ישיבה ובהתחשבות בנינו ובין בית הספר ביקש בית הספר לרכוש ציוד ספורט שחסר לו, שווה ערך לעלות דמי השימוש".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 5

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000782	תרבות תורנית	500734	31/08/11	20,000.00	מ.א., אירוע יואב יצחק 25.08.2011

הערת הביקורת

חיוב ע"ס 63,800 ₪ בפקודה 500734, פוצל לשני חשבונות: 1822000750 - תרבות, פעולות תרבות עבודות קבלני (34,800 ₪) ו-1827000782 - תרבות תורנית, תרבות תורנית (20,000 ₪). לביקורת לא ברור הקשר בין הפעילות (מופע של הזמר יואב יצחק לסיום הקיץ) לבין תרבות תורנית.

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"האירוע הינו נטו אירוע הינו נטו אירוע תרבות תורנית – בוצע בתיאום משרד החינוך תוך כדי שמנהל המדור אליקים הוביל עם צוות המחלקה ומפקח משרד החינוך אביעד את כל מהלכי האירוע מבחירת התוכנית האומנותית ועד אחריות כללית לאירוע.

היה חייב להירשם בספרים חיוב וזיכוי מדור תרבות תורנית. מאחר ומשרד החינוך תקצב את מדור זה.

כמו כן עיקר הביצוע היה תקציב משרד החינוך ותקציב המדור יהיה מחייב השתתפות חלקית של המדור/עירייה עפ"י תוכנית שמנהל מדור תרבות תורנית המליץ.

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"אירוע יואב יצחק אושר ע"י האגף לתרבות תורנית במשרד החינוך בישיבת עבודה עם מנהל האגף בהשתתפות נ.ר. ואנוכי, ואופיו תאם את התרבות התורנית ע"י התאמת השירים, דברי ברכה של מפקח מחוז ירושלים של האגף לתרבות תורנית הרב ד"ר אליהו אביעד, דברי תורה של רב נוסף, מופע סטנד אפ יהודי בסיום מופע יואב יצחק.

האירוע תוקצב בתקציב מיוחד ע"י האגף לתרבות תורנית והחשבון שלנו זוכה אחרי הכיול."

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

הביקורת מבקשת לציין כי התייחסות מנהל מחלקת תרבות תורנית לנושא השתתפה מהותית, מההתייחסות שנתן בעת ישיבתו עם הביקורת.

ממצא 6

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (ש"ח)	פרטי התנועה
1827000782	תרבות תורנית	500503	31/07/11	2,320.00	ה.ל. השכרת 1000 כסאות לאירועי קיץ - מגדל לבן 4.7.2011

הערת הביקורת

השכרת הכיסאות יועדה לפסטיבל המחולות. לא ברור הקשר לתרבות תורנית.

תגובת המבוקרהתייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"נרשם בתרבות תורנית תקציבאית המחלקה ביצעה חיוב בסעיף תרבות תורנית ובקשה מהגזברות לזכות הסעיף תרבות ולהפך.

רצ"ב מייל של מירי נגב תקציבאית המחלקה. מתאריך 10.10.11 בו מצוין בוצע עפ"י יתרות ודרישה לבצע העברת חיוב לפי סעיפים הנכונים נספח (1) (נמסר לביקורת).

בכל מקרה בוצעו חיובים של תרבות תורנית בסעיפי תרבות ולהפך והמדור ניצל את כל התקציב שעמד לרשות המדור עפ"י תקציב מאושר".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"ההזמנה יצאה בטעות מתרבות תורנית ואח"כ זיכו את התרבות התורנית על כך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 7

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000782	תרבות תורנית	632368	31/07/2011	484.62	ג.ק. ברכה ל- ב.א.

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (גל קינן ברכה לבני אלבז).

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"טעות ברישום בוצע ע"י מחלקת דוברות בעירייה."

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"הוצאת ההזמנה מסעיף תרבות תורנית היא טעות."

תגובת הביקורת

הממצא עומד בעינו.

ממצא 8

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000781	תרבות תורנית	500097	21/03/2011	7,800	קורן זכות, הפקה ובימוי עצרת יום השואה

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (הפקה ובימוי עצרת יום השואה) שאינה במהותה תרבות תורנית.

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"בוצע ע"י התקציבאית עפ"י יתרות לאותו חודש בתיאום גזברות, במקביל יצאו הזמנות מתרבות לטובת תרבות תורנית רצ"ב מכתב של תקציבאית המחלקה לרוזה לזיכוי וחיוב תרבות תורנית ולהפך. מתאריך 10.10.11 נספח 1 (נמסר לביקורת)".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"הוצאת ההזמנות מסעיף תרבות תורנית היא טעות ואח"כ נעשה כיוול שזיכה את הסעיף שלנו".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 9

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	500293	30/04/2011	788.8	מחסני לב, השכרת תלבושות טקס יום השואה

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (השכרת תלבושות טקס יום השואה) שאינה במהותה תרבות תורנית.

תגובת המבוקר

ראה התייחסות המבוקר בסעיף 8 לעיל

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 10

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	633532	28/10/2011	242.4	ג.ק. פרסום יום התרמה ארצי אקים ו- CF

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (פרסום יום התרמה ארצי אקים ו- CF) שאינה במהותה תרבות תורנית.

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"טעות ברישום בוצע ע"י מחלקת דוברות בעירייה".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"הוצאת ההזמנה מסעיף תרבות תורנית היא טעות".

תגובת הביקורת

הממצא עומד בעינו.

ממצא 11

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	500190	31/05/2011	1299.2	הכל לחינה, כסאות לטקס בית העלמין הצבאי

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (השכרת כסאות לטקס בבית העלמין הצבאי) שאינה במהותה תרבות תורנית.

תגובת המבוקר

התייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"נרשם בתרבות תורנית תקציבאית המחלקה ביצעה חיוב בסעיף תרבות תורנית ובקשה מהגזברות לזכות הסעיף תרבות ולהפך.

רצ"ב מייל של מירי נגב תקציבאית המחלקה. מתאריך 10.10.11 בו מצוין בוצע עפ"י יתרות ודרישה לבצע העברת חיוב לפי סעיפים הנכונים נספח (1) (נמסר לביקורת).

בכל מקרה בוצעו חיובים של תרבות תורנית בסעיפי תרבות ולהפך והמדור ניצל את כל התקציב שעמד לרשות המדור עפ"י תקציב מאושר".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"ההזמנה יצאה בטעות מתרבות תורנית ואח"כ זיכו את התרבות התורנית על כך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 12

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000782	תרבות תורנית	500485	31/07/2011	15,000	מ.א., אירועי קיץ גן גנדי

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תרבות תורנית) לאופי ההוצאה (תשלום לאומנים, אירועי קיץ גן גנדי).

תגובת המבוקר

"נרשם בתרבות תורנית תקציבאית המחלקה ביצעה חיוב בסעיף תרבות תורנית ובקשה מהגזברות לזכות הסעיף תרבות ולהפך. רצ"ב מייל של מירי נגב תקציבאית המחלקה. מתאריך 10.10.11 בו מצוין בוצע עפ"י יתרות ודרישה לבצע העברת חיוב לפי סעיפים הנכונים נספח (1) (נמסר לביקורת). בכל מקרה בוצעו חיובים של תרבות תורנית בסעיפי תרבות ולהפך והמדור ניצל את כל התקציב שעמד לרשות המדור עפ"י תקציב מאושר".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"ההזמנה יצאה בטעות מתרבות תורנית ואח"כ זיכו את התרבות התורנית על כך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 13

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	500493	31/03/2011	3,750	השכרת היכל התרבות (הצגות פורים)

הערת הביקורת

אין מדובר באירוע שאורגן על ידי המדור לתרבות תורנית ואין האירוע מתוכנן בתוכנית העבודה של המדור. נציין עם זאת, כי המנהל המדור יודע על השימוש בתקציב תרבות תורנית לצורך חיוב זה.

תגובת המבוקרהתייחסות מנהל המחלקה והתקציבאית

"אירוע פורים בוצע במשותף לכל פעילי המדורים בתיאום ובשיתוף של כל מנהלי המדורים ששיתפו פעילים באירוע וההוצאה לאירוע התחלקה בין כל המדורים בהנחייתם".

התייחסות מנהל תחום תרבות תורנית

"הוצאת ההזמנות לאירוע זה תואמה עם התרבות התורנית והיא כללה הצגה בהיכל התרבות לפורים שבה השתתפו ילדי המועדוניות העירוניות במחיר מסובסד בגלל שיתוף הפעולה עם התרבות התורנית לאורך כל השנה בפעילויות השונות.

באירוע זה השתתפו כל המדורים במחלקת ספורט ואירועים כולל התרבות התורנית ע"י השתתפות ילדי המועדוניות והתקצוב לכך".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

הביקורת מבקשת לציין כי תגובת מנהל תחום תרבות תורנית שונתה מהותית, מהתגובה שנמסרה לביקורת במהלך ביצוע הביקורת. לביקורת נמסר כי למנהל המדור לא היה ידוע שתקציב זה הינו חלק מתקציב העבודה השנתי שלו.

ממצא 14

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1827000780	תרבות תורנית	500060	13/03/2011	6,000	מ.א., אירוע פורים מרכזי בשיתוף מועדוניות

הערת הביקורת

אין מדובר באירוע שאורגן על ידי המדור לתרבות תורנית ואין האירוע מתוכנן בתוכנית העבודה של המדור. נציין עם זאת, כי המנהל המדור יודע על השימוש בתקציב תרבות תורנית לצורך חיוב זה.

תגובת המבוקר

ראה התייחסות המבוקר בסעיף 13 לעיל

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

הביקורת מבקשת לציין כי תגובת מנהל תחום תרבות תורנית שונתה מהותית, מהתגובה שנמסרה לביקורת במהלך ביצוע הביקורת. לביקורת נמסר כי למנהל המדור לא היה ידוע שתקציב זה הינו חלק מתקציב העבודה השנתי שלו.

תחום: ספורט - טניס**ממצא 1**

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829300531	הוצ' רכב ליסינג	3258	31/07/11	1,357.32	דלק לחודש 7/11

הערת הביקורת

החיוב מתייחס לתשלום הוצאות דלק לחודש 07/2011 עבור העובד יעקב בוארון, העוסק בפעילות הקשורה אולם קריית מנחם. החיוב בוצע בחשבון 1829300531 (הוצאות ליסינג, מרכז הטניס) במקום בחשבון 1829800531 (הוצאות ליסינג, אולם קריית מנחם).

תגובת המבוקר

"הפקודה מבוצעת ע"י המחלקה האחראית שהיא ע"י קצין רכב אבי דיל, מול הגזברות. אין למחלקה נגיעה לסעיפים קשיחים מסוג זה בדומה לסעיפי שכר (חלק משכר)".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת. נמצא כי מדובר בטעות בחשבון הנהלת החשבונות שחויב.

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829300780	הוצאות אחרות	300899	27/04/11	1,460.00	ס, רשתות טניס למרכז הטניס

הערת הביקורת

חיוב ע"ס 2,610 ₪ בפקודה 300899, פוצל לשלושה חשבונות: 1829300720 - טניס, חומרים (50 ש"ח) 1829300750 - טניס, עבודות קבלניות (1,100 ש"ח) 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (1460 ש"ח) לא ברור מדוע חשבון בעבור פריט יחיד, פוצל לשלושה חשבונות שונים וכן הקשר בין מהות הרכישה לעבודות קבלניות.

תגובת המבוקר

"בוצע פיצול הזמנה לרכישה בשלושה סעיפי תקציב של מדור הטניס בסך 58 ₪ בדיעה. הפיצול לרכישה בשלושה סעיפי תקציב בוצע באישור ועדת קניות, עפ"י יתרות לאותו חודש בסעיפי תקציב של המדור ובהנחיית מנהל המדור המפקח על תקציבו.

הביצוע היה עפ"י חלוקה של 1/12 לא היה ניתן לחייב את כל הסכום בסעיף אחר במדור ולכן חויב 58 ₪ בסעיף הוצאות אחרות שמתאים גם להוצאה זאת."

תגובת הביקורת

הממצא עומד בעינו.

הביקורת מצאה כי 40% מההוצאה יצא מחשבון עבודות קבלניות, שאין לו קשר כלשהו למהות ההוצאה. בנוסף, מבקשת הביקורת לציין כי מדובר בהוצאות חד פעמיות וניתן להוציא את כל הסכום מאותו סעיף רלוונטי.

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829300780	הוצאות אחרות	3245	31/07/11	58.00	השלמה לטונר מרכז טניס CANAON

הערת הביקורת

חיוב ע"ס 133.05 ₪ בפקודה 3245, פוצל לשני חשבונות:
 1829300720 - טניס, חומרים (75.05 ש"ח)
 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (58 ש"ח)
 לא ברור מדוע חשבון בעבור פריט יחיד פוצל לשני חשבונות שונים.

תגובת המבוקר

"בסעיפי התקציב של מרכז הטניס התקציב דליל ומחולק 1/12 על כן, יצא ממספר סעיפי מרכז הטניס על מנת לרכוש כדורי טניס ולהמשיך בפעילות חוגית שוטפת. התשלום יצא מסעיף חומרים ושוונות המתאים לביצוע הוצאות מסוג זה".
 חויב רכישה בוצע רכישה בשני סעיפי תקציב .

תגובת הביקורת

הממצא עומד בעינו.

הביקורת מבקשת לציין כי מדובר בהוצאות חד פעמיות וניתן להוציא את כל הסכום מאותו סעיף רלוונטי.

תחום: תרבות

ממצא 1

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
י.א. פרסום טבלת אירועים במקומונים	1,044.00	19/07/11	632474	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (פעולות תרבות עבודות קבלני) למהות ההוצאה (פרסום בידיעות אחרונות).
נציין כי תחת תחום "תרבות" קיים חשבון ייעודי לעניין פרסומים (1822000550 - פעולות תרבות הוצאות פרסום)

תגובת המבוקר

"שם הסעיף במקרה הזה קצת מטעה. כל הקשור לאירועי תרבות יוצא מתקציב זה כולל פרסום, וכל הוצאה הקשורה באירועים".

תגובת הביקורת

הביקורת מבקשת אם כן, להבין את מהות הסעיף התקציבי מספר 1822000550 (פעולות תרבות הוצאות פרסום).

ממצא 2

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
ח.ה.	484.19	02/08/11	632482	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (פעולות תרבות עבודות קבלני) למהות ההוצאה (פרסום בחדשות העיר).
נציין כי תחת תחום "תרבות" קיים חשבון ייעודי לעניין פרסומים (1822000550 - פעולות תרבות הוצאות פרסום).

תגובת המבוקר

"שם הסעיף במקרה הזה קצת מטעה. כל הקשור לאירועי תרבות יוצא מתקציב זה כולל פרסום, וכל הוצאה הקשורה באירועים".

תגובת הביקורת

הביקורת מבקשת אם כן, להבין את מהות הסעיף התקציבי מספר 1822000550 (פעולות תרבות הוצאות פרסום).

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1822000750	פעולות תרבות עבודות קבלני	500483	31/07/11	45,000.00	מ.ע.ט.ף, עבור פסטיבל מחולות

הערת הביקורת

התאמה חלקית בין מהות ההוצאה לחשבון שחויב. להערכת הביקורת קיים חשבון אחר שהינו מתאים יותר לאופי ההוצאה (חשבון 1822000754 "פסטיבל").

תגובת המבוקר

"סעיף פסטיבל הינו סעיף חדש שנפתח רק בשנת 2012 ולא היה קיים ב- 2011, כמו כן סעיף פסטיבל הינו סעיף צבוע לאירוע אחר. פסטיבל מחולות מופק מזה 5 שנים ומתוקצב בסעיף זה".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

תחום: קייטנות

ממצא 1

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
א.י, תיקון מערכת גילוי אש עשן אולם קריית מנחם (דרישות תמ"ת, רישוי עסקים)	4,141.00	30/12/11	501155	הוצ.אחרות	1828400781

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (קייטנות, הוצאות אחרות) לאופי ההוצאה.

תגובת המבוקר

"בשל דחיפות הנושא ובשל העדר תקציב ביקשנו אישור מנכ"ל להוצאה זו. יש לציין כי קייטנות עובדות הכנסות מול הוצאות, בשנה זו הייתה יתרה בסוף שנה ולכן יצא מסעיף זה".

ביצוע בסוף 2012 דהיינו 31.12.10 וכפי שציינה תקציבאית המחלקה אושר ע"י ועדת הקניות ומנכ"ל העירייה".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

תחום: ספורט כללי

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829000780	הוצאות אחרות	500069	31/01/11	3,747.00	פ., ציוד כיבוי אש לקונסרבטוריון: זרנוק גלגלון מטפים

הערת הביקורת

אספקת הציוד הינה לקונסרבטוריון. בפועל חויב חשבון 1829000780 (ספורט כללי, הוצאות אחרות). נציין כי לקונסרבטוריון חשבון ייעודי להוצאות אחרות שמספרו 1825100780.

תגובת המבוקר

"סעיף ספורט הוצאות שונות הינו סעיף כללי הבא לתחזק את מרכזי הפעילות של המחלקה במחלקה יחידת ספורט המתחזקת את המתקנים ומתוקצבת בסעיף זה .
סעיף זה של הקונסרבטוריון עומד על 1700 ₪ שנתי וההוצאה עומדת על 3747 ₪ , מעדיפים לתקצב את סעיף מחלקת אחזקה להוצאות גדולות מעין אלה שהם חד פעמיות".
יחידת אחזקה של המחלקה הוקמה ע"מ לתת שרות לכל מוקדי המחלקה ביניהם מוקדי התרבות של המחלקה דהיינו סעיף הנקרא ספורט כללי הינו תקציב לטיפול ואחזקת כל המתקנים כולל מדורי התרבות".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829000780	הוצאות אחרות	500114	24/02/11	13,196.00	ע.א.י., אספקה והתקנה נורות 1000w מטלהייד אולם היכל הספורט

הערת הביקורת

- לא ברור מדוע חויב חשבון הוצאות אחרות תחת סעיף ספורט כללי ולא חשבון מתאים תחת תחום פעילות "היכל הספורט" (חשבונות 182950xxxx) שבו בוצעה העבודה.
- נציין כי פעולות דומות נרשמו במהלך השנה תחת חשבון 1829000740 (ספורט כללי, אחזקה- כלים מכשירים וציוד).

תגובת המבוקר

"סעיף ספורט הוצאות שונות הינו סעיף כללי הבא לתחזק את מרכזי הפעילות של המחלקה. במחלקה יחידת ספורט המתחזקת את המתקנים ומתוקצבת בסעיף זה.
בסעיפים המרכזים לא נלקחים בחשבון הוצאות חד פעמיות שמתבצעות בתדירות אחד לכמה שנים ולכן נכון הדבר שמבוצע מתוקצב בספורט כללי ולא בסעיפי המרכזים".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה. לביקורת לא ברור מדוע פעילות של קבלן תחזוקה של העירייה, איננה מחויב תחת חשבון עבודות קבלניות.

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829000780	הוצאות אחרות	500494	30/06/11	6,472.80	פ.פ., שילוט לגדר בריכה

הערת הביקורת

לא ברור מדוע חויב חשבון הוצאות אחרות תחת סעיף ספורט כללי ולא חשבון מתאים תחת תחום פעילות "בריקת שחיה" (חשבונות xxxxxx17473) שעבורו בוצעה העבודה. נציין כי תחת תחום פעילות זה קיים חשבון ייעודי לעניין הוצאות פרסום (1747300550).

תגובת המבוקר

"סעיף ספורט הוצאות שונות הינו סעיף כללי הבא לתחזק את מרכזי הפעילות של המחלקה. במחלקה יחידת ספורט המתחזקת את המתקנים ומתקצבת בסעיף זה".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה. תגובת המבוקר אינה ברורה לביקורת.

ממצא 4

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829000780	הוצאות אחרות	300845	12/04/11	5,394.00	א., חישוקים קפיציים ללוחות כדורסל מגרשים

הערת הביקורת

מדובר ברכישת חישוקים קפיציים ללוחות הכדורסל במגרשים. לא ברור מדוע חויב חשבון 1829000780 (ספורט כללי, הוצאות אחרות) ולא חויב אחד מהסעיפים התקציביים הייעודיים לענף הכדורסל (xxxxxx18295).

תגובת המבוקר

"הלוחות המדוברים הינם לכל המגרשים בעיר ועל מנת לתחזק את כל המגרשים הפתוחים בעיר הוקם סעיף ספורט כללי שנותן מענה לכל המגרשים, סעיף ענף הכדורסל הינו הנותן מענה רק לספורט התחרותי ייצוגי כגון הסעות וכו'".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 5

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829000780	הוצאות אחרות	300845	12/04/11	5,394.00	א. חישוקים קפיציים ללוחות כדורסל מגרשים

הערת הביקורת

מדובר ברכישת לוחות כדורסל למגרשי ספורט. לא ברור מדוע חויב חשבון 1829000780 (ספורט כללי, הוצאות אחרות) ולא חויב אחד מהסעיפים התקציביים הייעודיים לענף הכדורסל (xxxx182951).

תגובת המבוקר

"הלוחות המדוברים הינם לכל המגרשים בעיר ועל מנת לתחזק את כל המגרשים הפתוחים בעיר הוקם סעיף ספורט כללי שנותן מענה לכל המגרשים, סעיף ענף הכדורסל הינו הנותן מענה רק לספורט התחרותי ייצוגי כגון הסעות וכו".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

תחום: ספורט – מרכז הפיס

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829400720	חומרים	500168		160.00	ש.ד., נסיעה לתחרות התעמלות אומנותית

הערת הביקורת

חיוב על סך 1,624 ₪ בפקודה 500168 פוצל לשלושה חשבונות:
 1829400710 - מרכז הפיס, הובלה (1000 ₪)
 1829400720 - מרכז הפיס, חומרים (160 ₪)
 1829510710 - ענף כדורסל, הסעות (464 ₪)

לא ברור מדוע חשבון בעבור שירות יחיד פוצל לשלושה חשבונות שונים. כמו כן, לא ברור הקשר בין מהות ההוצאה לסעיף חומרים במרכז הפיס ולסעיף הובלה בענף הכדורסל.

תגובת המבוקר

"מרכז הפיס מאגד בתוכו את פעילות ההתעמלות האומנותית, חוגי כדורסל וכו', הסעה הנ"ל נוצלה משלושה סעיפי תקציב מאחר ובכל מנהל מרכז מנהל את המרכז כמרכז רווח והפסד השימוש בכמה מרכזים הינה בקשה של מנהל המרכז האחראי על שני המרכזים. השלמת הזמנה 160 ₪ מסעיף חומרים להסעה בוצע ע"י התקציבאית עפ"י הנחיית מנהל המרכז. באישור המנהל ועדת קניות עפ"י יתרות לאותו חודש רצ"ב דוגמאות של מכתב מנהלי המדורים."

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829400780	הוצ. אחרות	500831	30/09/11	284.74	ע.א.י., מנוף לתיקון סוויץ' מחיצה מרכז פיס

הערת הביקורת

חיוב על סך 1,124.74 ₪ בפקודה 500831 פוצל לשני חשבונות:
 1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות (284.74 ₪)
 1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי (840 ₪)

קיימת התאמה חלקית בין החשבונות שחויבו לאופי ההוצאה שכללה:
 חיוב בגין מנוף לתיקון מחיצה במרכז הפיס (חויב תחת חשבון 930)
 חיוב ושעות עבודה חשמלאי (חויב תחת 780)

נציין כי קיים חשבון מספר 1829400420 (ספורט, מרכז הפיס, תיקונים) המתאים יותר למהות ההוצאה.

תגובת המבוקר

"ההוצאה חולקה לשני סעיפים שהינם כלליים שונות וציוד יסודי. יש לציין כי סעיף 420 הינו סעיף תיקונים אלא שבפועל רוב הסכום משוריין לביטוח מזגנים ולא ניתן להשתמש בו.

הוצאות הזמנה בסך 284 ₪ מסעיף הוצאות אחרות, חולק מאחר ובאותו חודש עפ"י חלוקה 1/12 לא היו יתרות לסעיף תיקונים. בוצע בסעיף הוצאות אחרות שגם מתאים להוצאה זו עבר אישור ועדת קניית."

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה. לא ברור לביקורת הקשר בין הפעילות שבוצעה, לרכישת ציוד יסודי.

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829400780	הוצ. אחרות	501061	31/12/11	100.00	הרכבת סליל ניתוק מערכת גילוי אש עשן מרכז פיס

הערת הביקורת

חיוב על סך 2,459.66 ₪ בפקודה 501061 פוצל לחמישה חשבונות שונים :

1829400720 - ספורט, מרכז הפיס, חומרים

1829400750 - ספורט, מרכז הפיס, עבודות קבלניות

1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות

1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי

1829400420 - ספורט, מרכז הפיס, תיקונים

לא ברור מדוע הפעילות חולקה בין 5 סעיפים תקציביים שונים ולפי איזה מפתח. בכל החשבונות שחויבו מהות הפעולה זהה "הרכבת סליל ניתוק גילוי אש עשן מרכז פיס".

תגובת המבוקר

חויב 100 ₪ הוצאות אחרות בפיצול ההזמנה. חולק מאחר ובאותו חודש עפ"י חלוקה 1/12 לא היו יתרות בסעיף אחד של המדור ובוצע בתיאום מנהל המדור תקציבאית מנהל המחלקה ובאישור ועדת הקניות .

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 4

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1829410780	תפוח	632489		485.00	ג.ג. פרסום צום רמאדאן בעברית גל

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (מרכז פיס - תפוח) למהות ההוצאה (פרסום בגל-גפן בקשר עם צום הרמאדאן).

תגובת המבוקר

"טעות סופר של הדוברות".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה. לביקורת לא ברור כיצד אושר החיוב על ידי הגזברות.

תחום: קונסרבטוריון

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1825100740	כלים מכשירים וציוד	501076	31/12/11	400.00	השכרת אולם אשכול הפיס

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (קונסרבטוריון, כלים מכשירים וציוד) לאופי ההוצאה.

תגובת המבוקר

"המרכז לאומנויות הבמה מאגד בתוכו מרכז למחול והקונסרבטוריון תחת מנהל אחד שיכול לתת סדר עדיפות לדברים והאם לנייד תקציב, נוצל בסוף שנה. אין סעיף ייעודי להוצאה מסוג זה. בוצע בתיאום הגזברות ובאישור ועדת קניות (נציג גזברות משתתף בוועדת הקניות). אין סעיף תקציב להשכרת אולם."

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1825100743	תיקוני כלים	761236	29/12/11	557.02	טונר למדפסת לקסמרק T652 קונס'

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תיקוני כלים) לאופי ההוצאה (ראש דיו למדפסת).

תגובת המבוקר

"חולק מאחר ובאותו חודש עפ"י חלוקה 1/12 לא היו יתרות לסעיף תיקונים בוצע בסעיף הוצאות אחרות שגם מתאים להוצאה זו. כמו כן 2 הסעיפים מתאימים להוצאה זו ומבוצעים עפ"י יתרות באותו חודש (התקציב 1/12)."

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 3

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
דיו למדפסת HP C 7200 מרכז מחול	275.85	29/12/11	302450	תיקוני כלים	1825100743

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון (תיקוני כלים) לאופי ההוצאה (ראש דיו למדפסת).

תגובת המבוקר

ראה תגובת המבוקר בסעיף 2 לעיל.

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 4

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
ח.פ.ג., רכישת דרכות	532.00	30/06/11	500551	הוצ' אחרות	1825100780

הערת הביקורת

התאמה חלקית - ההוצאה חויבה בחשבון "קונסרבטוריון, הוצאות אחרות" ולא בחשבון 1825100740 המיועד ל"כלים מכשירים וציוד".

תגובת המבוקר

"הוצאה נעשית על פי יתרות תקציביות. כמו כן הוצאות אחרות יכולות להתייחס גם לרכישות כלים".

תגובת הביקורת

למרות בקשת הביקורת, לא התקבלה תשובה לשאלה, האם בחודש יולי 2011 הספיקה המחלקה לנצל את כל התקציב בחשבון כלים ומכשירים וציוד ולפיכך נוצל חשבון הוצאות אחרות לצורך רכישת כלי נגינה.

תחום: ספורט - אולם פארק עופר

ממצא 1

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
א.ח., החלפת שמשות שבורות מועדון נוער פארק עופר	1,728.00	31/10/11	500832	הוצאות	1829600780

הערת הביקורת

התאמה חלקית בין אופי ההוצאה למהות החשבון. להערכת הביקורת קיים חשבון אחר שהינו מתאים יותר לאופי ההוצאה (חשבון 1829600750 "עבודות קבלניות").

תגובת המבוקר

"הוצאה נעשית באותו מרכז ובסעיף שונות המתאים גם להוצאה מסוג זה".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

תחום: מחול - כללי

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1825500740	מחול	550148	31/03/12	122.00	מיתרי ניילון לגיטרה

הערת הביקורת

לא ברור מדוע חויב חשבון בקשר עם פעילות "מחול", בהוצאה שהינה במהותה רכישת ציוד בקשר עם כלי נגינה.

תגובת המבוקר

"המרכז לאומנויות הבמה מאגד בתוכו מרכז למחול והקונסרבטוריון תחת מנהל אחד שיכול לתת סדר עדיפות לדברים והאם לנייד תקציב".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

ממצא 2

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1825500740	מחול	3523	31/08/11	153.72	ג. ציוד משרדי קונס'

הערת הביקורת

לא ברור הקשר בין מהות החשבון להוצאה:

(1) הציוד המשרדי מיועד לקונסרבטוריון, בפועל חויב חשבון השייך לנושא מחול.

(2) בנושא מחול קיים חשבון ייעודי לעניין ציוד משרדי (1825500470 - ציוד משרדי מתכלה) ההולם יותר את מהות ההוצאה.

תגובת המבוקר

"המרכז לאומנויות הבמה מאגד בתוכו מרכז למחול והקונסרבטוריון תחת מנהל אחד שיכול לתת סדר עדיפות לדברים והאם לנייד תקציב".

תגובת הביקורת

תגובת המבוקר מקובלת.

ממצא 3

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1825500780	הוצאות שונות	550149	31/03/12	780.00	רכישת 3 כינורות

הערת הביקורת

חיוב ע"ס 1,150 ₪ בפקודה מספר 550149, פוצל לשני חשבונות:
 1825200740 - תזמורת עירונית כלים מכשיר (370 ₪)
 1825500780 - מחול, הוצאות שונות (780 ₪)

לא ברור מדוע חויב חשבון הוצאות שונות במחול, בהוצאה שהינה במהותה רכישת כלי נגינה.

תגובת המבוקר

"המרכז לאומנויות הבמה מאגד בתוכו מרכז למחול והקונסרבטוריון תחת מנהל אחד שיכול לתת סדר עדיפות לדברים והאם לנייד תקציב".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה. לא ברור לביקורת, מדוע לא שולם כל החשבון מסעיף תזמורת עירונית כלים מכשירים.

תחום: מנהל תרבות

ממצא 1

מס' כרטיס	שם כרטיס	פקודה	תאריך רישום	סכום חובה (₪)	פרטי התנועה
1821000780	הוצאות שונות	500993	30/09/11	12,389.00	תמלוגים להפיל השמעות פומביות שנת 2011

הערת הביקורת

החיוב בפקודה 500993 פוצל לשני חשבונות:
 1821000780 - מנהל תרבות, הוצאות שונות
 1828400781 - קייטנות, הוצאות אחרות

לא ברור מדוע חצי מהתמלוגים השנתיים, בגין השמעות פומביות, חויבו דרך חשבון הקשור לפעילות קייטנות.

תגובת המבוקר

"בשל חוסר תקציב בסעיף מנהל תרבות וזאת בשל עליית מחירים של התגמולים, ביקשנו אישור ממנכ"ל העירייה להשתמש ביתרות סעיף קייטנות".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה

תחום: תזמורת**ממצא 1**

פרטי התנועה	סכום חובה (₪)	תאריך רישום	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס
השכרת אולם אשכול הפיס לקונצרט סיום	255.00	30/06/11	550386	תזמורת עירונית כלים מכשיר	1825200740

הערת הביקורת

חיוב ע"ס 1,400 ₪ בפקודה מספר 550386, פוצל לארבעה חשבונות:
 1825100930 - קונסרבטוריון, ציוד יסודי 495 ₪)
 1825200740 - תזמורת, תזמורת עירונית כלים מכשיר (255 ₪)
 1825200780 - תזמורת, תזמורת עירונית הוצאות שונות (306 ₪)
 1825500720 - מחול, חומרים- מחול (344 ₪)

לא ברור הקשר בין החשבונות שחויבו לבין מהות ההוצאה, בייחוד בקשר עם חיוב חשבון מחול בהוצאה הקשורה בקונצרט.

תגובת המבוקר

"המרכז לאומנויות הבמה מאגד בתוכו מרכז למחול והקונסרבטוריון תחת מנהל אחד שיכול לתת סדר עדיפות לדברים והאם לנייד תקציב.

אין סעיף המתייחס להשכרת אולם אשכול הפיס פוצל למספר סעיפי תקציב במדור מאחר ובאותו חודש עפ"י חלוקה 1/12 לא היו יתרות לסעיף תיקונים בוצע בסעיף הוצאות אחרות שגם מתאים להוצאה זו. (בוצע בתיאום מנהל המדור).

המלצתי לאחד סעיפים שלא ברורים לסעיף תקציב אחד, כגון ציוד יסודי חומרים כלים לסעיף אחד. הוצאות שונות 780".

תגובת הביקורת

הערת הביקורת עומדת בעינה.

2. ב - 6 מקרים מתוך 21 המקרים המתוארים בסעיף 1 לעיל, מצאה הביקורת כי התשלום בגין ההוצאה פוצל ושולם באמצעות חיוב 2 – 5 חשבונות שונים, אשר חלקם אינם תואמים כלל למהות ההוצאה ואחרים אינם קשורים לתחום אשר רכש את השירות/הציוד המחויב. להלן פירוט המקרים :

פקודה יומן	תאריך רישום	סכום הפקודה (₪)	פרטי התנועה	החשבונות אשר שימשו לתשלום הפקודה וחלוקת הסכומים ביניהם
300899	27/04/11	2,610	ס., רשתות טניס למרכז הטניס	1829300720 - טניס, חומרים (50 ש"ח) 1829300750 - טניס, עבודות קבלניות (1,100 ש"ח) 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (1,460 ש"ח)
3245	31/07/11	133.05	השלמה לטונר מרכז טניס CANAON	1829300720 - טניס, חומרים (75.05 ש"ח) 1829300780 - טניס, הוצאות אחרות (58 ש"ח)
500168		1,624.00	ש.ד., נסיעה לתחרות התעמלות אומנותית	1829400710 - מרכז הפיס, הובלה (1,000 ₪) 1829400720 - מרכז הפיס, חומרים (160 ₪) 1829510710 - ענף כדורסל, הסעות (464 ₪)
500831	30/09/11	1,124.74	ע.א.י., מנוף לתיקון סוויץ' מחיצה מרכז פיס	1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות (284.74 ₪) 1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי (840 ₪)
501061	31/12/11	2,459.66	הרכבת סליל ניתוק מערכת גילוי אש עשן מרכז פיס	1829400720 - ספורט, מרכז הפיס, חומרים 1829400750 - ספורט, מרכז הפיס, עבודות קבלניות 1829400780 - ספורט, מרכז הפיס, הוצאות אחרות 1829400930 - ספורט, מרכז הפיס, רכישת ציוד יסודי 1829400420 - ספורט, מרכז הפיס, תיקונים
550386	30/06/11	1,400.00	השכרת אולם אשכול הפיס לקונצרט סיום	1825100930 - קונסרבטוריון, ציוד יסודי (495 ₪) 1825200740 - תזמורת, תזמורת עירונית כלים מכשיר (255 ₪) 1825200780 - תזמורת, תזמורת עירונית הוצאות שונות (306 ₪) 1825500720 - מחול, חומרים- מחול (344 ₪)

3. במהלך הבדיקה מצאה הביקורת מספר ליקויים טכניים בניהול שמות הסעיפים התקציביים השונים, במערכת הנהלת החשבונות של העירייה:
- הביקורת מצאה כי שמות סעיפים תקציביים רבים, אינם ברורים ומהות השימוש בהם ניתנת לפרשנות שונה על ידי גורמים שונים.
 - הביקורת מצאה כי במספר תחומי פעילות, קיימים מספר חשבונות תקציביים שונים, בעלי שמות זהים ועקרונית אמורים לשמש לאותה פעילות. להלן המקרים שאותרו על ידי הביקורת.
 - להלן מספר דוגמאות:

תחום	מספר חשבון	שם חשבון
ספורט – היכל הספורט	1829500420	היכל הספורט
ספורט – היכל הספורט	1829500930	ציוד יסודי
אולם פארק עופר	1829600470	ציוד
מחול - כללי	1825500433	מחול
מחול - כללי	1825500740	מחול
מחול - כללי	1825500750	מחול
קונסרבטוריון	1825100420	קונסרבטוריון
תרבות	182200750	פעולות תרבות עבודות קבלני
תרבות	182200751	עבודות קבלניות
תרבות	182200752	עבודות קבלניות
תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תרבות תורנית	1827000781	תרבות תורנית
תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
מרכז הפיס - נטע (תפוח)	1829410110	ספורט נטע
מרכז הפיס - נטע (תפוח)	1829410130	ספורט נטע
מועדון בית ספרי	1829900780	בית ספרי
אולם קריית מנחם	1829800780	ק. מנחם

נספחים

נספח א' – פירוט כל התנועות שגבדקו

טופס הבדיקה

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
לא תקין	12,389.00	תמלוגים ל- ה. השמעות פומביות שנת 2011	30-09-11	3319	500993	הוצאות שונות	1821000780	מנהל תרבות
תקין	14,448.00	א. חב. לזכויות, תמלוגים זכויות מבצעים 2011	07-02-11	2793	500087	הוצאות שונות	1821000780	מנהל תרבות
תקין	700	ר.ל. פרסום במקומונים עצמאות	08-05-11	30799	631478	פעולות תרבות הוצאות פרסום	1822000550	תרבות
תקין	1,508.00	ה.ש., פליירים אירועים	30-06-11	2011/5661	500442	פעולות תרבות הוצאות פרסום	1822000550	תרבות
תקין	700	ח.ה. פרסום במקומונים פסטיבל בנלאומי	05-07-11	23327	632373	פעולות תרבות הוצאות פרסום	1822000550	תרבות
תקין	45,000.00	מ.ע.ט.י, עבור פסטיבל מחולות	31-07-11	1	500483	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות
לא תקין	1,044.00	י.א. פרסום טבלת אירועים במקומונים	19-07-11	632015547	632474	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך לישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
לא תקין	484.19	ח.ה.	02-08-11	23382	632482	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות
תקין	4,700.00	ק"ז הפקה ובימוי עזרת יום השואה	21-03-11	38	500097	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות
תקין	4,140.00	א.ש.ת., מהנדס בטיחות נו גרדי	13-07-11	281	500497	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות
תקין	15,080.00	מ.א., שמח בשוק 27.09.2011 הפנינג ש.ש., שילוט ברחבי כלינגמריים	30-09-11	100172	500811	פעולות תרבות עבודות קבלני	1822000750	תרבות
תקין	1,200.00	העיר לחוגים מחלקת ספורט	30-09-11	01/000437	500873	פרסומים	1825100550	קונסרבטוריון
לא תקין	400.00	השכרת אולם אשכול הפיס	31-12-11	9317	501076	כלים מכשירים ולנד	1825100740	קונסרבטוריון
לא תקין	557.02	טונר למדפסת לקסמרק דיו למדפסת HP C 7200 מרכז מחול	29-12-11	88523	761236	תיקוני כלים	1825100743	קונסרבטוריון
לא תקין	275.85	דיו למדפסת HP C 7200 מרכז מחול	29-12-11	11602656	302450	תיקוני כלים	1825100743	קונסרבטוריון
לא תקין	532.00	ח.פ.ג. רכישת דרבוקות	30-06-11	11/103409	500551	הוצ'א אחרות	1825100780	קונסרבטוריון
לא תקין	255.00	השכרת אולם אשכול הפיס לקונצרטים	30-06-12	9396	550386	תזמורת עירונית כלים מבשר	1825200740	תזמורת

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
תקין	19,000.00	תלבושות	31-12-11	106060	501057	תלבושות	1825300780	לקחה גרויזיניית
לא תקין	122.00	מיתרי ניוון לניטרה	31-03-12	100110	550148	מחול	1825500740	מחול
תקין	153.72	ג. ציוד משרדי קונסי	31-08-11	390394992	3523	מחול	1825500740	מחול
לא תקין	780.00	רכישת 3 כינורות מ.א., נגנים וליוי מוסיקלי	31-03-12	100108	550149	הוצאות שונות	1825500780	מחול
תקין	5,000.00	מ.א., נגנים וליוי מוסיקלי להקת ל"ט, להקת ליום תעמאות במה דתית (הגברה, תאורה, זמור ו5 נגנים)	31-05-11	30	500297	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	6,000.00	להקת ל"ט, להקת ליום תעמאות במה דתית (הגברה, תאורה, זמור ו5 נגנים)	30-09-11	1	501029	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	4,700.00	הצגה חג האוילה	31-12-11	1037	501050	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	19,836.00	3 מערכות ברזיה לכניסת מ.א., אירוע פורים מרכזי בשייתוף מועדוניות	31-12-11	דרישה	501082	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	6,000.00	מרכזי בשייתוף מועדוניות	13-03-11	100101	500060	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	3,750.00	השכרת היכל התרבות	31-03-11	8488	500493	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך לישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
תקין	3,640.00	ר.ד., מופע קורלנד	18-03-11	3382	500112	תרבות תורנית	1827000781	תרבות תורנית
תקין	1,500.00	ס.ב.-ציד לביס בר אילן ה"ל, השכרת 1000	30-03-11	19168	300841	תרבות תורנית	1827000781	תרבות תורנית
תקין	2,320.00	כסאות לאירועי קיץ - מנדל לנן 4.7.2011	31-07-11	41	500503	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	20,000.00	מ.א., אירוע יואב יצחק 25.08.2011	31-08-11	100151	500734	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	1,800.00	תאטרון ספר, הצגה למבוגרים יום ירושלים	30-05-11	1	500415	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	4,000.00	י.ב.ג., הקפות עם שניות להקה והמברה גן גנדי	31-10-11	1	500833	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	5,216.10	ע.א.י., הקפות שניות עבודות חשמל	30-11-11	124/2011	500995	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	1,953.00	מ.ד.א., אמבולנס אירועי קיץ	31-08-11	1671014	500682	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	15,000	מ.א., אירועי קיץ גן גנדי	31-07-11	100138	500485	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	7,800	ק.ז., הפקה ובימוי עזרת יום השואה	21-03-11	38	500097	תרבות תורנית	1827000781	תרבות תורנית

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
לא תקין	484.62	ג.ק. ברכה ל – ב.א.	31-07-11	100374	632368	תרבות תורנית	1827000782	תרבות תורנית
תקין	788.8	מ.ל, השכרת תלבושות טקס יום השואה	30-04-11	24760	500293	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	1299.20	הכל לחינה, כסאות לטקס בית העלמין תנאים	31-05-11	35	500190	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
תקין	800	א.מ, קוסם בתחלוקת ל"ג בעומר שכונת קריית האומנים	31-05-11	147	500419	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
לא תקין	242.4	ג.ק. פרסום יום התנועה ארצי אקלים 1 – CF	28-10-11		633532	תרבות תורנית	1827000780	תרבות תורנית
לא תקין	4,141.00	א.ג, תיקון מערכת גילוי אי עישן אולם קריית מנחם (דרישות תמ"ת, רישוי עסקים)	30-12-11	2011/8079	501155	חוג. אחרות	1828400781	קייטנות
תקין	25,000.00	ש.ל. ציד מתבלה לקייטנות גני ילדים	31-07-11	6938	3100	חוג. אחרות	1828400781	קייטנות
תקין	11,910.00	ש.ב, כריכים קייטנת מרכז פיס וכדורגל	31-07-11	15/1149	500524	חוג. אחרות	1828400781	קייטנות

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
תקין	14,520.10	ה.ת., בניסות לאתריום קייטנות	31-07-11	8768	500611	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
תקין	29,232.00	י., הסעות קייטנות	31-07-11	47483	500655	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
תקין	75,022.00	ק.ת., ארוחות צהריים קייטנות נגים	31-08-11	203023	500651	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
תקין	13,000.00	מ.ת., הצגה לקייטנות נגי ילדים	30-09-11	100174	500804	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
תקין	20,500.00	בניסות לבריכה לקייטנות מרכז פיס, כדורגל, שחייה	09-10-11	500824	500824	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
תקין	11,000.00	מ.ת., השלמה להצגה קייטנות	31-10-11	100197	500941	הוצ.אחריות	1828400781	קייטנות
לא תקין	13,196.00	ע.א.י., אספקה והתקנה נורות 1000W מטלהייד אלום המכל הספרט	24-02-11	3072011	500114	הוצאות אחריות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	12,389.00	א. לחות סל פריסקט שקוף מיזיות 180X105X16 למרשי ספרט	03-03-11	11001968	300361	הוצאות אחריות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	5,394.00	א. חיישנים קפיציים ללחות כוזרסל מלרשים	12-04-11	11003303	300845	הוצאות אחריות	1829000780	ספורט, כללי
לא תקין	6,472.80	פ.פ., שילוט לאוד בריכה	30-06-11	434	500494	הוצאות אחריות	1829000780	ספורט, כללי

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
תקין	3,747.00	פ. צייד כיבוי אש לקונסרבטוריון : זרינק גלגלון מטפנים	31-01-11	2011/19231	500069	הוצאות אחרות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	6,000.00	ב.ל. חולצות למסע אופניים	15-03-11	41706	300848	הוצאות אחרות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	15,474.40	ס.ל. ציפוי וסימון ממש משולב מרכז אנגלית	30-09-11	5187	500870	הוצאות אחרות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	32,764.00	ס.ל. ציפוי וסימון ממש בייס בן צבי	30-09-11	5192	500871	הוצאות אחרות	1829000780	ספורט, כללי
תקין	595.53	טונר למדפסת לקסמרק כדורגל	21-11-11		761067	כלים מכשירים וציוד	1829200740	ספורט, כדורגל
תקין	1,624.00	י, חסעות כדורגל	31-10-11		500894	חסעות	1829200710	ספורט, כדורגל
תקין	1,357.32	דלק לחודש 7/11	31-07-11	289703	3258	חולצ' רכב ליסינג	1829300531	ספורט, טניס
תקין	2,908.00	ט.ב.-חויב 27מתוך 36 רכב בליסינג	28-02-11	90284707	300298	חולצ' רכב ליסינג	1829300531	ספורט, טניס
תקין	2,953.75	ט.ב.-חויב מתוך 36 רכב בליסינג	30-06-11	90301612	3054	חולצ' רכב ליסינג	1829300531	ספורט, טניס
תקין	2,971.19	ט.ב.-חויב מתוך 36 רכב בליסינג	01-10-11	57	3679	חולצ' רכב ליסינג	1829300531	ספורט, טניס
תקין	3,520.36	מרכז טניס	30-11-11	30088312	761262	משאבי אנוש- כ"א	1829300759	ספורט, טניס

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך לישום	אסמכתא	פקודת	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
לא תקין	1,460.00	ס. רשתות טניס למרכז הטניס	27-04-11	81760	300899	הוצאות אחרות	1829300780	ספורט, טניס
לא תקין	58	השלמה לטונר מרכז טניס CANAON	31-07-11	390387688	3245	הוצאות אחרות	1829300780	ספורט, טניס
תקין	3,777.00	א.ס.ס. כדורי טניס לפתחת שנת פעילות	31-08-11	69156	3477	הוצאות אחרות	1829300780	ספורט, טניס
תקין	4,141.00	א.ש.ת., תוכניות מהנדס בטחונות ורישוי מרכז טניס	30-06-11	267	632006	הוצאות אחרות	1829300780	ספורט, טניס
תקין	3,777.00	א.ס.ס. כדורי טניס לפתחת שנת פעילות ש.ש., שילוט ברחבי העיר לחוגים מחלקת ספורט	31-08-11	69156	3477	הוצאות אחרות	1829300780	ספורט, טניס
תקין	900.00	ש.ד., נסיעה לתחרות התעמלות אומנותית	30-09-11	01/000437	500873	פרסומים	1829400550	ספורט, מרכז הפיס
לא תקין	160.00	ש.ד., נסיעה לתחרות התעמלות אומנותית			500168	חומרים	1829400720	ספורט, מרכז הפיס
לא תקין	284.74	ע.א.ג., מנוף לתיקון סוויץ' מחיצה מרכז פיס	30-09-11	115/2011	500831	הוצ. אחרות	1829400780	ספורט, מרכז הפיס
לא תקין	100	הרכבת סליל ניתוק מערכת גילוי אש עשן מרכז פיס	31-12-11	147/2011	501061	הוצ. אחרות	1829400780	ספורט, מרכז הפיס
תקין	267.87	תשלום ל "HOT" חדר כושר מרכז פיס	01-05-11	130864642	760331	הוצ. אחרות	1829400780	ספורט, מרכז הפיס

תקין / לא תקין	סכום חובה	פרטי התנועה	תאריך רישום	אסמכתא	פקודה	שם כרטיס	מס' כרטיס	נושא
לא תקין	485.00	ג.ג. פרסום צום רמאדאן בעברית			632489	תפוח	1829410780	ספורט, מרכז תפיס נטע (תפוח)
תקין	1,728.00	א.ה., החלפת שמטות שבורות מנודון נוער פארק עופר	31-10-11	01/000413	500832	הוצאות	1829600780	ספורט, אולם פארק עופר
תקין	1,143.00	ת. תיקון שעונים 24 שניות אולם פארק עופר	30-04-11	01/084559	500196	הוצאות	1829600780	ספורט, אולם פארק עופר
תקין	1,062.00	רשתות לקט רגל ורשתות לטניס שולחן	30-09-11	11008529	3445	הוצאות	1829600780	ספורט, אולם פארק עופר

התייחסות ראש העירייה לדוח בדיקת תקינות הוצאות במחלקת תרבות, ספורט ואירועים

מחלקת הספורט נתבקשה לפעול לתיקון הליקויים שנמצאו ולפעול בעתיד בהתאם להמלצות המבקר.

פיצול הזמנות

פיצול הזמנות

מבוא

1. בדיון מנהלים מיום 24.10.2012 העלתה גזברית העירייה חשד לפיו במח' ההנדסה נעשה ניסיון לפיצול עבודות על מנת להימנע מאישור ועדת הפטור ממכרז לביצוע העבודה. התבקשתי על ידך לבצע בדיקה על המקרה המדובר.

2. הפעולות שבוצעו:

א. הביקורת שוחחה עם בעלי התפקידים הבאים :-

- (1) גזברית העירייה.
- (2) מנהל חשבונות ראשי.
- (3) מנהלית אגף החינוך.
- (4) מנהל מדור מתקני משחקים במחלקת מבנה ציבור – אגף הנדסה.
- (5) אדריכלית נוף.

ב. נבדקו מסמכים שונים שסופקו לביקורת במהלך הבדיקה.

3. חשוב לציין כי הגדרה החוקית של פיצול עבודות הינה בדבר פיצול עסקאות שמטרתה להתחמק מעריכת המכרז. מאחר ובבדיקה הני"ל מדובר בסכומים הנמוכים בהרבה מהסכומים המחייבים עריכת מכרז זוטא הרי שהבדיקה הינה בדיקה שמטרתה לבדוק חריגה מנוהל עירוני ולא עבירה על החוק.

ממצאי הבדיקה

1. במתחם בית ספר "עמל" תוכנן ע"י מחלקת ההנדסה כניסה ל – 2 חצרות נפרדות. אדריכלית הנוף של העירייה הכינה שתי תוכניות אדריכלות נפרדות כולל מפרט טכני נפרד שכללו עבודות פיתוח, גינון והתקנת מתקני כושר.
 2. העבודות היו אמורות להתבצע בתקופת הקיץ מתקציב השתתפות הרשות בבתי הספר התיכוניים, כפי שמתקצבות שאר הרשות להם בתי ספר בעיר.
 3. בתאריך 6.9.2012 הונפקה הזמנה מספר 25900 בסך של 116,690 ₪ כולל מע"מ, ההזמנה הונפקה על ידי אגף החינוך עבור רשת "עמל". הזמנה כללה עבודות עבור שיפוץ החצרות ועבודות מיגון ומצלמות. ההזמנה עוכבה בגזברות כדי לקבל פירוט העבודות ואישור ועדת פטור ממכרז. מחלקת החינוך ציינה כי בישיבה עם מנכ"ל העירייה הוחלט עקב אילוצי זמן, שאת נושא המיגון תבצע רשת "עמל" והעירייה תבצע את שיפוץ החצרות, בעקבות ההחלטה ההזמנה בוטלה, כאשר בכל מקרה, במסגרת ההתחשבות ישתתפו הצדדים במסגרת של "שקל מול שקל"
 4. בתאריך 23.9.2012 הוזנו ע"י מחלקת החינוך 2 דרישות חדשות מספר 3-26192, דרישה מספר 26192 היתה עבור שיפוץ כניסה ראשית בעלות כוללת של 38,569.05 ₪ כולל מע"מ ודרישה מספר 26193 עבור שיפוץ חצר אחורית בעלות כוללת של 56,420.91 ₪ כולל מע"מ, הדרישה הונפקה עבור חברת "מאיר כהן קבלנות כללית". מהבדיקה עולה כי מנהל מדור מתקני משחקים העביר לאגף החינוך 2 בקשות ל – 2 עבודות נפרדות כאשר כל סכום אינו עולה על 50,000 ₪ לפני מע"מ ולפיכך בהתאם לנוהל הפנימי אין צורך בוועדת פטור, מאחר וקבלן מסגרת זקוק לאישור ועדת פטור רק מעבודות שהיקפן עולה על 50,000 ₪ ללא מע"מ.
 5. באותו היום הוגשו הדרישות לאישור הגזברות, אולם, מנהל חשבונות ראשי סירב לאשר את ביצוע הדרישה מאחר וסבר שמדובר בפיצול עבודות שלא לצורך ויש לקבל את אישור ועדת פטור ממכרז וועדת מכרזים משותפים טרם אישור העבודה. הביקורת מעירה כי טרם הגשת הדרישה לגזברות, על כלכלנית אגף החינוך היה לוודא את הסיבות שהביאו לפיצול הדרישה ל – 2 עבודות קטנות ולדקדק יותר בנסיבות שהביאו לפיצול הדרישה. כמו כן, על הכלכלנית היה לוודא כי יהיו הצעות מחיר נוספות לדרישה או לכל הפחות מסמך המאשר כי נעשו פניות לספקים נוספים שלא נענו. הפסקת התהליך היתה צריכה להתבצע בשלב של טרם הנפקת הדרישה באגף החינוך. בהתייחסותה ציינה כלכלנית האגף כי מנהל המדור ציין בפניה כי מדובר בשני עבודות נפרדות, כאשר כל סכום אינו עולה על 50,000 ₪ ולפיכך אין צורך בוועדת פטור. לאור התייחסותה, מציינת הביקורת כי ב – 2 טופסי הדרישה מצוין כי מדובר בשיפוצים בבית ספר "עמל" בכניסה הראשית ובכניסה האחורית ובאותו קבלן מבצע. כפי שמנהל חשבונות ראשי ביצע בדיקה ודרש נתונים נוספים היה על כלכלנית האגף לבצע ולדרוש נתונים זהים. כמו כן, היה עליה לבקש הצעות מחיר נוספות שלא נוספו לבקשה.
- עוד באותו יום, לאחר דחיית הדרישה ע"י מנהל החשבונות הראשי, פנה מנהל מדור מתקני משחקים למנכ"ל העירייה בדוא"ל והסביר לו כי לדעתו אין צורך באישור ועדת פטור ממכרז מאחר והמדובר בזכיין של העירייה וכל עבודה בנפרד אינה עולה כל סכום של 50,000 ₪ לפני מע"מ. מנכ"ל העירייה, הנחה להעביר את הדרישה לדיון בוועדת פטור ממכרז.

6. בהתייחסותו לנתונים ציין מנהל מדור מתקני משחקים כי בפועל היו שתי תוכניות לעבודות פיתוח נפרדות כפי שהתקבלו מהנדסאית נוף, הוא נדרש להכין כתב כמויות. כתבי הכמויות הוכנו עוד בחופשת הקיץ ולא היה ידוע אם מדובר במתחם של בית ספר אחד או שניים ובכל מקרה התקציב לא טופל על ידו. לא היתה דרישה לאחד את העבודות או להכין כתב כמויות אחד. עוד ציין מנהל מדור מתקני משחקים כי סכום של כל עבודה היה פחות מ – 50,000 ₪ לפני מע"מ ולא הוגדר שנדרש לאחד את העבודות, על כן העבודות הועברו כעבודות נפרדות לכלכלנית אגף החינוך. לאור התייחסותו מציינת הביקורת כי מדובר בקבלן אחד שמבצע את 2 העבודות באותה תקופת זמן באותו מתחם. נתונים אלה עמדו בפני מנהל המדור טרם הגשת הדרישות באגף החינוך נכון שמדובר ב – 2 עבודות שניתן לבצעם בנפרד אולם משהוחלט על ביצוע העבודה ע"י קבלן אחד, (החלטה שמנהל המדור קיבל לבדו) באותו מתחם ובאותו תקופת זמן, לא ברורה הסיבה המקצועית בצורך לפצל את ההזמנות. פיצול ההזמנות מעורר חשד כי למעשה העבודה פוצלה על מנת לייתר את הצורך באישור ועדת הפטור הנהוגה בעירייה.

הביקורת התרשמה כי הסיבות לפיצול היו לצורך זירוז העבודה ומניעת חסמים של אישור ועדת פטור עקב לחץ מאגף החינוך לבצע את העבודה בהקדם האפשרי.

7. בפני הגזברות לא הוצגו הצעות מחיר נוספות מספקים שונים וזאת למרות שהעירייה עובדת עם מספר קבלני מסגרת. בהתייחסותו ציין מנהל מדור מתקני משחקים כי מתוך 7 – 6 זכיינים הפועלים עם העירייה רק הקבלן "מאיר כהן" זכה בפרק עבודות הפיתוח, שאר הקבלנים הם קבלני בניין שבנוסף מבצעים עבודות פיתוח במידה ונדרש. בעבר נעשתה פניה ל – 4 קבלני מסגרת שונים ל – 2 פרויקטים נפרדים להגיש הצעות מחיר לעבודות פיתוח אך כולם למעט אחד טענו כי בהיקף העבודות הנמוך הם אינם מעוניינים לבצע. יחד עם זאת, לאחר שהגזברות נדרשה להגיש הצעות מחיר נוספות נעשתה פניה ל"קרן רמלה" להגשת הצעות מחיר ל – 2 כתבי כמויות.

לאור התייחסותו מציינת הביקורת כי בכל עבודה נדרש להציג לפחות 2 הצעות מחיר, גם כאשר קיים קבלן מסגרת. במידה וקבלני מסגרת אחרים סירבו להגיש הצעה, יש להציג בפני הגזברות והוועדה את ההצעה שנשלחה וסירוב הקבלן, או לפנות לקבלנים אחרים באמצעות הקרן כדי שיהיה ברור כי נעשתה פניה ליותר מספק אחד.

המלצות

1. חידוד נהלים בנושא רכש והזמנות בין העובדים השונים ובעיקר אצל העובדים שהנושא בתחום אחריותם
2. לכל הזמנה יתקבלו מספר הצעות מחיר בהתאם לחוק ולנוהל הפנימי העירוני.
3. חל איסור על פיצול הזמנות בהתאם לחוק ולנוהל הפנימי.
4. מנכ"ל העירייה יזמן ישיבה להפקת לקחים ויביא את המלצותיו בפני ראש העירייה.
5. ממנהלי המחלקות והכלכלנים החתומים על ההזמנות מחויבים לעבוד באופן מסודר ותקין בהתאם לנהלים הפנימיים גם כאשר מדובר בפרויקט/רכש דחוף.

התייחסות ראש העירייה לדוח פיצול הזמנות

מנכ"ל העירייה זימן ישיבה להפקת לקחים והביא את המלצותיו בפני. כמו כן, המנהלים הונחו להקפיד בנושא פיצול הזמנות ולפעול לקבלת הצעות מחיר בהתאם לנוהל העירוני.

היערכות לשעת חירום ולאסון טבע אפשריים

היערכות לשעת חירום ולאסון טבע אפשריים

1. הגופים המבוקרים והנוגעים בדבר בעירייה:

מח' הביטחון והמטות להיערכות בשגרה ובחירום, המכלולים הנוגעים בדבר לרבות בחינוך, ברווחה, באמרכלות, בהנדסה ואחזקה, המטפלים בתשתיות, מערך גיוס והפעלת המתנדבים, הדוברות, המוקד והפיקוח העירוני, בטיחות, הפיקוח על המקלטים, הממונים על המקלטים, הממונים על הנהלים, ראשי פס"ח ומל"ח ברשות, מפעילי המרכזים וצוותות לפעילות אזורית בעיר, תאגידי עירייה הנוגעים בדבר, ממונים על בקרה בעירייה, הממונים על רכש, לוגיסטיקה ותעבורה, מנכ"ל העירייה.

2. רקע כללי

- 2.1 המשנה למנכ"ל משרד הפנים ביקש לערוך ברשויות המקומיות (להלן רשומ"ק), ביקורת על ההיערכות לשע"ח. לאור תרחישי הנושא הצפויים, הוא מצוי בראש סקר הסיכונים האפשריים.
- 2.2 הביקורת נערכה באמצעות משובים שניתנו ע"י גורמי העירייה להם אחריות בתחומים הנוגעים בדבר, על רשימת תיוג/שאלון שהופץ אליהם ע"י מבקר העירייה בספטמבר 2012. השאלון עוצב במתכונת כלל ארצית, קיבל את ברכת ראש רח"ל ונכלל לשירות הכלל גם באתר אינטרנט של מבקרי רשומ"ק. הוא כלל גם שאלות פתוחות ובקשה להשלים כל מידע שבידי האחראי לכך בנושא, גם מעבר לנשאל. לא כולם ענו על חלק זה של השאלון – (ראה נספח מס' 1)
- 2.3 במכתב הפתיח לביקורת ציין מבקר העירייה כי לאור היערכות העירייה עד כה בנושא והתוצאות הטובות יחסית שהושגו בתרגולים בתחום זה, יש להניח שהמצב ישתפר עם השלמת תיקון הליקויים שימצאו בביקורת.
- 2.4 בשאלות הוצגה גם חובת מבקר העירייה לעקוב אחר הטיפול בליקויים שהועלו בדוח מבקר המדינה. מבקר המדינה העלה ממצאים בנושא בדוחותיו על ההיערכות לרעש אדמה ועל ההיערכות לשע"ח ברשומ"ק בערים אחרות. החלק הנוגע בדבר לעירנו, נכלל גם ברשימת התיוג/בשאלון.
- 2.5 הממצאים מוצגים בדוח לפי סדר קבלתם מהמבוקרים.
- 2.6 בעת הביקורת נערך מבצע "עמוד ענן", שהציף בעיות בתחומים הנוגעים בדבר גם ברשומ"ק שעברו בעבר בהצלחה תרגולים, בקורות, ביקורת ותוכניות מיגון ושונוות. מומלץ ללמוד מכך לקחים בכל רשות נוספת בה אפשרית פגיעה דומה ולתקן לפני כן את הטעון תיקון. במהלך הביקורת בוצע גם התרגיל הארצי "נקודת מפנה 6" שעיקרו היערכות לרעש אדמה. הערות על תוצאותיו ברמלה – ראה בהמשך הדוח.

3. ממצאים

- 3.1 משוב חלקי על השאלות ברשימת התיוג ומיזמות המשיב**
 היו מבוקרים שלא הוסיפו ליקויים לתיקון בתחום אחריותם. גם מעבר למה שהתבקש בשאלון. בשאלון ניתנה מתכונת לכך לנושאים האופייניים לעירייה.
- 3.2 תיק אב להפעלת עיריית רמלה בחירום**
 קיים תיק עב כרס בנושא מעודכן לשנה זו, הכולל תחומים רבים הנוגעים בדבר. בעדכונו הקרוב לשנה הקרובה מוצע לכלול גם מלקחי תרגיל נקודת מפנה 6 ומבצע "עמוד ענן" הנוגעים בדבר.
- 3.3 תוכנית העבודה של ועדת החירום המקומית לשנת 2012.**
 א. חלק מהפירוט המומלץ לעיל, כלול בתוכנית מפורטת זו. חלק מנתוני השנמסר למבקר היו מעודכנים לספטמבר 2012.
 ב. בתיק מוצגות גם הוראותיו של ראש העירייה על ביצוע החלטות מועצת העירייה בנושא וכי יש לדאוג שהן תבוצענה כהלכה ובהתאם להוראות ולנוהל.
 ג. מומלץ לקיים על כך מעקב ולדווח לנוגעים בדבר על החסר והנחוץ השלמה, לרבות מהחלטות ועדת מל"ח שעדיין לא בוצעו
- 3.4 היערכות העירייה בשגרה לשע"ח**
 א. גם תיק זה מהווה השלמה חלקית לנדרש בתיק האב הנ"ל, מוצע להשלימו גם בהתאמה לממצאים שיוצגו להלן. ככלל אין זה מתפקיד הביקורת לציין מבוקרים לשבח. אולם ניכרת בנושא הכנת התיקים והתוכניות הנ"ל, תרומתה ומעורבותה של מח' הביטחון בעירייה.
 ב. בעת הביקורת נראה היה שגם בהיערכות בשגרה, מוטל לחץ עבודה ניכר על המחלקה זו ומומלץ לשקול לתגברה לעת חירום, גם מעין תפקידי מילואים שיתורגלו ויתודרכו מראש. כמו כן, מומלץ לבדוק מי מעובדי העירייה בכלל ובביטחון בפרט אמור להתגייס לשמ"פ בשע"ח ולוודא מילוי מקומו.
- 3.5 תפוצת התיקים הנ"ל והשלמת הנהלים הפנימיים להיערכות ולביצוע כנדרש**
 א. ממשוב הנוגעים בדבר, נראה שלא לכל אחראי בנושא נופקו התיקים הנ"ל. מומלץ להגדיל את תפוצתם, גם לצורך השימוש בהם בתרגולים השונים. מוצע לשקול גם לאפשר גישה ממחשביהם לחומר הנוגע בדבר שייסרק, כך שיוכלו להדפיס בעצמם מראש את כל הנוגע לתפקודם בנושא או לקבלו בדיסק און קי. ממשוב מנהל מח' הביטחון הובן כי הביצוע תלוי גם בתקצובהעלות.
 ב. ישנם נהלים ארציים בתחומים אלה, אם וכאשר יושלם מערך הנהלים הפנימיים הנוגעים בדבר לרבות לאופן היישום הפנימי וחלוקת התפקידים, הסמכויות והאחריות כנדרש בנהלים החיצוניים והדיווחים, ממילא ניתן יהיה לאתר כל פרט ואת הנדרש במערך הנהלים הפנימיים. אם יהיה הכל ממוחשב, יקל הדבר גם על הפיקוח על ביצועם, למקרה של פגיעה אפשרית במערך המחשוב, יש לתכנן מראש גם את חלופתו בתחומים אלה.
 ג. ביצוע האמור לעיל יאפשר גם להשלים את ביצוע הוראות ראש העירייה האמורות בסעיף 3.3. ב' לעיל.

3.6 שיתוף הפעולה הנדרש עם גורמים מחוץ לעירייה ועיגונו בנהלים משותפים

- א. גורמי חוץ רבים נוגעים להיערכות, לתרגולים ולביצוע בפועל לעת הצורך, לרבות פקע"ר וגורמי צה"ל נוספים, מד"א ובתי חולים, שירותי הכבאות וההצלה, משטרה ועוד. חלקו מעוגן בהוראות חיצוניות. את השלכותיהן הפנימיות בעיר מוצע לעגן בנהלים פנימיים בידיעת כל הנוגע בדבר, לרבות לקחים שנלמדו בנושא מתרגולים ומשת"פ קודם.
- ב. אחד הלקחים האלה הינו חשיבות העבירות והנגישות של כל גורם הנוגע בדבר לכל יעד אפשרי בעיר. גם לכך ראוי לערוך סקר משותף ולתקן את הדרוש תיקון. אחת הדוגמאות" האם גובה סולם החילוץ בכבאות יכול להגיע למלוא רומו של כל בניין בעיר, אם לא ראוי לתכנן חלופות לחילוץ ולכיבוי

3.7 חשיבות נהלים פנימיים כתובים לחלוקת תפקידים, סמכויות ואחריות

- א. ממשובי חלק מהעונים על השאלות עלה חשש שלא לכל אחד מהאחראים לפעילות בשע"ח, נהירים מלוא תחומי תפקידיו, אחריותו וסמכותו, זאת במיוחד כאשר מספר גורמים פועלים באותו התחום. היו גם משובים עם הטלת אחריות מאחד לאחר, לכן מוצע לעגן כל זאת בפירוט המתחייב והידוע כיום, גם בנהלים פנימיים מפורטים שיכללו גם את תיאור השת"פ הנדרש עם גורמי חוץ ופנים, לרבות תאגידים כתאגיד המים, חברת החשמלודומיהם הנוגעים בדבר. חשוב שכל נוהל כתוב כזה יהיה גם לכל מי שמוזכר בו כמבצע וכמפקח. תגובת המבוקר- השלמת הנהלים החיצוניים נעשית ע"י רח"ל ופקע"ר ונשלחת בדוא"ל לכל מנהלי המכלולים, כולל פגישות עבודה ועדכונים בנושא. במשוב לא צוין מי בעירייה הגורם המכלל האחראי להשלמת מערך הנהלים הפנימיים בהתאם, לרבות לנהל חלוקת סמכויות, תפקידים ואחריות, בקרה, דיווחים ומעקב בתחומים אלה ובהתאמה לנהלים החיצוניים.
- ב. על השאלות האם נקבעו נהלים פנימיים לפעילות במצבי חירום בהתאם לעקרונות תיקי האב, והאם נקבעה תוכנית ליישומם ואחראי לכך, התקבל המשוב: עובדים אך ורק עפ"י תוכנית העבודה השנתית שמופצת לכל מנהליהמכלולים בתחילת השנה, עוברת ביקורת לפני כל ישיבת ועדת מל"ח רשותית ומעודכנת ליום ולשנת הביקורת. מתגובת מנהל מח' הביטחון - כל אחד יכול לקבל מהמחשב את נוהל רח"להנוגע בדבר. לא לכל בעיה אפשרית בחירום, ניתן לתת מענה מראש בנוהל. יש מקרים בהם יש לתת מענה ההולם את המצב בחירום, בהתאמה למה שיותר דומיננטי.

3.8 חשיבות מערך התקשוב וחלופותיו ותפקודם בהיערכות ובשע"ח ואסון טבע

- א. מניסיון גופים אחרים נלמד, על קשיים אפשריים ואף על הפסקות בתפקודבשיא התפקוד. לכן, חשוב לתכנן את המערך הקיים עם חלופות לעת הצורך תוך חשיבות רבה לרצף המשוב והעברת המידע לציבור. מהמשוב הובן כי מערכת המחשוב הייחודית של מל"ח המופעלת ברשמו"ק אחרות, אינה מופעלת עד כה בעירייה. מומלץ לשקול להפעילה כברשומ"ק אחרות, גם כאמצעי גיבוי וחלופה למערכות שיקרסו.
- ב. יש לגבש מערך חלופות למקרה של השבתת מערכת המחשוב.
- ג. גם מהיבטים אלה מומלץ לשקול לרכוש ולהשתמש בתוכנית מל"ח.

3.9 היערכות שכונתית ואזורית למקרה של אי תפקוד המערכת העירונית

- א. בערים גדולות מתוכנן להפעיל בעת כזו גם צוות רובעי לתפקיד ביניים, עסקאות כוחות משנה מתאימים מבפנים ומבחוץ. ברמלה אין רבעים ותוכנן צוות אזורי למקרים כאלה. מתוך הנחה שבשעה כזו יהא לחץ ניכר גם ברשומ"ק נוספות באזור שלא יאפשר להיעזר למשך זמן מסוים במטה הראשי או בכוחות/רשויות שכנים, מוצע לשקול קיום צוות ייעודי מיומן כזה בכל שכונה או בחיבור מספר שכונות קטנות סמוכות תוך הקצאת אמצעים/מתאימים (כדוגמה – לכיבוי, חילוץ, מתן עזרה ראשונה, פינוי, שיטור, ואבטחה. צוות כזה יכול להתבסס על מתנדבים מקומיים ועל חברי ועד השכונה הנבחרים עפ"י הנוהל הארצי בנושא או ממונים. כן ניתן לבקש מגורמים כ"צוות" ורכזי התנדבות לשבץ מיומנים מחבריהם לצורך זה.
- ב. לא נמצא שלכל קבוצת שכונות סמוכות קיים איוש צוות כזה ושכל שכונה קיים ועד נבחר/ממונה.
- ג. בעירייה שכנה קיים אשתקד תרגיל במסגרת כזו בה תורגלו בה תרחישים מקומיים לטיפול והלקחים נלמדו גם לשאר שכונות העיר ולתפקוד בין המטה הראשי לחפ"ק המקומי. אותה העיר חולקה לתפקוד שישה חפ"קים שכונתיים בשיטה הני"ל מתגובת מנהל מח' הביטחון – במקום המוצע לעיל פועלים בעיר תשעה מרכזי ידע שנתנים תשובה טובה יותר לבעיות האפשריות.

3.10 איתור נתוני היערכות הפרט בעיר והתראות לנזקים לשיפור היערכותם

- א. ככלל אין זה מאחריות העירייה לטפל בכך והדבר מוטל על כל פרט הנוגע בדבר. אולם יש תחומים שהעירייה יכולה לסייע בכך, גם כדי להקל על תפקודה הכולל והנקודתי בשע"ח ואסון. לדוגמה: עירייה שכנה איתרה בנתוניה את כל המבנים שנבנו לפני תקפות תקן הבניה הנוכחי ושלחה מידע על כך לתושביה הנוגעים בדבר, עם המלצה לשקול תוכניות כתמ"א 38 למיניהן או לפינוי בינוי, שאמורות לפתור את הבעיה ולספק גם חיזוקים וגם ממ"דים/ממ"קים למבנה. יש עיריות כר"ג המעניקות זכויות יותר מהנקוב בתמ"א הני"ל ועיריית הרצליה אף מאשרת הוספת 3.5 קומות למבנה. בפני הביקורת הוצג מיפוי מבנים בעיר ובשכונות לפי גילם, (ראה נספח 2). אולם נראה שמידע מפורט כזה על כל מבנה, לא הועבר מהעירייה ביוזמתה לכל נוגע בדבר בעיר, כפי שנעשה בעיר שכנה.
- ב. ביצוע העברה כזו מעביר את האחריות לכל בעל נכס, לתוצאות האפשריות בשע"ח או אסון טבע, אם לא טיפל בתיקון הליקויים, ההוצאה בנושא חלה על יזמי התוכנית ללא עלות עירונית כמעט. העירייה אמורה ליהנות בעתיד מהכנסות נוספות, כגון מארנונה על הדירות המורחבות והנוספות בהסדרים הני"ל.
- ג. בעיר יש גם בניינים רבי קומות וכאלה עם קומת עמודים מפולשת. ברשומ"ק אחרות קיימות תוכניות והצעות לחיזוקם גם ע"י במפר (בולם זעזועים) בקומה המפולשת וכן חיזוק היסודות לעומק וביניהם גם ע"י בניית מרחבי מיגון תקינים לתושביהם וגם ע"י חיזוק חדר המדרגות למרחב ממוגן. כל זאת ע"י היזמים ובעלי הדירות, גם שלא כחלק מתמ"א 38. לא מצאנו כי בעיריית רמלה הוגשו הצעות כאלה לאישור, או שיזמה את הגשתן.
- ד. לפי סיכום הנתונים על מבנים בפורטנצ'אל חיזוק, היו בעיר מבנים בני שלוש קומות ומעלה שנבנו לפני 1974, יותר מ- 130 מבנים כאלה נבנו בין 75-84 מתוך יותר מחמשת אלפים במיפוי בעיר. היקפם של המבנים שנבנו לאחר 85 מזערי יחסית וצוינו יותר מ- 2,343 מוסדות שלא צוין מצבם בתחום זה, חלקם גם רבי קהל. בשל אחריות העירייה חשוב שתהיה בידה גם רשימת מבניה המחייבים תיקון/שיפוץ/חיזוק, לצורך קבלת החלטות בנושא. מגורים רבים מסומנים במיפוי זה כמגורים ללא גיל. גם מטעמי היערכות לשע"ח ולרעש אדמה חשוב לנסות ולמצוא אם הם מחייבים חיזוק, לצורך המשך השימוש בהם.

ה. מאחר והטיפול במבנים הפרטיים אינו באחריות העירייה, היא יכולה לסייע לתושביה ולתפקודה בשעי"ח ואסון, אם תביא לידיעתם, לרבות בסיוע אמצעי התקשורת, מה עליהם לעשות לצורך זה בתחומי אחריותה כדוגמת בהנדסה. פעילות כזו אמורה גם למנוע טענות של תושבים, כאילו לא היו מודעים לאפשרויותיהם בתחומים אלה. לא נמצא כי נעשתה פעולה כזו לגבי כל בעל נכס הנוגע בדבר בעיר. ממשוב המבוקר - הפיקוח העירוני אמור לקיים ביקורות במקלטים פרטיים, לאכוף את סמכות הרשות על פי חוק העזר ולקיים פיקוח כולל על מצב המקלטים הפרטיים.

ו. נראה שלא קוימה בהם ביקורת תקופתית מלאה וסדורה בנושא וממילא לא טופלו תוצאותיה. בהקשר זה מוזכרות תוצאות אי פינוי מקלט פרטי בעת "עמוד ענן" וחזרת הדיירים לדירתם הבלתי ממוגנת שנפגעה.

ז. בהקשר למשוב שהוצג בדוח על הספק בכדאיות של מבצעי פינוי ועיבויבינוי ברמלה, יצוין כי מועצת השמאים במשרד המשפטים הודיעה בעת הביקורת על תקן חדש שהוצע על ידה לכללי שמאות בפרויקטים כנ"ל. אחת ממטרותיו, להציג את הרווחיות והכדאיות של פרויקטים כאלה, לרבות בפני ועדות התכנון.

ח. באיגוד המהנדסים טוענים כי מבחינה הנדסית ניתן להוסיף ממ"ד לכל מבנה, גם בן שנים רבות. הבעיות שעלולות להקשות על כך הן חוסר מקוםפיזי להוספה, קבלת הסכמת השכנים וההיתרים הנדרשים לכך מוועדות התכנון. אם לא ניתן להוסיף חיצונית, ניתן לחזק כנדרש קירות של חדר פנימי העונה על הדרישות לכך. לפי נתונים שפורסמו בעת הביקורת, היו בארץ כמיליון דירות ללא ממ"ד. בחלק מהדירות בהן נבנה ממ"ד, הוא אינו תקני, בגין התקנים שנעשו בו, לכן חשוב שכל רשות תדע מה המצב בנושא בתחומה.

3.11 מערך המקלוט הציבורי

א. ככל שהובן מהמשוב, חלק ניכר מהמקלוט הוותיק אינו ממוגן כלפי אירועי אב"כ, אין בו מסננים ובחלקו ספק אם מקוים מלוא התקנון והוראות חוזרי המנכ"ל בנושא. לדוגמה – בחוזר מנכ"ל משרד הפנים מס' 3/2008 נאמר בין השאר, כי "אין להשתמש במקלטים ציבוריים שלא ליעודם ושלא בשעת חירום. ציוד החירום ותשתיות החירום נועדו אך ורק לשימוש בשעת חירום". יש מקלטים ציבוריים לא מעטים בעיר בהם משתמשים לצרכים וליעדים אחרים. עפ"י הדיווח להלן בחלק גדול מהם חסרים ציוד, אמצעים ותשתיות לשעי"ח הנדרשות עפ"י ההוראות.

ב. רק במקלטי 29 מוסדות חינוך הותקנו מסננים עד כה. היקפו של המערך קטן יחסית להיקף האוכלוסייה מסביבו וספק אם יוכל לענות בכל מקרה אפילו רק על צורכי האזרחים הוותיקים שיבקשו לשכון בו זמן ארוך יותר. בחלק מהמקרים גם עלולות להיות בעיות נגישות למקלט למוגבלי תנועה. ממצאים נוספים על המקלוט במוסדות חינוך ראה נספח 3 בטבלת הנתונים בנושא.

ג. נראה שהמשוב שגרס כי כל המקלטים יפתחו בשעי"ח ויקלטו את תושביהסביבה, אינו מדויק, גם לפי השטח המתוכנן במקלט לכל איש. לא כל שכן אם יהא צורך בשהייה לטווח ארוך, כפי שמורים חלק מהתרחישים והניסיון. לפיכך, מוצע שסדר העדיפות להיכנס למקלט יקבע שמית עפ"י החלטות המוסמכים לכך ובידיעת הסיבה, לבל יהא לחץ מיותר תחת זמנהתראה קצר בכניסה למקלט ובתוכו וכדי שאכלוסו יעשה עפ"י המדד לאיש שבהוראות. ראוי לאתר את היקף תושבי הסיבה הזקוקים לכל מקלט כזה ואת המקומות הפנויים בכל מקלט עפ"י המדד הארצי, כדי לתכנן מראש את תפוסתו.

- ד. באשר למשך השהיה הובן כאילו יש מקלטים בהם ניתן לשהות רק זמן קצר, לרבות בגין רטיבות/חדירת ביוב והיעדר אמצעים לטווח שהייה רב יותר. לאור התרחישים, מומלץ לתקן ולהשלים את החסר ולוודא שאין סיכונים במקלט כגו רדון, גפ"מ, קרינה מייננת/בלתי מייננת, זיהומים, סיכוני שמשל ושריפות, הצפות, לחות וכו'.
- ה. לא כל מקלט במוסדות החינוך יוכל להכיל בעת הצורך את כל התלמידים ותכנון תפוסתם קטן מהנורמה לתלמידים בחט"ב ובחט"ע ואינו כולל סגל. פרטים ראה להלן. מומלץ להשלים את החסר, לאפשר נגישות לכל מקלט גם למוגבלי תנועה ולהכין רשימות של חוסים בכל מרחב מוגן ציבורי הנוגע בדבר, לרבות בחניונים תת קרקעיים דלהלן.
- ממשוב המבוקר** – ישנם מקלטים שהנגישות אליהם ותנאיהם אינם מתאימים לאנשים עם מגבלות (כמדרגות וכד'). אין בעיר מחסות חלופיים (**המבוקר**: כדוגמת אלה שהוסדרו בעוטף עזה), לרבות לבעלי מוגבלויות הנוגעות בדבר. באחריות גורמי הרווחה לתכנן את אופן הטיפול במוגבלים כאלה, לבל יאלצו בשל כך לשהות במהלך שעה"ח במקומות בלתי ממוגנים כנדרש, או במקומות ממוגנים בעלי תנאים פיזיים קשים. קיימים מחסות ציבוריים המתאימים לבעלי מוגבלויות, בהם עלולים להיות תנאים פיזיים קשים. קיימים מחסות ציבוריים המתאימים לבעלי מוגבלויות, דוגמת החניון התת קרקעי ב"בית רוחם". אולם, ספק אם הם יהיו זמינים בטווח ההתראה לכל נזקק בסביבה ולמוגבלי הניידות.
- ו. הובן מהמשוב כי לא נבחנה אפשרויות לפתיחה אוטומטית של המקלטים למניעת תקלות אפשרויות במערכת בקרתם. הוכנה תוכנית לבקרת ביצוע תפקידיה של הרשות במקלטים הציבוריים, אולם חלק מהליקויים שנמצאו עדיין לא תוקנו. מומלץ להשלים את החסר ולמסור דוח מצב כללי ופרטני מפורט.
- ז. בעיר קיימים גם מבני ציבור ותיקים, לרבות רבי קהל שספק אם ניתן יהיה למצוא בחלקם מקומות ממוגנים תקינים כנדרש. חשוב לאתרם ולהוציא בנושא התראות מראש לנוגעים האפשריים בתחומם.
- ח. עפ"י ניסיון העבר יתכן שבשע"ח לא יתקיימו לימודים במוסדות חינוך. למקרה כזה כדאי לייעד את שטחיהם הממוגנים תקינת, לשימוש אוכלוסיית הסביבה שתזדקק לכך, זאת במיוחד כאשר במוסדות החדשים אמורים להיות מרחבים מוגנים תקינים בהיקף נרחב, בשונה מהמרחבים המוגנים הישנים. למקרה כאמור, רצוי לוודא אפשרויות ללימוד עצמי/קבוצתיבשיטות חזותיות/מחשביות כ- e-learning או אחרות, לרבות במקלטים במקלטים פרטיים וציבוריים.
- ט. מהמשוב הובן שרק במוסדות חינוך יש כמות מטפים, פנסים ואלונקות בהתאמה לשטח המקלט, ציוד חילוץ ועזרה ראשונה כבמפרט ורק בהם הוחלף ציוד ישן ולא תקין. מומלץ להשלים את החסר בכל המקלטים והמחסות הממוגנים הציבוריים ולדווח על כך, לרבות על משתמשים במקלטים זו תכליתיים שספק אם יוכלו לפנותם בזמן הנדרש ושאינן בהם ציוד ותשתיות חיוניות כנדרש.
- מתגובת המבוקר** – בהקמה צוות חילוץ והצלה שיקבל את כל ציוד החילוץ ועזרה ראשונה. רק למוסדות חינוך יש ציוד חילוץ שנמצא במחסני הג"א. גם לגבי ציוד זה יש לתרגל ולוודא שיגיע בזמן לכל מקלט.
- י. מוסדות החינוך כוללים גם גני ילדים, שלא נכללו בדוח שנמסר. בהם נמצאו ברשומ"ק אחרות בעיות מקלוט ובתפוסת מקלטים ובעיות אבטחה בעת הצורך. גם זאת ראוי לכלול בנוהל הני"ל. בעת הביקורת נדון בעיריית ת"א – יפו, נושא גני הילדים שאין להם מרחב מוגן. הוחלט שהילדים יעברו בעת הצורך למבנים חלופיים ממוגנים וכי הודעה על כך תועבר גם להוריהם. הועלתה גם בעיית הילדים בגילאי 3 חודשים עד 4 שנים, הפוקדים פעוטונים, מעונות וגני ילדים פרטיים, שאין להם מיגון תקני. הומלץ שהרשות תוודא כי גם הם תודרכו כיצד למגן את הילדים והסגל לעת הצורך.

ג.א. מצ"ב כנספח לדוח, פערים בין פוטנציאל האכלוס במקלטים לבין מספרהתלמידים במוסד, בכמחצית מהמוסדות שדווחו (מתוך 39 שדווחו). בחלק ניכר מהמוסדות דווחו פערים של מאות תלמידים ללא לימוד במשמרות. פערים אלה אמורים להיות גדולים יותר בפועל, שכן בדיווח שנמסר לא חושב מקום לסגל המוסד ונראה שחישוב התפוסה לתלמיד, נעשה לגבי תלמידי חטי"ב וחטי"ב במדד הנמוך משמעותית מהנדרש, במיוחד לעת צורך בשהייה למשך זמן במקלט. יצוין כי הדוח שנמסר, כלל מוסדות בהם לומדים 12,255 תלמידים, המהווים חלק ניכר מאוכלוסיית העיר. בארבעה מוסדות שדווחו – לא צוינה כלל כמות התלמידים אלה רק תפוסת המקלטים – (ראה נספח 3)

3.12 איתור עובדי עירייה בשע"ח, קבלנים ותושבים שאין להם ערכות וציוד מגן

- א. עפ"י פרסומי פקע"ר אין לחלק ניכר מהאוכלוסייה ערכות וציוד מגן כנ"ל. ברורות המגבלות במקרה כזה על תפקוד עובדי עירייה וקבלן לשע"ח החסרים ציוד זה. מומלץ לוודא אתה את כשירותם גם בתחום זה של כל המיועדים לתפקד בעירייה/מטעמה גם בשע"ח.
 - ב. למרות שאין זה מתפקיד העירייה לוודא שלכל תושב יש ערכת מגן תקנית, מומלץ לשקול לפרסם על ידה באמצעי התקשורת וגם בחוזרים כגון על ארנונה, על חשיבות נטילת ערכות מגן כל עוד הן מחולקות. מיותר לציין את מצב התושב ללא ערכה בעת הצורך, את השפעתו גם על סביבתו ועל הצורך האפשרי של גורמי העירייה לטפל גם בכך.
- ממשוב מנהל מח' הביטחון** – במבצע "עמוד ענן" כתב על כך דובר העירייה באתר העירוני ובפייסבוק.

3.13 הטיפול בהתנדבות לשע"ח

- א. עפ"י הניסיון יכולים מתנדבים כאלה לתרום רבות גם במסגרת תפקודי העירייה לשע"ח. מומלץ לארגן רשימות מתנדבים לפי כישורים והתמחויות הנוגעות בדבר ולנפק את נוהל התפקוד בהתנדבות בעירייה, גם בחלוקה לתחומי הטיפול ויחידות העירייה וגם לפי נתוני המתנדבים הנוגעים בדבר נראה שלא כולם תודרכו ותורגלו בתחומי העסקתם האפשרית בשע"ח.
- ב. בעבר נהגו גופים כ"צוות" להמליץ לחבריהם המיומנים בתחומים אלה לסייע ברשויות שביקשו זאת. גם גיוס מתנדבים מקרב הנוער עשוי לסייע לקדם נושאים ולהשגת מטרות הנוגעות בדבר, לרבות מקרב תנועות הנוער שגם העירייה משתפת במימון פעילותן.
- ג. חשוב להכין מראש תוכניות להפעלת המתנדבים, להדריכם ולתרגלם בכל תחום נדרש ולתכנן צווי קריאה לעובדי עירייה הנדרשים. יש לתכנן גם את הלנתם, הסעדתם והסעותיהם בהתאם לצורך ולוודא ביטוחם לפני הפעלתם.
- ד. בנוהל הוועדה לתיאום ארגון והתנדבות ברשו"ם, מוזכרים סדרת מינויים ופעילויות. מומלץ שהאחראי לקיום הנוהל בעירייה, יגיש בכתב פירוט של מינויים/מטלות שעדיין לא בוצעו כנדרש בנוהל ומתנדבים שעדיין לא תורגלו בביצוען. בגין בעיות אפשריות בהתייצבות חלק מהמתנדבים בכל עת צורך, רצוי שלכל אחד מהם המוצב בתפקיד חיוני, יהיה גם מ"מ שיתורגל בכך. מומלץ שגם לרכזת המתנדבים יהיה לפחות מ"מ מיומן אחד ברגיעה ובחירום.
- ה. הניסיון ברשומ"ק אחרות בתחום זה מורה, שיש כאלה הרשומים כמתנדבים אולם לעת רישומם בלבד. מומלץ לוודא לקראת כל תרגיל ועליית הסתברות תרחיש, כי כל מתנדב יכול ונכון לבצע את המוטל עליו וכי פרטיו מעודכנים. בעידן הדוא"ל ניתן גם לבצע עדכון כזה בקלות יחסית עם מי שיש לו מחשב.

ממשוב המבוקר:

- א. קיים נוהל ברשות מנהל מכלול מזון, הפועל בשת"פ עם אגף הרווחה בנושא מזון לחוסים, קשישים ואוכלוסיות הנוזקות לכך. בשת"פ בין לוגיסטיקה ואחראי מכלול מזון ומטה מל"ח, יחולק המזון בהתאם לצורך.
- ב. קיימים נהלים להפעלת מתנדבים קבועים ומזדמנים. חלקם שולבו בתרגילים שנערכו. המערך מאורגן לפי נוהל, למעט תפקוד הוועדה לתיאום וארגון ההתנדבות ברשות. המלצות בנושא ניתן למצוא בנוהל ההתנדבות. מתנדבים למען אוכלוסיית תל"ם עברו הדרכה.
- ג. לאחר שב – 2011 נערכה הדרכה לנציגי בכירי המכלול ע"י פקע"ר, יש כוונה לקיים מפגשים למתנדבים בתחילת 2013.

3.14 פיקוח על קיום כינוסים בשע"ח עפ"י ההנחיות

מומלץ לוודא קיום ההנחיות הכלל ארציות בנושא זה, לרבות ברבי קהל, גם בנוהל פנימי הקובע חלוקת תפקידים ואחריות בנושא, הערכות, בקורות ודיווחים. לפי מנהל מח' הביטחון ניתן להפיק את ההנחיות מאתר העירייה ומהפייסבוק.

3.15 הגברת הפיקוח על פיקוח על חומרים מסוכנים(חומ"ס)

- א. הפיקוח העירוני אמור לוודא שלכל מבנה יש את כל האישורים וההיתרים הנדרשים כחוק לאכלוס ולתפקודו, לרבות היתר בניה, טופס 4, תעודת גמר, רישיון עסק (לעסקים שהחוק מחייב זאת), היתר לשימוש חורג ואישורים הנוגעים בדבר, לרבות מהכבאות, משטרה, בטיחות, איכות הסביבה, פקע"ר וכו'. כאשר חסר אישור/כזה, עשויה הסיבה לגעת גם לנושאי בטיחות מבנים, חוזקם ועמידתם בדרישות הנוגעות גם להיערכותם ולרעש אדמה.
- ב. כדי לשפר את ההיערכות והמוכנות לאירועים כאלה, מוצע לתגבר את הפיקוח של העירייה בתחומים אלה ולדרוש מהנוגעים בדבר לתקן את הליקויים בקדימות הראויה, יש לזכור כי אי עמידה בדרישות אלה עלולה לגרום נזק לא רק לבעל הנכס אלא גם לסביבתו. על הגברת הפיקוח על אי קיום היתרי בניה לצוברי גפ"מ ועל הטיפול בחומ"ס ראה בפרק על איכות הסביבה.

3.16 בקרת ביצוע הנחיות משרדי הממשלה הנוגעות בדבר, פקע"ר ורח"ל

- א. הוראות מנכ"ל חלק ממשרדי הממשלה כוללות גם הנחיות לתפקוד בתחומי אחריות בשע"ח ברשומ"ק. לא נתקבלו דיווחים מהמבוקרים על ביצוע הוראות המנכ"לים, איש בתחומי אחריותו ועלה חשש שאין פיקוח מתכלל בעירייה, אחר ביצוען כנדרש. מומלץ שכל מח' בעירייה הנוגעת להוראה כזו/ אחראית לביצועה ברשות, תדווח מיידית למח' הביטחון, על הוראות שעדין לא בוצעו ועל המלצות שעדין לא יושמו. כך גם ניתן יהיה לתקצב את הטעון תקצוב בתחומים אלה
- ב. מתגובת מבוקר הובן, כי לדידו ריכוז והצגת ממצאים על הנחיות מנכ"לים כנ"ל שלא בוצעו עד כה, היא באחריות הקב"ט/האגף הנוגעים בדבר. לדוגמא – קב"ט מוסדות חינוך לגבי הוראות מנכ"ל משרד החינוך. צוות הרווחה אחראי לוודא קיום הנחיות מנכ"ל משרד הרווחה ולביצוע הנחיות מנכ"ל משרד הפנים אחראי כל ממונה בתחומו.
- ג. מומלץ לשקול למנות גורם מתכלל לפיקוח ולדיווח על הביצוע.

3.17 השלמת רכישת ציוד אלמנטרי לחילוץ

במשוב התקבלה רשימה של דוגמאות לציוד כנ"ל החסר בעירייה ולתפקודה בשע"ח ואסון. מומלץ לרכש/לקבלו בקדימותה הראויה ולהמשיך לדווח על החוסרים עד להשלמתם. כך גם לגבי הציוד החסר במקלטים הציבוריים כמוסבר לעיל. דוגמאות לחוסרים כאלה ראה להלן.

3.18 הנחיות והשלמת מידע והשתלמויות בתחומי אפר"ן (אסון פתע רב נפגעים)

- א. על השאלות בנושא ייחודי זה היה המשוב, כי עיקר הנשאל נעשה במוסדות חינוך. בין השאר עסקינן בהדרכות והשלמת מידע במתן עזרה ראשונה נפשיתורפואית, התנהגות בעת אפר"ן, תכנית חירום אישית/משפחתית, הכנת ארגון ומבנים לאפר"ן והיערכות אישית, התמודדות עם שריפות הטיפול בבעלי חיים, כללי חילוץ, חיים מחוץ למבנה ובאס"ל (אתר סיוע לאוכלוסיה), בדיקת מבנה לשימוש חוזר, סיוע למוגבלים, זיהוי חללים, דיווח למשפחות ועוד. בלימוד מהניסיון במקומות אחרים בנושא, מוצע לשקול לעודד השתלמויות ורכישת מידע בתחומים אלה ולהקנותו לנוגעים אפשריים בדבר, לרבות למתנדבים.
- ב. לית מאן דפליג שאירוע אפר"ן עלול לגעת גם בתחומי אחריות נוספים לכן חשוב שגם הם יהיו מיוזעים ומודרכים לתפקודם לקראתו, במהלכו ולאחריו, לרבות כדי להחזיר את המצב לקדמותו. מומלץ לשקול לעגן זאת גם בנוהל פנימי עם אחריות לכל ראש מכלול הנוגע בדבר.

ממשוב המבוקר: הובן שבחלק קטן מנושאים אלה, ניתנה על כך הרצאה מאל"מ בכיר בפקע"ר, שהתמחה בתחומים הנוגעים בדבר. למען הגילוי הנאות יצוין כי הוא היה משך שנים מפקדו בשמ"פ של מבצע הביקורת.

3.19 קיום גורם עירוני מתכלל בתחומי ההערכות ברגיעה לשע"ח ולאסון

- א. יש עיריות בהן ממלא תפקיד זה עפ"י נוהל, מנהל אגף להיערכות לשע"ח. בעיר שכנה ממלא תפקיד זה, בכיר בחברה לביטחון ולסדר ציבורי. מחלק מהמשובים (כדוגמת בתחום הפיקוח על קיום הוראות חוזרי מנכ"לים ממשלתיים) נראה, יש כאלה להם לא ידוע קיום גורם מתכלל כזה ברגיעה בעירייה. לפיכך, מוצע לכלול גם זאת בנוהל עירוני מפורט. עלתה גם הצעה של רח"ל בעבר (כפי שבאה לידי ביטוי גם במכתב ראש רח"ל דאז), להקים לצורך זה רשות חירום עירונית (רח"ם) כדוגמת רח"ל הארצית.
- ב. תפקוד המתכלל ברגיעה בכל תחום שהוזכר לעיל ולהלן, אינו חייב להיות עיסוק מלא והוא יכול להתבצע בנוסף לתפקידו הקיים של העובד.

ממשוב המבוקר - הפעילות עד כה ברשות, מתואמת בתחום זה עם רח"ל נעשית עפ"י הנחיותיה.

ממשוב מנהל מח' הביטחון – ועדת מל"ח היא הגורם המתכלל.

3.20 לימוד מלקחי תרגולים קודמים, מעקב אחר יישום תיקון הליקויים ונוהל דיווחים

- א. עד כה לא הצליחה הביקורת לקבל את רשימת מלוא הליקויים שנמצאו בכל התרגולות ובבקורות בעבר ואת אלה מהם שלא תוקנו עד כה.
- ב. מסיכום תרגילי נקודת מפנה 4-6, נראה שחלק מההמלצות לתיקון הליקויים עדין לא יושם, לרבות בתחומי הנהלים, ניהול יומן אירועים כתוב, משך השגת המידע הנחוץ, הכשרת העובדים לפעילות כצוות חירום ראשוני ועוד. מומלץ להטיל על גורם עירוני מתאים את האחריות למעקב צמוד אחר ביצוע התיקונים ויישום ההמלצות, לבל יהיו הליקויים שנמצאו והלקחים שהיו אמורים להילמד, כנשיאים ורוח כאשר גשם אין. מוזכר כי התחום המדובר מצוי בשיא סקר הסיכונים וכי סיכונים עלולים לגעת גם לפגיעה בנפש, גוף, רכוש וביטחון הפרט והכלל.

ג. במשוב על השאלות בנושא נאמר בין השאר, כי לא כל הלקחים יושמו עד תמס. לדוגמה מרכז הפעלה חלופי בהקמה. על השאלה האם תוקנו כל ליקויים שנמצאו, הופקו לקחים מביקורות קודמות, האם נתגלו כשלי תפקוד יסודיים האם וכיצד טופלו? – לא ניתן עד כה מענה מלא.

ד. כדי להציג איזון ראוי בביקורת בתחום זה, יש לציין גם את ההישגים לשימור, שציין מפקד היקל"ר לזכות תפקוד העירייה, בפתח סיכומו בנושא. בין השאר ציין בחיוב את שליטתו וניהולו המקצועי, היסודי, המנוסה והבטוח של ראש העיר ותודות לנושאים בעול ההכנות הרבות והמוצלחות ובראשם מנהל מח' הביטחון בעירייה. לא די בקבלת ציון טוב בתרגיל ובביקורת, יש להשלים גם את תיקון הליקויים שנמצאו. מוזכר שוב האמור בפתח, כי בעת מבצע "עמוד ענן", עלו בעיות מהותיות גם ברשומ"ק שעברו בהצלחה תרגילים דומים. **ממשוב מנהל מח' הביטחון** – כל תפקוד לקוי מטופל ואם לא, ראש העירייה מקפיד שיטופל. ב"ניקודת מפנה 5" תורגלה גם מערכת שליטה ובקרה חדשה. ניתן יהיה לשדרגה אם ימצא לכך תקציב מתאים.

3.21 מטה מרכז ההפעלה בשע"ח ובאסון

- א. התשובות על חלק מהשאלות בנושא היו חיוביות.
- ב. מרכז חלופי למקרה של פגיעה בשלבי הקמה (מתוכנן לסוף אוקטובר 2012).
- ג. מתפקיד רכזת המתנדבים להכין דרך קבע, דוח צרכים של נזקקים לנציגי מערכת הרווחה, לספקי המזון בשע"ח ומצרכים חיוניים, ולגופים תורמים והתנדבותיים. אין נוהל פנימי גם בנושא זה ואין לה מ"מ.
- ד. מיותר להסביר את חשיבות תפקודו של המוקד בשע"ח גם לאור הלחץ צפוי עליו מתושבי העיר, יש חשיבות לוודא שהמשוב מהמוקד ודבר הדובר יתורגלו גם בהעברתו לציבור בשפת דיבורו.

3.22 הטיפול בבעיות בתחומי איכות הסביבה

- א. בעירויות אחרות עלתה גם בעיות ההתייחסות לזיהומי קרקע ואוויר אשריים בשע"ח, לרבות מפגיעה בתחנות דלק, במיכלי גז עיליים וטמונים תחומי רשות, במרכז הגז באזור התעשייה, במיכלי האמוניה וכו'. מהמשוב ובן כי במרכז ההפעלה קימת מפת מקורות סיכון כאלה לטיפול בשעת הצורך.
- ב. מהבדיקה נראה שקיימת מיומנות בטיפול בנושא זה. אולם היקף הפיקוח בגיעה נמוך יחסית. אם יעלה בשע"ח ואסון חשש לסיכוני זיהומי אוויר וקרקע ולסיכונים נוספים בתחום איכות הסביבה, מוצע לתכנן לתגבר מראש את המערך בתחום זה, לרבות ע"י מתנדבים המתמצאים בכך.
- ג. נראה שבשונה מהנעשה בערים גדולות יותר, יש ברמלה פחות סיכוני חומ"ס יחסית. עם זאת יש בה אמוניה במפעל מסוים וחשוב שסיכוניו ינעו תחת פיקוח, במיוחד בשע"ח.
- ד. בעניין זה יש להזכיר כי גם הובלת החומר למקום אכסונו דרך שטחים מושבים, עלולה להיות מסוכנת. חשוב לוודא שכל חומ"ס מפקוח כנדרש ועמד בדרישות הביטחות והביטחון.
- ה. בעירייה יש נתונים על תפוצת מיכלי גפ"מ טמונים אולם נראה מהמשוב שאין להם (לרבות במבנים חדשים) היתר בניה כנדרש. ממילא ספק איש פיקוח על מידת בטיחותם.
- ו. מיותר להסביר את סיכוניהם בשע"ח ולעת אסון טבע ויש אף הרואים בהסיעד לפיצוץ/ שריפה נקודתיים לכן מומלץ שהפיקוח העירוני בסיוע גורמי בטיחות וביטחון יבקר באתריהם (לרבות העיליים), ילמד את סיכוניהם, ידרוש את תיקון הליקויים וקבלת היתר בניה בגינם.

3.23. היבטי בטיחות שעלולה להיות להם השפעה גם בשע"ח וגם באסון טבע

- א. לעיל הוצגו דוגמאות של סיכוני בטיחות ברגיעה, שעלולה להיות להם גם השלכה בשע"ח ולעת אסון טבע, כדוגמת חומ"ס בלתי מפוקחים. מומלץ שהממונה על הבטיחות יכין ויגיש רשימה של סיכונים כאלה, כדי שניתן יהיה לנסות ולמונעם או לצמצמם בפעילות מקדימה וכדי שסיכוניהם יוצגו דרך קבע גם במרכז הפיקוד. מוזכר בזאת כי ב"עמוד ענן" נפצעו רבים בגין תקלות בדרך למרחבים הממוגנים וגם בשל בעיות נגישות אליהם. בנושא האחרון מוזכרת גם מחויבות הרשות עפ"י הוראות חוק הנגישות.
- ב. תוצאות של אסונות בעולם בתחומים אלה, לרבות לאחרונה ביפן ובארה"ב, מורות כי אי היערכות כנדרש ברגיעה בתחומי הבטיחות, עלולה לגרום לנזקים גדולים גם בשע"ח ולעת אסון טבע.
- ג. בקרות הבטיחות מעלות תדיר ממצאים לתיקון, אשר לא תמיד מתוקנים מייד. דוגמאות לכך ניתנו כבר לעיל בתחומי חומ"ס, גפ"מ, חיזוק מבנים ועוד.
- ד. המשוב דלהלן מורה כי ההיערכות הבטיחותית בנושא ברגיעה לוקה לכאורה בחסר, כמפורט להלן במבני ציבור, לרבות במבני העירייה. מומלץ לתת קדימות להשלמת החסר ולגייס את המימון הנחוץ לכך, הנמוך ככלל לעומת הנזק הצפוי בהיעדרו בשעת הצורך. ראוי גם להוסיף כאן ממקורותינו, כי "כל המציל נפש אחת..." , "טובה שעה אחת קודם" וכו'. כך גם לגבי הדרכת כל עובד בתחומים הנוגעים בדבר.

ממשוב האחראי לכך בעירייה:

- א. במוכנות ובתגובה למצבי חירום, צריך שיהיו מבחינת הבטיחות בכל מבנה ציבור בו עובדים, גם אמצעי הגנה לשע"ח, מיגון מאש וחומ"ס, ציוד חירום, כולל מנ"פ (מערכת נשימה פתוחה), חליפת הגנה מחומ"ס, אלונקה וערכת החיאה.
- ב. בארון לכווננת ולשימוש במצבי חירום אמורים להיות גם מסכה פנורמית עם פילטר, פנס וסוללות, זוג מגפיים, שמיכה לכיבוי אדם, חבל הצלה, ערכתעזרה ראשונה, גרזן, לוח וכו'.
- ג. "דברים אלה לא קיימים במבני העירייה וחשוב שיהיו".
- ד. על העובדים לקבל הדרכות להתנהגות בזמן חירום. בנושא בטיחות הנגישות למקלטים ציבוריים צוין כבר, שהיא אינה מתאימה לבעלי מוגבלויות וכך גם התנאים הפיזיים במקלטים.

3.24. הטיפול בשב"חיס שעלולים להיות סיכון

מהמשוב הובן כי קיים שת"פ הדוק בנושא בין העירייה לבין המשטרה וכי גם הקמת השיטור העירוני נמצאת בשלבים. הוקמה גם תחנת שיטור נוספת באזור השוק - מוקד השב"חיס. אם וכאשר עולה חשש כי שע"ח קרבה, מומלץ ללמוד מלקחי רשומ"ק אחרות וליזום בסיוע דיווחי התושבים, את ההפסקה המיידית של שהייתם הבלתי חוקית.

3.25 הערכות בתחומי מכלול הדוברות והמידע לציבור

- התקבל בנושא משוב מפורט על השאלות שהועלו. נראה שנעשה עיקר השיבוץ במערכת זו של נושאי תפקידים, דוברי שפות זרות, מתנדבים ורצים. להלן המומלץ להשלמה:
- א. גמר הפקת פרק חירום דינמי בדף הפייסבוק, בו יפורסמו גם ההנחיות הדרושות להתנהגות בחירום, כולל סרטי הסברה (לו"ז מתוכנן עד אמצע נובמבר 2012).
- ב. הנהלים לתפקוד שתורגלו בעבר: הפעלת המרכז, הודעות נצורות, סדר הפעולות בחירום ועוד. מוצע לשקול גם נוהל להערכות מחודשת בעת פגיעה במרכז, המשך תפקוד מערך ההסברה לשכונות גם לעת שיתוק פעילות המרכז העירוני זמנית, מערכת תקשוב חלופית וכו'. מומלץ לשקול גם אישור נוהל עם מתכנת של דיווחים בסיסיים נדרשים בכל תחום (דוגמתם הייתה בתחומים מסוימים גם בהערכות הכתובה שהוצגה ע"י מנהל מח' הביטחון), הן פנימית בעירייה והן לגורמי חוץ הנוגעים בדבר.
- ג. עפ"י המשוב כבר תורגל בעבר חלק מהמוצע בנהלים הני"ל, כדוגמת העברת הודעות באמצעות חוזרים כתובים, מתנדבים, רצים, רכבים עם כרוז וכו'.
- ד. כן צוינה הערכות להפסקת תפקוד בגין הפסקת חשמל באמצעות גנרטור חירום ותחנות הרדיו המקומיות. מומלץ לשקול לעגן את המידע שנצבר גם בנהלים. יודגש כי המידע מצוי תדיר בידי העוסקים בכך בשגרה. לעת חירום חשוב לעגנו גם בנוהל מאושר, לאישוש ולהעברתו גם לנושאי תפקיד חדשים ולממלאי מקום.
- ה. לתרגל פרסום הודעות בכתב גם בשפות זרות הנוגעות לתושבי העיר, ולהתאים לצורך זה גם את מערכות התוכנה והמקלדות הנוגעות בדבר בעירייה.
- ו. בין הנחיות מנכ"ל משרדי הממשלה, יש גם העוסקת באבטחת אירועים ומופעים רבי קהל. מוצע לשקול שלקראת כל אירוע כזה, יובאו עיקר ההנחיות גם לידיעת הציבור בסיוע מערך הדוברות. אם הם יעוגנו בנוהל פנימי, יקל הדבר גם העברתו לכל הנוגע בדבר.
- ז. מתוך תשעת מרכזי המידע שהוקמו, תורגלו חלקם פיזית ומרביתם מתודית. רצוי להשלים את התרגול הפיזי של כולם בקדימות הראויה ולהשלים את מערך ההשתלמויות וההדרכה שנעשו עד כה בתחומים אלה.

מתגובת דובר העירייה מנובמבר 2102

- א. עוד החודש יופק פרק בהחירום בדף הפייסבוק העירוני הנמצא בהכנה
- ב. קיים נוהל להפעלת מערך הדוברות ומכלול המידע לציבור בחירום.
- ג. בתרגיל האחרון של נקודת מפנה 6, תורגלה גם פגיעה במרכז ההפעלה והעברתו למיקום אחר. גם מערך הדוברות תורגל בהתאם לתרחיש. במסגרת זו פתחו מתודית מרכזי המידע והופצו הנחיות התנהגות לציבור והודעות כנדרש. במשוב פורטו נושאי הודעות אלה. האמור בתת סעיף דלעיל, תורגל גם בתרגיל האחרון. האמור בתת סעיף ה' לעיל, תורגל. הדובר העיר כי יש להיערך למימוש ההתאמה הנדרשת. האמור בתת סעיף ו' מתבצע שוטף בעת אירועים רבי משתתפים בעיר. יש לבצע את המוצע בתת סעיף ז' בשילוב דרכה
- ד. נהלי החירום מודפסים בחוברות המצויות במרכז ההפעלה, במוקד העירוני, בדוברות ובמחלקת הביטחון.
- ה. כל ההודעות הועברו בתרגיל באמצעות רדיו קול רמלה שפעל באמצעות גנרטור חירום (הוא מופעל אוטומטית עם הפסקת חשמל), כריזה, אתר עירוני, פייסבוק עירוני, תיקי הנהלים שמורים אצל הדובר וסגניתו על גבי דיסק און קי, כך גם כל תיקי ומפעילי המוקד העירוני.
- ז. ב - 13.11.2012 השלים הדובר את תגובתו כלהלן: לשונית ביטחון וחירום עלתה לדף הפייסבוק, היא עובדת בדומה לאתריכולת עריכה וניהול התוכן תינתן לנו בהמשך, עובדים גם עלעיצוב איקון לביטחון.

3.26 הערכות ייחודית במוסדות ציבור וחינוך, לאפשרות של אסון טבע

- א. יל נקודת מפנה 6 שנערך בעת הביקורת, הראה גם על חשיבות ההערכות לאסון טבע, כרעש אדמה. לפיכך מוצע שכל נוהל עירוני הנוגע בדבר יתייחס גם לאופציה זו, אשר יכולות להיות לו תוצאות לא פחות קשות מבשע"ח.
- ב. בין השאר פורסם על יותר מאלף ושש מאות מבני מוסדות חינוך בארץ, שנבנו לפני 1980 שלא עפ"י התקינה כיום, ואשר עשויים להיות סכנה לשהים בהם בעת רעש אדמה. מבנה כזה עשוי שלא לספק גם מיגון נאות בשע"ח. מוצע לאתרים בעיר, בדומה להצעה לעיל לאתר מבנים פרטיים כאלה, ולוודא שכל נוגע בדבר בעירייה ומחוצה לה יודע על כך. לחלק מהשיפוצים והחזיקים נחוצים תקציבים מהותיים, ועפ"י הנתונים שיתקבלו בסקרם המוצע, תוכל העירייה להציגם כנדרש ובגילוי נאות לנוגעים בדבר. בעיר גם מבנים לשימור, ראוי לבדוק אם בסיוע המועצה הארצית לשימור מבנים, ניתן יהיה גם לחזקם גם לרעש אדמה ושע"ח.
- ג. בעת התרגיל אף עלתה טענה כאילו כבר אושרו תקציבים ממשלתיים לצורך זה, שלא נוצלו עד כה. נראה שלכל המקדים לדרוש זאת, עשויה להיות גם קדימות להקצאתם.

3.27 תפקוד תאגידיים מקומיים הנוגעים בדבר

- א. לתפקוד תאגידיים כמים, ביוב, כבאות וכו', יש חשיבות מקומית ייחודית, הן בשע"ח והן לעת אסון טבע. ככל שהובן היו תרגולים משותפים בתחומים אלה עד כה. מומלץ לשקול להציג אף שת"פ זה בנהלים משותפים הנוגעים בדבר ובאישור הנהלות התאגידיים.
- ב. אם יש לקחים מתרגילים משותפים כאלה שעדין לא נלמדו/ליקויים שלא תוקנו, רצוי שהעירייה תשקול להסב לכך את תשומת הנהלות התאגידיים הללו, כדי לאפשר את תפקודם המיטבי בעיר בעת הצורך.
- ג. חשוב שבמטה לשע"ח ולאסון יהיו ברורות גם מגבלות התפקוד של תאגידיים אלה, לרבות יכולתו לטפל בו זמנית במספר אירועים, ללא סיוע מבחוץ.

3.28 התפקוד בתחומי הנדסה

- א. בעת תכנון תכניות בנין עיר לא נעשות בדרך כלל בדיקות קרקע מפורטות אלא אם ידוע מראש, שיש בעיה/סוגיה המחייבת זאת,
- ב. במסגרת הבדיקות הסביבתיות בשלב תכנון התב"ע נבדקים גם תחומי השפעה ורדיוסי מגן ממתקני תשתית שעשויים להוות גם בשע"ח ואסון טבע סיכון לסביבתם. לדוגמה – תחנות דלק והמתקן הביטחוני בסמוך לתכנית מערב רמלה.
- ג. בשנתיים האחרונות לא הוגשו בקשות לחיזוק מבנים בהתאם לתמ"א 38. אולי גם בשל כך שהטבות התוכנית אינן מהוות תמריץ כלכלי לחיזוק, כבערים גדולות יותר ובגוש דן. התכנית העירונית שהוכנה בהתאם לסעיף 23 בתמ"א, המאפשרת תוספת קומות וזכויות, אושרה בוועדה המקומית אך ממתינה לדיון בוועדה המחוזית. ראה דוגמת הנהוג בנושא בהרצליה וברמת גן כמוזכר בדוח. בהקשר לאירועי "עמוד ענן" מוצע לחזור ולפנות לרשויותהממשל הנוגעות בדבר ולרזו את תגובתן להצעה הנ"ל ולקידום תוכניות לחיזוק מבנים ע"ח בעלי הנכסים, כאמור להלן.
- ד. עד לאישורה ובנוסף לכך ראה ההמלצה לעיל בעניין קידום החיזוק אפילו חלקית, על בסיס כדאי לבעלים, לרבות סגירת וחיזוק קומות מפולשות לממ"דים/ ממ"קים וכן חדרי מדרגות לפי המלצות רח"ל ופקע"ר, הכל ע"ח בעלי הנכסים. כשמיידעים על כך את הציבור הנוגע בדבר, ממילא עוברת האחריות לכך אליו. בהקשר לכך מוזכר גם המקרה בו חדר טיל בעת "עמוד ענן", דרך תקרת חדר מדרגות שלא חוזק כמוצע.
- ה. בשל חוסר תקציב ממשב"ט, לא אושרה עד כה הצעה לתכנית פינוי בינוישהוצעה בעיר, שאף היא הייתה אמורה להשיג מטרות דומות בתחומי ההערכות הנ"ל. בערים גדולות אחרות מוגדרות תכניות פינוי ועיבוי בינוי: WIN- WIN לכלל, לרבות לעירייה (המקבלת ללא עלות התחדשות עירונית ותוספת ארנונה), לבעלי הדירות המקבלים ללא עלות נכס בעל ערך גדול יותר, ליזמים ולקבלנים שנשכרים מתוספת הבנייה. במשובלהשלמת ההערכות צוין כי "חיזוק מבנים בפועל, תמ"א 38 על תיקוניה אינם משיגים (ברמלה – השלמת המבקר), את יעדיה". יש להכיר בחיזוק המבנים כצורך לאומי. הדבר מחזק את המלצת המבקר לשקול קידום חיזוקים נוספים כאלה כדוגמת חיזוק וסגירת קומות
- ו. לכן חשוב שהעירייה איתרה ארבעה מתחמים נוספים להם מוכנות עתה הצעות לפינוי בינוי בעיר, שיוגשו לוועדה הבין משרדית להתחדשות עירונית בראשות משהב"ט. מומלץ להגישן בקדימות האפשרית שכן רמלה אינה היחידה המבקשת זאת וככל שתקדים בקשה לעלות לדיון אולי תקבל גם קדימות באישורה.
- ז. מומלץ לשקול לנהוג בנושא כלפי פנים וחוץ עפ"י נוהל עירוני פנימי, שיפרטאת הטיפול כחוק ואת האחראים לכך. חלקים ממנו ניתן לשקול גם להביא לידיעת הציבור בעיר.
- ח. מוצע שתוכן לידיעת הנוגעים בדבר, לרבות מבקר העירייה, רשימה של מבנים שאותרו או שהלינו עליהם כמסוכנים ואשר לא נעשה עד כה טיפול לתיקונם / להריסתם/ למניעת הכניסה אליהם. הדבר חיוני ביותר גם לשע"ח ולעת אסון טבע.
- ט. מוצע גם שמח' תחזוקת מבני ציבור תכין רשימה כזו של מבני ציבור שישחש למסוכנותם לשימוש, לרבות מוסדות חינוך, ותכנית אב ופרטניתלתיקונם, ותביא זאת עם הצעדים שננקטו, לידיעת מקבלי החלטות בנושא בעירייה ומחוצה לה. האמור בסעיפים ח'–ט' חל גם על מבנים מסוכנים שנבנו בשיטת הפל-קל (ראה גם מסקנות ועדת זיילר לבדיקת בטיחות מבנים בעקבות אסון אולמי ורסאי בירושלים).

- י. מהנדס העיר יגיש נתונים על רישוי חומ"ס בתחומי אחריותו, לרבות פירוט צוברי גפ"מ טמונים שאין להם התר בנייה כנדרש. יוקפד שלא לתת התרי בנייה למבנים חדשים בהם אין התר כזה גם לצובר הטמון. מוצע גם שפקחי הנדסה יבקרו בכל אתר של גפ"מ טמון עם גורם המיומן בבטיחות ויציינו בדוח את התוצאות והסיכונים.
- יא. מומלץ שתאגיד המים והביוב ומנהלת פת"ש יכינו דוח על מתקנים שבתחומי אחריותם, אשר יש חשש ליציבותם/סיכון להשתמש בהם, ואת הצעותיהם לתיקון הליקויים.
- יב. בתחומי הפיקוח היה המשוב כי ביקורת במקלטים פרטיים משותפים, נעשתה רק עקב תלונות על השתלטות עליהם, לטיפול במשתלט בסיוע הפיקוח העירוני ומשטרת ישראל. בבדיקת בקשה להיתר של בעל דירה, היו שביקשו פטור מממ"ד בשל קיום המקלט המשותף בבנין. במקרה זה ראוי לבחון אם הממ"ד החדש לא ייתן מיגון תקני טוב יותר מהמקלט הישן. על מצב מקלטים כאלה, לרבות הציבוריים – ראה לעיל. ככלל, לא התקיים פיקוח כולל על המקלטים המשותפים הישנים. בבנייה החדשה נבדקו הממ"דים ע"י מהנדס מפקע"ר. התוצאה הנדרשת הינה תנאי לקבלת היתר בנייה. רק בבניה החדשה לא נמסר טופס 4, אלא לאחר קבלת אישור פקע"ר ולאחר המצאת תוצאות נדרשות לבדיקות ממכון התקנים.
- יג. הנגישות למקלטים הציבוריים והתנאים הפיזיים הקשים "לא מתאימים לבעלי מוגבלויות" נרשם במשוב הנדסה. מתוכנן שבזמן חירום יהיו בעלי מוגבלויות במקומות מוגנים ובמחסה ציבורי אחר, כדוגמת החניון בקניון, החניון התת קרקעי בבית רותם וכו'.
- יד. עולה חשש שאם לא יעשה מראש תכנון שמי מדויק של חלוקתם כאמורבעיר, ספק אם יוכלו להגיע למרחב המוגן המוצע, בטווח המזערי של ההתראה המוקדמת הצפויה. זאת גם בגין מהירות תנועתם המוגבלת בלאו הכי.

3.29 **בקרת תיקון ליקוי העבר ולימוד לקחים לקראת כל ביקורת/תרגיל נוספים.**

- א. המבקר לא הצליח לקבל רשימה מרוכזת של כל הליקויים שנמצאו בביקורות קודמות ובתרגילי העבר עדיין לא תוקנו. עלה חשש שאין מעקב סדור אחר תיקונים ואחר לימוד הלקחים הנדרשים.
- ב. ב - 3.10.11 שלח רמ"ט מל"ח רשותי למנהלי המכלולים בחירום, חוזר בדברדברים עיקריים שיש לתקן לקראת הביקורת הבאה, כולל עדכוני המצגות, השלמת נוהל ספציפי כתוב לתפקוד בתחומי כל מכלול, לרבות בהתאם לתיקי התכנון והקונטרסים הקיימים, פירוט הפעילות בכל מכלול בדגש על המנהל, סגנים, עץ מבנה, משמרות וכו', השלמת תיק תכנון לכל מכלול עם פירוט שצוין, תכניות מגירה ונהלים להפעלת המתקנים, מיפוי הצרכים והמענה הנדרש של כל אחד בתחומו, השלמת דרישת המתנדבים הנדרשים בכל מכלול והעברת דרישה לכוח אדם. לאחר שעברה כשנה מעת משלוח החוזר, מומלץ שיקבע עוקב ומדווח על הביצוע.
- ג. חשיבות התיקון המייד של הליקויים שנמצאו, מובנת גם מסיכום תרגילנקודת מפנה 6 שנערך במהלך הביקורת. בצד השבחים על הישגי התרגיל, ציין גם ראש העירייה בסיכום נקודות בהם יש להשלים את הפעולות לפי סדר עדיפויות, לרבות את ההצטיינות (כולל עגלת חילוץ נוספת, גרור תאורה וחפ"ק נוסף), השלמת התוכנית להמשך הפעולות, המשך טיפול במים וביוב, היערכות לשינויי תמונת המצב, הימנעות מפתרון בעיות שיוצרבעיות נוספות, התארגנות לילה בתחומים הנוגעים בדבר וכו'. בתרגולים קודמים ובבקות קודמות עלו המלצות דומות בשל ממצאים דומים.

- ד. בסיכום קצין היקל"ר ברשות הוצגו גם שורת לקחים ללימוד/מסקנותודילמות שעלו במהלך התרגיל. לפיכך, חוזרת המלצתנו לוודא קיום מעקב רציף של מיומן בכך אחר לימוד הלקחים ותיקון הליקויים, לבל יהיה צורך לחזור עליהם בבקורות ובתרגילים נוספים.
- ה. אחד המענים שנתן מכלול כ"א בתרגיל – פנייה לרשויות סמוכות בבקשתעזרה בצמ"ה לפינוי הריסות וסיוע במשאבי אנוש לצוותי החילוץ ולמרכזי הפינוי והקליטה. בתחום זה חוזרת המלצת הביקורת לתרגל גם טיפול אוטונומי ופנים קהילתי בכל תחום, לרבות בפיקוד חפ"ק מקומי, כפי שנעשה גם בתרגיל ברובע צפון מערב בת"א. זאת למקרה בו הרשויות הסמוכות עסוקות אף הן בטיפול בתוצאות אירוע בו זמני רב/נזק נפגעים תחומן, כפי שייתכן גם בעת רעש אדמה כלל ארצי וגם בשע"ח בכל האזור.

3.30 מחלקת הפיקוח והמוקד העירוני.

- א. מומלץ לתרגל את תפקוד יחידות אלה הן עם תגבורן במתנדבים בשע"ח, לרבות בדוברי שפות זרות והן במיקומן במרכז ההפעלה העירוני השוכן במקלט הסמוך למוקד בשגרה.
- ב. בעת אירוע ארצי/רב תקריות מקומיות, עשוי להתהוות לחץ ניכר של פונים אל המוקד. מוצע לשקול קיום חלופות הן למיקום, הן לאמצעי התקשוב והן לאפשרות של אי יכולת מתן משוב בזמן סביר ולתרגל זאת גם הלכה למעשה.
- ג. כתוצאה מפיקוח הפקחים שהמקלטים בבתי מגורים פנויים מצידו ופסולת, הוצאו לחלק מהמקלטים התראות ונערכה בדיקה לפינוי. יש להשלים את הבדיקה ולוודא שהפינוי בוצע בכל מקום. מוזכרת בזאת היפגעות תושבים בעת "עמוד ענן" בחדר בלתי ממוגן בדירתם לאחר שמצאו כי מקלטם הביתי היה מלא בצידו שלא פונה בזמן.
- ד. לא נבדקה מידת התאמת המקלטים למצב של לוחמת אב"כ ופקע"ר לא היה מעורב בהכוונת העירייה לגבי מצב המקלטים בבתי משותפים. לטובת התושבים ותפקוד העירייה בתחום זה, מומלץ להשלים את המידע בנושא ולפנות אל התושבים שיעשו זאת לטובתם. זאת גם למניעת טענות אפשריות מצידם על אי ידיעה/הנחייה בנושא. מומלץ גם להציע לכל תושב שלא קיבל את הנחיות פקע"ר, לבקשן ולוודא קיומן הלכה למעשה.

ממשוב מנהל הפיקוח והמוקד:

במקלטים המשותפים לא הוחלף ציוד ישן ולא תקין ובחלקם חסר ציוד מגן כערכת עזרה ראשונה, מטפים, מים, שירותים כימיים, פנסים, אלונקות וכד'.

3.31 קיום ערכות החיאה כנדרש

מיותר להסביר את חשיבות קיומה של ערכת החיאה תקנית בקרב כל ריכוז אוכלוסייה כנדרש, במוסדות ציבור, מופעים וכנסים ובמיוחד ברבי קהל. ברשומ"ק אחרות נמצאו חוסרים בתחום זה וחלק מהערכות הקיימות נמצאו כלא תקינות. לאור הערות המשוב בנושאים אלה, מומלץ לבדוק זאת גם ברמלה בקדימות הראויה, ולהביא את המידע לידיעת המוסמכים להחליט ולתקצב בנושא.

ממשוב מנהל מח' הביטחון – ערכות כאלה קיימות במרכזי הספורט ובמוסדות נוספים והן ניתנות להעברה למקום הצורך בעת הצורך. במוסדות חינוך יש ערכות ע"ר.

3.32 **תקצוב**

- א. התקצוב לתחומי הג"א בשנת 2011 נוצל במלואו. התקציב לשנת 2012 עדיין בביצוע. לאור שינוי אפשרי בתרחישים מעת תקצובו ועד כה, מומלץ לבדוק אם לא ראוי לשנות קדימויות ועדיפויות להקצאת יתרותיו.
- ב. זאת גם לאור העובדה שלא כל בקשה בנושא מתוקצבת והתקצוב נעשה עפ"י מקורות המימון. לדוגמה: מחלקות הביטחון וההנדסה ביקשו מימון לשיפוץ שמונה מקלטים ציבוריים בשנת הכספים 2012, אך לא נמצא לכך מימון. לאור מצבם המוזכר לעיל והיקפם בעיר, בה הם מכסים רק מזער מהצורך הכללי למקלוט תקני, מיותר להסביר את הבעייתיות שבממצא זה.
- ג. בגין חשיבות תפקודה של הגזברות גם בתנאי שעי"ח ולאחר אסון טבע, מוצע לשקול להכין גם עבודה חלופת מקום למיקומה המתוכנן בשעות כאלה. נציגה במרכז ההפעלה/בהנהלת כל תרגיל, יוכל להעביר גם למיקום החלופי את ההוראות שיתקבלו.

ממשוב הגזברית:

משוב מדויק, מלא ומקיף את כל תחומי האחראיות בתחומים הייחודיים הנוגעים בדבר, יאפשר לכולם לאתר את הטעון תיקון והשלמה, לרבות את התקצוב הנחוץ לכך ולפעול בגילוי נאות גם בפני גורמי החוץ והממשל הנוגעים בדבר. הממונים על אגף הכספים/גזברות יציגו את מגבלות התקצוב, אם ישנו, בתחומים אלה. המבקר מחזק גישה זו גם לגבי כל תחום אחר הנוגע להערכות ולפעולה בשעי"ח, אפר"ן ואסון טבע, זאת גם כלימוד מלקחי מבצע "עמוד ענן"

3.33 **ההערכות בתחום הרווחה**

עפ"י התייחסות מטה אוכלוסיה בחירום:

- א. למערכת הממוחשבת של מרכז ההפעלה אמורים להישלח נתוני השטח בשעת אמת. מומלץ שיהיו בה נתוני יסוד הקיימים כיום בתחומים הנוגעים בדבר. הם יהיו נחוצים גם לאיתור האוכלוסיות הקיימות הזקוקות לסיוע והנוספות.
- ב. גם למערכת ממוחשבת זו חשוב שיהיו חלופות, לרבות לעת פגיעה/ שביתה/הפסקת חשמל ללא חלופה וכו'.
- ג. לעת חירום רצוי שלכל נושא תפקיד עפ"י נוהל/הוראה, יהיה גם מ"מ קבוע אשר ישתתף אף הוא בתרגילים.
- ד. עפ"י הניסיון במקומות אחרים והעומס האפשרי על המוקד העירוני ועל תחנות ער"ן בשעי"ח, אפר"ן ואסון טבע, מוצע לשקול גם חלופה ותרגולה, למענה הפסיכולוגים והעו"ס שמתוכנן להינתן מהמוקד העירוני, ממרכזי הדחק והאס"לים. יתכן גם שצוות נייד אחד לא יספיק. לכן מומלץ לשקול לתכנן ולתרגל גם יותר מחפ"ק אחד בתחום זה לעת אירוע בו זמני במספר שכונות/אזורים בעיר. במסגרת התרגול מוצע לעבור גם על אופן ביצוע כל נוהל הנוגע בדבר. מומלץ גם שכל נוהל כזה יעמוד מודפס/ממוחשב לשימוש בכל תפקיד בתחומים אלה.
- ה. גיוס מתנדבים מזדמנים בעת ולאחר אירוע, קשה יותר לעיתים מאשר לפניו. לכן מוצע לגייסם בהיקף הנדרש, כבר עתה ובעת הקרובה ולהשלים בנתונייהם את כל הנדרש לאיתורם ולהגעתם לתפקוד עפ"י התמחותם ותחומי התנדבותם.
- ו. בין הנהלים הפנימיים על ההערכות לשעי"ח בשגרה, ראוי גם לוודא קיום נוהל מאושר ל"מסירת המקל" (העברת אחריות) במעבר לתפקוד בשעי"ח.

ז. עפ"י נוהל בקרת מיגון פיזי לבעלי מוגבלויות, ראוי לוודא גם את נגישותם לכל מיגון כזה, את היותו בטוח ההתראה הנדרש, ואת יכולתו לתת שירות גם לשהייה ארוכה יחסית. גם ממשוב מנהל הפיקוח והמוקד העירוני בסעיף 03.3 לעיל, עולה חשש שלא כל מיגון עומד בנדרש ממנו לצורך זה.

ממשוב יו"ר מטה צוותי החירום העירוניים ומזכירת המטה:

א. צוותי התערבות הוקמו בהנחה שבעת חירום ניתן להניח שלא כל המצוותים יוכלו להתייבב בהינתן הקריאה. לרבות בגין חסימת דרכים, סיבות אישיות וכו'. בזמן חירום יוזעקו תחילה העובדים מתושבי רמלה, אח"כ מהערים הסמוכות וכן הלאה לפי מרחקם הגיאוגרפי מהעיר.

הערת הביקורת: כאשר שעה"ח/אסון הטבע הינם כלל ארציים/אזוריים, יתכן ויקשה גם טעם זה על הגעת חיצוניים העירה, גם בשל עיסוקם הדחוף באזור מגוריהם/עבודתם. הביקורת גם העלתה מגבלות אפשרויות לפעילות צוותי כיבוי והצלה, שיטור, ביטחון, אבטחה, מד"א בתנאים כאלה. בשע"ח יתכנו בעיות תקשורת/תעבורה בתחומים הנ"ל. הצעות הביקורת להיערך לכך הוזכרו לעיל, וראוי לשקול לעגן גם בנהלים הנוגעים בדבר. אין אמצעי מיגון לעובדים המופעלים בשטח, למעט לראש המטה. לדעת מנהל מח' הביטחון, ניתן לחלק את המיגון הקיים לפי סדר העדיפויות.

מהערות המבקר:

א. את סיכוני מצב כזה מיותר להסביר והוא עשוי גם להשפיע על המניע של העובד והמתנדב לבצע את תפקידו כנדרש בעת הצורך – לדוגמא: חוסר ערכת מגן.

ב. לכן חשוב ביותר לאתר מייד כל חוסר כזה מול נתוני העובדים והמתנדבים בשע"ח, לדווח על כך לנוגעים בדבר, לרבות לצורך הכנת תקצוב רכש מתאים, ולהשלים את החסר בקדימות הראויה. המשך המצב הקיים המדווח כנ"ל, עשוי גם להגדיל את היקף הנפגעים בהמשך אירוע ולמעט בבטיחות המשתתפים בו.

3.34 בקרת הערכות מטות מל"ח ופס"ח

א. מוצע לוודא שכל הנדרש בהוראות הארציות והמקומיות מבוצע בתחום זה, לרבות חלוקת התפקידים ומ"מ, הסמכויות, האחריות, הבקורות, דיווחים, תרגולים, הדרכות וכו' ועדיף גם עפ"י נוהל פנימי.

ב. ראוי לקבל דיווח על תוצאות ליקויים שנמצאו בתחומים אלה בתרגילים בדיונים קודמים שעדיין לא תוקנו.

ממשוב מנהל מחלקת אסטרטגיה וקליטה – כעקרון יש נהלים וחומר מאורגן ומסודר לתפקוד פס"ח. לפני כשנה תורגל המערך בתרגיל נקודת מפנה ופתח מרכז קליטה מדוגם בבי"ס "נווה יהונתן".

3.35 פעילות הצוותות לתיקון ליקויים בעירייה.

א. גם בחוק מבקר המדינה וגם בתיקון לפקודת העיריות, נקבעו כללי התפקוד והדיווח של צוותות אלה בדרג הבכיר. במסגרת ההערכות הנדרשת בתחומים הנ"ל, מוצע לשקול לתת קדימות למעקב צוותות אלה בעירייה, אחר תיקון ליקויים בתחומים הנוגעים להערכות זו. זאת גם בלימוד הלחץ מאירועי "עמוד ענן" על ליקויים שעלו בעבר ועדיין לא תוקנו.

- ב. מומלץ ללמוד בנושא גם מליקויים שעלו בביקורות ובבקרה ברשומ"קאחרות ובארגונים ציבוריים, אשר עלולים לגעת גם לתחומי תפקוד עירייתנו. דוגמאות לכך ניתנו לעיל, גם מביקורות מבקר המדינה ומדוחות ועדות כבוד השופטים בדימוס זיילר (לבטיחות מבנים) ווינגורד.
- ג. בגין ההרכב הייחודי של צוותים אלה, יש להם גם השפעה ייחודית ככלל בכול תחומי העשייה בעירייה הנוגעים בדבר. לדוגמה מומלץ לתת קדימות לתיקון ליקויים בתחומי הבטיחות, מהנדס העירייה ותחזוקה שעלולה, להיות להם השפעה גם בשע"ח ולעת אסון.

3.36 הערכות במוסדות החינוך

- א. עפ"י ניסיון העבר וההווה, לרבות הקרוב מישובי עוטרף עזה, באר שבע, אשקלון ואשדוד, כאשר יש צפי לפעולות איבה, תתכן הפסקה מתוכננת מראש של הלימודים. אולם על מערכות החינוך והביטחון בעירייה, להיערך למצב בו התלמידים נמצאים במוסדות החינוך בשע"ח וכן להימשכות תקרית/אסון למשך זמן, לפני שניתן לשלוח את התלמידים לבתיהם ולאחריות הוריהם. מוזכר גם שלפי תרחישים מסוימים יתכן שירי טילים יכול להגיע גם לתחומי רמלה ולבסיס הסמוך לה.
- ב. בשונה מנהלים אחרים המפורטים בעירייה בתחומים אלה, נוהל הערכתאגף חינוך ונוער לחירום, הינו לקוני, והוא מפנה להוראות אחרות.
- ג. בסעיף השיטה אין תיאור של התפקוד המצופה במוסדות, למעט ההכללה של "ביצוע פעולות בהתאם להנחיות מנהלי האירוע". ראוי להשלימובקדימות הראויה, לרבות על אופן יישום הוראות מנכ"ל משרד החינוך והפנים הנוגעות לתפקוד מוסדות חינוך בשע"ח. מוזכר בזאת כי ברוב המקרים מדובר במוסדות רבי קהל שלגבי תפקודם יש גם הוראות בטיחות וביטחון.
- ד. עפ"י הנוהל האחריות הכוללת גם בתחום זה, הינה של מנהלת האגף. בגין גודלהמערכת בפועל, עומס המשימות שיוטלו על המנהלת בשע"ח ואסון והמיומנותהנדרשת, מומלץ למנות לה ולשאר האחראים הנקובים בנהל, ממלאי מקום מיומנים בתחומים אלה, שיוכלו לקבל עליהם גם את הפיקוד בעת הצורך.

3.37 היערכות בתאגיד המים והביוב (תמ"ר)

- א. מאחר והתאגיד עבר ביקורת בנושא ברבעון לפני עריכת ביקורת זו, לא נמצא טעם לערוך בו ביקורת חוזרת, אלא ביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים שנמצאו, להלן תמציתם:
 - א. הוצגו בדוח 15 נקודות חולשה שנמצאו והתאגיד התבקש לדווח מה נעשה לשיפור המצב בכל תחום כזה.
 - ב. בדוח צוין כי תרגול התאגיד בתרחיש של משבר מים חמור נעשה לפני כחודש, התאגיד נשאל האם ולמתי מתוכנן תרגיל נוסף כזה.
 - ג. ניתנת תשובה שלילית על חלק מהשאלות בביקורת הקודמת, התאגיד נתבקש לדווח על כל נושא כזה בו עדיין לא תוקן הליקוי.
 - ד. בדוח נקובים תחומים בהם קיבל התאגיד ציון נמוך יחסית. הוא נתבקש לדווח מה תוקן/שופר ומה מתוכנן להמשך הטיפול בנושא. גם הצגת קשיי תקצוב הנוגעים בדבר, עשויה להציף את מלוא הבעיה לכל נוגע בדבר.
 - ה. התאגיד נשאל אם יש גורם עירוני מתכלל המפקח/מנהל בקרה ומעקב על תפקודו בנושאים הנוגעים בדבר והאם התאגיד פועל עפ"י נהלים פנימיים בתחומים אלה ובשתי"פ עם גורמים נוספים חיצוניים ופנימיים.

- ו. כשאר המבוקרים התבקש גם התאגיד לדווח בפירוט על ממצאים נוספים מהעבר, עם ליקויים שעדיין לא תוקנו בתחומי אחריותו, זאת כתוצאה מהמתרגילים, בקורות וביקורות קודמים, לימוד מלקחי דוחות מבקר המדינה הנוגעים בדבר ודוחות ועדות כבוד השופטים וינגורד וזיילר ברשו"מ מק אחרות, שעשויים לגעת גם לתפקוד התאגיד ברמלה.
- ז. התאגיד התבקש גם לדווח על הוראות מנכ"ל משרדי הממשלה הנוגעות לתפקודו שאינן מקוימות ועל בעיות שנתגלו בשת"פ עד כה עם הנוגעים בדבר בעירייה ומחוצה לה. בין השאר צוינה הערת מבוקרים על רטיבות שנגלתה במקלטים מסוימים ממערכות המים/ הביוב לכאורה.
- ח. במסגרת המשוב על השאלון שנשלח למבוקרים התבקש גם התאגיד לדווח בתחומים הני"ל, גם על ליקויים שלא נשאלו בשאלון ולא נכללו ברשימת התיגו.
- ט. מיותר לציין את חשיבותה של אספקת המים של תפקוד נאות של מערכת הביוב, במיוחד בעת שע"ח או אסון טבע. מוזכר בזאת כי גם בסיכום ראש העירייה לתרגיל נקודת מפנה 5, הוא מנחה על המשך טיפול במים וביוב.

ממשוב מנכ"ל תמ"ר מ – 19.11.2012 :

- א. "אין לי ספק שדו"ח זה יקדם בצורה משמעותית את נושא ההיערכות העירונית".
- ב. התאגיד עובד בנושא עם יועץ ביטחון/חירום בתחום המים שריכוז בעבר את פעילות החירום ברשות המים. התאגיד מקיים תהליך ארוך, מפורט ומורכב לקידום כלל נושאי ההיערכות לחירום. חלק גדול מהנושאים הנדרשים לטיפול, תלויים ביכולת התקציבית אותה נקבל מרשות המים. כרגע מתקצב התאגיד מתקציבו השוטף את כלל הפעילות הנדרשת. אין ספק שתוספת תקציבית מהמשרדים ומהרשויות הנוגעות בדבר, תסייע רבות לקידום הנושא.
- ג. התאגיד מבוקר בשוטף ובתחום המוכנות לחירום, ע"י רשות המים- היחידה לביטחון מים, מינהלת המים והביוב ברשומ"ק, הממונה על התאגידים ועוד
- ד. מטרה מרכזית של התאגיד – להעלות את תחום הלוגיסטיקה והמשאבים. קבלנו על כך את הערכות "החוזקה" הגבוהות. בתחומי התכנון והתרגול יש כמובן מה לשפר ולקדם, אך יש להדגיש כי התאגיד מעצם הווייתו ומטרות פעילותו, מבצע למעשה תרגול בלתי פוסק וסביב השעון, בהתמודדות עם משברי מים וביוב, מכוני שאיבה, מאגרי מים ועוד. משך התגובה של עובדיו לקריאות המוקד הוא קצר מאוד ויכולת פריסת המשאבים שלנו בשטח, הינה מהירה ויעילה בכל פרמטר נדרש.
- ה. בשנה האחרונה רכש התאגיד 30 מיכלי מים מתקפלים, לצורך הקמת תחנות לחלוקת המים בעת הצורך, בכל נקודה בעיר, כולל מלאי מים.
- ו. נחתמו מספר חוזי התקשרות עם חברות לאספקת מים בחירום, הכוללים התקשרות עם שתי מיכליות של 18 קוב כל אחת, בנוסף לשתי משאיות להובלה. נחתם גם הסכם להובלת מים על גבי רמ-סע, מול קבלני המסגרת של התאגיד.
- ז. לפני כחודש נבחרו שני קבלני מסגרת של התאגיד, שאמורים לתת מענה גם בתחום החירום, כולל לאספקת חומרים עפ"י נוהל 152.
- ח. בדוח רשות המים נאמר כי " לתאגיד יש יכולות גבוהות מאד בתחום המשאבים והלוגיסטיקה". בכך יישמנו את מטרת שנת 2012, כאשר בשנת הבאה בכוונתנו להמשיך ולחזק את תחום התכנון והתרגול. עד כה השתתף התאגיד בכל תרגילי נקודת מפנה ודומיו.
- ט. בתחום מיגון מתקני המים נבחרה במכרז פומבי חברת מיגון. בסיועה ימוגנו כל המתקנים ומכוני שאיבה למים וביוב, מאגרי המים ועוד. המיגון יכלול גידור, מערכות התראה, מצלמות, חיבורי פיקוד ובקרה למטה התאגיד ועוד.

- י. התאגיד קיבל מהעירייה מקלט שימש כחדר מצב (חמ"ל), אשר יש להתאימו לצרכינו. עפ"י חוזה בנושא בין העירייה לתאגיד, יבנה החמ"ל במהלך השנה הבאה עפ"י נהלי והנחיות רשות המים.
- יא. קיימות ערכות מיגון כנדרש. תיק רע"ד נמצא בשלבי סיום והערכות ברמה גבוהה.
- יב. בתיאום ובשיתוף עם מערך הדוברות בעירייה, נערך גם התאגיד להסברה לציבור.
- יג. השת"פ בין התאגיד למחלקות העירייה הינו מהטובים והיעילים בארץ, לרבות בתפוקות המשותפות במסגרת ההערכות לשע"ח.
- יד. התאגיד פועל עפ"י נהלים ארציים בפורמט קבוע כפי שנדרש ע"י רשות המים. הוא אחז היחידים בארץ שעברו מבדק של מכון התקנים עפ"י תקני "איזו" לניהול תקין, איכות הסביבה, מכוני שאיבה למים, ביוב, בטיחות וביטחון בעבודה.

3.38 ממשוב נוסף של מנהל מח' הביטחון

ראה נספחים 4-5

4. תמצית הממצאים

- בצד מערך הנהלים הפנימיים הקיים בנושא בעירייה, יש תחומים שאינם מכוסים בנוהל פנימי שדוגמתם ניתנה בדוח ויש נהלים פנימיים כדוגמת על ההיערכות בתחומי מערכת החינוך, שיש להשלימם. לא מול כל נוהל/הוראת מנכ"ל משרד ממשלתי בנושא, יש גם נוהל פנימי כיצד ליישם זאת בעיריית ובעיר רמלה. לא דווחנו על קיום נהלים פנימיים לאופן השת"פ הנדרש עם גורמי חוץ כאיגוד הכבאות, המשטרה, מד"א תמ"ר וכו'.
מנהל מח' הביטחון – קיים שת"פ בין כל הגורמים ואנו משתלבים בכל תרגיל שלהם כאשר אנחנו מתבקשים לכך.
- בתגובות המבוקרים היו גם העברות אחריות. נראה שחסר גורם מתכלל מיומן, כפי שקיים עפ"י נוהל ברשומ"ק אחרות לטיפול בנושא בריגעה, שמשמכותו גם להנחות כל מכלול ותחום להיערך כנדרש. לא נמצא גם נוהל לתפקוד גורם מתכלל כזה בכל תחום הנוגע בדבר, לרבות חלוקת תפקידים, סמכויות, אחריות, בקורות ודיווחים. הוא יוכל גם לעקוב עפ"י הנהל ולדווח על תיקון כל הליקויים שנמצאו במערך עד כה, אשר מהמשוב עלה חשש שלא כולם תוקנו, ולבצע בקרה על יישום ההמלצות, עדכון התרחישים הצפויים והשלמת הנהלים הפנימיים בתחומים הנוגעים בדבר.
מנהל מח' הביטחון – בעבר היה גורם מתכלל כזה.
- בחלק מהמבנים הארגוניים, רשימות העובדים לשע"ח, לרבות עובדי קבלנים, מתנדבים וכו', חסרים פרטי איוש מסוימים, לרבות פרטי ממלאי מקום לעת הצורך. כך גם בתיק האב להפעלה בחירום, בתכנית העבודה של ועדת החירום המקומית ובתיק היערכות העירייה לחירום. יש לציין לחיוב את עדכון נתוני תיקים אלה לשנת 2012 ולהיערך לעדכוןם ל- 2013, לרבות תוך לימוד מלקחי "נקודת מפנה 6" ומבצע "עמוד ענן".
- בתיק תכנית העבודה של ועדת החירום יש תיעוד על פעילות עניפה שתוכננה לשנים 2007-2011 אולם חסר דיווח על תוצאות הטיפול ומה נותר לביצוע. אולי משום כך חוזרים חלק מהממצאים ומהפעולות המתוכננות משך שנים אלה, כדוגמת הביקורת השוטפת במקלטים. עפ"י ממצאי הדוח נראה שגם היום יש לשפר את ההערכות במקלטים הציבוריים והפרטיים.
מנהל מח' הביטחון – מאז שמונה אחראי מקלטים קיים מעקב אחר מצב המקלטים הציבוריים. טיפול בהם ושיפוצם זה דבר אחר התלוי גם בתקצוב מתאים.

- בסיכום ישיבת ועדת מל"ח מ-10.6.12, דובר גם על היערכות לתרגיל נקודת מפנה 6. הביקורת לא קיבלה נתונים מה שעדין לא בוצע לתיקון ליקויים שנמצאו בתרגיל זה. בפתיח של הישיבה ציין מנהל מח' הביטחון כי הרשות תדאג ותשתדל לסייע לתושבים בעת רעש אדמה וכי "קיים חוסר שיתוף בין הרשויות לוועדת ההיגוי". נראה שראוי להביא ממצא זה גם לידיעת הנוגעים בדבר מחוץ לעירייה. עם זאת קיימת גם טענה נגדית שבעירייה לא מקודמים מיוזמתה פרויקטים של עיבוי ופינוי בינוי, למעט כמוזכר בדוח. אין גם ייזום לסגירת וחיזוק קומות מפולשות לממ"דים/ ממ"קים וחדרי מדרגות ע"ח בעלי הדירות, ללא עלות לרשות וללא תוספת דירות ותושבים במקום. קידום תכניות כאלה ועידוד הגשתן, עשוי לענות על חלק מצרכי חיזוק המבנים והגנתם, הן לשע"ח והן לקראת אסון טבע. מנהל מח' הביטחון הטיל את האחריות לדאוג לקיום תיק מסודר ומעודכן, על כל אחראי למכלול. לא אושש עד כה כי כך נעשה. מכך עולה חשש שמא הוראת מועצת העיר בהקשר להחלטות הישיבה הנ"ל, שנחתמה ע"י רה"ע, כי יש "לדאוג שההחלטות תבוצענה כהלכה ובהתאם להוראות ולנוהל", לא התבצעה עדין בחלקה.
- מנהל מח' הביטחון ביקש להדגיש את האחריות לדאוג לקיום תיק מסודר ומעודכן, שחלה על כל אחראי למכלול. לא אושש עד כה כי כך נעשה. רמ"ט מל"ח ברשות אמר בסיכום הנ"ל, כי בעניין נוהל זמן יקר כל מכלול קבל את הנדרש ממחלקת הביטחון וכי "יש לרענן את החומר שנשלח".
- בישיבה השתתף גם הממונה על הבטיחות. בדוח הוצגו ממצאים שהועלו על ידו במשוב שאלות הביקורת, על דוגמאות של ליקויים הידועים לו משגרה שעלולים להשפיע גם בשע"ח ובאסון טבע. לא נמצא שממצאים אלה הוצגו וטופלו גם בישיבות הוועדות הנוגעות בדבר.
- בישיבה הוועדה הנ"ל מיום 11.3.12, קרא מנהל מח' הביטחון לעובדים ולקרוביהם, לקחת ערכות מגן, להיות ערוכים ככל תושבי העיר לכניסה למרחב מוגן, תוך 90 שניות מקבלת ההתראה. הוא גם ציין את העברת האחריות בחירום על הרשות מרח"ל ופקע"ר וכי רמלה נפגעה בעבר שש פעמים מרעש אדמה. הוא ביקש מראשי המכלולים לעדכן את תיקיהם, וציין שמתארגנים להקמת ארבעה צוותי חילוץ, כי נרכשה ערכת חילוץ והצלה וכי הכוונה להשלים את הערכה בציווד נוסף. מנכ"ל העירייה ביקש שימונה סגן לכל אחראי מכלול שישלוט בתיק בהעדרו ולדאוג לתיק הפעלה גם במרכז הפעלה וגם בכל מכלול. כל אחראי מכלול התבקש להתאים בנוהל את חלק מכללו ונקבעו כללים למרכז משלוח חומר לגורמי חוץ. ראש העירייה הנחה לרכוש עגלת ציוד נוספת, גרור וחפ"ק. חלק מהנדרש לעיל לא הושלם עד למועד הביקורת ולעת תרגיל נקודת מפנה 6, לרבות רכש ציוד שדווח בחסר.
- בדוח על תקינות המקלטים הציבוריים מ-23.9.12, עלו ממצאים רבים על אי תקינות חלקם לשע"ח, על היות חלקם דו תכליתיים (בניגוד לכאורה לנדרש בהוראת המנכ"ל המוצגת בדוח), וכי לחלקם יש רק מפתח אחד עם רזרבה בביטחון. במרחב ההתראה הנקוב לעיל, אין ספק שחייב להיות מ"מ שכן לכל נושא מפתח למקלט, לא כל שכן למקלטים רבי קהל במוסדות חינוך. בטווח ההתראה הנ"ל, לא נראה גם שניתן יהיה לפנות את תפוסת המקלטים עד לכניסת באיהם בעיתוי הנדרש. לא נמצא גם שנבדקה אפשרות לפתיחה ממורכות אוטומטית ממוחשבת על כל המקלטים הציבוריים בעת הצורך. בין השאר הוצע שגם במוקד העירוני יהיו מפתחות רזרביים לכל מקלט, לשימוש הנזקק להם.

- ברשימת המקלטים צוינו שישה כמיועדים להריסה ולא צוינה חלופתם. בדוחות הביקורת במקלטים חוזרים ועולים ליקויים שעדין לא תוקנו. חזרו ממצאים על בעיות נגישות לחלק מהמקלטים ולמרחבים הממוגנים אחרים. מוזכר בזאת כי בעת הביקורת פורסם על בכירים ברשויות מקומיות מסוימות, שנחקרו לאחרונה באזהרה בגין אי קיום הוראות צווי הנגישות. בפרסום אף נאמר שמנכ"ל עירייה שכנה ומהנדס העירייה, היו בין הנחקרים וכי תיקם נסגר רק לאחר שהעירייה שלימה את ההנגשה.
- מרשימות המיגון האישי של מח' הביטחון עלה שרק ל – 41 פעילים בשע"ח/אסון היו בסוף 2011 קסדות ושכפ"צים ורק ל – 15 חליפות מיגון לרבות כלפי אב"כ פחמי. גם כמות הציוד במחסני הג"א תספיק לחלק קטן מאד מהנזקקים האפשריים לפי התרחישים. כך גם כמות הגנראטורים לעת הפסקת חשמל, משאבות המים, כלי חילוץ והצלה ועוד. רוב הציוד לצוותי החילוץ וההצלה העירוניים מונה יחידה אחת או שתיים מכל סוג, לרבות מגפון (2), ערכות עזרה ראשונה (רשום 2 פעמיים) ותאורה.
- גם לחברי המטה ברשת הקשר של צוותי ההתערבות בחירום, לא צוינו מ"מ בתיק.
- למערך התקשוב (תקשורת ומחשוב) בעירייה, תפקיד חשוב ביותר לתפקודה בשע"ח ולעת אסון. גם בתחום זה לא נמצא נוהל כולל כנ"ל, לרבות לחלופות לעת מפגע נקודתי/כולל במערכת, תפקוד בעיתות של הפסקות חשמל וחובת שינוי מיקום. לא נמצאו גם כללי גיבוי ושמירת החומר הייחודי בנושא ואופן העברתו האפשרי לרבות בדיסק און קי.
- תיקון האמור לעיל ולהלן יאפשר גם לעמוד בהוראת רה"ע והמועצה המוצגת בסעיף 5 סיפא לעיל. עם גמר עדכון והשלמת הנהלים כמוצע, יש לתרגל גם את הביצוע על פיהם.
- מהנתונים עולה חשש שחסר בעירייה מידע נקודתי על מבנים שזכאים לתמ"א 38, על מצב המיגון האישי של התושבים, לרבות מרחביהם הממוגנים, ציודם לרבות בערכות מגן, וכו'.
- יש רשומ"ק שלמדו את ההשלכות בתחומן, של דוחות כלל ארציים שנעשו בתחומים אלה, כדוגמת של כבוד השופט וינוגרד, של מבקר המדינה על ההערכות למלחמת לבנון השנייה, של ועדת כבוד השופט זיילר לחקר בטיחות מבנים ועוד. רצוי שלקחים דומים ילמדו בנושאים הנוגעים בדבר גם בעיריית רמלה.
- מנכ"לי משרדי הממשלה הוציאו הוראות מנכ"ל רבות, הנוגעות גם להערכות ולתפקוד בשע"ח ואסון. לא מצאנו דוח כולל/פרטני על ביצוע הוראות אלה בכל תחום הנוגע גם לעיריית רמלה. מנהל מח' הביטחון ציין אצל מי הן נמצאות.
- מהגזברות לא דווח על רשימת צרכים שנמסרו להם בתחומים הנ"ל, להכללה בתקצוב רב שנתי מתוכנן, למעט כאלה שנכללו בתקציב 2011 ובוצעו וכאלה שנכללו בתקציב 2012 ועדין לא הסתיימה הוצאתם. לימוד מלקחי "עמוד ענן" עשוי לשנות את סדרי הקדימויות גם בתחומים אלה לדוגמה – בהקצאת הכספים להשלמת שיפוץ מקלטים ציבוריים.
- למקרה שמטה ההפעלה הראשי לא יפעל בעירייה, ולמקרה של עומס בפעילות שתידרש בשכונות, תוכנן מענה בסיוע מרכזי המידע המוזכרים לעיל. ראוי לוודא כי יהיו בידיהם גם האמצעים הדרושים לתפקוד עצמאי בסביבתם, על עוד המטה הראשי לא יוכל לתפקד.

- בשונה ממקלטים ציבוריים רבים בת"א – יפו, חלק ניכר מהמקלטים הציבוריים בעיר רמלה, אינם ממוגנים תקנית כלפי מתקפת אב"כ ואין בהם מסננים (פרט לחדשים במערכת החינוך). נראה שאין גם תכנון מראש של הקדימות לאכלוסם בעת הצורך. במקלטים במערכת החינוך תוכננה תפוסת תלמידים גדולה מהתקינה, (ראה בנספח 3) ללא מקום לחלקם גם במשמרות ולכל הסגל בביה"ס. חסר בחלק מהמקלטים הציבוריים ציוד חיוני רב וחלקו הקיים – מיושן.
- למרות שיש קשר עם חלק מהמתנדבים, נראה שהוא חסר עם חלקם האחר, שלא תורגל לאחרונה ואין ביטחון שנתוניו בעירייה מעודכנים. לא נמצא גם שמוודאים תקופתית שכל מתנדב זמין וכי יש חלוקת תפקוד שלהם, בהתאמה למיומנותם הנוגעת בדבר.
- נראה שלפחות חלק מהחומ"ס אינם מפוקחים בעיר כנדרש גם ברגיעה. לדוגמה הובלת אמוניה מאובטחת בתחומי העיר והעדר התר בנייה לרוב צוברי הגפ"מ הטמונים בעיר. לדברי מנהל מח' הביטחון מדובר בכמות קטנה יחסית של אמוניה.
- על בעלי התפקידים הנוגעים בדבר לדווח על תיקון ליקויים שנמצאו עד כה ועל הצורך בשיפור גם לפני תרגילים וביקורת נוספים. לאור הממצאים לעיל ולהלן נראה שחלקם אינו מקפיד על כך, אולי גם בשל לחץ בתפקידיהם האחרים ברגיעה, כפי שאובחן לדוגמה בפיקוח. עלתה גם טענה שאין נוהל פנימי מחייב בנושא.
- המוקד העירוני ומערך הדוברות הינם אבני בסיס לפעילות כנדרש ולמתן השירות לציבור גם ברגיעה. על אחת כמה וכמה בשע"ח ולעת אסון, כפי שנלמד גם מתפקוד גופים אחרים בעיתות כאלה. גם ברגיעה יש הטוענים לשיחות הננטשות בהעדר משוב בזמן סביר. לא נמצא שיש לכך חלופות בעירייה לשעת לחץ, כגון: משוב אוטומטי המפנה למס' טלפון יחידתיים/חלופיים, קליטת הודעה בידיעת הפונה למשוב מאוחר יותר, מספר מוקדים לעת לחץ וכו'. לא נמצא גם נוהל פנימי המפנה את הפונה לכל אופציה חלופית אפשרית. בשני התפקודים לא מצאנו כי תורגלה הסתייעות גם בדוברי שפות בנוסף לעברית ובהודעות כתובות בשפות כאלה. ראוי שכל נוגע בדבר ידע על חלופות לתפקוד המוקד והדוברות.
- לא מצאנו כי בנהלי העירייה רשומים מגבלות תפקוד של גורמיה ושל גורמי חוץ בשע"ח ואסון. ידע מגבלות כאלה, כדוגמת גובה סולם הכבאות מול גובה המבנים בעיר, מספר האירועים בו זמנית בו מסוגל כל צוות לטפל כשאין לו סיוע מבחוץ וכו', חשוב הן לצורך תפקוד המטות וראשי המכלולים והן לצורך תכנון וארגון הסיוע המקומי והפנימי מגורמי החוץ והפנים.
- מנהל מח' הביטחון – באיגוד ערים לכבאות יש סולם אחד המאפשר להגיע לגובה של 7 מטרים והשני המאפשר להגיע לגובה של 13 מטרים.
- רצוי לתרגל שת"פ עם גורמי חוץ בני"ל, גם בתפקוד שכונתי, כשהמטה הראשי מוגבל בפעילותו.
- פקע"ר אמורה לחלק מדריכים כתובים להערכות לשע"ח. מהניסיון ברשומ"ק אחרות לא כולם קיבלום ואף לא כל עובדי העירייה וקבלניה. מיותר להסביר את חשיבותם לפרט, לתפקוד העירייה ולכך שיהא בידה מלאי מדריכים כאלה לחלוקה.
- משרד התמ"ת הוציא הוראות על אופן הכרות מקום עבודה כחיוני/קיומי עפ"י החוק. לא נמצא שיש גורם מתכלל בעירייה המוודא את קיום הנדרש במוסדות העירייה ובתאגידיה הנוגעים בדבר, לרבות לטובת ארגונים אחרים בעיר, שגם לעירייה חשוב תפקודם כנדרש בשע"ח. לא דווחנו גם שהדבר מתנהל עפ"י נוהל עירוני פנימי.
- מנהל מח' הביטחון – הנושא בטיפול כוח אדם.

- לבד מחיוניות תרגול התפקוד בכל תחום ברגיעה לקראת חירום, לא דווחנו כי כל נוגע בדבר תודרך בכך כנדרש. נראה שיש כאלה שחסר להם מידע הנוגע בדבר, בתחומים ייחודיים אלה.
- מהדיווח נראה שלא בכל מקום קיים/הוכן שילוט להכוונת העובדים והציבור בשפות מתאימות בעת הצורך.
- לאור מצב הציוד והגנראטורים לשע"ח עולה חשש, שאין עדין הערכות מלאה לאופציות שקרו במקרים כאלה במקומות אחרים בארץ ובחו"ל, לרבות לשיתוק מקורות אנרגיה, שתייה וכו'.
- עפ"י חוק מבקר המדינה ופקודת העיריות חייב לפעול בכל רשומ"ק, צוות לתיקון ליקויים שנמצאו בביקורת, לרבות של מבקר העירייה. על מבקר העירייה להכין את תכנית עבודתו השנתית, גם עפ"י מיקום כל נושא בסקר הסיכונים. לית מאן דפליג שנושאי שע"ח ואסון טבע, אמורים להיות בשיא סקר הסיכונים. לפי קדימות כזו רצוי שיעבדו גם הצוותות לתיקון ליקויים אלה בעירייה או מחוצה לה, העלולים לגעת גם לתפקודה בעיתות כאלה. עפ"י המוסבר בדוח, לא נראה שניתנה ללימוד מלקחי דוחות חוץ, קדימות לתיקון הליקויים גם בעירנו. מצב המקלטים הוא רק ממצא אחד בתחום זה.
- אם יש כאלה שקיבלו את רשימת התיוג/השאלון ולא השיבו עליו בתחומי אחריותם, חשוב לוודא קבלת משובם וטיפול גם בו כנדרש.

בתחומי ואחריות מהנדסת העירייה, תחזוקה ותשתיות

- א. לא נעשות בדיקות קרקע מפורטות בעת תכנון התב"ע. אלא אם יש חשש לבעיה בנושא.
- ב. בשנתיים האחרונות לא הוגשו בקשות לחיזוק מבנים עפ"י תמ"א 38, והצעות לפינוי בינוי עדיין לא אושרו. העירייה גם לא הודיעה לתושבים מי מהם זכאי עפ"י נתונה, לחיזוק כנ"ל.
- ג. העירייה אינה מעודדת בעלי דירות להציע חיזוק מבניהם על חשבונם.
- ד. אין נוהל פנימי לטיפול במבנים מסוכנים ורצוי סקר כולל לאיתורם בעיר.
- ה. לרוב צוברי הגפ"מ הטמונים בעיר אין היתר בניה כנדרש ואין פיקוח על עמידותם בדרישות הבטיחות והביטחון.
- ו. מקלטים ציבוריים לא תוכננו עם נגישות למוגבלי תנועה כנדרש ורצוי לתכנן את שיפוף חלקם בקדימות הראויה.

בתחומי רווחה:

- א. חסרים נתונים על אוכלוסיות שעלולות להיות נזקקות לסיוע בשע"ח ואסון.
- ב. לכל נושא תפקיד ראוי שיהיה גם מ"מ מתורגל וכך גם למתנדבים, לאור התייצבותם החלקית לחלק מהתרגילים.
- ג. חסר נוהל פנימי כולל של התפקוד בנושא בשת"פ עם הנוגעים בדבר, לרבות לחלופות מיקום ולמערכות המחשוב לעת פגיעה והשבתה, למענה הפסיכולוגים והעו"ס שאמור להינתן מהמוקד, ממרכזי הדחק והאס"לים.
- ד. יתכן בנסיבות מסוימות שצוות נייד אחד לא יענה על מלוא הצרכים.
- ה. עפ"י חוק הנגישות יש לתבוע עוד ברגיעה הסדרת נגישות למוגבלי תנועה לכל מבנה ומתקן ובמיוחד למקלטים ולשטחים ממוגנים. בהקשר זה מוזכר זמן המזער שיש להגיע עד תומו לשטח המוגן. במבצע "עמוד ענן" נפצעו לא מעטים בדרכם החפוזה לשטחים כאלה.

5. תמצית ההמלצות

- בעירייה קיים מערך נהלים בנושא, שחלקו גם תורגל. מומלץ להשלים את מערך הנהלים הפנימיים ואת הפצתם לכל הנוגע בדבר כדוגמת המוצע בדוח, לרבות בחלוקת התפקידים, הסמכויות, האחריות, הבקורות, השת"פ והדיווחים, לוודא מינוי כל נושא תפקיד על פיהם וקביעת מ"מ ולתרגלם בחלקם בנהל בשת"פ. מומלץ שגורם מתכלל עירוני, יעקוב וידווח על ביצוע הנדרש בנהלים.
מנהל מח' הביטחון – קיים מ"מ/סגן לכל מנהל מכלול והעבודה מתוכננת ל – שלוש משמרות.
- להשלים ולעדכן כני"ל בהתאם לשינוי הנתונים והתרחישים ובהתאמה ללקחי תרגיל "נקודת מפנה 6" ומבצע "עמוד ענן" הנוגעים בדבר. דווח כי ייעשה מאמץ להכלת החומר גם על DISK ON KEY אם יאושר לכך המימון הנדרש.
- בביקורת עלה מיעוט אישורי פרויקטים בעיר, שעשויים לתרום לנושא, לרבות עיבוי ופינוי בינוי ללא עלות לבעל הנכס, חיזוק חדרי מדרגות, סגירת קומות מפולשות לממ"דים/ ממ"קים וחיזוק יסודות ע"ח בעל הנכס. מהמשוב עלו גם גורמים לכך כגון חוסר כדאיות. מומלץ לעירייה לשקול להוסיף על ההטבות שהחוק מאפשר בנושא, גם תוספת קומות נוספות, כפי שנהוג בעיריות כר"ג והרצליה. יש להעביר זאת גם בוועדה המחוזית. בחיזוק מבנים לשימור ניתן להסתייע גם במועצה הארצית לשימור מבנים.
- לוודא שתיקי ונהלי ההערכות לשע"ח ברגיעה ובחירום, מצויים אצל כל נוגע בדבר/שחלקו ניתן להפקה מיידי, לרבות ממחשבו. כך גם באשר לחלקם של גורמי חוץ בהערכות, בתרגילים ובסיוע בעת הצורך, לרבות מד"א, איגוד הכבאות וההצלה, משטרה, המשרדים לביטחון פנים ולהגנת העורף, פקע"ר וכו'. כך מומלץ גם לגבי תאגידים ועמותות עירוניות הנוגעות בדבר כדוגמת תמ"ר ובטיפול בשב"חים.
- להשלים את המידע בעירייה על הערכות הפרטים בעיר ואת נתוני פוטנציאל הנזקקים לסיועה בשע"ח ולעת אסון טבע, כאלה החסרים ציוד וערכות מגן, לרבות בקרב עובדיה וקבלניה. זאת כדי לשפר את יכולתה לסייע לפני ובעת אירוע, ללא צורך לקבל מידע נוסף בנושא. לשקול לפרסם לנוגעים בדבר, כי יתכן שנכסיהם אינם עונים על הדרישות בנושא והמלצה כי ינקטו צעדים (על חשבונם) לתקנם. מומלץ שהעירייה תערוך סקר דומה לגבי מבנים בבעלותה ומבני ציבור אחרים במגמה דומה.
מנהל מח' הביטחון – במרכז ההפעלה יש ציוד מגן שינופק למי שיצטרך לפעול בחירום.
- למנהל מח' הביטחון ולצוות לתיקון ליקויים בעירייה, תוכן ע"י כל הנוגעים בדבר והאחראים לכל מכלול, רשימת ליקויים שנמצאו עד כה, לרבות בתרגילים, בבקורות ובביקורות, אשר עדין לא תוקנו וכן המלצות שעדין לא יושמו. כך יוכלו המוסמכים לכך בעירייה לקבל את החלטות הנדרשות בנושא.
מנהל מח' הביטחון – ישנן מגבלות תקציב כגון במקרה של שיפוץ המקלטים הציבוריים ורכישת ציוד חילוץ נוסף שטרם תוקצב.
- ללמוד לקחים מממצאי דוחות מבקר המדינה בנושא על גופים אחרים, מדוח ועדת כבוד השופט זיילר לחקר בטיחות מבנים (לרבות כאלה שנבנו בשיטת פל – קל), ומדוח ועדת כבוד השופט וינוגרד, על הערכות העורף ותפקודו במלחמת לבנון השנייה. כל זאת בתחומים הנוגעים בדבר שעלולים לגעת גם לעיריית ולעיר רמלה.

- לקבל דוח מעודכן מכל אחראי לכך בעירייה, על הנחיות מנכ"ל משרדי הממשלה בנושא, שעדין לא בוצעו בעירייה/בעיר. המוסמכים לקבל החלטה בנושא, יוכלו לקבל לאור חומר זה, את ההחלטות הנדרשות.
- על האמור לעיל מוצע לשקול ליידע גם את גורמי החוץ הנוגעים בדבר, לרבות בממשל. כך גם ימנעו טיעוני "לא ידענו/לא דווח לנו".
- ליו"ר ועדת מל"ח תפקידים רבים נוספים ברגיעה וגם בחירום, לכן מוצע לשקול להקים בעירייה רח"מ (רשות חירום מקומית), כגורם מתכלל להערכות ברגיעה, שילווח אותה גם בחירום ויפעל עפ"י נוהל פנימי. כך גם לגבי הטיפול באספקת המים בשע"ח. גורם מתכלל כזה יוכל להעביר מראש גם לגזברות את הנושאים הדורשים תקצוב, ולהביא מבעוד מועד לקבלת החלטות המתבקשות בתחומים אלה ולעקוב אחר ביצוען. הוא גם יוכל לקיים בקרה ממורכזת על ביצוע כל הנהלים, הוראות מנכ"ל משרדי הממשלה, האיושים והתפקודים כאמור לעיל. לדעת מנהל מח' הביטחון, די ביו"ר ועדת מל"ח לצורך זה.
- למערך התקשוב (מחשוב ותקשורת) יבדקו חלופות לעת השבתו האפשרית, לרבות שימוש בתוכנת המחשוב של מל"ח המופעלת ברשומ"ק אחרות וגיבוי נתונים. למקרה של הפסקות חשמל יתוכננו גנרטורים ותאורת חירום במקומות הראויים לכך. גם למערך זה מוצע לשקול למנות ברגיעה ובשע"ח, גורם ממרכז מיומן, שיפעל עפ"י נוהל פנימי מפורט, כולל חלוקת תפקידים, סמכויות ואחריות, בקרה ודיווח, לרבות שת"פ עם כל שאר הנוגעים בדבר. בין השאר מוצע לבחון אפשרות של משלוח הודעות ממורכז לבעלי אמצעי תקשורת אישיים. כן מוצע להחזיק חלקי מידע חיוני גם במערכות זיכרון ניידות (DISK ON KEY), הן לצורך שמירתו והן לצורך העברתו. לאור היקף הנפגעים במבצע "עמוד ענן" בדרכם למילוט למרחבים מוגנים, כתוצאה מבעיות נגישות אליהם, לוודא נגישות כחוק לכל מרחב כזה, לרבות למוגבלי תנועה. נוסתה גם הפעלת תרגילים בסיוע הודעות SMS.
- במל"ח ופס"ח ברשות ישלימו דוח מפורט על היערכותם עד כה כנדרש, על ליקויים שנמצאו בעבר ועדין לא תוקנו. כן יציינו את התקצוב הנחוץ לשיפור המצב בכל תחום.
- בהערכות הארצית נלקחה בחשבון גם אפשרות של השבתה זמנית של תפקוד מסות ומוקדים מרכזיים. למצב כזה מוצע לשקול להוסיף לתפקוד המטה האזורי, גם חפ"קים שכונתיים/רב שכונתיים, שיקלו על התפקוד אותה עת. הם יכולים להתבסס גם על ועדי שכונות, שאמורים להיבחר עפ"י התקנון הארצי וגם על מתנדבים מיומנים הנשלחים לצורך זה ע"י ארגונים כ"צוות". מוצע לבחון גם הצעות להקצאת אמצעים מקומיים זמניים לשכונות כאלה, כדוגמת כבאית על כבאיה עם ציוד הצלה, אמבולנס, מיכלי מים, צוותות שיטור, חילוץ וכו'. מדובר בעלות ניכרת ציין מנהל מח' הביטחון, שהעדיף את פעילות מרכזי המידע.
- גם ברשויות רבות אחרות נמצא חוסר של אמצעי ומכשירי החייאה תקינים לעומת הנדרש. מוצע להשלים זאת בהמשך לבדיקת העירייה בנושא וכן את החוסרים שצוינו בדוח, בציד הנוגע בדבר. צוין כי הן מצויות במרכזי הספורט וניתנות להעברה.
- בדוח עלו ממצאים על השיפור הנחוץ בחלק מהמקלטים הציבוריים. חלקם נמצא בשימוש ברגיעה וחוסר בהם ציוד חיוני להפעלתם בשע"ח ובחלקם יש ציוד ישן שראוי להחליפו. מומלץ לתקן כל זאת בקדימות הראויה, לוודא שכל משתמש יכול לפנות את המקלט בעיתות הנדרש בשע"ח, ולבחון את האפשרות למגן את אלה שאינם ממוגנים גם כלפי מתקפת אבי"כ. חשוב לוודא את נגישותם כחוק גם למוגבלי ניידות.

- עפ"י ההסבר יש מקלטים במוסדות חינוך חדשים שנבנו עם מסננים. למצב בו יופסקו הלימודים, מוצע לתכנן מראש את השהות בהם לתושבי הסביבה (בטווח ההתראה) שאין להם מרחב מוגן תקני. למצב כזה רצוי לוודא שקיימת עבור התלמידים בעיר גם מערכת e-learning. למקרה של שימוש מורים ותלמידים במקלט כזה, יש לוודא שיש לכל אחד מהם מקום בו לפי מדד המרחב התקני המוקצה לכל אדם, המקלט מצוי בטווח ההתראה ותחשיב תפוסתו לכל איש, הינו עפ"י ההוראות הארציות.
- להשלים את ציוד ההצלה, תאורה בחירום, עזרה ראשונה, כיבוי, חילוץ ומגן חסר, לוודא שביכולת הכבאים לטפל בו זמנית במספר מקרים אפשריים וכי סולם הכיבוי מגיע גם לגבוהים שבמבני העיר. להשלים לעובדים, לרבות עובדי קבלן בשע"ח, את ערכות וציוד המגן. דווח כי יתוקצב בתקציב ל – 2013 רכש שתי כבאיות נוספות.
- לוודא שכל הנדרש בנוהל המתנדבים יופעל כנדרש וליצור עמם קשר תדיר כדי לוודא כי נתונייהם מעודכנים, את זמינותם בעת הצורך ואת מיומנותם הניתנת לניצול. להשלים את הדרכתם ותרגולם בתרחישים אפשריים, לרבות בטיפול במסגרת צוות אזורי. למנות מ"מ מיומן גם לרכזת המתנדבים ולכל תפקיד מרכזי, שאמור להיות מבוצע ע"י מתנדב.
- כינוסים ופעילות רבת קהל יערכו לפי הנחיות מנכ"ל הנוגעות בדבר. שת"פ עם תאגיד המים במצבי חירום ומשבר בתחום המים, יעשה עפ"י הוראת מנכ"ל 4/2009 מ – 15.3.09 וכן ארגון המתנדבים והפעילות בשכונות. מומלץ להוציא גם נוהל פנימי לאופן יישום הוראת המנכ"ל הארצית בעירנו.
- לוודא לקראת שע"ח שחומ"ס כאמוניה, כלור, צוברי גפ"מ וכו', מטופלים כנדרש, לרבות בעת הובלתם וכן בעיות דומות בתחומי איכות הסביבה, זיהום אוויר וקרקע וכו'. ראוי לוודא הוצאת התר בנייה כחוק לכל צובר גפ"מ טמון וכי הוא עומד בכל הנדרש לצורך זה לרבות בטיחותית.
- בכל נוהל קיים מומלץ לוודא קיום פרק על דיווחים, את האחראים לכך ואת יעדי הדיווח. כך גם בנוהל רצוי להפעלת מטה/מרכז ההפעלה בחירום. בנוהל זה מומלץ לכלול גם את הפעלת מערכות השליטה והבקרה. כן מומלץ שגם הפעלת המוקד העירוני ומערכת הדוברות בשע"ח, תעשה עפ"י נוהל פנימי מפורט, לרבות אופן התפעול בהעדף אפשרות למשוב על פניות, חלופות מיקום וכו'. את הפירוט המומלץ להשלמה בתחומי הדוברות והמידע – ראה גם בסעיף 3.25 לעיל.
- כבכל רשות אמור הממונה על הבטיחות לטפל בבעיות ובסיכונים אפשריים בתחומים אלה ברגיעה. רצוי שיכין דוח על סיכונים האפשריים (לעיתים אף גדולים יותר יחסית) בשע"ח, כדי לאפשר לנקוט מראש צעדי מנע. הניסיון במקומות אחרים מורה, שכאשר יש השבתת לימודים, נוטים חלק מהתלמידים לבלות כשאיין אזעקות/התראות, גם בגני משחקים ומתקנים סמוכים. לאור התקדימים בתחומים אלה ברשומ"ק אחרות, מומלץ לוודא שכל המתקנים הללו אינם מסוכנים ופועלים באישור עדכני של מכון התקנים.
- מומלץ שהמטה לשע"ח יהא מעודכן בהוראות ובמגבלות התפקוד בשע"ח של גורמי חוף מסייעים, לרבות הכבאות, מד"א, פקע"ר, משטרה וכו'. זאת במיוחד לעת אירועים בו זמניים כלל ארציים ואזוריים, שיימנעו זמנית מכוחות שכנים מלסייע בעיר. קיימת סינרגיה עם אשכול הרשויות בו שובצה העיר, אולם נראה שהעירייה תידרש לסייע להן יותר משיכולתן לסייע לה בעת הצורך.

- פירוט המלצות לאופן התפקוד בתחומים אלה במשרד מהנדס העיר ובתחזוקה ותשתיות – ראה בסעיף 3.28 לעיל. בתחומי הרווחה – ראה בסעיף 3.32.
- לוודא בסיוע פקע"ר את נתוני חלוקת מדריכם להערכות לשע"ח בעיר ולהמריץ כאלה שלא קיבלום לקבלם. אלה הנכנסים לאתר האינטרנט של העירייה ובפייסבוק, יכולים לקבל זאת באמצעותם. זה אמנם מתפקיד פקע"ר אולם קיום מדריך כזה בכל משפחה בעיר, עשוי גם להקל על העירייה לפעול בנושאים אלה שבתחומי אחריותה. כן רצוי לוודא כי גם כל עובדי העירייה קבלו ציוד וערכות מגן, שיש רזרבה לחלוקה בעירייה ושכל עובד עירייה וקבלן מכיר את מרחבו המוגן בעבודה.
- עד כה לא הגיעו ת"ל טילים לרמלה מחוץ לגבולות הארץ. עפ"י התרחישים הקיימים הידועים עד כה, יש טילים עם פוטנציאל כזה, גם בידי שכנינו עמם קיימים מידי פעם עימותים, כמו רצועת עזה ומלבנון. לכן נראה שיש לתת קדימות במצב הנוכחי לשיפור המצב כמומלץ לעיל ולהלן. גם טווח ויעדי הטילים במבצע "עמוד ענן" מצדיקים זאת.
- לוודא כי מקומות העבודה בעיר ובעירייה, פועלים עפ"י הנדרש בהוראת משרד התמ"ת, על הכרזת מקום עבודה כחיוני/קיומי לפי החוק.
- להשלים את ההדרכות של כל נוגע בדבר, לרבות מתנדבים ועובדי קבלנים שיעבדו גם בשע"ח.
- לוודא השלמת שילוט הניתוב בשע"ח בשפות המתאימות, לרבות למקלטים הציבוריים ותקינות מערכות הכריזה והצפירות. לתכנן שיפור אפשרויות התעבורה בעת הצורך לרכבי העירייה, הצלה וחילוץ.
- להשלים את הסדרי וציוד הבטיחות שיש להם נגיעה גם לשע"ח ולאסון, כדוגמת המוצג בדוח ואת הבקרה גם בתחומי תפקוד מל"ח ופס"ח.
- עפ"י ניסיון שנצבר גם מאירועים בחו"ל, להיערך לאפשרויות של הפסקות ארוכות באספקת חשמל, מים ושירותים נוספים ולתרגל תפקוד חלופי. כן ראוי להיערך גם לשריפות בהיקף העולה על יכולת הטיפול הבזמני של שירותי הכבאות המקומיים.
- לוודא תפקוד הצוותות לתיקון ליקויים בעירייה כמומלץ בדוח.
- להשלים את הטיפול במניעת פערי המקלוט במוסדות החינוך הנוגעים בדבר. את תחשיב התפוסה לתלמידי חט"ב וחט"ע יש לעשות עפ"י התפוסה המתוכננת למבוגרים ולהוסיף לנתוני החישוב גם את סגל כל מוסד. זאת למקרים בהם תגיע שעה"ח אל המוסד בעת לימודים בו ואם תמשך גם לאורך זמן.
- להשלים את נוהל הערכות אגף החינוך והנוער בזמן חירום ולהוסיף בו גם את אופן התפקוד הנדרש בפועל אותה עת, כפי שקיים גם בנהלים כאלה בעירייה בתחומים אחרים. לוודא שכל נתוני נספחיו מלאים ומעודכנים לקראת כל שנת לימודים. למנות לכל נושא תפקיד עפ"י הנוהל ובפועל, גם מ"מ מיומן לעת הצורך ולתרגל את כל הנוגעים בדבר בניהול המצב בשע"ח ואסון. לשקול לכלול בנהל גם את האחראים למילוי הוראות מנכ"לי משרדי הפנים והחינוך הנוגעות בדבר. לאתר את כל הליקויים שנמצאו בתרגולים קודמים במערכת, לרבות בתרגולי נקודות המפנה, ולוודא תיקון אלה שעדיין לא תוקנו.
- ללמוד לקחים המתאימים גם למצב ברמלה, מדוח הביקורת של מבקר המדינה על היערכות בשנת 2010 והמוכנות של רשויות מקומיות שבדק, לעיתות חירום.

נספחים

לשכת מבקר העירייה וממונה תלונות ציבור

רמלה, גי תשרי, תשע"ג
19 ספטמבר, 2012
בק – 45/2012

כבוד

ונהלי אנפים ומחלקות בעירייה ואחראים על הערכות לשע"ח ולאסוו טבע

ו.ג.ג.

- א. בהתאם לבקשת, המשנה למנכ"ל משרד הפנים -ד"ר שוקי אמרני, לערוך ביקורת בנושא הערכות לשעת חירום ברשומ"ק, הח"מ נערך לביקורת בנושא ייחודי זה, המצוי כיום בראש סקר הסיכונים האפשריים.
- ב. הבדיקה הראשונית תעשה בסיועכם, איש בתחום אחריותו, עפ"י המשוב שיתקבל מכם על השאלון/רשימת התיוג המצ"ב. **מוזכר כי לנושא קיימות השלכות בשאלות של חיים ומוות, נזקי גוף ונזקי רכוש, ולכן מוטלת על כל הנוגע בדבר אחריות אישית, הן לדייק במידע האמין הנמסר על ידו והן להוסיף עליו מידע המצוי בידכם, על שיפורים הנחוצים במצוי ובהערכות עד כה בתחום אחריותכם, בהתאמה לנדרש ולרצוי.**
- ג. הנשאל בשאלון מקיף תחומים רבים בתפקוד העירייה והוא מובא לידיעתכם ולשימושכם, כדי שכל אחד מכם הנוגע בפרט המוזכר בו, יוכל לדווח על המצב לאשורו, מנקודת ראותו ואחריותו. דוח הביקורת שיובא לידיעת בכירי העירייה ואף לנוגעים בדבר מחוצה לה, יציג כל זאת בגילוי נאות, וכך ניתן יהיה ליוס גם את תיקון הממצאים ושיפור המצב, לרבות תקצוב לכיצוע.
- ד. מאחר וניתן להעריך כי עד כה ההערכות העירייה, לרבות עפ"י תוצאות שהושגו בתרגולים בנושא, הייתה טובה יחסית, יש להניח שהיא תשתפר עם השלמת תיקון הליקויים שיימצאו בביקורת.

נספח א

רשימת תיוג/שאלון של נושאים אותם מומלץ לבחון בביקורות על היערכות לשעת חירום ואסון טבע

1. עפ"י המלצות יו"ר ועדת ההיגוי להערכות לאסון טבע במשרד רה"מ

1.1 מניעה וצמצום הנזקים

ברשות קשה למנוע אסון טבע ולחזות פיגוע/שע"ח. אולם ניתן לצמצם את מספר הנפגעים מהם על-ידי הקטנת הסיכון והכשרת האוכלוסייה להתמודד עם תוצאותיהם.

הנושאים המוצעים לבחינה:

- א. האם נלקחים בחשבון תנאי תשתית הקרקע בעת תכנון של תכניות בניין עיר? האם נעשות בדיקות קרקע לקביעת אזורים בהם יש סיכונים של הגברה, גלישה, תזוזה או העתקה פעילה, העלולים להגביר את הנזקים כתוצאה מאסון טבע/פח"ע/צונאמי בחוף, בעת תכנון של תכניות בניין עיר (למשל שכונה חדשה, בתי-ספר, מרכזי קניות גדולים, אזורי תעשייה וכו').
- ב. האם הרשות מעודדת בעלי בתים לחזק את בתיהם במסגרת תמ"א 138, בינוי-פינוי, פינוי-בינוי, עיבוי-בינוי? נא לציין תוצאות הביצוע בפועל, נהלים הנוגעים בדבר ופרטי מידע שהועברו לציבור בנושא.
- ג. האם מהנדס העיר בודק תכניות קונסטרוקציה המוגשות אליו לאישורו, האם נבדקים החישובים שנעשו לצורך תכנון המבנה לפי תקן 413? נא לציין חריגים ונהלים הנוגעים בדבר.
- ד. האם נערכות בדיקות בזמן הבנייה על מנת להבטיח כי הביצוע נעשה בהתאם לתכנון? כיצד נוהגים בתוצאות בדיקות בדיעבד?
- ה. מהי מדיניות הטיפול במבנים מסוכנים שנמצאו בלתי עמידים באסון טבע? האם מקפידים לסגור ולגדר מבנים בלתי חוקיים או מבנים מסוכנים? נא לציין נתוני ביצוע בפועל, לרבות נהלים וחובת שילוט מתריע.
- ו. האם הרשות המקומית דאגת לחיזוק אלמנטים לא סטרוקטורליים במבני הציבור שברשותה? לרבות חיזוק של ארונות, מדפים, מסכי מחשב וכו' לקירות, על מנת שלא יפלו על השוהים במבנים בעת אירוע כ"ל. הנחיות בעניין זה ניתן לקבל בוועדת ההיגוי הנ"ל. האם יש תכנית כוללת/פרטנית לטיפול בכך? כן/לא. אם כן - נא לצרפה.

1.2 מענה ושיקום אנושי ראשוני

- א. האם לרשות המקומית תכניות פעולה להתמודדות עם מפגעים כנ"ל על פי תרחישי הייחוס? (ניתן לקבלם בוועדת ההיגוי). האם מוכנים כל הצוותים והציוד הנוגעים בדבר? מתי תורגלו לאחרונה? נא לפרט גם את מערך המתנדבים בתחום זה, אם קיים ומתי תורגל לאחרונה.
- ב. האם תכנית זו כוללת התייחסות גם לנושאים כגון: טיפול בפליטים, מידע לציבור, אספקת מים, מזון וצרכי קיום בסיסיים, פתיחת צירים ראשיים, חינוך, ניקוז וביוב, חומרים מסוכנים, הפעלת מוסדות ציבור ונהלי שת"פ עם גורמי חוץ ופנים בעיר הנוגעים בדבר? נא לציין חריגים.
- ג. האם ישנה הגדרה של תחומי האחריות של הגופים השונים הפועלים ברשות המקומית? אם יש נא לצרפם, לרבות נהלים הנוגעים בדבר.
- ד. האם מערך הנהלים הנוגע בדבר מעודכן?
- ה. האם בוחנת הרשות המקומית את שיפור היערכותה בנושא עם כל הנוגעים בדבר? נא לציין לקחי תרגילים המיושמים בתכניות העבודה של הרשות והאם יש תקציב לכל יישום.
- ו. האם קיימים סיכומים עם רשויות סמוכות לצורך קביעת שיתופי פעולה וסיוע הדדי במקרה של אירוע כנ"ל?
- ז. האם תואמה פעילות הרשות בתחומים אלה רח"ל (רשות חירום לאומית) והאם כל הפעילות נעשית על פי הנחיות רח"ל?

2. בחינת הטיפול בליקויים שעלו בדוח מבקר המדינה על תפקוד העורף בעת המלחמה

2.1 מטה/מרכז הפעלה

- א. האם פועל ברשות מרכז הפעלה?
- ב. האם הוא והמקלטים הציבוריים ממוגנים בפני איום קונונציונלי/בלתי קונונציונלי?
- ג. האם המעבר בין מרכז הפעלה לבין הרשות המקומית מוגן?
- ד. האם יש במרכז הפעלה את כל האמצעים והעזרים להפעלתו לרבות: מרכזיית טלפונים פנימית וחיצונית, מחשבים, קשר אלחוטי וסלולארי ומערכות תמיכה בחשמל.
- ה. האם למרכז ולעזריו יש אפשרות תפעול עצמאית/חלופית למקרה של פגיעה ישירה, הפסקת חשמל, מים וכו'?

- א. האם מרכז ההפעלה פועל בתיאום עם כל פעילויות הרשות המקומיות הנוגעות בדבר? עם כל גורמי החוץ הנוגעים בדבר?
- ב. האם התקיימו דיונים וישיבות בנושא עם מנהלי היחידות הנוגעות בדבר?
- ג. האם קיים נוהל להצגת תמונת מצב ולהעברת מידע עדכני וברור על פעילויות שוטפות?
- ד. האם מתוכנן רישום ותייעוד של הפעילויות?

שליטה ובקרה על מצב האוכלוסייה בשע"ח

- א. פירט מערכות שליטה ובקרה שביכולתן לספק תמונת מצב עדכנית על מספר ומצב התושבים ברשות המקומית המזקקים לסיועה בשע"ח.
- ב. האם קיים תכנון/נוהל לאיתור האוכלוסייה המזקקת ברשות, לרבות כדי לקבל תמונת מצב אמיתית על מצבה ולתת מענה לצרכיה?
- ג. האם אותרו והוגדרו צורכי אספקת השירותים הקיומיים לאוכלוסייה? האם תפקוד רשויות מל"ח ופס"ח המקומיות מכוסה בנהלים? האם כל התפקידים אוישו? מתי תורגלו לאחרונה?
- ד. האם מועבר דרך קבע דוח צרכים גם לנציגי מערכות הרווחה, לגופים המספקים מזון ומצרכים חיוניים ולגופים תורמים והתנדבותיים?
- ה. האם מתוכננת הפעלת המוקד העירוני בשע"ח באמצעות כח האדם הדרוש, לרבות הרחבה באמצעות הגדלת מספר עמדות הטלפון המאוישות? האם פעילותו נעשית עפ"י נוהלים?
- ו. האם צורפו אנשי מקצוע בתחומים שונים למוקד?
- ז. האם יש מענה מלא ונאות למתן משוב לציבור ולהתמודדותו הצפויה?

ניוס כח אדם בשע"ח, הלנתו והזנתו: תכנון ונהלים

- א. האם קיימים תכנית/נוהלים לפנייה בשע"ח לגורמים המוסמכים בבקשה להוציא צווי קריאה לעובדי הרשות?
- ב. האם קיימת תכנית למספר מספיק של מקומות לינה ממוגנים לסגל ולמתנדבים, ולאספקת ארוחות סדירות עבורם?

2.4 מתנדבים

- א. האם קיימים תכניות/נהלים להפעלת מערך מתנדבים בעת חירום בדרך מסודרת ואקראית.
- ב. האם מתוכנן מערך לתרגול, לפעילותם ברצף, להזנתם בעת רצף פעילות ולתגבור איזורים בהם נשרדת פעילותם.

2.5 שת"פ עם גורמי חוץ כזה"ל, כיבי-אש וכו'

- א. האם קיימים נהלים/תכנון בנושא והאם תורגלה ההיערכות המשותפת?
- ב. האם ישנן הסכמות על אופן הפעולה בכל תחום, על הכפיפות והאחריות בנוגע לאופן ההתארגנות ולחלקו של הצבא במתן סיוע לאוכלוסייה?

2.6 העברת מידע לציבור

- א. האם הועבר עד כה כל המידע הנחוץ לציבור והאם הוא כלל נתונים על אספקת שירותים קיומיים חיוניים באמצעות הרשות המקומית ורשויות ממלכתיות אחרות? האם יש היערכות ותרגול להעברת המידע הנחוץ לציבור בשע"ח?
- ב. האם המידע פורסם/יפורסם גם בשפות זרות, ערבית רוסית ואמהרית?

2.7 תכנון התארגנות האוכלוסייה

- א. האם תוכננו מראש אפשרויות לאוכלוסייה לקיים פעילויות הכרחיות להתארכות שעת החירום, כגון סידורים שונים והצטיידות במזון ובמצרכים חיוניים אחרים בשע"ח? האם קיים נוהל בנושא?
- ב. האם ההנחיות לשע"ח מתוכננות גם למניעת שיבושים בפתחת גופים מוסדיים ומסחריים, המספקים שירותים חיוניים לאוכלוסייה ובזמיונתם במערך התעבורה והלוגיסטיקה?
- ג. האם גורמים מקצועיים בחנו את שיטת ההתארגנות המוצעת ואת אפקטיביותה, והאם כל ההנחיות ברורות, לרבות בתחום אספקת שירותים חיוניים לאוכלוסייה בעת התארכות שע"ח (לדוגמה בגין המשך פיגועים/מתקפת טילים/חשש לאב"כ וכו')?

2.8 אספקת מזון וחלוקתו, חלוקת תרומות והמערך הלוגיסטי הנדרש

- א. קיים מנגנון שתפקידו לספק מזון ומים לאוכלוסיות חלשות בבית. מנגנון זה אינו מיועד לחלוקת מזון במקלטים ציבוריים. אם תבוטל ההנחיה לאי פתיחת מקלטים ציבוריים, מנגנון זה יחלק מזון גם לשוהים במקלטים. האם קיימים נוהל/הוראה כתובה בנושא?
- ב. האם אותרו, הוגדרו והוסדרו בנהלים לשע"ח אופן אספקת המזון ומצרכים חיוניים אחרים? האם עוצבה שיטת חלוקה יעילה ואחידה להעברת מזון למזקקים? האם אותרו והוגדרו המזקקים לעת זו ותבחינים לכך לכל עת אחרת?
- ג. האם עוצבו שיטה לחלוקת תרומות ביעילות ותבחינים לזכאים להן? האם מתוכנן שת"פ בנושא בין גרמי העירייה לבין עמותות וארגוני מתנדבים הנוגעים בדבר?
- ד. האם הושלמה ההערכות להכנת המערך הלוגיסטי הדרוש, לרבות איתור פערים אפשריים בין צרכי האוכלוסייה ובין היכולת של הרשות לחלק את המזון?

2.9 מתן שירותי רוחה לאוכלוסייה

- א. האם הושלמה היערכות בארגון לצורך הכנת צוותי עבודה למתן שירותי רוחה?
- ב. האם היערכות כוללת מענה בזמן ובמקום הנדרשים. לתושב/למזקק, כולל מערך מתנדבים מתודרך ומתורגל?
- ג. האם יש היערכות לוודא מילוי מקום למטפלים בקשישים הנוטשים אותם בשע"ח כדי שלא ישארו ללא טיפול, ללא מזון, וללא אפשרות להגיע למקלט/לממ"ד?
- ד. האם מתוכננת השלמת מצבת כוח האדם של הרשות לשע"ח בתחום השירות הפסיכולוגי הייעוצי?

2.10 הטמעת נוהלי החירום ברשות

- א. האם נקבעו נהלים פנימיים לפעילות במצבי חירום, בהתאם לעקרונות שנקבעו בתיקי א.ב.
- ב. האם נקבעה תכנית להטמעתם וליישומם של נהלי החירום והאם נקבע אחראי לכך.

2.11 תכנון והיערכות בתחומי משאבי אנוש

- א. האם ההיערכות כוללת תדריכים ותרגילים לעובדים מרותקים?
- ב. האם דווח למל"ח ולמשרד התמ"ת על תיקון ליקויים לביקורות שנערכו בנושא בשנים קודמות ומה הלקחים שנלמדו?
- ג. האם הוקם מערך התנדבות על פי נוהל?
- ד. האם פיקוד העורף בחן את צורכי הסיוע בכוח אדם?
- ה. האם נדונו בפורומים המתאימים פערי תפיסה בנושאי אופן ההתארגנות, לרבות חלקו של צה"ל במתן סיוע לאוכלוסייה, ואילו החלטות התקבלו?
- ו. על מנהל משאבי אנוש לבדוק התאמה של עובדים, לתפקידים אליהם הם ממונים בשעת חירום. רצוי שמינוי עובדים לחירום יהיה בצמוד לתפקידיהם בשגרה ובתיאום עם מנהל אגף שירותי חירום. האם המשובצים כיום בתפקידים אלה נבדקו כאמור? האם יש תכנון לאיוש התפקידים שלא אוישו עדיין?

2.12 ההיערכות לטיפול באוכלוסייה

- א. האם הוקם מכלול טיפול באוכלוסייה והאם נקבעה אושרה ותורגלה הפעלתו לעיתות חירום?
- ב. האם נאסף מידע מפורט אודות האוכלוסייה הנזקקת?
- ג. האם הוקמו ותורגלו צוותי התערבות רב מקצועיים?

2.13 בדיקת התאמת מקלטים ליעודם (למקרה שיוחלט על שימוש בהם)

- א. האם תורגלו איכלוס/פינוי מקלטים והאם נבדקה הנגישות אליהם?
- ב. האם נעשתה בחינה של כל התשומות הנחוצות למילוי המשימות?
- ג. האם סוכם על המקורות לכל השימושים הנדרשים?
- ד. פרטי מערך הקשר והלוגיסטיקה למקלטים, לרבות למקרה של שהות ארוכה בהם.
- ה. האם קיימת רשימה מלאה ומפורטת של כל המקלטים הציבוריים והפרטיים ומצבם?
- ו. האם יש רישום של תכולתם ואם הוא כולל את כל הנדרש גם לשהייה ארוכה?
- ז. האם יש תכנון להכנת מקלטים ציבוריים/פרטיים גם ללוחמת אב"כ?

2.14 היערכות בתחומי דוברות ומידע לציבור

- א. האם הוקם מערך המידע לציבור, האם תורגל והאם יש נוהל לפעילותו?
- ב. האם נעשתה ותורגלה היערכות להפעלת חפ"קים/מוקדי חירום במתכונת שנקבעה בתיקי האב?
- ג. האם הוקמו ותורגלו לשכות מידע וצוותי מסבירים, על פי המתכונת שנקבעה בתיקי האב?

2.15 תכנון פרקי זמן להפצת מידע חיוני ושיטה להצטיידות יושבי מבנים ומרחבים מוגנים

- א. האם נקבעה שיטה ליציאה להצטיידות היושבים במבנים ומרחבים מוגנים?
- ב. האם נעשה תכנון מפורט בעניין אופן הפצת הודעות ומידע חיוני אחר בקשר לנ"ל?
- ג. האם תוכננו האמצעים להפצה?

2.16 תרגילים בתחום מל"ח

- א. מתי תורגלה לאחרונה רמת השטח בתחומים הנוגעים בדבר, (לרבות תרגיל משולב), האם כל מערך תפקודי נבחן הלכה למעשה, אילו לקחים נלמדו מהתרגולות והאם תוקנו כל נקודות התורפה שנתגלו?
- ב. האם ניתן ביטוי לכל המרכיבים הארגוניים והתפקודיים הנוגעים בדבר, כפי שנקבע בתיקי האב ובנוהל הכללי?
- ג. האם ניתן ביטוי בתרגילים לתפקוד הרשויות "למצב ביניים" (מצב מיוחד בעורף) ולמצב מלחמה מלא, והאם נבחן התפקוד במעברים ממצב אחד למשנהו?
- ד. האם ראשי הרשות הנוגעים בדבר, השתתפו בתרגילי מל"ח.
- ה. האם יחידת הקישור לרשות המקומית (יקל"ר) תורגלה בתרגיל מל"ח, שלדית/כולל, לרבות הנציג במוקד העירוני?
- ו. האם תורגלה העבודה המשותפת עם פיקוד העורף, בכל הקשור להגשת סיוע לאוכלוסייה?
- ז. האם נערכו תרגילים או השתלמויות, במטרה להכין את העובדים והמתנדבים הנוגעים בדבר למילוי תפקידים בעיתות חירום?

ח. האם תורגלו קציני מטה של "גדוד העיר" (הגמ"ר) בכל הנוגע בדבר ובתרחישים סבירים צפויים? האם הם מכירים את נושאי התפקידים הנוגעים בדבר ברשות ואת נוהלי התפקוד המשותף בשע"ח?

ט. האם הושלם מינוי חברי ועדת מל"ח והאם היא התכנסה כנדרש?

י. האם הושלמו כל ההכנות הנדרשות למתן סיוע לתושבים בעוד מועד?

יא. האם תוקנו כל הליקויים שנמצאו, הופקו לקחים מביקורות קודמות? אם נתגלו כשלי תפקוד יסודיים האם וכיצד טופלו?

יב. האם תורגלו הנוגעים בדבר גם באפשרות של תקיפה מכיוון הים? בתקיפת אב"כ?

מיפוי פערי המיגון והמקלט

א. האם נאספו כל הנתונים על המקלטים שאינם ציבוריים (מקלטים פרטיים ומקלטים בבתים משותפים)?

ב. האם נערך סקר למיפוי פערי המיקלוט בעיר?

ג. האם תוכננה חלוקת התושבים למקלטים ציבוריים לפי הנחיות תיק אב?

היערכות לשהייה ארוכה במרחבים מוגנים

א. האם כל מרחב מוגן מאפשר גם שהייה ממושכת?

ב. האם אותרו התקלות והבעיות במרחבים המוגנים שאינם בנויים לשהייה ממושכת?

ג. האם תוקנו והאם הוכנה תכנית להארכת השהייה בהם?

ד. פירוט מרחבים מוגנים בעיר - הממוגנים גם כלפי אב"כ.

בקרת תחזוקת מקלטים ציבוריים למקרה שיוחלט על שימוש בהם בשע"ח

א. האם הרשות מלאה את כל תפקידיה בנוגע לתחזוקת המקלטים ולתיקון הליקויים שהתגלו בהם? האם הוכנה תכנית לביצוע?

ב. האם נבחנו תקלות במערכת בקרת מקלטים ציבוריים לפתיחתם לרבות אוטומטית?

2.20 בקרת מקלטים בבנייני מגורים

- א. האם קוימו ביקורות במקלטים הפרטיים, נאכפו סמכות הרשות על פי חוק עזר עירוני?
- ב. האם התקיים פיקוח כולל על מצב המקלטים הפרטיים?
- ג. האם פיקוד העורף היה מעורב בהכוננת הרשות המקומית ובפיקוח על מצב המקלטים הפרטיים? האם קיים בהם ביקורת? האם טופלו תוצאותיה?

2.21 בקרת ציוד חירום במקלטים

- א. האם קיימת כמות מספיק לכיבוי אש שנקבעה לפי שטח המקלט?
- ב. האם קיים ציוד חילוץ ועזרה ראשונה על פי מפרט שנקבע?
- ג. האם קיימים פנסים ואלונקות לפי שטח המקלט?
- ד. האם הוחלף ציוד מיושן ולא תקין?

2.22 בקרת ציוד מיגון אישי

- א. האם קיים כנדרש ציוד מיגון אישי לעובדי הרשויות ולקבלנים שיועסקו על ידה?

2.23 בקרת מיגון פיזי לאנשים בעלי מוגבלות

- א. האם הנגישות למקלטים הציבוריים והתנאים הפיזיים שבהם מתאימים גם לאנשים בעלי מוגבלות?
- ב. האם המחסות הציבוריים מותאמים לאנשים בעלי מוגבלות?
- ג. האם מתוכנן אופן הטיפול באנשים בעלי מוגבלות שיאלצו לשהות במהלך הלחימה במקומות לא מוגנים, או במקומות מוגנים בהם צפויים תנאים פיזיים קשים?

2.24 קביעת אחראים להיערכות לשע"ח בכל תחום, גופי מטה וגורם מתכלל

האם נקבעו הגורמים כנ"ל בתחומים הנוגעים בדבר לרבות:

- א. מוכנות מרכזי הפעלה והפעלתם.
- ב. גיוס כוח אדם, הפעלת מתנדבים ומתן סיוע בכוחות צה"ל.
- ג. העברת מידע לציבור.
- ד. אספקת מזון ומצרכים חיוניים.
- ה. אספקת שירותי רוחה ושירותים פסיכולוגיים.
- ו. תאומים הנדרשים עם פיקוד העורף מל"ח פס"ח משרד הביטחון, צוות ההיגוי להיערכות לאסון טבע, נציבות כיבוי אש ואחרים.
- ז. השלמת הקמת מרכזי הפעלה ותרגולם.
- ח. מעקב אחר יישום ההנחות החיצוניות והנהלים הפנימיים ברשות.
- ט. פיקוח על תהליכי גיוס כוח אדם ברשות בשע"ח.
- י. השלמת מערך הנהלים לשע"ח, לרבות בדבר תפקודם וסמכויותיהם של כל הנוגעים בדבר בעת הכרזה על שע"ח/אסון טבע/מצב מיוחד בעורף.
- יא. ריכוז הקמת מנגנון לטיפול במערך המתנדבים בהתאם לנדרש בנהלים.
- יב. תכנון הקצאת משאבי אנוש ואחרים לשע"ח, כולל תקצובם, בהתאמה לסדרי עדיפויות שייקבעו ולתרחישים אפשריים שיתורגלו.

2.25 פיקוח על מקומות לאסיפות

- א. האם וכיצד מפוקח הנדרש בנושא בחלק י"ז של תקנות התכנון והבנייה והאם יש טהל בנושא?
- ב. האם יש הקפדה שלא לקיים כינוסים/אסיפות בסמוך למקומות ייצור/אחסון של חומרים מסוכנים כנדרש?
- ג. האם מפוקחות דרכי הגישה והיציאה מהם כנדרש, נגישות לנכים ולרכבי כיבוי והצלה?

2.29 השלמת מידע והשתלמויות

נא לסמן את ההכשרות שניתנו בתחומים דלהלן ואת פרטיהם:

א. היערכות האזרח לאפר"ן (אסון פתע רב נפגעים)

- שינוי בתפיסת יחסי עובד/אזרח מול הרשויות.

- שינוי בתפיסת תפקידם של כוחות המענה בעת אפר"ן.

ב. הכנת הארגון/הבית לאפר"ן

- "סטט" למבנה - בחינת עמידות המבנה לרעידות אדמה לפני רכישה/השכרה.

- הכנת אזורים בעלי מאפיינים שונים בארגון או בבית.

- הכנה וכללי אחסון חומ"ס.

- סטנדרטיזציה של יציאות חירום על פי החוק.

ג. תכנית חירום ארגונית/משפחתית

- דגשים להכנת תכנית חירום.

- הכנת ערכת הצטיידות ארגונית או משפחתית.

- שימור מידע (זהות, נכסים, הכשרה תעסוקתית).

ד. התנהגות בעת אפר"ן

- כיצד לנהוג בעת אפר"ן בהימצאות בתוך מבנה או בחוץ.

- הישרדות כלכוד בתוך מבנה.

- התנהגות בעת הפסקת חשמל/מים/דלק וכו'.

ה. עזרה ראשונה נפשית

- תגובות לאירוע טראומה.

- כיצד למנוע מתגובות נפוצות להפוך להפרעה.

- כיצד לגשת לנפגע טראומה, להקל עליו ולסייע לשיקומו.

ו. עזרה ראשונה רפואית

- ביצוע החייאה.

- עצירת שטפי דם חיצוניים.

- קיבוע שברים.

- כיצד לנהוג כשהתמודדות עם האש אינה הכרחית (אופני מילוט).

- כללי התנהגות בסביבת אש.

- אמצעי כיבוי (הכנה מוקדמת + אלתור).

- הפעלת מטף.

ח. הטיפול בבעלי חיים באפר"

- היערכות למסרת צמצום מקים העשויים להיגרם לבעל חיים עקב אפר"ן ולמניעת פגיעה פיזית או נפשית בבני אדם (בעליהם או זרים).

- מניעת שיטוט.

ט. התגוננות מפני חומרים מסוכנים

- זיהוי אירוע חומרים מסוכנים.

- התרחקות מן החומר המסוכן.

- בידוד עצמי מפני החומר המסוכן.

- בידוד סביבתי מפני החומר המסוכן.

י. חילוץ מהריסות

- כיצד לזהות לכוד בתוך מבנה.

- טכניקות לחילוץ לכוד מהריסות מבנה שקרס תוך שימוש באמצעים ביתיים.

יא. חיים מחוץ למבנה

- התיישבות במקום חדש עקב קריסת מבנה.

- תכנון תעסוקה.

- שמירה על בריאות והיגיינה.

- צריכת מים ושימור מזון.

יב. אתר סיוע לאוכלוסייה

- אתר המספק לנפגעים מזון, מצרכים בסיסיים, שירותים רפואיים ונפשיים ומידע.

- אתר נייח בקרבת הבית ושיירת סעד המעניקה סיוע לתושבים ליד בתיהם.

יג. בדיקת מבנה לשימוש חוזר

- מידת ההכרחיות בכניסה חוזרת למבנה שנפגע או קרס אל מול חישוב מידת הסיכון הפוטנציאלית.

- כללי ברזל לבדיקת מבנה.

י.ד. סיוע למוגבלים בנסיבות אפד"ן

- שימוש בעיקרי שיעור עזרה ראשונה רפואית ונפשית.
- שיפור תנאי סביבה.
- זמינות הציוד הרפואי.
- שיקולי משך זמן אשפוז.
- תרגול פעולות סעד בסיסיות.

טו. זיהוי חללים ודיווח למשפחות

- הגדלת יכולת זיהוי חללים לאחר אפד"ן על ידי נקיטת פעולות מקדימות.
- כללי הדיווח על כך למשפחות.

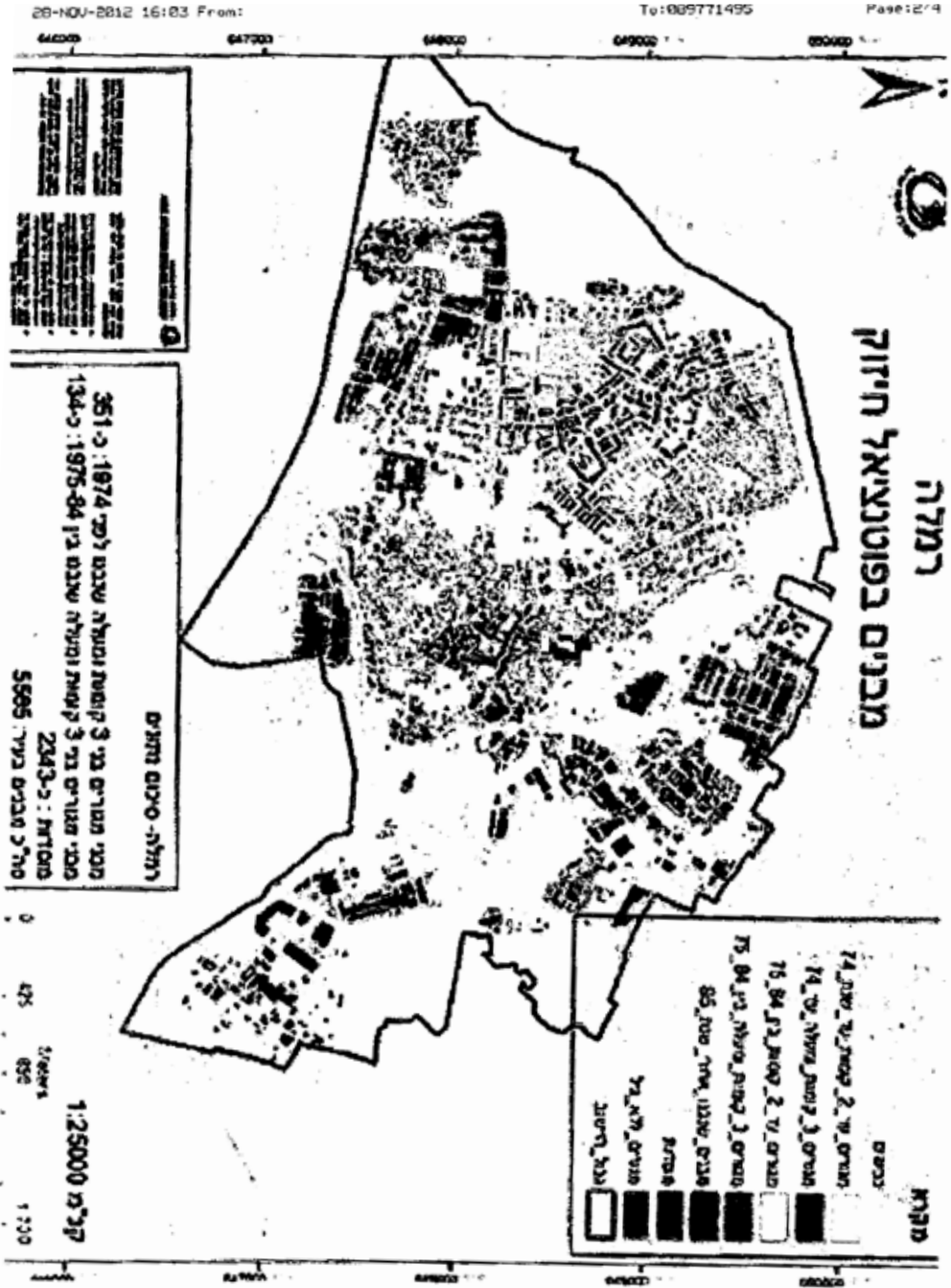
4.30 ממצאים על אי הערכות לפי דרישות חוזרי מנכ"ל משרד החינוך במוסדות החינוך בעיר.

4.31 ממצאים כנ"ל לגבי דרישות חוזרי מנכ"ל משרד הפנים.

4.32 פעילות בהתאם להנחיות משרד הרווחה.

4.33 הערכות הקהילה שכונתית/רובעית לטיפול ראשוני בפגיעה אזרית/עירונית כוללת ובו-זמנית.

4.34 קיום גורם מקומי מתכלל בתחום זה, נהלים והוראות כתובות ופיקוח צמוד על ביצועם.

3 אסון

מחזור	חוסר מקלות ותלמידים (עם משמורת)	חשמרת II - פס"ל ותלמידים	חשמרת I - תלמידים	פער מקלות ע"פ תלמידים	פער מקלות ע"פ תלמידים	מקלות קיימים לתלמידים	מקלות קיימים לתלמידים	כמות תלמידים	שם הו"ס	מיקום המבנה	
										מיקום	מיקום
	-2	179	210	-139	-89.5	248	124	387	אבן ספאק	מבנה	
	2		411	87	43.5	500	250	413	אבן ספאק	מבנה	
	-18		118	290	140	280	140	458	אבן ספאק	מבנה	
	-63		63	240	120	240	120	488	אבן ספאק	מבנה	
	0		0	0	0	0	0	255	אבן ספאק	מבנה	
	-75	170	190	-35	-17.5	220	110	458	אבן ספאק	מבנה	
	41	205	210	-236	-118	220	110	458	אבן ספאק	מבנה	
	5		283	12	6	300	150	288	אבן ספאק	מבנה	
	199	140	140	-322	-181	144	72	488	אבן ספאק	מבנה	
	-18	308	325	-40	-20	572	286	612	אבן ספאק	מבנה	
	-31		142	48	24.5	180	80	111	אבן ספאק	מבנה	
	4	205	221	-110	-55	340	170	447	אבן ספאק	מבנה	
	-27	221	253	-107	-53.5	420	210	345	אבן ספאק	מבנה	
	-2		347	75	37.5	420	210	447	אבן ספאק	מבנה	
	-3		228	-13	-6.5	212	106	225	אבן ספאק	מבנה	
	17	48	48	-85	-32.5	48	24	113	אבן ספאק	מבנה	
	72	298	298	-398	-184	298	148	894	אבן ספאק	מבנה	
	110	142	152	-204	-102	200	100	404	אבן ספאק	מבנה	
	78	239	230	-305	-152.5	240	120	545	אבן ספאק	מבנה	
	21		323	-24	-12	320	160	344	אבן ספאק	מבנה	
	-25		220	285	142.5	480	240	195	אבן ספאק	מבנה	
	317		0	-317	-158.5	0	0	317	אבן ספאק	מבנה	
	-5		103	222	111	320	160	98	אבן ספאק	מבנה	
	24		74	4	2	102	51	98	אבן ספאק	מבנה	
	-5		312	-48	-24	580	290	826	אבן ספאק	מבנה	
	0		0	0	0	0	0	416	אבן ספאק	מבנה	
	-43	236	223	-116	-58	300	150	608	אבן ספאק	מבנה	
	-35	329	312	-178	-88	430	215	380	אבן ספאק	מבנה	
	-84		484	106	53	496	243	133	אבן ספאק	מבנה	
	18		117	27	13.5	180	80	133	אבן ספאק	מבנה	
	-2		96	68	33	160	80	94	אבן ספאק	מבנה	
	4		115	201	100.5	320	160	119	אבן ספאק	מבנה	
	-25		181	134	67	300	150	196	אבן ספאק	מבנה	
	-33		522	75	37.5	584	282	498	אבן ספאק	מבנה	
	75		551	-34	-17	582	296	626	אבן ספאק	מבנה	
	5		246	109	54.5	180	80	251	אבן ספאק	מבנה	
	-28		432	-4	-2	400	200	404	אבן ספאק	מבנה	
	-36		371	345	172.5	680	340	335	אבן ספאק	מבנה	
	85	150	150	-235	-117.5	160	80	385	אבן ספאק	מבנה	

מיקום המבנה

בדברות "חל"ס" נכללים גם מרחבים פגועים (פג"ר-ם).
 יחד עם זאת, חלק מהמקומות והם 0.5 מ"ר לילד נכנס לחשבון יחד עם 0.5 מ"ר למ"ד ולחשבון חס"כ וחלקם
 ברישום זה לא נלקחו בחשבון נשתי חוראה של ב"ה"ס פגועי מנהל

פג"ר-ם	מקומות ק"ים	מקומות ק"ים לוח"ס	פג"ר חקלאות	פג"ר חקלאות	פג"ר חקלאות
12255	5837	11674	280.5	280.5	280.5
					5811

נספח 4:

הערות מנהל מחלקת הביטחון:

1. עד סוף דצמבר יועבר דוח שנתי על פעילות מל"ח בשנת 2012.
2. בכל שנה מועברת לכל מנהלי המכלולים כתובת רח"ל בדוא"ל, ממנה הם ניזונים והם פועלים לפי הנחיותיה.
3. אנו משתתפים בכל תרגיל שמתבקש מאיתנו, לרבות בסיוע לחילוץ מגובה. סולם החילוץ הינו של איגוד הכבאות וניתן לבקש מהם סיוע. אני מאמין שיש להם תשובות גם לגבי גובה הסולם מול גובה הבתים. בכל מפגש/תרגיל יש נוכחות של גורמי חוץ ואנו מעבירים להם כל נתון של הרשות המתבקש על ידם.
4. בהקשר לחלוקת התפקידים, הסמכויות והאחריות של המכלולים בשע"ח, יש לכל אחד קונטרס משלו שהוריד מאתר האינטרנט של רח"ל. כל מכלול מקבל חומר בנושא עליו הוא אחראי ומח' הביטחון מוודאת קבלת הנהלים לכל מכלול.
5. הפעילות במצבי חירום נעשית עפ"י תכנית העבודה והחלטות משיבות ועדת מל"ח. מקבלים עליה גם אישור מהמנכ"ל.
6. בעניין העברת מידע לציבור יש כוונה להקים יחידת אופניים ואף רצים כחלופה להשבתה אפשרית של הדרכים האחרות. ישנם בעיר תשעה מרכזי מידע, המשמשים בחירום גם מקום לקבלת מתנדבים ושירותים כגון: טיפול באו"ס, חילוץ, שיקום וכו', עפ"י נהלי העברת המידע לציבור. גם את המוקד ומתנדביו ראוי לתרגל כמומלץ, לרבות עפ"י תוכניות העבודה של רח"ל בעתיד.
7. לפי ידיעתי הייתה הנחייה לתכנן אפשרויות של תמ"א 38 למבנים שהחוק מאפשר זאת.
8. חלק מהממצאים מתבסס כנראה על מה שנמצא בערים אחרות. בנושא חיזוק מבנים קובעת מדיניות מועצת העירייה ואגף ההנדסה.
9. למיטב ידיעתי מטפל הפיקוח העירוני בפיקוח על מצב המקלטים. בבתיים משותפים. נכון שיכול להיות קושי להגיע למקלט ציבורי עפ"י תרחיש ייחוס של 90 שניות.
10. כדי לשפץ מקלטים מחובת אגף ההנדסה ללוות ולנסות לקבל תקציבים הנחוצים לצורך זה. השיפוץ חייב לכלול גם ירידה בטוחה לרבות לנכים (כולל חשמלית), טיח ושירותים, לרבות לנכים, מים זורמים גם במקלחות, מזגנים, אקרנים וכו'. עפ"י העלות השיפוץ שתחושב, ניתן יהיה לקבוע מדיניות כמה ובאיזה סדר קדימויות יש להשקיע בנושא. רצוי שאגף הנדסה יקבע במסגרתו אחראי לריכוז הטיפול בשיפוץ המקלטים.
11. באגף החינוך יש תכנית לימודים חלופית לשע"ח, במוסדות חינוך שאין מהם מספיק מקום במקלטים.
12. יש קשר עם קופות החולים לסיוע בעת הצורך ולשת"פ בתחומי הבריאות לרבות באמצעות מכלול הבריאות.
13. במחסני הג"א יש גרור חילוץ אחד, גרור תאורה אחד וחפ"ק אחד. ראש העירייה הורה בתרגיל האחרון, להצטייד בערכה נוספת כזו בתקציב 2013.
14. רשומות המתנדבים קיימות אצל רכזת המתנדבים ברוחה.
15. במכלול המזון חל שינוי דרסטי לטובה. הפיקוח על קיום כינוסים בשע"ח בהתאם להוראות, מבוצע וימשיך להתבצע.
16. קיימת בכל הרשויות בעיה של אי מסירת מידע בתחומי צוברי הגפ"מ, מחשש של העברת לקוחות.
17. בנושאי אפר"ן קיימים חוזרי מנכ"ל ואנו מונחים ע"י משרד החינוך. סיכום תרגיל אפר"ן ישלח למבקר העירייה.

18. תחומי פיקוח, מוקד, שיטור עירוני, האכיפה במקלטים פרטיים, רוכלות ועוד, מפוקחים כיום ע"י א"מ, גם בשגרה וגם בחירום. הכול נעשה בתיאום ובשיתוף עם הנוגעים בדבר.
19. אני סבור שהפעלת המוקד ותגבורו ותפקוד רכזת המתנדבים, נעשים עפ"י הצורך. כל צורך עירוני אמור לכלול גם התייחסות להערכות בתחומו לשע"ח ולאסון טבע.
20. ישנם שתי"פ וסינרגיה מלאה בתפקודי העירייה ותאגיד המים הנוגעים בדבר.
21. בתחומי תפקוד אגף ההנדסה ידוע לי שהם היו אמורים להגיש דוח מעודכן לרה"ע.
22. בהקשר למקומות המוגנים המתוכננים לבעלי מוגבלויות, יש להוסיף גם את קומת החנייה בקופ"ח הכללית במרכז העיר. מתקנים כאלה יש לאתר ולהכין כדי שיתאימו ליעדם זה. זו לוגיस्टיקה המחייבת חשיבה פרקטית נוספת. לא די לתת הוראה בנושא לעובדי הרווחה. גם החניון המתוכנן בקניון עזריאלי שבהקמה (ליד בריכת השחייה העירונית החדשה), עשוי לשמש מרחב מוגן כזה.
23. בהקשר לתיקון ליקויים שעלו בתרגילים בעבר, מנה מנהל מחלקת הביטחון שורה של פעולות הנוגעות בדבר. יש ליקויים החוזרים על עצמם בתרגילים ובמסגרת ביקורת ופגישות שהמחלקה מבצעת.
24. בעיית אי התאמת המקלטים הציבוריים ללוחמת אב"כ הינה של כל המדינה. העלות הכוללת של הביצוע, עשויה להגיע למיליארדי שקלים. אני חושב שיש להפנות זאת לשר להגנת העורף.
25. הדובר ופקע"ר מוציאים כל שנה לתושבי המדינה והעיר מכתב, על הצורך בהתאמת מקלטים משותפים לשע"ח כנדרש. גם זו בעיה כלל ארצית ולא רק של תושבי רמלה. דובר העירייה אף עדכן בנושא את התושבים באתר העירוני.
26. קיום ערכת החיפאה הינו באחריות מנהל כל מתקן הנוגע בדבר.
27. אם אקבל הוראה על כך נוסף גם נציג של הגזברות למרכז ההפעלה כמוצע.
28. יש בנהלי ההערכות לשע"ח בשגרה, גם נוהל של "העברת המקל" לשע"ח.
29. לביצוע חוק הנגישות נחוץ תקצוב.
30. אנו מודעים לבעיית הגעת חלק מהעובדים והמתנדבים בשע"ח, בגין בעיות אפשריות בדרכי ההגעה.
31. חלוקת המיגון לעובדים בשע"ח על פי עדיפויות תפקודם, כבר הוסברה בעבר. עפ"י הנחיית רה"ע, העירייה רכשה 41 אפודים קרמיים ותאגיד המים עוד 20. בנוסף נרכשו עפ"י הוראתו, 35 יחידות בגד פחמי נגד אב"כ.
32. להסדרי הבטיחות המומלצים יש עלות וניתן יהיה לבצעם אם יאושר לכך התקציב הנדרש.
33. מכלול החינוך עבר ביקורת על התיק לתכנון לשע"ח. הם מתוכננים היטב, לרבות ללימוד במשמרות.
34. נושא השלמת הנהלים מטופל וכן עדכון תיק האב להפעלה בחירום, התכנית של ועדת החירום ותיק הערכות העירייה בחירום.
35. תיקי ונהלי ההערכות לשע"ח הועברו לכל מנהלי המכלולים. למד"א ולכבאות הועברו רשימות העבדים בחירום אולם לא קיבלו נהלים.
36. השלמת המידע על הערכות תושבי העיר מצריכה תקצוב מתאים, הנחיית רה"ע ואולי גם אישור מועצת העיר.
37. ועדת מל"ח המקומית משמשת גם כרח"מ (רשות חירום מקומית).
38. אשמח לשדרוג המערך גם על disk on e key, אולם יש לדון בכך המכלול מחשוב ותקשורת.
39. רה"ע נתן הוראה להשתמש לטובת תושבי הסביבה במקלטי מוסדות חינוך, אם וכאשר לא יופעלו המוסדות בשע"ח.
40. לתרגילי החילוץ לא הגיעו מתנדבים שהוזמנו. מכוח אדם הוקצו מתנדבים לסיוע בחלוקת מים בעת הצורך.
41. בערים שכנות למדו ושאלו נהלים שלנו.

42. יש לשער שהערכות לאפשרות של נפילת טילים בעיר כמומלץ, תתורגל ב"נקודת מפנה 7" וכן בתרגיל בשת"פ עם פקע"ר המתוכנן לסוף שנה זו.
43. השלמת הנוהל הקיים להערכות אגף החינוך לשע"ח בביצוע.
44. למבקר הוסבר הלחץ הייחודי שבו פעלה מחלקת הביטחון בעת מבצע "עמוד ענן", תוך מחסור בעובדים, קושי זה עלול להקשות על תפקודה כנדרש. יש לגייס דחוף עובדים מתאימים נוספים למחלקה.

נספח 5**מההערכות שנתנו גורמי חוץ לתפקוד העירייה בכלל בתחומים הנ"ל והמחלקה הנ"ל בפרט**

1. בעיתון "ידיעות אחרונות" פורסמו ב – 10.2.2012, נתונים תחת הכותרת "איפה עדיף לגור בזמן חירום", הישובים המוגנים ביותר צוינו לפי סדר זה: דימונה, ירושלים, רמלה, בת-ים ונתניה. העירייה צוינה בדוח גם כאחת הרשויות הערוכות היטב למלחמה.
 2. בסיכום תרגיל הפתע של פקע"ר ב – 15.5.2011, צוין לגבי התפקוד בעיריית רמלה בין השאר כלהלן:
 - א. **מפקד היקל"ר(אל"מ)** – ראויים לציון ההיענות לתרגיל של מנהל מח' הביטחון מחלקתו. הדבר נאמר בכל תרגיל ואנו נוכחים בזאת בכל פעם מחדש.
 - ב. **קצינת אוכלוסיה מפקע"ר** – הופתעתי לטובה עד כמה בוצע טוב הנדרש. ציינה לחיוב את פעילות המוקד ומנהל מח' הביטחון, על הדיווחים המהירים והמענה, זה מורה על חשיבה מקדימה.
 - ג. **מפקד נפת השפלה של פקע"ר** – בירך את העושים במלאכת הכנת הרשות לחירום ברמלה ובראש מנהל מח' הביטחון ואת מנהלי המכלולים, על רמות הידע והטיפול באירוע. "רואים שהרשות עומדת הכן לשע"ח, כך שגם בהפתעה היתה ההתייצבות מהירה ונכנסו לעבודה בזמן קצר, כולל פתרונות טובים....".
- הערת המבקר** – בסיכום הנ"ל צוינו גם נקודות רבות בהן יש להשתפר ולתקן. ברוחה ההמלצות להלן, יש לוודא כי הכל תוקן ושופר כמצופה.

התייחסות ראש העירייה לדוח היערכות לשעת חירום ולאסון טבע אפשריים

הדוח מקיף את הנושא בכל היבטיו, ניתנה שורה ארוכה של המלצות בדוח המבקר וכל המנהלים נתבקשו לביצוע ההמלצות בהתאם לדוח.

פינוי משאיות אשפה

מעקב אחר משאיות אשפה

מבוא

- א. חברת "ח.ה." חברה לפינוי אשפה(להלן החברה) מועסקת בעיריית רמלה עפ"יחוזה לפינוי אשפה-פסולת ברחבי העיר, בכפוף לסידור עבודה שבועי ולתנאי חוזה העסקתם.
- ב. במשרדנו התקבל מידע לפיו החברה אינה מדווחת אמת באשר למשקל האשפה שמפנה כמו-כן נמסר מידע לפיו אינם מבצעים עבודתם כמתחייב מחוזה העסקתם איסוף אשפה אסורה, איסוף פסולת- בניין, ניקיון המכולות לאחר פינוי וסה"כ עובדים קטן יותר משנקבע בצוות משאית הפינוי.
- ג. חברת מעקב התבקשה לבצע בדיקה בנדון בוצעו שישה ימי בדיקה.
- ד. במגמה לאמת ו/או להזים המידע שהתקבל, ביצענו בתיאום עימכם שישה ימי בדיקה.
- ה. בדיקותינו בוצעו בתאריכים: 12.1.2018(א'-א' 2), ובתאריכים: 2.2012.8-6(ב'-ב' 2).
- ו. בדיקותנו התמקדה על שתיים ממשאיות החברה העוסקות בפינוי אשפה, משאיות מס': 29-076-76 , 45-618-68, דוחות בדיקה מפורטים מצ"ב בנספחים א'-ב', ולהלן נפרט עיקרי הממצאים:

עיקרי הממצאים

- א. עפ"י ממצאי הבדיקה שביצענו ובהתייחס לימי הבדיקה שבוצעו עולה חשד סביר לפיו הקבלן אינו פועל כמתחייב בהסכם העסקתו כמפורט בסעיף 2 לדו"ח, ולהלן נפרט:
- 1.א. משאיות הקבלן לא תמיד נשקלות מחדש במהלך עבודתן ולאחר השפיכה בלוד כמפורט בדו"ח ובהתייחס לתאריכים: 6-8.2.12, משאית 45-618-68. למרות שלא נשקלו מחדש, רשום/נקוב בכתב-יד משקל(מתחם-רמלה) "כאילו נשקלו".
- 2.א. שטיפת מכולות וכמויות: במהלך ימי הבדיקה שביצענו נצפו עובדי הקבלן מפנים מכולות סה"כ פונו 230 מכולות מתוכן נצפו שנשטפו רק 6 מכולות. בתאריך 18.1.12 - לא התייחסנו לכמות המכולות שפונו ולפיכך אינן כלולות בסיכום הני"ל. אולם גם ביום זה לא נצפו העובדים שוטפים את המכולות שפונו. לציין כי במספר אתרים/כתובות, לא יכולנו לבחון/למנות כמות המכולות/מעשיהם של עובדי הקבלן מסיבות טכניות כמפורט בדו"ח, ולפיכך אינן נכללות במניין ה: 230 מכולות.
- 3.א. מצ"ב נספח ג' "השוואת נתוני שקילות", השוואת המשקלים מבוססת על נתוני - העירייה (רישום ידני של העובד במתחם), לבין דו"ח שקילות קבלן ולהלן הערותיי בנדון:
- (1)- כמפורט בדו"ח, נצפו עובדי הקבלן מפנים מכולות לאחר השקילה ברמלה ובטרם הגיעו לאתר הקבלן בלוד. אפשרות לאי-התאמה במשקלים.
- (2)- נצפו 3 מקרים בהם המשאיות תידלקו לאחר שקילה ראשונה ביום-העבודה.

פירוט המעקב

- א. תאריך -18.1.12 משאית 29-076-76 (נספח א').
 תחילת פעילות בשעה 09: 52, צוות המשאית נהג ו: 2 עובדים, מפנים בעיקר מכולות-
 צפרדעים, לא נצפו שוטפים את המכולות, לא נצפו מנקים בסביבת המכולות בשעה -29: 14
 הצוות נכנס למתחם ברמלה, כעבור כ: 15 דקות יצאו, בדרכם לאתר בלוד פינו מכולה מתחנת-
 הדלק סונול שברחוב תל-חי, שעה 26: 15 נכנסו לאתר בלוד.
- ב. תאריך 19.1.12 – משאית 29-076-76 (נספח א'1-).
 שעה 09: 06 המשאית מגיעה ונכנסת למתחם ברמלה, נהג ו: 2 עובדים, יצאו עבודה.
 שעה 40: 06 המשאית נכנסה לתדלוק ברחוב קלאוזנר.
 שעה 49: 08 עד לשעה זו פינו 19 מכולות, מתוכן 0 שנשטפו (לא כולל הפינוי דוד אלעזר).
 שעה -29: 11 עד לשעה זו פינו עוד 17 מכולות, מתוכן 0 שנשטפו.
 שעה -35: 12 עד לשעה זו פינו עוד 13 מכולות, מתוכן 0 שנשטפו.
 שעה -46: 12 לאחר שיצאו מהמתחם ברמלה, נכנסו למתחם משטרת רמלה רחוב בעלי -
 המלאכה לא נצפו מעשיהם
 שעה -12: 14 מפנים מכולה (בצבע כחול) מרחוב פשוש בסמול למפעל "גינרל-יילס", רמלה.
 שעה -22: 14 מפנים מכולה בסמוך לתחנת-הדלק "דלק" ברחוב משה אדרת.
 סה"כ פונו ביום-זה 49 מכולות, מתוכן 0 מכולות שנשטפו, לא כולל פינוי שתי המכולות
 שפונו לאחר השקילה ברמלה (מהמפעל ומתחנת הדלק).
- ג. תאריך 20.1.12 משאית 29-076-76 (נספח א'2-).
 שעה -12: 06 המשאית מגיעה ונכנסת למתחם ברמלה, נהג ו: 2 עובדים, יצאו לעבודה
 שעה -33: 06 המשאית נכנסה לתדלוק ברחוב סעדיה גאון.
 שעה -13: 09 עד לשעה זו פינו 34 מכולות, מתוכן 0 מכולות נשטפו
 שעה -58: 13 עד לשעה זו פינו עוד 39 מכולות, מתוכן 1 מכולה נשטפה סה"כ פונו ביום-זה 73
 מכולות, מתוכן רק 1 מכולה נשטפה.
- ד. תאריך -6.2.12 משאית 45-618-68 (נספח ב').
 שעה -56: 05 המשאית יוצאת ממתחם הקבלן, נהג ו: 3 עובדים. משאית זו מפנה פחים ומכולות.
 שעה -10: 09 עד לשעה זו פינו 16 מכולות, מתוכן 0 נשטפו.
 שעה -34: 09 המשאית נכנסה למתחם ברמלה ואח"כ נסעו ללוד.
 שעה -14: 10 המשאית יוצאת מהמתחם בלוד חוזרים לעבודת-הפינוי ברמלה, מבלי שנכנסו
 למתחם ברמלה להישקל.
 שעה -40: 12 עד לשעה זו פונו עוד 5 מכולות, מתוכן 0 נשטפו, לא כולל המכולות שפונו ברחוב
 אהרון יוסף וסוקולוב (לא ניתן היה לצפות כמות).
 שעה -48: 13 המשאית נכנסת למתחם ברמלה יוצאים כעבור 2 דקות הצוות נהג ו: עובד 1.
 שעה -14: 16 עד לשעה זו פונו עוד 18 מכולות, מתוכן 2 שנשטפו. ביום-זה פונו 39 מכולות, מתוכן
 2 שנשטפו.

- 5.ג. תאריך -7.2.12. משאית 45-618-68 (נספח ב' 1).
 שעה -05: 57 המשאית יוצאת מהמתחם ברמלה, הצוות נהג ו: 3 עובדים.
 שעה -06: 55 המשאית בתדלוק בתחנת דלק ברחוב קלאוזנר.
 שעה -09: 55 עד לשעה זו פונו 4 מכולות, מתוכן 2 לא נשטפו.
 שעה -10: 57 נכנס למתחם ברמלה, יצא והוריד את 1 העובדים והמשיך בנסיעה ללוד, למתחם הקבלן.
 שעה -11: 35 יצא מהמתחם בלוד, ממשיך בעבודתו מבלי לחזור לשקילה.
 שעה -13: 16 עד לשעה זו פונו עוד 10 מכולות, מתוכן 1 שנשטפה.
 שעה -14: 50 עד לשעה זו פונו עוד 12 מכולות, מתוכן 0 נשטפו.
 שעה -17: 10 המשאית נכנסה למתחם ברמלה ולא יצאה עד לשעה זו. ביום זה פונו 26 מכולות, מתוכן 1 שנשטפה.
- 6.ג. תאריך 8.2.12, משאית 45-618-68. (נספח ב' 2).
 שעה 06: 23 המשאית חוזרת למתחם ברמלה, לאחר שהייתה בלוד צוות המשאית נהג ועוד 2 עובדים.
 שעה 09: 51 עד לשעה זו פונו 24 מכולות, מתוכן 0 שנשטפו.
 שעה 10: 48 המשאית נכנסה למתחם-סגור(מפעל פל-דג/ים) נצפו מפנים כלונים/פחים וקרטונים.
 שעה 11: 29 המשאית נכנסת למתחם ברמלה, אח"כ נסעו למתחם בלוד.
 שעה 12: 07 המשאית יצאה מהמתחם בלוד ולא חזרה להישקל ברמלה.
 שעה 14: 51 עד לשעה זו פונו עוד 18 מכולות, מתוכן 3 שנשטפו.
 שעה 15: 01 לאחר שיצאו מהמתחם ברמלה, פינו 1 מכולה מתחנת-דלק פז. ביום-זה פונו 43 מכולות, מתוכן 3 שנשטפו, 1 מכולה שפונתה מתחנת-הדלק.

נספחים

נספח ג' - השוואת נתיבי שקייליה

בר שטאל
מזרעין עסקי וחקירות

הערות	חיוב לפי משקל קבלן	סה"כ משקל לחיוב רמלה	שעת שקייליה ומשקל רמלה/ציאה	שעת שקייליה ומשקל רמלה/כניסה	משאית	תאריך
ש התחלה עפ"י רישום השומר	11040	11150	30120 - 10:50	18970 - 06:31	29-076-76	18.1.12
לאחר השקייליה ברמלה פינה מכולה מתחנת דלק,ברחוב תל-חי.	10090	9440	28750 -14:29	19319 - 12:13		
תדלקן לאחר שקייליה ראשונה	14600	14550	33620 - 09:50	19070 - 06:10	29-076-76	19.1.12
לאחר השקייליה ברמלה פינה 2 מכולות מרה' פשוט ומתחנת דלק מרה' משה אדרת.	6060	4800	24040 - 12:42	19240 - 11:55		
תדלקן לאחר שקייליה ראשונה	14440	14100	33150 - 10:15	19050 - 06:12	29-076-76	20.1.12
	7960	7430	26830 - 13:14	19400 - 11:16		
	12280	10770	25720 - 09:34	14950 - 05:50	45-618-68	6.2.12
ק"י יצא מלוד לטסט ולא נשקל ברמלה	9740	10230	25030 - 12:40	14800 - 7777		
	5690	5630	20550 - 16:30	14920 - 13:48		
תדלקן לאחר שקייליה ראשונה	14000	14120	29150 - 10:57	15030 - 05:52	45-618-68	7.2.12
ק"י יצא מלוד לטסט ולא נשקל ברמלה	(8,2)8990	9240	24290 - 14:50	15050 - 7777		
	12610	12870	27900 - 11:29	15030 - 06:23	45-618-68	8.2.12
ק"י יצא מלוד לטסט ולא נשקל ברמלה	4840	5010	19950 - 14:51	14940 - 7777		
לאחר השקייליה ברמלה פינה מכולה מתחנת הולקן פז שבמסוף לחתום.						

התייחסות ראש העירייה לדוח פינוי משאיות אשפה

מהבדיקה שנעשתה נמצא כי עובד עירייה פעל שלא כשורה ברישום משקל המשאית. כמו כן, נמצא כי הקבלן אינו מבצע שטיפת מכולות כמתחייב בהסכם. בשני המקרים העירייה פעלה לתיקון הליקוי באופן מיידי.

מעקב אחר תיקון ליקויים

מעקב אחר תיקון ליקויים

"חברת שמרלינג"

הערת	לא תוקן	תיקון חלקית	תוקן	הליקוי
בהתייחסות של מח' רישוי עסקים נמסר שהעניין בטיפול משפטי.	+			החברה החזיקה בידיה אישורי איכות הסביבה ומכבי אש. ברם, בשל היעדר היתרי בניה לחלק מהמבנה, לא ניתן לספק רישיון עסק. לדברי מנהלת המחלקה מדיניות העירייה היתה כי במידה וקיים אישור כבוי אש, איכות הסביבה וכו' ניתנת לבעל העסק הארכה להסדיר את נושא התכנון, הליכים שמתמשכים לאורך זמן רב.

הגלריה העירונית

הערת	לא תוקן	תיקון חלקית	תוקן	הליקוי
הועדה להקצאת מקרקעין אישרה הקצאה לשימוש לגלריה לטווח של שנתיים + שנה אופציה. בוצע פרסום בהתאם, לאחר מכן יחתם הסכם מול העמותה.			+	בדצמבר 2005 נחתם חוזה בין העירייה ל"אומנות לעם" לצורך הקצאת מבנה "רקוסיין". בפועל "אומנות לעם" קיבלה את הנכס לשימוש מספר שנים קודם לכן.
בהתאם לנוהל – פיקוח על השימוש בקרקע חוזר מנכ"ל 5/2001 סעיף 9, מתבצע ביקור בקרקע לפיקוח על מילוי התנאים להקצאת הקרקע ועל השימוש בה. אין אפשרות לבצע בדיקה של כל ההקצאות הקיימות, הבדיקה נעשית אולם חלקית.			+	בתאריך 25.5.2010 פנה מנהל אגף החינוך ליועץ המשפטי על מנת להסב את ההקצאה מ"אומנות לעם" לטובת "רשת" אולם היועץ קבע כי יש להביא לדיון מחודש בוועדת ההקצאות את בקשת ההקצאה ל"רשת".

היחידה לביקור סדיר

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>בהתאם לכתוב בדו"ח ביקורת – כיום הוגדרה קב"ס האחראית על גני הילדים, כמו כן, לאור צרכים העולים מן השטח, הוקצה חצי תקן עבור אוכלוסיית המגזר החרדי. כיום התקן עומד על 7.75% משרה. כל תקן נוסף, מותנה באישור של משרד החינוך. אנו בקשר הדוק גם בנושא זה. כל המסגרות בעיר תחת אחריות של קב"ס מטפל. עוצמת הקשר בהתאם לצרכים העולים מן השטח</p>		+		<p>תקינה "אי קיומה של תקינה מתאימה מבחינת מספר קציני ביקור סדיר"</p>
<p>בפנייה שנעשתה למשרד החינוך בנוגע להרשאת כניסה למנהלת המחלקה לחינוך מיוחד ופרט, אשר מופקדת על הקב"ס, נותרה בעינה התשובה, כי לא ניתנת הרשאה לכניסה למערכת. על פי הגדרות משרד החינוך, אין אישור כניסה לאדם שאינו בעל מספר קב"ס למערכת. אין ספק כי הדבר יוצר מורכבות בפיקוח יעיל על עבודת הקב"ס. דוחות מסכמים נשלחים למנהלת המחלקה לביקורת.</p>			+	<p>פיקוח ובקרה "הגדרת פיקוח ובקרה מספקים על עבודת הקב"ס".</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>נהלים : ברשות על קב"ס קלטר נהלים ולקט מידע לקב"ס. הוגדרה אופן פנייה של הקב"ס לרווחה כמו קשר שוטף בין המחלקות העירוניות השונות. הקב"ס נוכחות בוועדות פרט והיוועצות אשר נערכות באגף החינוך והנוער עם נציגי שפ"ח, משרד החינוך (פיקוח), מסגרות חינוכיות ומשפחות. הקב"ס מגישות דיווח חודשי באשר לפעילותן הצפויה למנהלת המחלקה. כל הקב"ס לוקחות חלק בהשתלמויות מקצועיות של משרד החינוך וכן הנחייה פרטנית ללימוד והתמקצעות מתמדת. כל קב"ס נמצאת בבתי הספר תחת אחריותה אחת לשבוע ונפגשת באופן סדיר עם אנשי הצוות, והקב"ס מתעדות את פעולתן בתוכנת הקב"ס. הקב"ס נדרשות להגיש תוכנית עבודה חודשית. בעבודת הקב"ס עוגנים כגון איתורים של משרד החינוך, הכוונים אשר נקבעים על פי לוח זמנים של משרד החינוך. כמי שנמצאות במסגרות, ביקורי בית, ישיבות מול גורמים כגון, רווחה (השתתפות בוועדות החלטה, דיונים מקצועיים), קציני מבחן וכו'... נדרשת מהקב"ס יכולת לעבודה עצמאית וכן נדרש מכל קב"ס להפעיל שיקול דעת. כל זאת בכפוף להדרכה שניתנת על ידי מנחת משרד החינוך, השתלמויות בהן לוקחות הקב"ס חלק ועבודה מול מדיניות עירונית וחשיבה שוטפת על צרכים העולים מן השטח. ניהול מידע ורישום על התלמידים : עיקר ניהול המידע אמור להתבצע בתוכנת הקב"ס. בתוכנה מפורטים המהלכים שנעשו על ידי הקב"ס בטיפול בתלמידים. מידע זה, מהווה בסיס לטיפול. אין ספק כי יש לבצע חשיבה בשאר להתייעלות מתמידה באשר לניהול המידע.</p>			+	פיקוח ובקרה "אז קיום נהלים ואז קיום תוכנית חודשית ביחידה".

דגשים ותהליך שנעשה לאור הדו"ח הקודם

אנחנו בתהליך מול מנהלת התלמידים על מנת לעשות הצלבות באשר למאגרי הנתונים השונים ברשות הקב"ס. וזאת על מנת לתת מענה טוב ויעיל יותר בטיפול בנושאים ובאלו הזקוקים למענה. לקב"ס ניתן אופן פנייה לרווחה והגדרת הקשרים אל מול עובדים סוציאליים. מ2011 נוספו תקנים ליחידה לביקור סדיר ואנו בקשר הדוק מול משרד החינוך אל מול בחינת הצרכים.

1. נוספה קב"ס לגני ילדים וכן קב"ס הנותנת מענה למוכש"ר.
2. הקב"ס מעבירות תוכנית חודשית באשר לצפי פעולתן.
3. הקב"ס מנהלות רישום קפדני בתוכנת הקב"ס וניכר כי בכל הפניות אשר הגיעו למחלקה, ניתן מענה מקצועי ואיכותי הלוקח בחשבון את הצרכים והיכולות של כל נער/ה.
4. אופן העברת החומרים למשרד החינוך נעשה על פי דרישות המשרד והקב"ס מחויבות בדרישות אלו.
5. בקבלת האיטורים האחרונים, ניכר כי יש ירידה במספר התלמידים באיתור. אם באיתור של חודש זה היו 83 תלמידים, מתוכם רק 6 ילדים ללא מסגרת וגם מרביתם בטיפול שותף של פיקוח/רשות, באיתור הקודם, היו 114 ילדים. אנו רואים מגמת ירידה וידיעה בנוגע למצבם של הילדים. אנו מחויבים לחשיבה לשיפור השרות הניתן לתושב וכיצד נוכל למנוע ככל הניתן נשירה סמויה וכמובן נשירה גלויה.

תשלומים לספקים באמצעות מס"ב

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>כל חודש נפלט ממטרו דוח שינויים בספקים הנעשים על ידי צחי. נבדקים מסמכים של כל שינוי בפרטי הבנק. נעשית השוואה בין פרטי אישור ניהול חשבון או שיק מול הרשום במטרו והשוואה שהשם או מספר ת.ז.ח.פ. תואם את הנתון במטרו נעשית בדיקה באמצעות מערכת 1000 של מס הכנסה שהגדרת ניכוי מס במקור לספקים אלה נכונה.</p>			+	<p>שינוי פרטים ברשומת הספק לא הומצא לביקורת דוח שינויים, המציג את השינויים שנעשו ברשומת האב של הספק. כמו כן נמצא כי לא קיימת בקרה אחר שינויים המתבצעים באמצעות דוח שינויים. הדבר מהווה סיכון בכך שעלול להתבצע שינוי על ידי גורם בלתי מורשה</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>נערכת בדיקה מדגמית בשוטף של הרשימה המשודרת</p> <p>כאמור לעיל</p>		+	+	<p>רשימה הכוללת מספר זכאים</p> <p>* קיימים מקרים בהם מעבירה העירייה תשלומים לקבוצת זכאים תחת רשומת ספק אחת. לאחר החלטת המועצה בדבר זכאותם, מועברת רשימת זכאים לתשלום מהאגף הרלבנטי לרפרנט הספקים בגיליון אלקטרוני/בטופס, בצירוף פרוטוקול החלטת המועצה בעניין. נמצא כי לא מתבצעת סריקה של המסמכים למערכת, כשתיעודי הפרוטוקולים נשלחים בדוא"ל אל רפרנט הספקים.</p> <p>* נמצא כי התשלומים מועברים בכרטיס רשימה, דבר המהווה סיכון היות ואין בקרה מיכונית מול הזמנה או חשבונית. בכך נפתח פתח לסיכון מוגבר, שיועבר לזכאי סכום גבוה יותר מהסכום לו הינו זכאי * תגובת הביקורת:</p> <p>הביקורת סבורה כי היות והבקורות הממוכנות אינן קיימות בכל הקשור לשינוי סכום העברה מול חשבונית, אלא מתנהלות בקרות ידניות, יש לשקול הרחבת הבקורות הידניות, כגון: הפקת דוח ייעודי המציג את תשלומי העברה לגורם נוסף בגזברות העירייה אשר יוודא התאמה בין מספר הבקשה לסכום העברה.</p> <p>*נמצאו 347 עובדי עירייה אשר קיבלו תשלום באמצעות רשומת העברה בסך מצטבר של כמיליון ₪. <u>המלצת הביקורת</u>: טרם הפקת דוח מס"ב יופק דוח לעובד מפתח המציג תשלומים לעובדים.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>כאמור בסעיף 1 – נעשית בדיקה חודשית. נתוני פתיחת ספקים מתקבלים מהמחלקה המבקשת לפתוח את הספק.</p> <p>באופן שוטף נערך תיקון של שמות הספקים ופרטיהם במערכת, כולל בזמן בדיקה חודשית</p> <p>כאמור בהערות ביקורת, המיותרים נסגרו.</p> <p>פרטי חשבון הבנק שמשתנים נבדקים באופן חודשי.</p>		+	+	<p>הקמת רשומת האב של הספק</p> <p>* נמצא כי לא קיימת בקרה של גורם נוסף ביחס להקמת רשומת אב של ספק במערכת. היעדר הבקרה עלול להוביל להקמת ספקים שאינם מאושרים והעברת תשלומים לספקים אלו, אשר ישולמו ללא תשומת לב, בייחוד אם מדובר בסכומים שאינם מהותיים.</p> <p>* נמצאו כרטיסים שנסגרו לאחר שאותרו כשמות כלליים של ספקים וכן מספרי עוסק מורשה שאינם חוקיים.</p> <p>* כפילות מספר עוסק מורשה בקובץ ספקים – נמצאו 9 מספרי עוסק מורשה להם קיימים 2 מספרי כרטיס ספק שונים או יותר. ב-5 מקרים, מדובר בתחומי פעילות שונים ועל כן קיימים 2 כרטיסים לאותו מספר עוסק. לגבי 4 המקרים הנותרים, נסגרו הכרטיסים בעקבות התערבות הביקורת</p> <p>* כפילות חשבון בנק – נמצאו 10 מקרים עם חשבון בנק כפול וניתנו לביקורת הסברים שונים לקיומם. הביקורת המליצה כי על מנת למנוע מצב בו יהיה חשבון בנק זהה לשני ספקים שונים, ללא הסבר תקין, יש להפיק דוח בקרה מדי רבעון, לעיון סגנית הגזבר</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>תוקן, כמופיע בתורן ההערה.</p>			<p>+</p> <p>+</p>	<p>בחירת מערך הרשאות במערכת</p> <p>* הרשאה לתיקיית קבצי המס"ב ברשת – הביקורת בדקה האם הגורמים מורשי הגישה לתיקיית קבצי המס"ב הינם אך ורק רפרנט הספקים אשר יוצר את הקובץ לתיקייה וממ. הגזבר אשר טוענת את הקובץ אל מערכת המס"ב. הביקורת הפנתה את תשומת לב הגזבר ומנהל מערכות המידע לנושא במכתב שנשלח ממבקר העירייה ב-4/7/2011. מבדיקה שנעשתה לאחר שליחת המכתב נמצא כי קיימת הרשאה לתיקייה רק לגורמים המורשים. לדברי מנהל מערכות המידע הוסרו הרשאות משתמשים רבים מן התיקייה הנ"ל בעקבות הערת הביקורת.</p> <p>* הרשאות אפליקטיביות - נמצאו 7 משתמשים ומנהל מערכת מטרופולינט בעלי הרשאה ליצירת קובץ מס"ב. הביקורת סבורה כי קיים צורך בהרשאה אך ורק למנהל חשבונות ראשי לביצוע המשימה כפי שמוצג בתרשים 1</p>
<p>משנת 2013 הסגירה תבוצע על ידנו.</p>			<p>+</p>	<p>סגירת רשומות ספק</p> <p>לא קיימת בקרה אחר פעולת סגירת רשומות שמבוצעת על ידי חברת מטרופולינט, כך שיתכן ויוותרו ספקים פתוחים למרות שנתבקשה סגירת הרשומה שלהם.</p> <p>המלצת הביקורת: יש לבצע בקרה באמצעות הפקת דוח ספקים ללא תנועה, ע"י רפרנט הספקים, לפני בקשת הסגירה מחברת מטרופולינט ולאחריה ועריכת השוואה בין הדוחות.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
מוסיפים מיילים בשוטף		+		<p>הפקת פקודות זיכוי - הביקורת סבורה כי אחת הבקורות הרצויות לוודא כי התשלום אכן הגיע לחשבון הבנק של הספק הזכאי, הינה באמצעות שליחת דוא"ל אוטומטית מן המערכת לאחר אישור החשבונית על ידי הרפרנט, כך שהספק יוודא כי התשלום אכן הועבר לחשבון הבנק הנכון וכי הסכום ששולם נכון. הביקורת מצאה כי ל-909 מתוך 1341 ספקים לא קיים דוא"ל ברשומת האב של הספק!! כתוצאה מכך נפגעת שלמות הבקרה עבור כלל התשלומים. המלצת הביקורת – יש להשלים את נתוני הדוא"ל של כלל הספקים, לשם קיום בקרה נאותה אחר פקודות הזיכוי.</p>
נעשה נוהל של בדיקה חודשית על ידי החשב. הצורך בבדיקה רשום במשימות החודשיות אצל החשב.		+		<p>נהלי עבודה לא נמצאו נהלים המעגנים את תהליך המס"ב כפי שמקובל וראוי, בייחוד לאור היות התהליך מורכב ובשל הצורך בשילוב של בקורות ידניות וממוכנות.</p>

ביקורת כח אדם ושכר – התייחסות מחלקת כח אדם

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
בשלבי הכנה				אוגדן נהלים
			+	הפרדת תפקידים בהקמת עובד חדש או בהזנת נתוני עובדים
			+	חוברת זכויות וחובות העובד
			+	נתונים מרוכזים בנושא העסקת קרובי משפחה
			+	תיקוני ותק לעובדים
			+	טפסים ידניים להוראת קידום
החלו הכנות לחלוקת מכשירים סולריים להחתמת נוכחות למלווים בהסעות	+			כ-50 עובדים שאינם חותמים נוכחות
טרם ניתן מענה ממל"מ	+			הכנת שכר לפי דיווחים ידניים ולא ע"ב נתונים ממוחשבים
יטופל במסגרת אוגדן הנהלים			+	נוהל מסודר בעניין פיקוח ובקרה על שינויים בנוכחות
			+	רשימה המפרטת באיזה שעונים ביומטרים מורשים העובדים
כעקרון המורשים שנבחרו היו בהמלצת מנהל המח' , בתיאום עם כ"א. להבא- מורשה חדש – גם המנכ"ל יהיה שותף בקביעה.				נהלים וקריטריונים בנוגע לתהליכי בחירת המורשים

ביקורת כח אדם ושכר – התייחסות גזברות

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>פתיחת עובדים, הגדרת מעמד העבוד ושינוי דרגות מעשים עתה במנגנון. אולם אינו סופי של דרגה ניתן בשכר. החסרון שהוא שבמערכת התנועה מופיעה כאילו נעשתה על ידי חשבת שכר ולא על ידי עובדת של מנגנון.</p> <p>ותקים, בני משפחה, פרטי חשבון הבנק ויישום יתר הוראות החוזה של העובד עדיין מעודכנים במחלקת השכר.</p>		+		<p>1. ארגון ומערכות מידע 1.3. חשבות השכר מבצעות, במערכת המידע, פעולות בתחום כ"א כגון: הקמת עובדים במערכת המידע, עדכון נתוני עובדים כגון: דרגה, דירוג וותק. כתוצאה מכך קיימת פגיעה חמורה בעיקרון של הפרדת סמכויות, כאשר חשבות השכר יכולות גם להקים עובד חדש על כל מרכיביו, גם להגדיר את חשבון הבנק שלו וגם להזין לו שכר וגם לסגור את העובד במערכת. מעבר לפגיעה בהפרדת סמכויות, קיימת גם פגיעה בבקרה על השכר מאחר שחשבות השכר מטפלות בחלק מזמנן בהזנה/עדכון נתוני כ"א, במקום בבדיקת השכר.</p>
<p>החשב משתדל לעבור על כל החוזים החדשים וחינושי חוזים במסגרת בדיקות שכר חודשיות לפני סגירת המשכורת. בדיקה זו נמצאת בקדימות לבדיקות יתר נתוני השכר.</p>			+	<p>2. קליטת עובדים חדשים 2.2. נמצא כי בעת קליטת נתונים ע"י חשבת השכר, לא בוצעה בדיקה של הנתונים ע"י גורם נוסף. בדיקה זו חשובה במיוחד על רקע הפערים בחלוקות הסמכויות בין מחלקת כ"א לבין חשבות השכר</p>
<p>חלק מזכויות השינוי עברו למנגנון: פתיחת עובדים, עדכון מעמד העובד, עדכון דרגת העובד.</p> <p>היתר נמצאים בבדיקה של החשב מול חוזה העסקה של העובד.</p>			+	<p>3. ניהול נתוני עובדים 3.1. תהליכי הבקרה אחר שינויים בנתוני כ"א אינם מספקים: 2 חשבות השכר, רשאיות לעדכן נתונים במערכת המידע ב"חתימת יחיד", דהיינו מבחינת הרשאות במערכת המידע, כל חשבת שכר יכולה לעדכן את הנתונים, ללא צורך בבקרה נוספת. מאחר שהנתונים מעודכנים ע"י עובדת אחת בלבד, קיימת אצל חשבות השכר משנה חשיבות לביצוע בקרה על עדכונים בנתוני העובדים, לפחות אחת לחודש, לקראת הכנת המשכורות.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>הכתובות לא תוקנו. לא רואה חשיבות לעניין זה. הוותקים לא עקביים – אין באפשרות מחלקת השכר לאתר זאת תאריכי תחילת העסקה אינם נכונים – תוקן. עובד לצורך בדיקה – נסגר 6 עובדים שלא החזירו 101 – נבדק שאכן הם גמלאים או שארים של עובדי העירייה. הוצע שב- 2013 נבדוק גמלאים שעברו את גיל החיים הממוצע לגבר ולאשה כדי לבדוק אם הם בחיים.</p>		+		<p>3.2 מבדיקת נתוני העובדים שבמערכת מלס, נמצאו מספר פערים ואי התאמות בבסיסי נתוני העובדים כולל – חוסר עקביות באופן רישום כתובת העובדים, עובדים ללא כתובת ו/או טלפון, עובד שמופיע פעמיים (מקבל שכר פעם אחת בלבד), עובד שהוקם לצורך בדיקת המערכת אך לא נמחק, תאריך תחילת עבודה שגוי, חלוקה לא נכונה של וותק העובדים לבין מרכיביו (מפורט בסעיף 3.4).</p>
<p>הנוהל הוא שמשנים את פרטי חשבון הבנק רק כאשר מוצגים בפנינו אישור ניהול חשבון או שיק מבוטל. החשב בבדיקות החדשיות עובר על קיום והתאמה של שינויי חשבון הבנק למסמכים.</p>			+	<p>נמצאו ליקויים בתהליך עדכון חשבונות הבנק שבעקבותיהם עלולות לחול טעויות (ואף חלו בפועל) בחשבון הבנק שמוזן למערכת המידע. כאמור, המערכת מאפשרת לכל עובדת במחלקת שכר לבצע שינוי בפרטי הבנק, ללא צורך באישור נוסף. כמו כן, בעת הביקורת, לא בוצעו בקרות נוספות על נתוני חשבון הבנק. לדעת הביקורת, ללא דו"ח בקרה מובנה עלולים שלא לגלות שינויים חריגים ואף מוטעים בחשבון הבנק.</p>
<p>נעשה חלק מהעבודה בשיתוף פעולה עם מנגנון שכלל תיקון מועד העסקת העובד ובעקבות זאת תיקון ותקים. לא נעשתה בדיקה בכיוון ההפוך – בדיקה שהותק נכון.</p>		+		<p>3.4 נמצא כי בקרוב ל-100 מהעובדים חלוקת הוותק בין סוגי הוותק השונים (כגון וותק מהעבודה וותק ממקומות עבודה קודמים) אינו נכון, למרות ששה"כ הוותק הוא נכון. במהלך הביקורת ביצעה חשבת השכר תיקוני שנות ותק לעובדים בהם נמצאו אי התאמות כמצוין לעיל.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
אחרי מאי עובדים שלא החזירו 101, שיעור המס הועלה למס השולי הגבוה. ב- 2013 הוגשה בקשה לפקיד שומה רמלה לפטור גמלאים בני 70 ומעלה מצורך להגיש 101 במשך 5 שנים. הבקשה טרם נענתה.			+	3.5 נכון לתאריך 14.6.2011, כ- 30 עובדים לא החזירו טופס 101 עם אישור/שינויים למרות שהם אמורים להחזיר אותם עד סוף חודש מרס. למרות האיחור הרב, חשבות השכר לא העלו את אחוז המס השולי של עובדים שטרם החזירו את הטפסים ל- 45%.
כאמור בתגובת הגזברית בהערה			+	6. תהליך הכנת המשכורות 6.1. העדכונים השונים שמשפיעים על שכר העובדים מגיעים ישירות לחשבות השכר בלי לעבור בקרה נוספת של גזברית העירייה, גם במקרים בהם לשינויים משמעותיים כספיות. לדעת הביקורת, על הגזברית לאשר שינויים אשר משפיעים על משכורות העובדים. בהתייחסות לדוח ציינה הגזברית שבמקרים הם שיש שינוי תקציבי משמעותי, הנושא מבוצע בתאום עם הגזברות.
כאמור בהערה, אין באפשרותנו לבדוק את כל העובדים בלוחות הזמנים בהם אנו נתונים. לעובדים התקופתיים מבצע בדיקה של תלוש, ולעובדים הקבועים מתבצע מדגמי כל חודש.			+	6.2. חשבת השכר של העובדים הקבועים מבצעת בדיקה מדגמית של המשכורות על גבי המסך בלבד. לדעת הביקורת, מאחר שמדובר בנתונים רגישים, חייבים לבדוק את כל תלושי המשכורת טרם הכנת התלוש הסופי. בהתייחסות לדוח ציינה הגזברית כי לא ניתן לבצע בדיקה לכל תלושי המשכורות בלוחות הזמנים הקיימים.

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>החשב עושה בקרה מדגמית לפני תשלומי השכר על נושאים המרכזיים לדעתו ועורך דוח שכר כולל במשך החודש לאחר תשלום השכר.</p>			+	<p>6.3. בתחילת הביקורת נמצא כי הגזברות אינה מבצעת בקרה על הנתונים שהוזנו על ידי חשבות השכר, למרות רגישות הנושא. כמו כן, לא הוגדרו דו"חות בקרה בנושא. זמן קצר לפני תחילת הביקורת נכנסה לתפקיד הגזברית החדשה אשר זיהתה את החולשה בבקרה והחלה לבצע פעילות לשיפורה, כולל הגדרת דו"חות בקרה וביצוע בקרות ע"י החשב (תוך הגדלת היקף המשרה שלו).</p>
<p>בקרה שוטפת אינה ישימה, מכיוון שאין מסגרת קבועה לשעות נוספות שניתן למדוד חריגה ממנה.</p>	+			<p>7. רכיבי שכר 7.2.2. בניגוד לרוב מרכיבי השכר שאינם ניתנים לשליטה, שעות נוספות הן הוצאה כספית שניתן לצמצם ע"י פיקוח ובקרה. למרות שמדובר בהוצאה כספית שברובה ניתנת לשליטה, גזברות העירייה אינה מבצעת בקרה אחר הוצאה זו, לא ע"י קביעת מסגרת תקציבית לנושא ולא ע"י בקרה.</p>
<p>בקרה ידנית על זכאות למענק יובל מורכבת מאוד ודורשת יישום של נתונים ממספר מקורות. ישים יותר לבדוק את נכונות הוותק. המידע על נכונותו צריך להיות במנגנון. תיקון חלקי נעשה בעת תיקוני מועדי העסקה ואיתם תיקוני ותקים.</p>		+		<p>7.3. מענק יובל - הזכאות למענק יובל נקבעת אוטומטית ע"י מערכת מלם ובעירייה לא מבוצעת בקרה על נכונות נתוני הוותק. יצוין כי בעת ביצוע בקרה לנושא בעיריות אחרות, נמצאו טעויות בנושא.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
ממס הגדירו סמל חדש לקביעת הוצאות נסיעה לפי מיקוד ולקביעת הוצאות נסיעה לפי קוד, כך שתעריפם ישתנה אוטומטית בעת שינוי על ידי משרד התחבורה. כל העובדים שניתן היה להגדיר להם את הסמל הראשון – הוגדרו. קוד – לגבי עובדים חדשים ההגדרה היא לפי קוד בלבד. לגבי עובדים ותיקים, נעשה שינוי איטי בשוטף.		+		7.4. החזר הוצאות נסיעה 7.4.1 נמצא כי בעירייה לא מבוצעת בקרה שוטפת בנושא החזרי הוצאות נסיעה. נמסר לביקורת כי פעם האחרונה שבוצעה בדיקה כללית הייתה בשנת 2007. בעקבות שאלות הביקורת, בוצעה בדיקה מקיפה של החזרי הוצאות הנסיעה ולהערכת חשבות השכר התיקון חסך כ- 3,000 ₪ לחודש (כ-1.5% מתשלומי החזרי הוצאות נסיעה לחודש).
כאמור לעיל.		+		7.4.2 כמו כן, נמצא כי כל פעם שיש תיקון בתעריפי נסיעה באוטובוס, חשבת השכר שאחראית על נושא החזרי הוצאות נסיעה צריכה לשנות את התעריף ברמת עובד. כך לדוגמה, כשמחיר חודשי חופשי לנסיעה ברמלה מתעדכן, מערכת המידע אינה מאפשרת עדכון מרוכז, אלא חשבת השכר צריכה לבצע את העדכון ברמת העובד. בהתייחסות לדוח ציינה הגזברית כי המערכת אינה תומכת בכך; העבודה ידנית וכרוכה בהרבה שעות עבודה.
קיים הסכם קיבוצי לעיריית רמלה משנת 2011 המציין שלא יחולו שינויים בדיווח הוצאות רכב.	+			7.5. אחזקת רכב ורכב ליסינג 7.5.1 בעירייה אין אמות מידה כתובות וברורות למתן אחזקת רכב הכוללות: העובדים הזכאים, אמות מידה/פרמטרים אישור אחזקת רכב, אופן החלוקה, תהליך הבקשה ועוד. מספר רב של עובדים מקבלים הקצאות ק"מ גבוהות. בשנת 2010 יותר מ- 180 עובדים קיבלו מעל 9,000 ק"מ בשנה (מעל 750 ק"מ לחודש בממוצע), בלי שנדרשו לפרט את הנסיעות. מתוכם – מספר עובדים קיבלו החזר על יותר מ 1,000 ק"מ לחודש.

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>במסגרת בדיקות שכר נערך דוח שמזהה מקרים שבהם הרישיון פג או פג באותו חודש הבדיקה. במקרה שהעובד לא מביא רישיון חדש, אחזקת הרכב מתבטלת. כאשר הוא מביא אותו, העובד מקבל רטרואקטיבית את אחזקת הרכב ממועד שבו היא נפסקה. רק מודול כ"א תומך בכך בעוד מודול השכר אינו תומך בכך.</p>		+		<p>7.5.3. נמצאו הליקויים הבאים בניהול נתוני אחזקת הרכב:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אין רשימה מרכזית ממוחשבת של מקבלי שירות אחזקת רכב בהתאם לרמות הניידות שנקבעו. • אין התראות במערכת המידע בכל הנוגע לתאריכי חידוש אגרת רכב שנתית.
<p>מוציאים כל חודש דוח, ע"י החשב, ולאחר מכן עובדת השכר דורשת מהעובד.</p>		+		<ul style="list-style-type: none"> • אין מעקב על התראות על חידוש רישיון רכב/אגרת רישוי בתלוש המשכורת.
<p>כאמור לעיל, נערך הדוח. ייתכן שיהיה צורך בקיזוז אולם לתקופה קצרה.</p>		+		<p>7.5.4. נמצא כי לא מבוצעת בקרה שוטפת בנושא אחזקת רכב. כתוצאה מכך עובדים לעיתים מקבלים תשלומים שאינם זכאים להם ולאחר מכן נדרש לקזז את הסכומים משכרם. בהתייחסות לדוח ציינה הגזברית כי החשב מבצע בקרה כי כל מי שמקבל אחזקת רכב זכאי מבחינת קילומטראז'.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
<p>מודול הפרישה יושם. אולם הסתבר שהוא מהווה סימולציה בלבד ואינו יוצר נתון בשכר. על מנת לייעל ולהקל על התהליך, פותח מודל אקסל לחישוב הפרישה, אשר הותאם על ידי חשבת השכר לתוצאות המודול. המודל מפותח כל הזמן על מנת לשמש כלי חישוב וכלי עזר לבקרה.</p> <p>לעניין 161, החל משנת 2013 כל העובדים יצטרכו למלא 161א או לגשת לתיאום מס. אחרת כל התשלום יוגדר כחייב במס.</p>		+		<p>8. סיום יחסי עובד – מעביד 8.3. תחשיב תנאי הפרישה - פנסיה וגמר חשבון במחלקת כ"א ואצל חשבות השכר, מתבצע באמצעות טופס ידני שממלאת מנהלת המחלקה העורכת את התחשיב בנדון ולא באמצעות מערכת ממוחשבת. כמו כן החישובים לא אושרו על ידי הגזברית. חישובים ידניים ובלתי מבוקרים מהווים מקור לטעויות. כנ"ל לגבי טופס 161 המועבר לרשויות המס. בהתייחסות לדוח ציינה הגזברית שכרגע נמצאים בשלב בחינה ויישום של מודול פרישה במערכת מלם אשר ייתן מענה לנושא.</p>
				פרק ג' – ריכוז המלצות
<p>דרוג ודרגת העובד – מוזן על ידי כ"א ומאושר על ידי חשבת השכר. היתר – אין</p>		+		<p>3.1. להתנות הזנת/עדכון פרטי עובד במערכות המידע באישור נוסף – הנתונים ייקלטו רק לאחר שיאושרו על-ידי עובד נוסף שלא הזין את הנתונים.</p>
<p>חוץ מעובד שנסגר, איני מסכים להעלים עובדים במערכת. הם לא אמורים להיות פעילים, אך אסור שייעלמו מהמערכת.</p>		+		<p>3.2. לטייב את נתוני העובדים במערכת המידע, כולל פילוח וותק העובדים, כתובות ומספרי טלפון ולטפל מול חברת מלם כדי להוריד את נתוני העובדים שאינם קיימים בפועל.</p>
<p>נדרשות אסמכתאות + נעשית בדיקה במסגרת בקורת שכר.</p>		+		<p>3.3. לשפר את תהליך הבקרה אחר שינויים בחשבונות הבנק של העובדים על ידי דרישת אסמכתא כגון צילום כרטיס אשראי/דפי חשבון בנק ואישור השינוי בידי עובד נוסף ובקרה על השינויים שתבצע הגזברות באמצעות דו"ח בקרה שיוגדר ויופק למטרה זו.</p>

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
כל חודש מוציאים דוח על תנועות שנרשמו במערכת השכר. לפני הוצאת המשכורת נעשית השוואה מדגמית על ידי החשב בין הוראות שנתקבלו בכתב ממחלקת כוח אדם לבין התנועות נרשמו במערכת			+	3.4. להגדיר דו"חות בקרה תקופתיים המפרטים שינויים בנתוני העובדים, תוך דגש על נתונים רגישים. דו"ח הבקרה ייבדק בידי עובד שאין לו הרשאה לעדכון נתונים במערכת, מתוך מטרה ליצור הפרדת סמכויות.
מכיוון שחלק מעובדים הם גמלאים, הוחלט ב- 2012 לתת אורכה עד מאי. השנה יש להחליט על המועד. מוצע שיהיה אכן עד מרס. יש לקחת בחשבון ש101 יצאו באיחור בגלל שינוי נוסח הטופס ולכן ייתכן שעד אפריל. בנוסף החל מהשנה ביקשנו וקיבלנו אישור ממס הכסנה לפטור חלק מהגמלאים מהגשת 101 למשך 5 השנים הבאות		+		3.5. להקפיד שכלל העובדים ימלאו ויחזירו את טפסי 101 חתומים לחשבות השכר לא יאוחר מסוף חודש מרס.
כך נעשה			+	3.6. להעלות את שיעור המס לרמה המקסימאלית (45%) לעובדים שאינם מחזירים את טופס 101 בפרק הזמן המוגדר.
נפתח דירוג 14 אשר העביר כ- 20 עובדים לדיווח ממוכן. רחל מנסה להעביר עובדים נוספים לדיווח ממוכן, אולם הדבר דורש התאמת סמלים במערכת השכר.		+		4.3. לפעול להעברת האחריות לטיפול בכל העובדים שאינם מדווחים, דרך המערכת לידי מחלקת כח אדם שכיום כלל אינה מטפלת בהם; יש לתאם את הנושא עם מח' השכר.
				6. תהליך הכנת המשכורות
אין אפשרות לעשות זאת בזמן המוקצב לתשלום המשכורת. על מנת לייעל את הביקה החל ממשכורת חודש 1.2013 נייעזר בדוח השוואה בין משכורת של חודש קודם למשכורת חודש נוכחי, עם סינונים ומיונים שיוכלו לגלות את החריגות		+		6.1. על חשבות השכר לבצע בדיקה על כלל תלושי השכר הגלויים ולא להסתפק על בדיקה מדגמית על גבי המסך.

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
למזל יש רשימה כזו. טרם נהפך לנוהל.		+		6.2. להכין רשימת תיוג מודפסת המפרטת את הפעילות שנדרש להתבצע מדי חודש במסגרת הכנת המשכורות, כחלק מנוהל.
	+			6.3. מחלקת כ"א תעביר את הנתונים החודשיים לגבי שינויים בתנאי השכר של עובדים לחשבות השכר באמצעות טבלה מודפסת (לא בכתב יד) ובפורמטים ברורים ובחלוקה לנושאים, כגון תוספת גמול השתלמות, החזרים רטרואקטיביים ועוד.
		+		6.4. להגדיר שורה של תהליכי ודו"חות בקרה לבדיקת נתוני השכר, כגון: דו"ח שינויים ברכיבי שכר, דו"ח ניצול שעות נוספות, דו"ח ניצול שעות כוננות ושינויים בשכר הבסיסי, כולל הגורם האחראי לבצע את הבקורות.
ישנם מספר רכיבי שכר שהחשב כבר בדק או יודע שצריך לבדוק את תקינותם ומתכוון לעשות זאת במשך השנה		+		7.1. לבצע בחינה תקופתית מעמיקה של כלל רכיבי שכר על פי תכנית המוגדרת מראש.
	+			7.7. מדי שנה, לבצע בדיקה של נכונות הוותק של עובדים שמגיע להם לראשונה מענק יובל כדי לוודא שמי שמקבל מענק יובל לראשונה אכן זכאי לכך.
אחרי המשכורת החשב מוציא דוח של עובדים שתוקף רישיונם פג.		+		7.9. להכין רשימה מעודכנת של כל העובדים הפעילים מקבלי אחזקת רכב, הכוללת תאריכי חידוש אגרת רישיון רכב, ביטוח חובה ומקיף, תוך ניפוי כל העובדים שפרשו מהמערכת ולהוציא לגזברית העירייה דו"ח תקופתי של העובדים, הכולל תאריכי חידוש רישיון רכב, ביטוח חובה ומקיף, עובדים שלא דיווחו, מכתבים שנשלחו לעובדים הללו ועוד.

הערות	לא תוקן	תוקן חלקית	תוקן	הליקוי
נבקש. אין התראות במערכת השכר. רק במערכת הנוכחות.	+			7.10. לבחון עם מלם אפשרות להכניס התראות במערכת המידע לגבי חידוש רישיונות הרכב השנתיים-טסטים.
יושם מודול פרישה. הסתבר שהוא לא יוצר רשומה בתוך המערכת אלא משמש כסימולציה בלבד. לפיכך יועל מודל אקסלי לחישוב הפיצויים				8.3. לבחון אפשרות לבצע את חישוב גמר החשבון באמצעות מערכת המידע במקום השיטה הידנית הנהוגה היום, כדי לייעל את התהליך ולהקטין את הסיכוי לטעות (במחלקת כ"א ואצל חשבות השכר).
	+			8.4. על הגזברית לאשר בחתימתה את חישובי הפרישה שביצעה חשבת השכר ואת טופס 161 המועבר לרשויות המס.
יושם מודול פרישה. הסתבר שהוא לא יוצר רשומה בתוך המערכת אלא משמש כסימולציה בלבד. לפיכך יועל מודל אקסלי לחישוב הפיצויים. החשב בודק את תחשיבי הפיצויים במשגרת בדיקת משכורת חודשית		+		8.5. להוסיף לטופס עזר לחשבון תשלום פיצויים תאריכים ליד החתימות ומקום לחתימת הגזברית.

**נתוני ועדות
בשנת 2012**

ועדות חובה בעירייה לשנת 2012

מס' חברים בועדה	מס' ישיבות	פרטיכלים בשנת 2012	מס' סד'
6	17	ועדת מכרזים -	.1
3	32	מכרזים משותפים -	
3	40	הצעות פטורות -	
6	10	ועדת כספים -	.2
5	7	ועדת הקצאות מקרקעין ומבני ציבור -	.3
4	48	ועדת רכש ובלאי	.4
3	2	ועדה לענייני ביקורת - סעיף 149 ג' -	.5
3	8	נוהל תמיכות - ועדה מקצועית	.6
5	4	ועדה משנה לתמיכות	
5	0	הועדה לקליטת עלייה - סעיף 149 ה' -	.7
7	0	ועדה לשימור ברשויות - סעיף 10 בתוספת הרביעית לחוק התכנון והבניה -	.8
3	0	ועדת ערר לארנונה - סעיף 5 לחוק הרשויות המקומיות, ערר על קביעת ארנונה -	.9
5	0	ועדה להפחתת אגרת ביוב סעיף 8(8) חו"ע ביוב התשל"ט -	.10
7		ועדה לחריגי מים סעיף 18(ב) חו"ע למים	.11
8	2	ועדת הנחות בארנונה	.12
17	2	ועדת בטיחות בדרכים - סעיף 149 ו' לפקודת העיריות	.13
7	0	הועדה לבטיחות ולגהות - תקנות ארגון הפיקוח על העבודה -	.14
14	3	קידום מעמד הילד - סעיף 149 ז(א) לפקודת העיריות -	.15
7	0	ועדת ערר סעיף 18 לחוק שרות המדינה (גמלאות) -	.16
4	0	ועדה לפי סעיף 171 א'(2) לפקודת העיריות -	.17
7	0	ועדת מכרזים לעובדים בכירים סעיף 169 ב' (ב') לפקודת העיריות -	.18
16	4	הועדה למאבק בנגע הסמים - סעיף 149 יא' לפקודת העיריות	.19
11	2	הועדה לאיכות הסביבה עפ"י סעיף 149 י" לפקודת העיריות -	.20
10	3	ועדה עירונית למאבק באלימות - החלטת ממשלה א/מ/24 מיום 25 באוקטובר 2005. (עיר ללא אלימות).	.21
6	0	הועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור - סעיף 149 ח' לפקודת העיריות -	.22
4	2	ועדת צוות לתיקון ליקויים בדו"ח המבקר עפ"י סעיף 170 ג' 1 א' בפקודת העיריות -	.23
6	11	ועדת משנה לתכנון ולבניה - סעיף 18(ה) לחוק התכנון והבניה -	.24
5	14	ועדת רשות רישוי מקומית - סעיף 30 לחוק התכנון והבניה -	.25
21	3	ועדת חינוך - (עפ"י סעיף 149 ט' לפקודת העיריות) -	.26
5	0	ועדת בטחון - סעיף 149 ב' לפקודה -	.27
73	6	ועדת מל"ח מקומית -	.28
4	0	ועדת השקעות -	.29
7	0	ועדה לשימור ברשויות -	.30
-	---	ועדת תנועה (אגף הנדסה)	.31
34	3	ועדה למיגור אלימות -	.32

ועדות רשות קבועות - סעיף 150 לפקודת העיריות לשנת 2012

מס' חברים בוועדה	מס' ישיבות	פרטיכלים בשנת 2012	מס' סד'
11	5	ועדת ההנהלה - סעיף 147 לפקודת העיריות -	.1
7	1	ועדת שמות והנצחה -	.2
11	0	הועדה לטיפול בנוער במצוקה ובמניעת נשירה וניתוק -	.3
4	1	ועדת תמיכות ליחידים	.4
5	1	הועדה למתן הנחות מאגרות פיתוח -	.5
6	4	הועדה לקשרי חוץ -	.6
7	0	ועדת תרבות תורנית -	.7
8	1	הועדה לבחירת יקירי העיר -	.8
6	0	הועדה לחיסכון המים	.9
9	1	ועדת אירועים וחגיגות -	.10
5	0	ועדה לשיפור חזות העיר -	.11
5	1	הועדה לביטול קנסות תעבורה לעובדי עירייה -	.12
6	0	הועדה למימון הוצאות משפט לנבחרי ציבור ועובדים ברשויות -	.13
---	0	הנחות בתשלומי אגרות להריסה	.14